

SZAKMAI PROGRAM

Érdi SzC MOL Százhalombattai
Széchenyi István
Technikum és Gimnázium

2440. Százhalombatta, Iskola utca 3.

„KIMŰVELT EMBERFŐK
SOKASÁGA A NEMZET
IGAZI **HATALMA**”

Széchenyi István

Hatályba lépés időpontja: 2025.09.01.

TARTALOM

1. BEVEZETÉS	4
1.1. PREAMBULUM	4
1.1.1. KÖSZÖNTŐ.....	4
1.1.2. AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE.....	5
1.1.3. A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY HIVATALOS ADATAI	7
1.2. AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA	9
1.3. AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE	10
2. NEVELÉSI PROGRAM.....	11
2.1. A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI.....	11
2.1.1. AZ OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI.....	11
2.1.2. A SZAKMAI OKTATÁS TANULÁSI EREDMÉNYESSÉGET NÖVELŐ FEJLESZTŐ CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI A TANULÓK SIKERES NEVELÉSE-OKTATÁSA, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN A NAT NEVELÉSI CÉLJAI ÉS KULCSKOMPETENCIÁI MENTÉN.....	13
2.1.3. A SZAKMAI OKTATÁS ÉS NEVELÉS SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREI KULCSKOMPETENCIÁK A NAT FÓKUSZAI MENTÉN	41
2.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	57
2.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	95
2.4. AZ OKTATÓK FELADATAI	105
2.5. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	106
2.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	108
2.7. A TANULÓKNAK, A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	117
2.8. A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, AZ OKTATÓ ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	121
2.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	125
2.9.1. Osztályozóvizsga	125
2.9.2. Különbözeti vizsga	125
2.9.3. Javítóvizsga.....	125
2.9.4. Pótló vizsga.....	126
2.9.5. Ágazati alapvizsga.....	126
2.9.6. Tanév végi beszámoltató vizsgák	126
2.10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	127
2.11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	129
2.12. KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELŐ PROGRAMUNK.....	130
2.13. A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISMERETEK.....	140
2.14. A TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉSSSEL, AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁSSAL, AZ ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELÉSSSEL ÖSSZEFÜGGŐ ISMERETEK	145
2.15. A CISCO AKADÉMIA MŰKÖDÉSE	147
2.16. A SZISZKI MINT BÁZISINTÉZMÉNY	148
2.17. MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALAPJAINAK MEGISMERÉSÉVEL ÉS ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ALAPELVEK.....	149
3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	153

3.1. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAMUNK CÉLJA.....	153
3.2. ALAPELVEK.....	153
3.3. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAMUNK	153
4. OKTATÁSI PROGRAM.....	164
4.1. HELYI TANTERV ÓRASZÁMAI	164
4.2. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEKBEN ÉS A PROGRAMTANTERVEKBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	167
4.3. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TERVE.....	168
4.4. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN AZ OKTATÓVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	170
4. 5. AZON TANTÁRGYAK MEGNEVEZÉSE, AMELYEBŐL AZ INTÉZMÉNY TANULÓINAK KÖZÉP- VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA VALÓ FELKÉSZÍTÉSÉT A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY KÖTELEZŐEN VÁLLALJA, TOVÁBBÁ ANNAK MEGHATÁROZÁSA, HOGY A TANULÓK MILYEN KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE MELLETT MELYIK VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYBÓL TEHETNEK ÉRETTSÉGI VIZSGÁT	172
4.5.1. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI	174
4.6. A GÉPJÁRMŰVEZETŐI („B” KATEGÓRIÁS) ELMÉLETI KÉPZÉS ÉS VIZSGÁZTATÁS INTÉZMÉNYI RENDJE	174
4.7. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI	175
4.7.1. ELLENŐRZÉS.....	175
4.7.2. ÉRTÉKELÉS	175
4.7.3. A MUNKAKÖZÖSSÉGEK ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE	184
4.8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	234
4.9. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	235
4. 10. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK.....	237
4.11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	240
4.12. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK	241
4.13. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	245
4.14. VENDÉGTANULÓI JOGVISZONY	247
5. KÉPZÉSI PROGRAM	249
6. A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK RENDJE	249
1. SZ. MELLÉKLET: TANTÁRGYI PROGRAMOK	250
2. SZ. MELLÉKLET: KÉPZÉSI PROGRAM	250
3. SZ. MELLÉKLET: ÁGAZATI ALAPVIZSGASZABÁLYZAT	250
4.SZ MELLÉKLET: TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA	250
5. SZ. MELLÉKLET: LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	251

1. BEVEZETÉS

1.1. PREAMBULUM

1.1.1. KÖSZÖNTŐ

Iskolánk 1987-es indulása óta a térség egyik meghatározó középiskolájává vált. A SZISZKI ma már örökös Ökoiskola, Tehetségpont, CISCO Akadémia, az Oktatási Hivatal Bázisintézménye, valamint ECL vizsgaközpont. Intézményünk rendszeres résztvevője az ERASMUS+ projekteknek is.

A magas színvonalú nevelő-oktató munka mellett arra törekszünk, hogy diákjaink a közösségért felelősséget vállaló, személyiségüket széles körben kibontakoztató, megújulásra kész felnőttekké váljanak. Célunk, hogy tanulóink mind a felsőoktatásban, mind a munka világában sikeresen helyt álljanak. Büszkéek vagyunk eddig elért eredményeinkre, hagyományainkra és az iskola támogató légkörére. Kiemelt figyelmet fordítunk az idegen nyelvi, informatikai és szakmai képzésre. A SZISZKI családias légkörű, magas színvonalú, gyermekközpontú és nyitott iskola, ahol fontos számunkra, hogy tanulóink céljaik eléréséhez inspiráló és támogató környezetet biztosítsunk. Munkánk során szorosan együttműködünk a szülőkkel és duális partnereinkkel.

Gyakran elgondolkodunk azon, vajon mit szólna Széchenyi István a jelenünkhöz, és mit gondolna a jövőről. Hiszem, hogy bizakodással és örömmel tekintene tanulóinkra – a jövő generációjára. Az elmúlt években a MOL-lal kialakított szoros együttműködésnek köszönhetően kézzelfogható eredmények születtek.

2025. július 1-jétől intézményünk neve: **Érdi SZC MOL Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium**. Ez a névváltozás méltó kifejezése annak az együttműködésnek, amely a MOL és iskolánk között létrejött, és amely hosszú távon biztosítja tanulóink számára a minőségi oktatás és a versenyképes szakmai tudás megszerzésének lehetőségét.

Széchenyi István szavait idézve: *„Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen.”* Ez az idézet különösen aktuális számunkra, hiszen a SZISZKI immár több tartópilléren áll: az Érdi Szakképzési Centrum, mint fenntartó; a MOL, mint stratégiai partner; Százhalombatta, mint befogadó és támogató város; valamint a mögöttünk álló elkötelezett szülői közösség. Sokan dolgoznak elhivatottan azért, hogy az egykor megálmodott és felépített modern iskola újra visszanyerje fényét.

Mert **SZISZKI**snek lenni büszkeség.

Horváthné Kaszás Zsuzsanna
igazgató

1.1.2. AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE

Az **Érdi SZC MOL Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium** 1987-ben alakult *Ipari és Közgazdasági Szakközépiskola* néven 6 főállású pedagógussal és 56 nappali tagozatos diákkal. Az eredeti vegyipari és erőműgépészek, valamint számítástechnikai programozók mellett két év múlva már leendő gyors- és gépírókat, könyvelőket is képeztek.

1989-ben az iskola neve *Széchenyi István Szakközépiskola* lett, és ekkor jött létre a Hitel Alapítvány is, mely azóta is minden év szeptember 21-én a Hitel Díj elismerésében részesíti az érdemes tanulókat.

Először a gépészeti képzés változott meg: ötéves tanulás után technikus minősítéssel végezhettek a diákok. A szakközépiskolai képzés az oktatási rendszer átalakulásának megfelelően újult meg: az érettségi után a szakképző évfolyamok biztosították a szakmai képesítést az arra jelentkezőknek.

További lehetőség a levelező tagozat **gépészeti** minősítésének megszerzése lett.

2000-ben indult a gimnáziumi tagozat, s az iskola neve *Széchenyi István Szakközépiskola és Gimnázium* lett.

2001 óta ECDL Vizsgaközpont is működik az iskolában.

2007-ben indult az első angol és német nyelvi előkészítő évfolyam, illetve újra indult a gépésztanulók képzése a nappali tagozaton is.

2010-ben indult az ECL nyelvvizsgaközpont

2012-ben a 25 éves jubileum évében ISO minősítést szerzett az iskola.

2016-ban a szakképzés fenntartásába kerülve az iskola neve *Érdi Szakképzési Centrum Százhalombattai Széchenyi István Szakgimnáziuma és Gimnáziuma* lett.

2017-ben az Oktatási Hivatal Bázisintézménye címet nyertük el, Tehetségponttá váltunk és CISCO Akadémia lett az iskola. A 30. jubileumi évben Miniszteri Elismerő Oklevélben részesült az Oktatói Testület, illetve elnyerte a Város Pedagógiai Díját.

2018-ban elnyertük az Öko-iskola címet.

2019-ben az ország 9. legjobb szakgimnáziumaként tartotta nyilván az iskolát a HVG.

2020-ban az iskola neve *Érdi SZC Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium* lett.

2024-ben az országos Technikumi Rangsor 2024 TOP 100-as listájában az ország 11. legjobb technikuma a SZISZKI, a Pest vármegyei rangsorban pedig 2. helyet ért el.

2025-ben az országos Technikumi Rangsor 2025 TOP 100-as listájában az ország 25. legjobb technikuma a SZISZKI.

2025-ben az iskola neve *Érdi SZC MOL Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium* lett.

Az iskola hagyományai közé tartoznak:

Megemlékezések:

- október 6. (aradi vértanúk emléknapja),
- október 23.,
- január 22. (a magyar kultúra napja),
- február 25. (a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja),
- március 15.
- április 16. (a holokauszt áldozatainak emléknapja),
- június 4. (a nemzeti összetartozás napja).

Egyéb ünnepek, rendezvények:

zéchenyi-napok rendezvényei, gólyatábor, Mikulás-nap, Valentin-nap, szalagavató, karácsonyi műsor, ballagás.

A nemzeti ünnepek méltó megemlékezéseit a diákszínpad, SZISZKI Rádió és a Stúdió biztosítja. Jelenleg a gólyatábor és a DÖK-tábor szervezése a fő feladatuk. Iskolát segítő további feladatuk még a nyílt napon és a felvételi alkalmával történő segédkezés, a jótékonyági vásárok, a jótékonyági gyűjtésben való részvétel.

A **Szülői Munkaközösség** folyamatosan bekapcsolódik az intézmény munkájába. A 2015-2016. tanévtől sikeres iskolabálok szervezésével minden tantermet felszereltek projektorral, függönyökkel, erdei tantermet építettek az udvaron, klimatizálás valósulhatott meg számos tanteremben, illetve a mosdók felújítását támogatják. Aktívan részt vesznek az iskolai ünnepélyeken. Minden tanév szeptemberében emlékeztetessé teszik lelkes részvételükkel a Széchenyi Családi Napot. A sárkányhajó bajnokságokon egy csapatban eveznek diákjainkkal és tanárainkkal. Az Alapítvány tevékenységét lelkiismeretesen támogatják. Mindenben partnerek!

Az iskola külső kapcsolatait határokat átívelő pályázatok elnyerésével terjesztette ki a TEMPUS Közalapítvány támogatásával megvalósított nemzetközi ERASMUS+ projektekkkel.

A **mindennapos testnevelés, az egészségnevelés és környezeti nevelés** a SZISZKI-ben mind a tanórai mind a tanórán kívüli lehetőségek megragadásával naponta jelen van. Diákjaink a sportkör és a mindennapos testnevelés keretein túl havi egy iskolai szintű sportprogramon mérettethetik meg magukat és gyakorolhatják a fair playt. Az egészségnevelésre teljes projektnapot szánunk, **ÖRÖKÖS ÖKO** iskola lévén pedig minden lehetőséget megragadunk tanulóink öko-érzékenyítésére. Évente témahét és projektnap is rendelkezésre áll a változatos és fejlesztő programok megvalósítására.

Az **iskolakönyvtár** alapvető feladata az iskolában folyó oktató-nevelő munka segítése, az ahhoz szükséges ismerethordozók, információk biztosítása.

Napjaink legnagyobb kérdése a **hogyan tovább?**

Az Érdi Szakképzési Centrum, segítségével **ezt a több mint 30 éve jól működő iskolát, mely eddig mindig bebizonyította, hogy képes megújulni és lakókörnyezete ifjúságát az életre felkészíteni, még elismertebbé tesszük.**

Ennek elengedhetetlen feltétele a jelenlegi kettős profil megtartása, illetve a technikumi profil színesebbé tétele, fejlesztése szorosan együttműködve a legnagyobb duális partnerünkkel a MOL ZRT-vel.

Mindemellett az iskola adottságai azt is lehetővé teszik, hogy bekapcsolódjon a felnőttoktatásba, s ezzel segítse a környezetében arra igényt tartó lakosok, akár volt sziszki diákok élethosszig tartó tanulási céljainak biztosítását.

1.1.3. A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY HIVATALOS ADATAI

Intézményi adatok

Érdi SZC MOL Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium

Az intézmény jogállása: Érdi Szakképzési Centrum iskolája

Intézmény típusa: összetett intézmény: technikum és gimnázium

Pedagógiai feladatai:

Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, felnőttoktatás

- gimnáziumi nevelés-oktatás
 - nappali rendszerű iskolai oktatás
 - évfolyamok: négy, öt
 - nyelvi előkészítő
- technikum nevelés-oktatás
 - nappali rendszerű iskolai oktatás
 - felnőttoktatás
 - évfolyamok: kettő, öt,
 - érettségire felkészítő négy évfolyam
 - közismeret: 9-12. évfolyam
 - szakképzés: 9-13. évfolyam
- szakképző iskolai
 - csak felnőttoktatás

Szakképesítések a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben :

szakma megnevezése	ágazat	képzési idő	
Logisztikai technikus	15. Közlekedés és szállítmányozás	2 év	Szakmajegyzék szerint
Informatikai rendszer-alkalmazás-üzemeltető	12. Informatika és távközlés	2 év, 5 év	Szakmajegyzék szerint
Szoftver fejlesztő és -tesztelő	12. Informatika és távközlés	2 év, 5 év	Szakmajegyzék szerint
Gépészmérnök (vegyipari szakmairány)	10. Gépészet	2 év, 5 év	Szakmajegyzék szerint
Gépgyártás-technológiai technikus	10. Gépészet	2 év, 5 év	Szakmajegyzék szerint
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	09. Gazdálkodás és menedzsment	2 év, 5 év	Szakmajegyzék szerint
Vállalkozás- ügyviteli ügyintéző	09. Gazdálkodás és menedzsment	5 év	Szakmajegyzék szerint
Elektronikai technikus	04. Elektronika és elektrotechnika ágazata	5 év	Szakmajegyzék szerint
Vegyész technikus	24. Vegyipar	2 év, 5 év	Szakmajegyzék szerint
Vegyipari rendszerkezelő	24. Vegyipar	1,5 év	Szakmajegyzék szerint

- Iskolai sportkör működtetése
- Iskolai könyvtár működtetése

Érdi SZC MOL Százhalombattai
SZÉCHENYI ISTVÁN
Technikum és Gimnázium

Az intézményt kisegítő, kiegészítő tevékenységek:

Iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás, vizsgáztatás

- ECL vizsgahely

Intézményi alapadatok:

Székhely: 2440 Százhalombatta, Iskola utca 3.

OM azonosító: 203036

Telephely kódja: 008

Szakképzési technikai azonosító: 520247

CENTRUM azonosító: 142106

Az intézmény gazdasági szervezetének helye: 2030 Érd, Ercsi út 4.

Adóhatósági azonosítószám: 15831945-2-13

Az intézmény székhelyének telefonszáma: 06/23/354-444

Telefax: 06/23/354-444

E-mail: sziszki@sziszki.hu

Honlap: www.sziszki.hu

1.2. AZ ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

**„Kiművelt emberfők sokasága:
A nemzet igazi hatalma.”
Gróf Széchenyi István**

Iskolánk, az Érdi SzC MOL Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium elkötelezi magát arra, hogy oktató-nevelő munkáját úgy végzi, hogy diákjai a közösségért munkálkodó, egyéniségüket széleskörűen kibontakoztató, a polgári értékrendet betartó, és boldogulásuk érdekében megújulni mindig kész, mind a felsőoktatásban, mind a munka világában helytálló, felelősségteljes felnőtté váljanak.

Nevelő-oktató munkánk elsődleges jellemzője a magas szintű szakmai igényesség, amely a tanulók személyiségének fejlesztésével és egyéni, önálló tanulási és gondolkodási képességeik fejlesztésével összhangban, nemzeti és iskolai hagyományainkra, identitásunkra hangsúlyt fektetve, nyitottságon és kölcsönös bizalmi viszonyon alapuló jó iskolai légkörben valósul meg.

Kielégítjük a város és vonzáskörzete, a kistérség iskoláztatási igényeit.

- Technikumi osztályainkban 5 év alatt középfokú szakmai végzettség megszerzését is biztosítjuk gépészet, informatika és távközlés, gazdálkodás és menedzsment, közlekedés és szállítmányozás ágazatokban az érettségi és a szakmai tárgyat tekintve az emelt szintű érettségi mellett.
- Évfolyamonként indítunk általános gimnáziumi osztályt és nyelvi előkészítővel induló gimnáziumi osztályt, mely osztályokban középszintű és emeltszintű érettségire készítünk fel. A közismereti tantárgyak oktatása során tanulóinkat a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak, valamint az érettségi vizsga követelményei alapján készítjük fel. A közép- és az emelt szintű érettségi vizsgára, a felsőfokú továbbtanulásra történő felkészítés során minden irányban biztosítjuk a továbbhaladás lehetőségét.
- A felnőttoktatásban felnőttképzési jogviszonnyal megszerezhető szakképző, illetve technikus végzettséget adó képzéseket indítunk a munkaerőpiaci igényeknek megfelelően.

Alapelveink:

- szilárd értékrendet, az életkori sajátosságokhoz szabott konkrét társadalmi kapaszkodókat igyekszünk nyújtani diákjainknak,
- nyitottak vagyunk az új pedagógiai módszerek megismerésére és alkalmazására, készek vagyunk a folyamatos önfejlesztésre, ezzel is eredményesebbé és motiváltabbá kívánjuk tenni a tanítási tanulási folyamatot,
- csak közösen vállalható célokat állítunk az Oktatói Testület elé, s egymást támogató, az egyéni tudást megosztó, motivált csapatmunkára építünk,
- gyermek-központúságot és teljesítményre ösztönző tanítást hirdetünk,
- a tanulói egyéni befogadásra és ambíciókra építő és a közösségi normákon belül széles cselekvési teret hagyó oktatás-nevelést valósítunk meg,

- kiemelt területként kezeljük a digitális környezet és a gazdasági-pénzügyi világ alapjainak megismertetését,
- a fenntarthatóság-környezettudatosság szemléletére, egészséges életmódra neveljük diákjainkat,
- nem kötjük magunkat egyetlen társadalmi, filozófiai irányzathoz sem, s biztosítjuk tanulóink számára a befolyástól mentes tájékozódás lehetőségét, a különböző gondolati rendszerek megismerését,
- a szülőket bevonjuk az oktatás-nevelés folyamatába, formális és informális alkalmakon kikérjük véleményüket, egymás munkájának kölcsönös támogatására és szoros együttműködésre törekszünk,
- duális partnereinkkel keressük a kreatív együttműködés lehetőségeit annak érdekében, hogy tanulóink megfelelő kompetenciákkal felvértezve kerüljenek a munkaerőpiacra.

1.3. AZ ISKOLA JÖVŐKÉPE

Rugalmasan alkalmazkodunk az új tanügyigazgatási elvárásokhoz és a munkaerőpiac igényeihez. Megtartjuk az intézmény vegyes profilját annak érdekében, hogy magas presztízse fennmaradjon.

A hozzáadott érték szempontjából az ország legkiemelkedőbb 50 iskolája között maradunk.

A 8-10-szeres túljelentkezést fenntartjuk.

Minden szakképzésben résztvevő tanulóink számára biztosítunk legalább egy, a gazdaság igényein alapuló, a munkaerőpiacon elhelyezkedést garantáló, modern szaktudást nyújtó szakképesítést.

Egy szakma esetében megvalósítjuk az okleveles technikus képzést.

Minden gimnáziumi tanulóink számára elérhetővé tesszük a továbbtanulás lehetőségét, ezzel a felsőfokú végzettség megszerzését.

Felmenő rendszerben a technikumi osztályokban a projektoktatást kiterjesztjük a tanórák 50%-ára.

Elnyerjük az örökös ökoiskola címet.

Magas pedagógiai és szakmai tudással bíró oktatói testületünk tanuló szakmai közösséggé válik.

Az intézmény IKT felszereltsége tükrözi a 21. század igényeit.

A Sziszkiben végzett tanulók tudatosan alakítják életpályájukat, az életen át tartó tanulás mellett elkötelezett, felelős és autonóm állampolgárokká válnak.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

2.1.1. AZ OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI

Iskolánk korszerű szerkezetű, az intézményhasználók és a munkaerőpiac aktuális elvárásaira megfelelő rugalmassággal reagáló *középiskolaként* széles alpműveltséget nyújt.

- *Gimnáziumként* lehetőséget biztosít az érettségi bizonyítvány megszerzésére, és felkészít a főiskolai vagy egyetemi továbbtanulásra.
- *Technikumként* meghatározott irányú szakmai képzést biztosít, és felkészít a főiskolai vagy egyetemi továbbtanulásra.
- *Idegen nyelvi előkészítő évfolyamával* segíti a beiratkozó tanulók esély javítását, előkészíti az európai kompatibilitású angol és német idegen nyelv tudást.
- *A gazdálkodás és menedzsment, a gépészet, az informatika és távközés, a közlekedés és szállítmányozás, valamint a vegyipar* ágazathoz tartozó képzéseivel lehetővé teszi tanulói részére a biztos elhelyezkedést jelentő szakmai tudás megszerzését.
- Kétszintű *érettségi vizsgával* biztosítja a felsőfokú továbbhaladás alternatív lehetőségeit.

Nevelő-oktató munkánk alapelvei

- Szilárd értékrendet, az életkori sajátosságokhoz szabott konkrét műveltségbeli és társadalmi kapaszkodókat igyekszünk nyújtani diákjainknak.
- Pedagógiai műhelyekhez nem köteleződünk el, ugyanakkor nyitottak vagyunk az innovatív pedagógiai utak, módszerek iránt.
- Világnézeti semlegességünk elvén nem kötődünk egyetlen társadalmi, filozófiai irányzathoz sem, de biztosítjuk tanulóink számára a sokszínű tájékozódás lehetőségét, a különböző vallási, filozófiai irányzatok megismerését.
- A tanítás-tanulás során a tanulók öntevékenységeinek kibontakoztatására, az önálló megismerő tevékenység kialakítására helyezzük a hangsúlyt.
- Nevelő-oktatómunkánkban kiemelt szerepet kap a tanítványok okos szeretete, a gyermekcentrikusság, az empátia, az egyéni bánásmód, a tolerancia és a türelem.
- Tudatosan törekszünk a tanulási esélykülönbségek mérséklésére, a hátrányok csökkentésére.
- A tanulók tudás- és képességszintjéhez rendelt módszerekkel igyekszünk elérni, hogy minden diákunk képességeinek megfelelő teljesítményt nyújthasson.

Nevelő-oktató munkánk prioritásai

Alapfeladatunk:

- *hogy továbbra is sikeresen küzdjünk a végzettség nélküli iskolaelhagyás ellen, a jövőben se legyen lemorzsolódó tanulónk,*
- *hogy minél komplexebb pályaorientációs tevékenységgel támogassuk tanulóink életpálya-építését¹.*
- A közösségtudatra, nemzettudatra nevelés.
- Az erkölcsi normák, az esztétikai igényesség, a kommunikációs kultúra kialakítása, a fegyelemre, önfegyelmre nevelés, a konfliktuskezelés és a tolerancia képességének kialakítása.
- Önálló, autonóm, felelősségtudattal rendelkező, önismerettel felvértezett személyiségekké formálás. *Tanulói életpálya építés².*
- Kompetenciaalapú ismeret- és értékközvetítés, a sokoldalúan és gyakorlatiasan képző funkció, a reális, egyéni adottságokhoz méretezett követelményállítás. *A munkavállaláshoz szükséges kompetenciák kiemelt fejlesztése³*
- A környezettudatos viselkedésmódra és egészséges életvezetésre törekvés kialakítása.

¹ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jogyakorlatok beépítése céljából bevett tartalom.

² Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jogyakorlatok beépítése céljából bevett tartalom.

³ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jogyakorlatok beépítése céljából bevett tartalom.

2.1.2. A SZAKMAI OKTATÁS TANULÁSI EREDMÉNYESSÉGET NÖVELŐ FEJLESZTŐ CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI A TANULÓK SIKERES NEVELÉSE-OKTATÁSA, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN A NAT NEVELÉSI CÉLJAI ÉS KULCSKOMPETENCIÁI MENTÉN

1. kitűzött célterület
Nat 1. Az erkölcsi nevelés A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.
Nat 2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósokat, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.
Nat 3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

A Nemzeti és európai öntudatra nevelés, aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés részletezése

Az **iskola** azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha mikrovilága a mindennapokban modellezi azokat a lehetőségeket, melyekben a tanuló fel tud készülni a felnőtt élet szerepeire, kialakul identitása, rálel kapaszkodóira, szembenéz lehetőségeivel és korlátaival, jogaival és kötelezettségeivel, és elkezd felvállalni feladatait, kipróbálja, megéli a felelősség terheit és tisztességét. Az iskola demokratikus működése nyújt közvetlen modellt a tanulók számára, a diákönkormányzat biztosít elsődleges színteret ennek személyes, aktív megtapasztalásához.

A hagyományok ápolását elsősorban az iskolai programokon való részvétel teszi lehetővé, de a szűkebb pátria hagyományőrző tevékenységeibe való iskolai szintű bekapcsolódás is teret nyit a közösségi élmények identitást alakító lehetőségeinek kihasználásában. A nemzeti ünnepek méltó megünneplése és az európaiság klasszikus értékeinek hangsúlyozása olyan lenyomatokat képeznek a tanulók személyiségében, amelyek befolyásolják későbbi döntéseiket és tudatos értékévé válnak.

A **tanuló** az ország történelmét, kultúráját, hagyományait, a hungarikumokat, a magyar vívmányokat, a sportban elért eredményeinket megismerve tisztelettel kezeli más országok, népek kultúráját, s így helyezi el hazáját az Európai Unión belül. Megérti Magyarország és az uniós tagországok egymás közötti viszonyait, az Európai Unió és a Föld többi országának kapcsolatát. A tanuló a demokratikus államforma és intézményrendszerei fogalmának jelentőségét felismeri és alapvető jogi ismereteket szerez, elsajátítja az állampolgári jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat, fontosnak tartja az aktív állampolgárság gyakorlását.

Etikus magyar állampolgárként egyensúlyban tartja saját természetes önértékét és környezete érdekeit, büszke hazájára, és felelősséget érez európaiságáért.

Az **oktatók** alkalmat teremtenek arra, hogy a tanulók kipróbálhassák magukat az önkéntességben, a segítségadásban, a konfliktusok kezelésében, döntések meghozatalában. Olyan helyzeteket teremtenek, melyekben a tanulók a csoport céljainak elérése érdekében, annak érdekvédelmében, az eltérő vélemény elfogadásában, az álláspont védelmében, a többség döntésének elfogadásában, a véleményalkotás előtti informálódásban, az érvek meghallgatásában, a vélemény és tény közötti különbségtételben is jártasságot szereznek. A tanulóknak kialakítják és erősítik az emberi jogok és az emberi méltóság tiszteletét, a méltányosságot, az erőszak elutasítását. Tanórákon és tanórán kívüli programokon lehetőséget biztosítanak a korrekt vitakultúra, az érvelés gyakorlására, hogy a tanulók minél erősebb tudatossággal, tájékozottsággal és az aktivitást szívesen vállalva tervezzék felnőtt életük szerepeit.

A **szülők** mintája elsődleges mind a családi, mind a felnőtt élet szerepeinek kialakításakor. Ezért a szülőkkel folytatott értő kommunikáció elengedhetetlen.

Nat 5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező ártrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

Személyes- és társas kompetenciák

Az iskolának fejlesztenie kell a tanulóknak a mindennapi élet irányítását és megszervezését, illetve a fenntartható életmód kialakítását szolgáló készségeit, tehát a fizikai egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, és a személyes pénzügyek és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciáit. Ezáltal fejlődik a tanuló reflektivitása, a hatékony idő- és információ gazdálkodása, a másokkal történő konstruktív együttműködése, a rezilienciája, a saját tanulás és életút alakítása, a bizonytalansággal és a komplexitással való megküzdése, a tanulás tanulása, a saját fizikai és érzelmi jóllétének fenntartása, az együttérzési és empátia készségei valamint a konfliktuskezelése.

Állampolgári és társadalmi kompetenciák

A kulturális és társadalmi kompetenciák elsajátítása terén az iskola hozzásegíti a tanulókat ahhoz, hogy megtanulják megismerni és értékelni kulturális örökségüket, valamint személyes társadalmi, kulturális, vallási, filozófiai és nyelvi gyökereiket. Teszi ezt úgy, hogy megismerteti a tanulókkal a kulturális tradíció és identitás jelentőségét, a művészet, a tudomány, a vallások a filozófiák a társadalomra és a mindennapi életre gyakorolt hatását, a média kultúrát alakító hatását. Ennek érdekében az iskolai munkának rendszeresen támogatnia kell az egyetemes emberi értékeken alapuló viselkedés tiszteletét, az emberi jogoknak, a gyermekek jogainak elismerését, a társadalom kisebb és nagyobb csoportjainak identitását kifejező tevékenységeket, és minden olyan tevékenységet, amely ezeknek a jogoknak az érvényesítését és gyakorlását szolgálja, illetve az egyéni és csoportidentitások sokféleségének a tiszteletben tartását ösztönzi. Így a tanuló tudatában lesz annak, mit jelent felelősségteljes állampolgárként élni, az állampolgári és társadalmi élet minden területén aktívan részt venni, tisztában lesz a társadalom gazdasági és politikai fogalomrendszerével és struktúráival, értelmezni tudja a világszerte előforduló jelenségeket és a fenntartható fejlődést.

A technológiai fejlődés és a gazdaság globalizálódása következtében a munkaerőpiac, a foglalkozások és a munka jellege gyorsan és nagymértékben változik. Az iskolai szocializációnak elő kell segítenie, hogy a tanulóknak érdeklődés és pozitív attitűd alakuljon ki pályaaorientációjuk és a folyamatos megújulásuk, az esetleges pályamódosításuk iránt, nyitottság a változó munkakörhöz tartozó szerepek betöltése iránt, vállalkozási hajlandóság, kezdeményezés és fogékonyság az új ötletek iránt. Mindehhez nélkülözhetetlen a bizakodás a jövőben.

Ismeret

- A tanuló azonosítsa saját képességeit és érdeklődését, elsajátítja a testi és érzelmi egészség alapvető ismereteit, felismeri a kockázati és védőfaktorokat. A sikeres személyközi kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében megérti a különböző társadalmakban és közegekben széleskörűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Tudja, hogyan keressen tanulási, képzési és életút-tervezési információkat és támogatást.
- Ismerje a házirend szabályait, az egyén és a közösség együttélését szabályozó normákat, jogszabályokat, kommunikáljon kulturáltan.
- Ismerje meg a tudás örömét.
- Legyen tisztában azzal, hogy a műveltség olyan érték, amelyet egész élete folyamán gyarapítani érdemes, valamint azzal, hogy a műveltség nem a gyakorlati hasznosítás mértékével mérhető, hanem gazdagítja személyiségét tartalmasabbá teszi emberi kapcsolatait, harmonikusabbá teszi viszonyát önmagához és a világ jelenségeihez.
- Sajátítsa el a kommunikáció optimális képességét.
- Ismerje meg és becsülje nemzeti kultúránk és az európai kultúra értékeit, a kiemelkedő magyar és európai személyiségek tevékenységét, munkásságát.
- Legyen tájékozott hazánk és Európa földrajzában, irodalmában, művészetében, történelmében,

tudományos eredményeiben és mindennapi életében.

- Ismerje meg a helyi hagyományokat, népszokásokat, tájjellegű tradíciókat.
- Legyen tisztában az európai és nemzeti kultúrtörténet eszmeiségével és erkölcsi alapjaival, ismerje a kiemelkedő értékeket.
- Végzős tanulóink legalább 60%-a középfokú, 10%-a felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezzen.
- Végzős tanulóink legalább 40%-a emelt szintű nyelvi érettségit tesz.
- Végzős tanulóink legalább 45%-a emelt szinten érettségizik.
- Rendelkezzen a megfelelő állampolgári és társadalmi ismeretekkel.
- Értse meg a család szerepének fontosságát.
- Ismerje a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, az egyénekhez, a csoportokhoz, a munkaszervezetekhez, a társadalomhoz, a gazdasághoz és a kultúrához kapcsolódó alapfogalmakat. Megérti az Európai Unió alapjogi chartájának 2. cikkelyében szereplő közös európai értékeket, a jelenkor eseményeit, a főbb nemzeti, európai és világtörténelmi eseményeket, és az egyes társadalmi és politikai mozgalmak céljait, értékeit és politikáját, valamint a világszinten fenntartható rendszerek – ezen belül is a klíma és demográfiai változások – szerepét és az ezek hátterében meghúzódó okokat. Tisztában van az európai integrációval kapcsolatos tudnivalókkal, valamint az európai és világméretű kulturális sokszínűséggel és kulturális identitásokkal, beleértve ebbe az európai társadalmak multikulturális és szocio-ökonómiai dimenzióit, és azt, hogy a nemzeti kulturális identitás hogyan járul hozzá az európai identitáshoz.

Készség

- A komplex helyzeteket hatékonyan kezeli, döntéseket hoz, megszervezi saját és társakkal együtt történő tanulását, azt értékeli, a saját vagy a közös tudást megosztja, ha szükséges, támogatást kér. Szervezi saját életpályáját és társas interakcióit, tanulási, életpálya vagy jóléti célokat tűz ki, és azok eléréseért dolgozik, erősségeire támaszkodva fejleszti érdeklődéseit, készségeit és tehetségét. Napirendeket tervez, és ehhez igazítja időszervezését, hosszútávú célok elérése érdekében cselekvési tervek készítését, kiértékeli a megoldási alternatívákat és azok következményeit, majd rugalmasan megvalósítja azokat. A tanulmányi tevékenységet vagy munkavégzést érintő csoportmunka során felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként a társakkal együtt végez különböző tevékenységeket, illetve megfelelő készségek birtokában csoportvezetői szerepet vállal. Kapcsolatokat kezdeményez és tart fenn kortársakkal, felnőttekkel, közösségekkel, rutinokat, rituálékat hoz létre és ápol a családban és az iskolában, problémamegoldást végez hétköznapi élethelyzeteket elemezve. Alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízishelyzetek és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és ezek alapján jár el. Olyan életmódot alakít ki, amelyben szerepet kap az egészséges táplálkozás, a testsúly fenntartás, a rekreáció, a mozgáskultúra, a művészetek befogadása és hétköznapi alkalmazása, a helyes mentálhigiénés szokások, az érzelmi jóllét fenntartása, a pozitív megküzdési stratégiák működtetése. Alapvető kézműves és hétköznapi technikai, technológiai tevékenységeket végez műszaki eszközök alkalmazásával, használatával. Személyes pénzügyeit megtervezi. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes és csoportidentitás alakítására és a fogyasztói szokások irányítására.
- Dolgozataiban, vitáiban, érveléseiben a témának megfelelő információ szinten építsen a célterülettel kapcsolatos ismereteire.
- Becsülje a munkát, mint értékteremtő tevékenységet.
- Építse be értékrendjébe a műveltség rangját.
- Tartsa be a házirend szabályait, az egyén és a közösség együttélését szabályozó normákat, jogszabályokat.
- Ápolja anyanyelvünket, fordítson gondot a kulturált nyelvi kifejezésre.
- Alakuljon ki identitástudata.

- Ápolja települése, lakókörnyezete hagyományainak kulturális értékeit, népi kultúráját, és legyen képes továbbadni azokat. - Ápolja kapcsolatait más nemzetek fiataljaival, ismerje meg mindennapjaikat, gondolkodásmódjukat, kultúrájukat, és legyen kész a magyar nép szokásait és hagyományait bemutatni. - Alakuljon ki egyéni véleménye és kellő ismeretek birtokában legyen képes álláspontja megvédésére. - Tudjon érzelmileg kötődni, ápolja családi kapcsolatait. - Kövesse a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, a társadalmi problémákat, életkori sajátosságainak megfelelő szinten gyakorolja a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket, a közéletben való részvétellel, az aktív állampolgársággal, az állampolgári jogokkal; a demokratikus társadalmi működés érvényesítésével, az egyetemes emberi jogok és az egyén szabad választásának a tiszteletben tartásával kapcsolatos kötelezettségeket. A társadalom aktív tagjaként működve óvja és védje saját környezetét, úgy cselekedjen, hogy az ország állampolgárai és a világnépesség fenntartható jólétéhez hozzájáruljon. A tanulással vagy a munkavégzéssel összefüggő problémahelyzetekben fellép a megoldások keresésében, ötleteket fogalmaz meg, és mások ötleteit elismeri, alkalmazkodik a munkaerőpiacot érintő változásokhoz, a változó szerepekhez. Részt vesz különböző szintű döntéshozatalban, felhasználva a hagyományos és az új médiaformákat. Valamilyen specializációt választva annak megfelelő magasrendű készségeket sajátít el a munkavégzéssel összefüggő fizikai készségek és technológiák alkalmazásának területén. Észszerű kockázatokat vállal, az esélyeket és alternatívákat mérlegeli, megfontolt döntéseket hoz.
Attitűd
- Fontosnak tartja saját személyes, társas és fizikai jóllétét és az élethossziglan tartó tanulást, értékesnek tartja az egyéni és a közösségi életvitelben az önszervezést és a kapcsolatok stabilitását. Együttműködő, asszertív, másokat tisztel, kompromisszumokra kész, előítéletein felülemelkedik, a különböző nézőpontok iránt toleráns, megértő, empatikus, saját nézőpontját bátran fejti ki, céljaival azonosul, motiválja önmagát, reziliens hozzáállást tanúsít. Korábbi tanulási és élettapasztalataira magabiztosan építve küzd meg az újabb élethelyzetek nehézségeivel, azokat kihívásként fogja fel, melyekből még több tudásra és tapasztalatra tud szert tenni, belátja, hogy mindez fejlődését szolgálja. A problémamegoldás során jelentkező akadályokat kreativitással, rugalmassággal, kitartással és felelősségteljesen közelíti meg. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva, reálisan szemléli önmagát pozitív önértékelését fenntartva. Kritikus fogyasztói szemléletet alkalmaz, fontosnak tartja az egészséges életmód kialakítását és fenntartását a személyes, a családi, a közösségi és munkahelyi életben. - Látja be a házirend, az egyén és a közösség együttélését szabályozó normák, jogszabályok értelmét. - Vállalja tudatosan és büszkén magyarságát. Becsülje meg az európai fejlődés eredményeit, és értékeli azt, hogy a mi nemzeti kultúránk része az összeurópai kultúrának. - Legyen nyitott a közös európai értékek megismerésére., a környezetében élő más népcsoportok, a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások: a másság elfogadására. - Legyen kíváncsi a társadalmi jelenségekre és problémákra. - Tisztelje az alkotmányosságot, a törvényességet, az állampolgári jogokat. - Törekedjen dominánsan pozitív érzelmi kontaktus kialakítására a kisebb és a tágabb közösségében. - Tartsa értékesnek az egyéni és csoportidentitást, a nemzeti történelmi, kulturális hagyományokat, tekintszen megbecsüléssel a domináns kultúrától eltérő kultúrával rendelkező egyének és társadalmi csoportok kultúrájára, kezelje érték-ként a sokféleséget a társadalomban és

az iskolában. Tartsa fontosnak a közvetlen emberi kapcsolatokban a felelősségvállalást, a gondoskodást, a segítőkészséget, az empátiát, a toleranciát, az együttműködést, a kockázatvállalást, konfliktushelyzetekben a hiteles kommunikáció érdekében a reziliens konfrontációt. Mutasson részvételi hajlandóságot, és vegyen részt konstruktívan a demokratikus döntéshozatalban, a civil kezdeményezésekben így támogatva a társadalmi és kulturális diverzitást, a nemek egyenlőségét és a társadalmi kohéziót, a mások magánéletének tiszteletét és a környezetért való felelősségvállalást. Érdeklődjön a politikai és szocio-ökonomiai változások iránt, küzdje le előítéleteit, hogy a szükséges kompromisszumokat megköthesse és biztosíthassa a társadalmi igazságosságot és méltányosságot.

Autonómia és felelősségvállalás

- Hozzon önállóan felelős erkölcsi döntéseket.
- Vállaljon felelősséget erkölcsi téren hozott döntéseikért.
- Legyen képes korrigálni saját erkölcsi vétségeiket.
- Ösztönözze társait a házirend, az egyén és a közösség együttélését szabályozó normák, jogszabályok betartására.
- Az alkalomhoz illő öltözképpen jelenjen meg és viselkedjen az ünnepélyeken és rendezvényeken.
- Céljaiban, életvezetésében is váljon autonómmá.
- Vegyen részt önként a témával kapcsolatos szakkörök munkájában, DÖK-ben, versenyeken, rendezvényeken.
- Vegyen részt önként a közéletben.
- Segítsen a házimunkában, a nagyszülők vagy kisebb testvére gondozásában.

Feladatok

- Tantárgyak oktatásába a céltartalmak beépítése.
- Tantárgyi és életbeli koncentráció lehetőségeinek kihasználása.
- Osztályfőnöki munkába a céltartalmak beépítése.
- Iskolai hagyományok ápolása, ünnepségek színvonalas megrendezése, abban való aktív részvétel.
- Közösségi szolgálat adta lehetőségek kihasználása.
- A település kulturális és egyéb programjain való részvétel.
- A DÖK és a Diákszövetség működtetése .
- Szakköri lehetőségek biztosítása fakultatív ismeretszerzésre.
- A város kultúréletébe bekapcsolódás.
- Partnereinknek kihelyezett műsorok szolgáltatása.
- A szülői munkaközösség bevonása.
- Jó gyakorlatok kialakítása a bázisintézményi profil színesítésére.
- Pályázatokba bekapcsolódás (hazai, Erasmus +).
- Partneri és testvériskolai kapcsolatok ápolása.
- Intézményfejlesztési tervek megvalósítása.

2. kitűzött célterület

6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Az oktatók ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Az oktatók motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A testi-lelki egészségre nevelés részletezése

Az **iskola** azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha megteremti azt a légkört és azokat a körülményeket, melyek lehetővé teszik, hogy a **tanuló** megismerje, és az iskolai élet keretében begyakorolja a testi egészség hosszú távú megőrzésének legfontosabb életvezetési szokásait: az egészséges táplálkozást, a sportot, a hobbikat, a rekreáció lehetőségeit, illetve felismerje a szűrővizsgálatok fontosságát a betegségek tudatos megelőzésében; kialakítva olyan életre szóló szokásokat, melyek elég erőssé teszik arra, hogy nyíltan viszonyuljon a világhoz, tartózkodni tudjon a káros szenvedélyektől, merjen szeretetet adni és elfogadni, akarja mások érzéseit megérteni és azokat figyelembe véve kompromisszumot kötni, megoldásokat számba venni, krízishelyzetekkel, kihívásokkal értelmi és érzelmi lényként önállóan rugalmasan alkalmazkodva, találékonyan, kitartóan és bátran szembenézni, megküzdeni nehézségekkel, illetve azokból tanulni.

Tapasztalatot szerezve a pozitív és a negatív érzések egyensúlyának fenntartásához szükséges módszerek terén, a tanuló tisztában van azzal, hogy nehéz élethelyzetekben is lehet harmonikus, boldog életet élni, ha a hozzáállása pozitív és mindenben keresi, észreveszi a jót.

Az **oktatók** mindehhez személyes példát nyújtva, a testi és lelki jóllét megteremtése érdekében a nevelés tantárgyakon átívelő megvalósíthatóságát szem előtt tartva, azt mindent megelőző elemként kezelik. Ennek érdekében figyelembe veszik a tanulók terhelhetőségének életkorukból fakadó fizikai és mentális lehetőségeit, megragadják azokat az alkalmakat, melyek teret és időt biztosíthatnak a szabad mozgáshoz, a kreatív, akár projekt alapú foglalkozások, érzékenyítő programok megvalósításához, tudva, hogy leghatékonyabban az iskolában megélt mindennapok tevékenységei által nevelhető szokássá az egészséges életvezetés.

Pedagógiai eszköztáruk elengedhetetlen eleme a folyamatos pozitív visszacsatolás, a jutalmazó ok-okozati érvelés, mellyel tudatosítják és megerősítik a pozitív mintákat, ám kerülnek a szorongást okozó helyzeteket, az elvárás szempontú értékelést, minősítést, összehasonlítást, az egypólusú értékelési rendszert. Minden olyan alkalmat megragadnak, melyben kiemelhető a közösen végzett tevékenység öröme és sikeressége.

Mindehhez elengedhetetlen a családok ismerete és a velük való együttműködés, a **szülők** bevonása a nevelési folyamatba.

Ismeret
- A tanuló ismerje a helyes táplálkozás alapelveit, értse meg a mozgás fontosságát. - Tapasztalja meg, hogy az alkotótevékenység közelebb viszi önmaga megismeréséhez és megvalósításához, gazdagítja személyiségét. - Ismerje fel a veszélyes körülményeket és anyagokat. - Legyen tájékozott a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségterületén, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretében, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.
Készség
- Legyen képes lelki egyensúlya megővására, alkalmazza a stresszkezelés módszereit. - Figyeljen oda a betegségek megelőzésére, testi higiéniájára. - Tartsa be a közlekedési szabályokat. - Legyen képes váratlan helyzeteket kezelni. - Ne forduljon káros függőséghez vezető szerekhez. - Legyen képes az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerésére, befogadására mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével. - Alakítsa ki a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása képességeit, s ez által az általános életminősége javuljon.
Attitűd
- Tartsa szem előtt az egészséges életmód szabályait. - Igényelje a testi, lelki harmóniát. - Tartsa tiszteletben mások szellemi és a fizikai alkotótevékenységét. - Szeresse a művészetet, és törekedjen alkotó munkára maga is. - Legyen nyitott a műalkotások befogadására, igényelje esztétikai érzéke fejlesztését.
Autonómia és felelősségvállalás
- Vegyen részt az egészségmegőrző és a prevenciós tevékenységekben. - Törekedjen sokoldalú műveltségre, lássa be és tapasztalja meg, hogy ezzel közelebb jut a világ sokszínűségének megismeréséhez és megértéséhez, és ebben a sokszínűségben önmaga helyének megtalálásához. - Önállóan tudjon különbséget tenni érték és értéktelen között. - Érezzen felelősséget a kulturális alkotásokért.
Feladatok
- Tantárgyak oktatásába a céltartalmak beépítése. - Tantárgyi és életbeli koncentráció lehetőségeinek kihasználása. - Osztályfőnöki munkába a céltartalmak beépítése. - Testi-lelki egészség ápolása, edzése. - A szülői munkaközösség bevonása. - A DÖK bevonása. - Egészségvédelmi és prevenciós tevékenység.

- Az ifjúságvédelmi felelős bevonása.
- Az egészségügyi partnerek bevonása.
- Sportprogramok rendszeresítése.
- Szakköri lehetőségek biztosítása fakultatív ismeretszerzésre, alkotásra.
- A közösségi szolgálat adta lehetőségek kihasználása.
- Jó gyakorlatok kialakítása a bázisintézményi profil színesítésére.
- Pályázatokba bekapcsolódás (hazai, Határtalanul, Erasmus +).
- Intézményfejlesztési tervek megvalósítása.

3. kitűzött célterület
12. A tanulás tanítása A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Meg kell taníttatni, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.
Autonóm tanulásra és tudatos életpálya tervezésre nevelés részletezése⁴ Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében az iskolai szocializációnak fontos szerepe van. Ezeknek a kompetenciáknak a birtoklásához a tanuló a tudás aktív konstruálásával, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, egyéni tanulási útvonalakon jut el úgy, hogy ezeket a kompetenciákat az élet különböző területein változatos szituációkban és szerepekben, egymagában és együttműködve másokkal is működteti, hogy megvalósítsa céljait. Az iskola azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha a tanulás tanítását, a tanítási folyamat elejétől a végéig a Szakmai Programban megfogalmazott tanulási céloknak, a tanulói csoportoknak és az egyéni tanulói igényeknek megfelelően – a tantárgyi keretek tanításán belül – intézményi szinten tervezi. Az életpálya tervezést, a pályaaorientációt az életkori sajátosságokhoz illeszkedve, széles körű információk, tapasztalatok megszerzésének lehetővé tételével támogatja úgy, hogy a tanulók minél tovább rendelkezzenek széles mozgástérrel. A tanuló megismeri a számára legcélravezetőbb tanulási utakat, kialakítja a saját maga számára leghatékonyabb és tanulási élményt adó tanulási szokásokat. Kíváncsisága, tudásvágya arra ösztönözi, hogy önállóan kezdeményezze a tanulást, belső igényből fakadóan fejlessze magát, felelősséget vállaljon saját tanulásáért, reflektáljon eredményeire, legyen tudása saját tudásáról és tanulásáról. Tanulási, életpálya vagy jóléti célokat tűz ki, és azok elérése érdekében erősségeire támaszkodva fejleszti készségeit és tehetségét. Ennek során a releváns ismeretek és készségek birtokában képessé válik a bizonyítékokon alapuló döntések meghozatalára, a problémamegoldás során jelentkező akadályokat kreativitással, rugalmassággal, kitartással és felelősségteljesen közelíti meg, és folyamatosan figyelemmel kísérve a társadalmi, gazdasági és a munkaerőpiaci változásokat felismeri, ha a változások miatt módosítania kell eredeti elképzeléseit. Vállalkozói szellem jellemzi, kemény munkájával, kitartásával és önfegyelmével járul hozzá a lehetőségek megteremtéséhez, a céljai eléréséhez. Az oktatók az átmeneti időszakokban a tanulók megismerésére helyezve a hangsúlyt, a jellemzőik alapján támogatják a tanulókat a megfelelő tanulási utak kialakításával. Elengedhetetlen céljuk a kitartó és igényes munkára nevelés. Ennek érdekében megragadják, illetve felkeltik a tanulók természetes kíváncsiságát. Az eredményes tanulást a tanulók tanulásban

⁴ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából aktualizált tartalom.

érdekelte tételével, értékelési módszereik megfelelő megválasztásával érik el.

Az ismereteket a mindennapi életben történő hasznosíthatósággal együtt tanítják, így például a pénzügyek és a fogyasztási szokások területén gyakorlási lehetőséget biztosítanak a személyes pénzügyek tervezéséhez, a kritikus fogyasztói szemlélet kialakításához.

A tanulóban kialakítják és fejlesztik a kezdeményezőkészséget, a vállalkozói szellemet, a kihívásokkal szembenézni tudást, a kreativitást, a sokoldalúságot, az önálló munkára való képességet és az együttműködési képességet, illetve a konfliktuskezelés technikáit.

Erősítik az aktivitást, a kitartást, az önfegyelmet, a bátorságot, a felelősségvállalást, a hibákból tanulás és a változásokhoz és a változó szerepekhez való alkalmazkodás képességét, a minőség tudatot és a kiválóságra törekvést, az optimizmust, a jövőbe vetett remény gondolatait.

Felhívják a figyelmet a célok kitűzésének, és az új célok folyamatos keresésének fontosságára, az alternatívák mérlegelésére, a kockázatelemzésre és a megfontolt rizikók vállalására.

Az oktatók a folyamatos továbbképzésekkel mutatnak hiteles példát az élethosszig tartó tanulásra, mint a megújulás, a fejlődés lehetőségére.

A **szülők** segítségével a tanulók tudást és készségeket szerezhetnek a dolgozói létről, tapasztalatokat gyűjthetnek a vállalkozói működésről, annak jelentőségéről a munka világában. Az iskolával együttműködve támogatják az iskolát az életpálya-tervezés és pályaaorientációs tevékenységeiben.

Ismeret

A tanuló legyen tisztában saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival, ismeri azok előnyeit és hátrányait, rendelkezzen a megfelelő tanulási stratégiákkal, átlátja a problémahelyzeteket, melyekhez adekvátan rendel stratégiákat, segédeszközöket, definiálja céljait. Tudja mely tanulási kompetenciái az erősségei, és melyek fejlesztendők.

- Sajátítsa el az eredményes tanulás módszereit és technikáját, ezen belül az egyénre szabott tanulási módszereket, az emlékezet fejlesztésének metódusait és a rögzítés célszerű eljárásainak módjait.
- Ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait.
- Sikeresen tudja a tanultakat alkalmazni a különböző élethelyzetekben.
- Tanítványaink legalább egy idegen nyelven a B1-B2 közötti szinten legyenek képesek kommunikálni, hosszabb szöveget megérteni és alkotni.
- Tanítványaink legalább 20%-a emelt szintű érettségit tesz egy idegen nyelvből.

Készség

A tanuló megfigyeléseket végez, kérdéseket tesz fel, információt kér vagy keres, értékeli, szerkeszt, létrehoz és másokkal megoszt. Kialakítja a tanulásához kapcsolódó motiváció önszabályozását, fenntartását. Aktív tanulóként tanulási stratégiákat és útvonalakat választ, tervez, a tervet követi. Metakognitív készségeire támaszkodva, saját előzetes tapasztalatait beépítve alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Kontrollálja önmagát, reflektál tanulási tevékenységére, értékeli és elemzi önmagát a tanulás folyamatában, ez alapján határozza meg további tanulás szükségességét és irányát, a tanulási célok elérése érdekében. ha kell, módosítja stratégiáját, hogy élethelyzetét céljainak megfelelően tudja változtatni.

- Tapasztalati úton ismerje fel, hogy a "felfedező tanulás", a jelenségek több szempontú megközelítése, viszonyítása és rendszerezése fejleszti a problémamegoldó gondolkodást, felkelti az öntevékenység igényét, segíti az önálló értékítélet kialakítását.
- Legyen képes távolabbi céljait pillanatnyi érdekei fölé emelni.
- Viselje el fegyelmezetten a pillanatnyi kudarcokat, és a sikertelenség sarkallja további erőfeszítésekre.
- Tapasztalja meg, hogy az ismeretszerzés fáradtságos munkát, sok áldozatot és önfegyelmet

követel.
- Legyen képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. - Legyen képes a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.
Attitűd
A tanulónak pozitív a hozzáállása, mert a tanulásban azt keresi, ami érdekes, hasznos és értékes, ezért nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanulás kihívásai felé, illetve önállóan, bátran és magabiztosan gondolkodik. Kezdeményező saját tanulása tekintetében, kitartó tanulási céljai elérése érdekében, és felelősséget vállal saját tanulásáért. Tudatosságát a kritikus szemléletmód is jellemzi, megkérdőjelezi a gondolatok, a hiedelmek vagy a tevékenységek mögötti előfeltevéseket. A tanulásban a szabadság és a függetlenség élményét éli át. - Az ismeretszerzés, a tanulás személyiségének megfelelő technikáinak és módozatainak elsajátítása nyomán ízlelje meg az ebből fakadó sikerélményt, és annak az önbecsülésre gyakorolt pozitív hatását.
Autonómia és felelősségvállalás
- Ismeretei gyarapítása mellett alakuljon ki benne az igény a megtanultak önálló alkalmazására, újabb összefüggések felismerésére. - Tegyen szert megfelelő önállóságra a tanulás időbeli és sorrendi eltervezésében, a kedvező külső körülmények megteremtésében.
Feladatok
- Módszertani kultúra fejlesztése. - Tanulási képességek fejlesztése: tanulás-központúság. - Tanuló-központúság. - Differenciálás. - Aktív tanulás. - Fejlesztő értékelés. - A tanulók tevékenykedtetése. - A szociális tanulás alkalmazása. - Tantárgyi koncentráció. - IKT eszközök, digitális tananyagok használata. - Motiválás, érdeklődés felkeltése, fenntartása, a cél közlése, a tanulási eredmény megnevezése. - Tanórán kívüli tanulási lehetőségek megragadása. - A tanulók bevonása a tervezésbe. - A tanulók egyéni és a tanulócsoporthoz tartozó céljaira építés. - Az önálló tanulás háttértámogatása, útmutatás. - A hibákra a megértést segítő reakció. - Az önálló gondolkodás támogatása. - A tanulói kezdeményezések elismerése. - Változatos tanulásszervezési eljárások alkalmazása. - Nyugodt, biztonságos tanulási környezet biztosítása. - A megértési nehézségek feltárása. - Aktuális fizikai, érzelmi állapot figyelembe vétele. - Tanulási nehézségek felismerése, szükség esetén szakember bevonása. - Tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni fejlesztés. - Tanulásmódszertan tanítása. - Osztályfőnöki munkába a céltartalmak beépítése . - Kompetenciaalapú ismeret- és értékközvetítés.

- Sokoldalú és gyakorlatias képzés valóságos tanulási környezetben.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- Reális, egyéni adottságokhoz méretezett követelményállítás.
- Körültekintő értékelés: céloknak megfelelő, egyénre szabott, változatos, diagnosztikus, fejlesztő, összegző.
- Ön- és társértékelés megvalósítása.
- Eredmények elemzése, a következtetések alapján kijelölt újabb fejlesztési célok kitűzése.
- A kommunikációs készség fejlesztése.
- Az idegen nyelvi készségek hatékony fejlesztése.
- Korszerű informatikai oktatás.
- EU-kompatibilis, piacképes szakmai képzés.
- Pályázatok benyújtása a TEMPUS Közalapítványhoz.
- Határtalanul pályázatok lehetőségeinek kihasználása.
- Testvériskolai kapcsolatokat létesítünk.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a tanulók felzárkóztatására és a tanulási és magatartási problémák csökkentésére.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Intézményfejlesztési tervek megvalósítása.

Hatékony pályaorientáció, életpálya-építés⁵

További, részletesebb leírás a témával kapcsolatban az Intézményfejlesztési tervekben található.

Cél	Feladat	Tevékenység
Az egyéni képességek megismerésén alapuló önismeret kialakítása a helyes pályaválasztás érdekében. Megfelelő szakmakínálat bemutatása/biztosítása. Az első szakképesítés, majd a további szakmatanulás megszerzésének ösztönzése. Az egyes szakképesítések sajátosságainak, szépségeinek, nehézségeinek megismertetése.	Megismertetjük a tanulókat az egyes ágazathoz tartozó foglalkozási ágakkal. Segítünk azon tevékenységi formák megismerésében, amelyek lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók ki tudják próbálni képességeiket. Tanácsot adunk diákjainknak az egyénre szabott szakma kiválasztásában, a felkészítés szintjének megtalálásában. Ösztönözzük őket a magasabb szintű szakmai végzettség megszerzésére.	- gazdálkodó szervezetek, pénzintézetek, informatikai cégek, gépészethez köthető munkahelyek, kulturális/egészségügyi intézmények meglátogatása, - Pályaorientációs projektnapon az intézményi profilhoz kapcsolódó és attól eltérő szakmák bemutatása; a szakmák képviselőinek előadása - motivációs előadások (Példakép program, pszichológus előadása), - pályaválasztási vásárok felkeresése, - nyílt napokon való részvétel, - nyílt napok szervezése az általános iskolásoknak, - tájékoztatók szervezése adott témakörben: szülői értekezleteken, osztályfőnöki és szakmai órákon, - egyéni beszélgetések a tanulókkal; egyénre szabott karrier- vagy életút-tanácsadás; Témái: - a munkába állással, szakmaválasztással, továbbtanulással kapcsolatos tapasztalatok (önéletrajz, állásinterjú, felsőoktatási felvételi rendszer) - a munkaerő-piaci helyzet, szakképzési kínálat bemutatása, - szakkörök szervezése, - tehetséges tanulók szakmai tanulmányi versenyekre történő felkészítése.

⁵ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

4. kitűzött célterület

4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanuló az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképében is gazdagodjon, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényel, hogy tudatosuljon benne az, hogy a saját/egyéni fejlődését, sorsát és életpályáját maga tudja alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Ösztönözni kell a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: fontos cél a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerje meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

9. Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatja képességeit, elmélyülhet az érdeklődésének megfelelő területeken, megtalálhatja hivatását, kiválaszthatja a neki megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válik arra, hogy ehhez megtegye a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Önismeretre, emberismeretre nevelés részletezése

Az **iskola** azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha olyan bizalmi támogató környezetet és légkört alakít ki, melyben minden partner – a többi partnert tiszteletben tartva – nyíltan felvállalhatja értékeit, véleményét, céljait. Teret, lehetőséget teremt a közös értékrend megvitatására, az annak megfelelő viselkedés gyakorlására.

A **tanuló** azáltal, hogy ki meri fejezni érzelmeit, megismeri önmagát. Felismeri a személyiségjegyeiben rejlő tulajdonságokat, képességeket, lehetőségeket, ezeket elfogadja, de tudja, miben képes még fejlődni. Büszke erőnyeire, sikereire, de észreveszi és kritikusan szemléli hibáit, és törekszik azok elkerülésére, felelősséget vállalva cselekedeteiért. Önismerete fejlesztésével növeli önbizalmát, így megteremtí önbecsülését, kialakítja kiegyensúlyozott, autonóm személyiségét. Társai és szűkebb, valamint tágabb környezetében élő emberek képességeinek, jó és rossz tulajdonságainak felismerésével, érzelmeik megfigyelésével alkot képet személyiségükről. Pozitív mintákat követve felismeri az etikai értékek fontosságát, és ha kell, morális bátorsággal kiáll értük. Ítéloképes, a pozitív mintákat követi, mások erőnyeiből tanul, de tisztában van azzal, hogy a példaképek lehetőségei és képességei eltérhetnek sajátjaitól.

Az **oktatók** nagy hangsúlyt fektetnek a tanulók érzelmi intelligenciájának fejlesztésére, az őszinteség, a becsületesség, az igazságosság, az együttérzés, a könyörületesség és a méltányosság kultúrájának kialakítására. Az élet, önmaga és mások tisztelete, az emberi méltóság, az emberi teljesítmény tiszteletének értékeit szem előtt tartva saját hitelességükkel tudatosan erősítik a

követendő cselekvési mintákat. Tanóráikat úgy tervezik, hogy a tantárgyak adta lehetőségeket kihasználva fejlesszék a tanulók önismeretét és emberismeretét, változatos helyzetekben szorgalmazzák az egymás kölcsönös tiszteletén alapuló elfogadásának gyakorlatát. Értékelési és visszajelzési helyzetekben a tanulók önreflexióját támogató módszerek beépítésére törekcszenek. Segítenek a tanulóknak abban, hogy külön tudják választani érzelmi viszonyulásaikat (szimpátiát-antipátiát) a minősítő megjegyzésektől, a külső tulajdonságokat a belső tulajdonságoktól. Támogatják a tanulók önmegfigyelését, erősségeik és fejleszthető tulajdonságaik felismerését, mások valódi megismerését, az azonosságok és különbözőségek felfedezését, a minősítések nélküli beszélgetéseket egyes cselekedetekről, a fogyatékoságról, a másságról, az előítélet-mentességről.

A **szülők** részt vesznek az iskolával közös értékek erősítését célzó programok szervezésében, lebonyolításában.

Az Együttműködésre, felelős társas kapcsolatokra nevelés részletezése

Az **iskola** azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha szervezeti kultúrája teremti meg az alapját az együttműködésre és a felelős társas kapcsolatokra nevelésnek. Az iskolai közösséghez tartozás élménye meghatározó szerepet játszik a teljes nevelési-oktatási folyamatban, attitűdként hatja át az iskola mindennapjait, így szocializálva a tanulókat.

A **tanuló** megtanulja felismerni, elfogadni az iskolai közösségen belüli és az azon kívüli társadalmi normákat. Társaival közös tevékenységeket végez, megtanulja felismerni feladatát, szerepét a csoportban, össze tudja hangolni a csoporton belüli feladatokat. Mer segítséget kérni, elfogadni, és kész segítséget adni. A helyzetekhez illeszkedően vállal szerepet akár csapattagként, akár csapatvezetőként. Életkorának megfelelő módon egyre inkább saját döntéseket hoz, ezzel növeli önállóságát, felelősséget vállalva döntéseinek következményeiért. Megtanul kölcsönösségen és etikus magatartáson alapuló harmonikus, tartós és tartalmas kapcsolatokat kiépíteni. Problémahelyzetekben meglátja a lehetőségeket, ötleteket fogalmaz meg, és mások ötleteit is elismeri. Az egészséges versenyszellem érvényesítése mellett közös hatékonyságra törekcszik. Elsajátítja a kialakult nézeteltérések, viták hatékony kezeléséhez szükséges alternatív konfliktuskezelési módszereket.

Az **oktatók** a tanulók önismerete és emberismerete formálódásának támogatásával, az együttműködésre és felelős társas kapcsolatokra épülő kölcsönös kapcsolatok kialakításában segítik őket. A nevelés-oktatás tervezésében előnyben részesítik a tanulói kooperációt lehetővé tevő munkaformákat, módszereket. Tanóráikat úgy tervezik, hogy az információszerzés, a készségfejlesztés folyamatában figyelembe veszik a kooperációs módszerek alkalmazásához, illetve a kooperáció sikerességére vonatkozó visszacsatoláshoz szükséges időt.

A tanulókat a kölcsönös megoldások keresésére, a szociális érzékenységre, az alkalmazkodásra, a felelősség megosztásra, illetve a másokért való felelősségvállalásra, a toleranciára, egymás kölcsönös tiszteletére ösztönzik. A tantárgyi kereteken túl olyan intézményi szintű programokat, tevékenységeket, projekteket szerveznek, amelyek életkor tekintetében heterogén csoportszervezéssel történnek. Az oktatók tanuló szakmai közösségként az egymással történő együttműködéssel is modellezik a közös tevékenységben rejlő sikerlehetőségeket, hatékonyságot, örömet.

A **szülők** aktív jelenléte kiegészíti, erősíti, modellként is szolgál az iskola együttműködésre és felelős társas kapcsolatokra nevelésben megtett erőfeszítéseivel. A szülők közreműködésének teret kell biztosítani különös tekintettel az intézményi szintű és intézményen túlmutató segítő, jótékonyági tevékenységek szervezésében, melyek a tanulók érzékenyítését szolgálják.

Ismeret
- A tanuló ismerje meg és sajátítsa el a szociális viselkedés alapvető szabályait, hogy megértse a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét és jelentőségét. - A szociális készségek eredményes fejlesztése következtében sajátítsa el a segítőkész viselkedés normáit. - A középiskolás életkorban jellemzően felerősödő önállósulási vágy konfliktusainak feloldására sajátítsa el az ítéletalkotás képességét. - Lássa át a továbbtanulási és munkalehetőségeket.
Készség
- Legyen képes a globális értékrend elsajátítására és elfogadására, ami megalapozza a sajátos, egyéni értékrend kialakulását is. - Legyen képes segítő együttműködésre, demokratikus vezetésre és a tisztességes versengésre. - Legyen képes a konfliktushelyzetekben a helyes döntésekre, illetve döntései felülvizsgálatára. - Sajátítsa el az önfegyelem képességét. - Megfelelő önismeret és önbizalom birtokában minden helyzetben hatékonyan tudja képviselni és érvényesíteni önmaga és közössége érdekét. - Ismerje a csoportban elfoglalt helyét, szerepét, tudjon együttműködni társaival. - Legyen képes arra, hogy reálisan lássa esélyeit, tehetségét, gyengéit, lehetőségeit.
Attitűd
- Mutasson érdeklődést és toleranciát egymás sokszínűsége, illetve más kultúrák, vallások, szokások iránt. - Törekedjen önmaga árnyalt és sokoldalú megismerésére, reális önértékelésre. - Törekedjen a szóbeli kommunikáció alapvető készségeinek: a meghallgatás (odafigyelés), az érdeklődés, a kérdés és kérés, a meggyőzés, az elismerés és a bírálat készsége, a társalgási és a vitakészség elsajátítására. - Legyen kész arra, hogy megismerje és megfontolja mások értékítéletét és szembesítse azt a sajátjával. - Családi kapcsolataiban is törekedjen segítőkész magatartásra. - Láss be, hogy az egymás közötti optimális kölcsönhatások kialakításán belül nagy jelentősége van az oktatók és a tanulók közötti pozitív szociális kölcsönhatásnak. - Legyen elég bátor és elszánt céljaiért küzdeni.
Autonómia és felelősségvállalás
- Legyen tisztában saját képességeivel és készségeivel, teljesítőképessége határaival, tehetségével és fejlesztendőivel. - Reális önértékelése segítse abban, hogy kiegyenlítse környezete túl- vagy alulértékelő gesztusainak káros következményeit. - Ragadja meg az alkalmat arra, hogy kipróbálhassa képességeit, elmélyülhessen az érdeklődésének megfelelő területen, ezáltal is segítve pályaaorientációja kialakulását és megszilárdulását. - Hozzon felelős döntést jövőjével kapcsolatban.

Feladatok
- Módszertani kultúránk fejlesztése. - Osztályfőnöki munkába a céltartalmak beépítése. - Kooperációs készség megalapozása és fejlesztése. - A szülői munkaközösség bevonása. - A DÖK bevonása. - Egészségvédelmi és prevenciók tevékenység. - A közösségi szolgálat adta lehetőségek kihasználása. - Jó gyakorlatok kialakítása a bázisintézményi profil színesítésére. - Pályázatokba bekapcsolódás (hazai, Erasmus +). - Intézményfejlesztési tervek megvalósítása.

5. kitűzött célterület 8. Fenntarthatóság, környezettudatosság A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. 10. Gazdasági és pénzügyi nevelés A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való észszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében az iskola biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. 11. Médiatudatosságra nevelés Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével. A jövő iránti elkötelezettség részletezése Az iskola azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha alapidokumentumaiban szabályozza a fenntarthatósággal és a környezettudatossággal kapcsolatos feladatait, és kitér a társadalmi, a kulturális a globális és a környezeti felelősség kialakításának konkrét helyi sajátosságaira. Az intézmény gyakorlati példát nyújt szelektív hulladékgyűjtéssel, komposztképzéssel, hozzájárulva ezzel, hogy a mindennapok szokásává váljon a környezet iránti tudatos felelősségvállalás. Az iskola projektnapok, projekthét szervezésével, a tanulók együttműködését és aktivitását igénylő gyűjtésekkel, regionális, országos és nemzetközi programokba való bekapcsolódással is támogatja a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári felelősségük kialakításában. A tanuló megtanulja a jelen és a múlt értékeinek megőrzése érdekében meghatározni, hogy milyen folyamatok alakítják a jövőt, és hogy ebben személyesen neki milyen szerepe van. Saját kutató tevékenysége révén is megismeri, hogy a fenntartható fejlődés érdekében világviszonylatban és hazai viszonylatban milyen tényezők játszanak szerepet, milyen válságokat előidéző gazdasági és társadalmi folyamatok zajlanak, felismeri mit tehet annak érdekében, hogy a természeti és az épített környezet megőrzéséhez a tőle telhető legnagyobb mértékben hozzájáruljon. Az oktatók folyamatosan és tudatosan felhívják a tanulók figyelmét életkoruknak megfelelő szinten az anyagtakarékosságra és az újra hasznosításra, az életformák gazdagságára,
--

változatosságára és ezzel párhuzamosan személyes példát mutatnak az önkorlátozó mértékletességben, az erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes használatában. Szaktárgyaik tanításában a tantárgyi koncentráció lehetőségét megragadva foglalkoznak a környezeti és a társadalmi jövő, a kulturális hagyományápolás, a természeti és az épített környezet védelme, a kettő közötti kölcsönhatás és kölcsönös függés, a harmónia témáival. Szabadidős programok szervezésével, megvalósításával segítik a tanulókat abban, hogy szűkebb és tágabb környezetük értékeit megőrizzék, új hagyományokat teremtsenek a jövő iránti elkötelezettség felvállalásáért. A szülők fontos szerepet töltenek be a sikeres nevelésben, mert a családi és iskolai szokások összhangja valósíthatja meg hatékonyan azok beépülését a tanulók életébe. A szülők az iskola környezetének előnyös megváltozása érdekében szervezett közösségi programok és informális együttlétek alkalmával, illetve a témával kapcsolatos saját életút tapasztalatainak megosztásával és saját kapcsolatrendszerük működtetésével is bevonhatók a közös cél érdekében.
Ismeret - A tanuló legyen tisztában a környezetkárosítás hatásaival, mértékével, veszélyeivel és következményeivel. - Rendelkezzen hasznosítható ismeretekkel a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. - Ismerkedjen meg a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.
Készség - Legyen képes a környezet természeti, és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére. - Tudja mérlegelni döntései közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. - Lássa világosan rövid és hosszú távú céljai, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. - Értse meg az új és a hagyományos médiumok nyelvét. - Alakuljon ki benne az értelmező, kritikai beállítódás. - Váljon felkészültté a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására.
Attitűd - Váljon érzékeny környezete állapota iránt. - Ismerje fel saját felelősségét az értékteremtő munka, a javakkal való észszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. - Nyitottan, de kritikusan szemléli a média híreit. Nem manipulálható.
Autonómia és felelősségvállalás - Folytasson környezettudatos magatartást, kapcsolódjon be aktívan a környezet megóvásáért folytatott tevékenységbe. - A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanuló életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. - Tudjon felelős döntéseket hozni gazdasági, pénzügyi területen. - Váljon felelős résztvevőjévé a mediatizált, globális nyilvánosságnak.

Feladatok

- Tantárgyak oktatásába a céltartalmak beépítése.- Tantárgyi és életbeli koncentráció lehetőségeinek kihasználása.- Osztályfőnöki munkába a céltartalmak beépítése.- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására való felkészítés.- A pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítása.- Kritikus és megfontolt attitűdök kialakítása az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében.- A szülői munkaközösség bevonása.- A DÖK bevonása.- Egészségvédelmi és prevenciós tevékenység.- Az ifjúságvédelmi felelős bevonása.- Az egészségügyi partnerek bevonása.- Szakköri lehetőségek biztosítása fakultatív ismeretszerzésre, alkotásra.- A közösségi szolgálat adta lehetőségek kihasználása.- Jó gyakorlatok kialakítása a bázisintézményi profil színesítésére.- Pályázatokba bekapcsolódás (hazai, Erasmus +).- Intézményfejlesztési tervek megvalósítása.

További célok és kompetenciák

Kommunikációs kultúrára és médiatudatosságra nevelés

Az **iskola** azzal járul hozzá a fenti cél megvalósulásához, ha a partnerek közti kölcsönös tiszteleten alapuló kommunikációs kultúra napi gyakorlatában foglalja keretbe a tanulók e téren megfogalmazott fejlesztési céljait. Az infokommunikációs fejlődéssel lépést tartva infrastrukturális fejlesztéseit úgy tervezi és valósítja meg, hogy a tanulók alkalmazhassák a közösségi kommunikációs formákat például online iskolai felületek létrehozásával. Mindenki által elfogadott szabályokkal, azokat betartva és betartatva formálja az intézményi infokommunikációs kultúrát, mely a 21. századnak megfelelő élettérre alakítja az iskolát.

A **tanuló** az alapvető élethelyzetekben anyanyelvén és idegen nyelven is egyre árnyaltabban, egyre gazdagodó szókinccsel tudja magát kifejezni. Életkorának megfelelően adekvát és tudatos nyelvhasználat révén saját véleményét relevánsan, egyértelműen és udvariasan fejt ki, a másik nézőpontját tiszteletben tartva kommunikál. Hatékonyan, meggyőzően, tényekkel, alátámasztható közlésekkel érvel. Olyan tartalomközlő eszközöket választ ki, amelyek a saját fejlődését meghatározó információk megszerzésében segítik, kreatív gondolkodását és újító szándékait támogatják, felismerve, hogy a valóság ábrázolásának különböző szintjei vannak, amelyek jelentősen eltérnek a virtuális világtól. Ezek használata során tudatában van annak, hogy különböző érdekek mentén a tartalmak manipulációja is előfordul, felismeri a hiteles és a nem hiteles forrásokat, különbséget tesz fontos és nem fontos információ között, és megszűri relevancia és hasznosság szempontjából.

Az **oktató** választékos kommunikációjával példát mutat. A szép magyar beszédben, anyanyelvünk gazdagságában rejlő kincseinkre folyamatosan reflektál, ezzel formálva a tanulók anyanyelvi öntudatát, és növelve egyéni nyelvhasználati felelősségtudatukat. A reklámok, a filmek, a hírműsor-részletek, a közösségi oldalakon megjelenő posztok összehasonlításában, elemzésében és a drámapedagógiában rejlő lehetőségeket kihasználja. A vita és disputa módszer alkalmazásával teret biztosít a tanulók tárgyalási képességeinek kialakítására, fejlesztésére. Hitelessége és hatékonysága érdekében folyamatosan lépést tart az infokommunikációs fejlődéssel, saját maga is digitális eszközöket alkalmaz információk gyűjtésére, feldolgozására, értékelésére, kiaknázva az abban rejlő lehetőségeket az individualizált tanulásra. Az IKT eszközök etikus használatával példát mutat, és az eszközhasználatban ráirányítja a figyelmet a kritikai gondolkodásra.

A **szülők** és az iskola közös érdeke, hogy a tanulók sikerességéhez nélkülözhetetlen hatékony kommunikáció kialakulását támogassák, így a szülők partneri segítségét érdemes kihasználni a kommunikációs kultúrára és a médiatudatosságra nevelésben. A felelősségteljes média- és IKT használat kialakítása, a függőség kialakulásának megelőzésében csak a szülőkkel együttműködve lehet eredményt elérni.

Kommunikációs kompetenciák

A kommunikáció kompetenciáinak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztésében az iskolának alapvető és elsődleges szerepe van. A tanuló anyanyelvén és további nyelveken szóban, írásban és digitális eszközök felhasználásával folyamatosan kölcsönös információcserét végez, ami gondolatok, érzések és tények hatékony, a kommunikációs céloknak megfelelő kifejezését és értelmezését jelenti vizuális, hang és digitális anyagok széles körében – beleértve az alternatív kommunikációt is, a képi, metakommunikatív és egyéb jelrendszereket – a tudományterületek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján

Ismeret

A tanuló ismeri anyanyelvét és további nyelveket a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem

nyelvi elemeit, tisztában van a kommunikáció szabályszerűségeivel, a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Megérti, hogy a különböző nyelvek eltérő viszonyítási rendszerek mentén képezik le a történéseket. Rendelkezik az alapszókinccs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók biztos ismeretével, azonosítja a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Átlátja a kommunikációban használt paralingvisztikai eszközöket: a beszédhang minőségével kapcsolatos jellemzőket, az arckifejezéseket, a testtartást és a gesztusok rendszerét. Ismeri az irodalmi és a nem irodalmi szövegfajtákat és fő jellemzőiket, illetve az írott nyelv fő jellemzőit. Számba veszi a nyelv és a kommunikációs formák időhöz, földrajzi, társadalmi és kommunikációs környezethez való kötöttségét és változatosságát. Megérti az írott, a digitális és a vizuális média különböző üzenettípusait.

Készség

A tanuló helyes és tudatos anyanyelv- és idegennyelv-használó, adaptívan és kreatívan kommunikál írásban és szóban, hatékonyan teremt kapcsolatot és vesz részt interakciókban, megért és alkot különböző típusú és stílusú szövegeket információszerzés, tanulás vagy szórakozás céljából, alkalmazza a szövegtípusoknak megfelelő olvasási stratégiákat, illetve a szövegalkotás folyamatát. Keresi, gyűjti és szisztematikusan rendszerezi, szűri az információkat, az adatokat és a fogalmakat a tanulás során. Segédeszközöket alkalmaz komplex szövegek megértéséhez, alkotásához és előadásához. Beszélgetést kezdeményez, folytat és fejez be változatos kommunikációs kontextusokban. Birtokában van az aktív meghallgatás készségeknél, ismeri és alkalmazza a kommunikáció továbblandításának eszközeit. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érvel figyelembe véve mások kifejtett nézőpontjait. Alkalmazza a mindennapi kommunikáció folyamatában és a tanulási tevékenységet érintő interakciók során a digitális technológia kínálta eszközöket. Megítéli az írott, a digitális és a vizuális média különböző üzenettípusaiban bemutatott információk hitelességét. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgókép produktumokat alkot elemi szinten, melyekkel másoknak szóló üzeneteket közvetít.

Attitűd

A tanuló érdeklődik és befogadja a különböző kommunikációs utak és szükségletek létjogosultságát, támogatja ezeket. Nyitottan, érzékenyen, önkritikusan közelíti meg mások véleményeit és érveit, konstruktív párbeszédet folytat. Tiszteli az egyes személyek, kisebbségek egyedi nyelvi hovatartozását. Tapintatos nyelvhasználó, tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására, a különféle társas viszonylatokban építő kifejezésmódot alkalmaz. Fogékony és érdeklődő a kulturális különbségek iránt, kíváncsi a különböző nyelvekre, kihasználja az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Segíti környezetét a megfelelő kommunikációs csatorna és jelrendszer kiválasztásában nyelvi akadályozottság esetén. Tekintettel van a digitális technológia kínálta eszközöket etikus és felelősségteljes használatára. Szereti anyanyelvét, és büszke rá, ezért elkötelezett a beszédhelyesség iránt, hitelesen törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő árnyalt, igényes kifejezésmódra.

A gondolkodás tudományos és technológiai kompetenciái

Az iskola a tanulók tudásalapú világképének kialakításához, valamint a technológia alapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Olyan tudás- és készségelemeket fejleszt, mint a

kvantitatív és kvalitatív adatok, információk összegyűjtése, szervezése, azok számítási eljárásokkal történő átalakítása, elemzése és értelmezése, és a jelenségek közötti összefüggések megértése modellek segítségével, illetve a feldolgozott adatok felhasználása következtetések levonásához és döntések meghozatalához. Az alapszintű számolási készségek biztos elsajátítására építve fejleszti a matematikai kompetenciákat, a matematikai gondolkodásmódot, azon belül a logikus és térbeli gondolkodást, és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezésmódokat, ezen belül a képletek, modellek, geometriai ábrák, görbék, grafikonok használatára való képességet és készséget az adott kontextusnak megfelelően. Fejleszti a természettudományi kompetenciákat, vagyis azoknak az ismereteknek és módszereknek a használatára való készséget és hajlandóságot, amelyekkel a természettudomány a természeti világot magyarázza annak érdekében, hogy azzal kapcsolatban a tanuló kérdéseket tudjon megfogalmazni, és bizonyítékokon alapuló következtetéseket tudjon levonni. Fejleszti a technológiai kompetenciákat abból a célból, hogy ennek a tudásnak és ezeknek a módszereknek az alkalmazása a természeti környezet átalakításában a tanuló igényeire vagy szükségleteire válaszolni tudjon. Az emberi lét egyik fő sajátossága a tudatosság, az ember számára jelentőséggel bíró ösztönszerű fennmaradási gyakorlat eleme a gondolkodás, amely az élővilágban a legmagasabb rendű kapcsolatot jelenti a környező világgal. A gondolkodás összetett, sokértelmű, sok összefüggést jelentő folyamat, amelynek komplexitása kihat az élet minden területére, a gondolkodás alapvetően a jelenségek és elvek összefüggéseiben létezik. A nevelés során a gondolkodás fejlesztése a kompetenciák fejlesztésének egyik központi feladata, amely minden más kompetencia fejlődésére kihat. A következtetések és összefüggések, okok és okozatok kapcsolatának kezelésére használható eszköz. A gondolkodás műveletei során elvek, értékek azonosítása kerül az egyén tudatába. A gondolkodás az eligazodást segíti. Az empirikus tapasztalatok rendszerezése, a világról a lényeges és lényegtelen közötti kritikus megkülönböztetése, a tudomány eszközeivel, kritériumainak alkalmazásával, megalkotható világkép kialakítása és rögzítése, a sokféleség feldolgozása, az információk tárolása, a logika elvein keresztül ismeretek alkotó használatának lehetősége. A gondolkodás legkézenfekvőbb folyamata a problémamegoldás, és az összefüggések, helyes megoldási lehetőségek adott helyzethez való sikeres kapcsolása. A gondolkodás kialakításának nélkülözhetetlen területe a természettudományos tények, és a kísérleti módon igazolható ok-okozati összefüggések kezelésének területe, a komplexitás tűrés, és a komplexitás vagy a folyamatosan megjelenő ellentmondások kezelésének képessége.

Ismeret

A matematika területén a tanuló rendelkezik a számok és mértékegységek biztos ismeretével és a mindennapi kontextusokban való használatával, megérti a számtani alpműveleteket, a matematikai kifejezéseket és fogalmakat, a matematika segítségével megválaszolható kérdésfajtákat. A matematikai gondolkodást és érvelést alkalmazva a tanuló tisztában van a matematikai bizonyítási eljárásokkal, a matematika nyelvén kommunikál, statisztikai adatokat és grafikonokat értelmez. A természettudomány és technológia terén a tanuló a természeti világ, a technológia és a technológiai eszközök és folyamatok fogalmainak, elméleteinek, alapelveinek és módszereinek ismeretére, valamint ezeknek a természeti világra történő visszahatásának megértésére jut el megalapozva a tudományos ismeretek, alkalmazások és technológiák fejlődésének, korlátainak és kockázatainak átlátását, melyek társadalmi szinten is érzékeltetik hatásukat különös tekintettel a döntéshozatalra, az értékekre és az erkölcsi kérdésekre. A tanuló felismeri a társadalomtudományok, a természettudományok valamint a technológia fontosságát és korlátait.

Készség

A tudásalapú világkép kialakítása során a tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit használva elemzi a környező világot. Az így megszerzett tudás és készségek birtokában bizonyítékokon alapuló döntéseket hoz. Logikus következtetéseken keresztül használja fel a matematikai eszközöket hétköznapi, vagy más tudományok területén felmerülő problémák megoldására, és a megoldások értékelésére. Megragadja a lehetőségeket, melyek alkalmat adnak arra, hogy újszerű módon használja fel ismereteit, így a megszerzett információkkal és tudással problémahelyzetekben értékes gondolatokat, elképzeléseket vagy produktumokat alkot. A problémák felismerése, elemzése, kifejtése és megoldása alkalmával a feladatnak megfelelő nyelvi, logikai, matematikai, természettudományos és informatikai szimbólumrendszerek alapegységeit és szabályrendszereit, képleteit használja fel. A problémamegoldás során az analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat a helyzethez illeszkedően alkalmazza.

A természettudományt a tanuló kontrollált kísérletek keretében – az azokhoz szükséges technológiai eszközöket és műszereket alkalmazva – a természet megismerésének eszközeként használja, a tudományos eredményeket beépíti céljai elérésébe, vagy a bizonyítékokon nyugvó döntései illetve következtetései meghozatalába, az új tudományos eredmények fényében az azoknak ellentmondó vagy nem alátámasztott nézeteket felülvizsgálja. A tudományos megismerés alapvető jellemzőit alkalmazva és elemelve érveket fogalmaz meg.

Attitűd

A tanuló tiszteli az igazságot mint a matematikai gondolkodás alapját, asszertív mások véleményének érvényes vagy nem érvényes indokok vagy bizonyítékok alapján történő elfogadásában, illetve elutasításában. Érdeklődik a tudomány és a technológia iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal és a fenntartható környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait, a személyes, a család, a közösség és a világot érintő tudományos és technológiai fejlődést tekintve is. Kritikusan gondolkodva tekint a jövőbe, mérlegeli az alternatívákat, és megalapozott döntéseket hoz, nem fél a tévedéstől, bátran, magabiztosan és határozottan áll ki nagy és szokatlan kihívásokkal szemben is.

Digitális kompetenciák

Az iskolai tanulási környezetnek biztosítania kell, hogy minden tanulónak lehetősége legyen az információs technológiákkal (IKT) kapcsolatos kompetenciáinak fejlesztésére, melyek a társadalom hatékony tagjaként tevékenykedő, kapcsolatokat létesítő, kapcsolatokat fenntartó, tanulási, rekreációs vagy munkatevékenységet végző egyének mindennapi ismeretei és készségei körébe tartoznak. A digitális kompetencia a digitális technológiák magabiztos, kritikus és felelősségteljes használatára való képesség a tanulásban, a munkában, a társas életben és a társadalmi folyamatokban való részvétel érdekében. Ezek a kompetenciák magukban foglalják a magas szintű információ- és adatkezelési készségeket, a kommunikációt és együttműködést a digitális platformokon keresztül, a digitális tartalom létrehozatalát (beleértve a programozást), a biztonságos használatot (beleértve a digitális jóllét és a cyber-biztonsághoz szükséges kompetenciákat is) és a problémamegoldást. A kommunikáció alig valósul meg az elektronikus, a virtuális környezet használata nélkül, így az IKT mint a kommunikáció eszközzelrendszere a tanulási, a gondolkodási, az önkifejezési képességek fejlesztésének kiemelt területe. A modern világban a kommunikáció egyre inkább összefüggésben áll a technológia, és a digitális technika világával, az információcsere, az információtárolás, kezelés, elérés, használat a digitális és virtuális környezetben zajlik egyre szélesebb körben.

Ismeret
A tanuló ismeri a különféle operációs rendszereket, azok kommunikációs szimbólumait és algoritmusait, a digitális környezet veszélyeit, tudja, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Számba veszi, hogy milyen lehetőségeket teremt, milyen kockázatokkal jár, és milyen hatást gyakorol a digitális technológia a kommunikáció, a kreativitás és az innováció támogatására. Tisztában van a fejlődő digitális technológiák általános alapelveivel, mechanizmusával, ismeri a különböző eszközök, szoftverek és hálózatok alapvető funkcióit, kritikusan értékeli a digitális eszközök révén elérhető adatok és információk érvényességét, megbízhatóságát és hatását, figyelembe veszi a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit.
Készség
A tanuló készségszinten alkalmazza a különféle operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, az adatkezelő, az adatfeldolgozó, a grafikus szerkesztő és a levelező programokat, azokkal információkat keres, gyűjt, tárol és feldolgoz, illetve digitális tartalmakat hoz létre, digitális csatornákon kapcsolatot teremt, kommunikál és együttműködik. Képes a weben elérhető információk felkutatására, szűrésére, megosztására, és a források hitelességének az értékelésére egy meghatározott probléma megoldása során. Felhasználja az IKT technológiát tanulmányi feladatainak megoldásához, elsődleges online források bevonásával, virtuális konzultációkon való részvétellel, multimédia prezentációk, ábrák és grafikonok készítésével, web 2.0 eszközök kezelésével, podcastok, audio és video file-ok felhasználásával, mobil alkalmazások és számítógépes alkalmazások összekapcsolásával. Mindezeket a technológiai lehetőségeket felhasználja a tanulási folyamatban. Személyes, társas céljai elérése érdekében a digitális technológiák alkalmazása révén támogatja aktív állampolgári szerepvállalását és másokkal együttműködve a társas befogadást és kreativitást. Hatékonyan alkalmazza a szoftvereket, a mesterséges intelligenciákat vagy robotokat, valamint megfelelően bánik és védi a digitális identitást, információt, tartalmat és adatokat.
Attitűd
A tanuló az IKT eszközök, a digitális technológiák és tartalmak iránt reflektíven nyitott és fogékony, kritikus, mégis kíváncsi, igényli őket, mert a jövő lehetséges fejlődési irányait látja bennük, ám elkötelezett felelősségteljes, biztonságos és etikus alkalmazásukban.

Innovatív, kezdeményező és vállalkozói kompetencia
Az iskolának olyan tanulási teret kell biztosítania a tanulónak, ahol lehetősége van arra, hogy felmerülő ötleteivel mások számára értéket teremtsen kulturális, társadalmi vagy gazdasági projektek megtervezésével és megvalósításával. Ebben az alkotó folyamatban az újítás, a kreativitás, a kritikai gondolkodás, a problémamegoldás, a kezdeményezőkézség és a másokkal való együttműködés képessége fejlődik.
Ismeret
A tanuló különböző kontextusokat és lehetőségeket ismer meg, amelyek módot adnak arra, hogy ötleteit személyes, társas és szakmai cselekvésekben valósítsa meg, megérti, hogy ezek a lehetőségek hogyan jönnek létre, felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne az ezzel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek. Ennek érdekében elsajátítja, a projektmenedzsmenttel kapcsolatos ismereteket, annak folyamatát, a tervezést, a szervezést, az irányítást, a vezetést, és az erőforrások számba vételét, szert tesz gazdasági ismeretekre, illetve a munkáltatóval, egy szervezettel vagy a társadalom egésze előtt álló társadalmi és gazdasági lehetőségekkel és kihívásokkal kapcsolatos ismeretekre.
Készség

A tanuló kreativitását, képzeletét, problémamegoldó gondolkodását, kritikai és konstruktív reflektivitását újító folyamatokban működteti, alkalmazkodik a változásokhoz és a változó szerepekhez, rövid és hosszútávú terveket készít, célokat tűz ki, és az azokból adódó feladatsorokat véghez is viszi, ha kell, új célokat keres. Meglátja a problémákban rejlő lehetőségeket, hozzájárul a problémák megoldásához, mozgósítja az erőforrásokat, fenntartja az elkezdett tevékenységet, kockázatelemzés végzésével észszerű kockázatokot vállal, az esélyeket és alternatívákat mérlegeli, költség-érték elemzésen alapuló pénzügyi döntéseket hoz, bizonytalan és kétértelmű helyzeteket kezel. Hatékonyan kommunikál és egyezkedik másokkal, a többség álláspontját elfogadva, vagy saját álláspontját megvédve érvel, meghallgat, elfogad érveket, tárgyal. Részt vesz a feladatmegosztásban, megállja a helyét csapattagként és vezetőként egyaránt.

Attitűd

A tanuló a változásokhoz, a változó szerepekhez szabadon, kreatívan, újító módon és rugalmasan alkalmazkodik, felelősen, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodik, megőrzi kíváncsiságát, nyitottságát, mer kezdeményezni, proaktív, ágens, előre tekintő, bátor, eltökélt és kitartó céljai elérésében, önismerettel, önelemzéssel kezeli a tévedéseket, a hibákat, a frusztrációt, a csalódást és a kudarcot, a konfliktusokkal szembenéz, rizikókat vállal. Nyitott az életkori sajátosságaihoz illő vállalkozások indítására, új gazdasági tevékenységek, szolgáltatások kezdeményezésére és működtetésére, melyek során önfegyelmet és kitartást tanúsít. Mások gondolatait tiszteli és értékesnek tartja, vágyat érez mások motiválására, kiválóságra törekszik, Az egészséges versenyszellem érvényesítése mellett a közös hatékonyságot tartja szem előtt, együttműködik társaival, jó kapcsolatokat alakít ki, a felelősséget, ha kell, megosztja, ha kell, másokért felvállalja. Bízik saját jövőjében, életpálya alakításában, továbbtanulásában, munkavállalásában. Motivációja olyan tartós, hogy az élethosszig tartó tanulás próbáját is kiállja.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az iskola támogatja a tanulót abban, hogy megtanulja értéknek tartani az emberiség kiemelkedő személyiségei által létrehozott kreatív technológiai és művészeti produktumokat, illetve értelmezni tudja az alkotások társadalmi életre és személyes életre gyakorolt hatását. Képessé teszi arra, hogy a kreatív ötleteket értékesnek tartsa saját tanulási tevékenységében is, és kreatív alkotásokat, produktumokat hozzon létre a tanulási tevékenység valamely területén, illetve elsajátítsa a művészi átélés és a művészi önkifejezés rekreációt támogató elemeit. A kulturális tudatosság kialakítása által a tanulók értéknek kezelik saját gondolataik kifejezését, és társas környezetük tagjai véleményének befogadását, értékesnek tartják annak a közösségnek a kulturális örökségét, amelyhez tartoznak, személyes, kulturális, vallási és nyelvi tekintetben egyaránt, egyúttal érdeklődést, nyitottságot alakítanak ki az emberiség kultúráját alapvetően meghatározó kulturális produktumok és történelmi örökségek iránt.

Ismeret

A tanuló befogadja a figurális és elvont gondolatokat, tapasztalatokat, érzéseket a művészetek és más kulturális kifejezőmódok széles körében, megérti, milyen hatást gyakoroltak a történelem során egészen a jelenkorig a kiemelkedő technikai és művészi alkotások és teljesítmények a társadalmi életre és a mindenkori kultúra alakulására, milyen módon nyújtanak hozzájárulást a kreatív találmányok és művészeti produktumok a mindennapi élethez és az életmód alakításához. Megismeri Európa és a világ kulturális örökségét és alkotásait, beleértve a nyelveket, a hagyományokat és a kulturális termékeket, számba véve, hogy ezek kifejezései miként befolyásolják egymást és az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. Elsajátítja az alkotó és a résztvevő vagy közönség között létrejövő kommunikációval kapcsolatos ismereteket, az írott,

nyomtatott és digitális szövegek, a színházi előadások, a film, a játékok, a művészet és tervezés, a zene és az építészet területén, valamint ezen területek egymáshoz kapcsolódó komplex formáit alkalmazó alkotások révén. Sztart tesz arra a kulturális tudatosságra, ami hozzájárul a saját identitása kialakításához és annak megértéséhez, hogy a művészetek és más kulturális kifejezésmódok formálják az egyénnek a világról alkotott képét, de egyben a világot is. Átlátja, hogy a kiemelkedő technikai és művészi alkotások és teljesítmények milyen hatást gyakoroltak a történelem során egészen a jelenkorig a társadalmi életre és a mindenkori kultúra alakulására.

Készség

A tanuló kreatív tevékenységeket és lehetőségeket kutat fel és talál meg, aktívan vonódik be kreatív tevékenységekbe, a művészetekre irányuló vagy technológiai tevékenységeket igénylő egyéni vagy csoportos projekt feladatokban való részvételbe legyen az személyes, társas, társadalmi, technológiai, kommunikációs vagy kereskedelmi értéket képviselő tevékenység.

Attitűd

A tanuló értékesnek tartja a kiemelkedő feltalálók és művészek alkotásait, előadó-művészetét, rácsodálkozik a kiemelkedő életművekre, teljesítményekre, nyitott azok befogadására. Képes kritikus gondolkodással reflektálni a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepére, képes szelektálni közülük saját életmódjának alakításához a felhasználás során. Fontosnak tartja a kultúra sokféle kifejezésmódja iránti nyitottság kialakítását, megőrzését, és tiszteletben tartja az alkotásokat valamint a produktumok létrehozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait. Felelősségteljes és etikus az alkotások felhasználása tekintetében, attitűdjét az új kulturális tapasztalatok iránti nyitottság jellemzi.

2.1.3. A SZAKMAI OKTATÁS ÉS NEVELÉS SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREI KULCSKOMPETENCIÁK A NAT FÓKUSZAI MENTÉN

A tanulás kompetenciái

A tanulás-központúság a módosított Nat egyik fókusz, mely a konstruktivizmus alapfogalma. Az ókori társadalmak által képviselt szavak és könyvek pedagógiájától a 17-18. századi empirizmus szemléltetés pedagógiáján át, a 19-20. század fordulóján születő cselekvés pedagógiájáig jutottunk, hogy elérkezzünk a konstruktivizmusig, s így a megismerés felfogások se tegyék többé az ember belső változásait a külvilág változásainak függvényévé, hanem szubjektív döntés eredményévé⁶. A konstrukcionizmus is újdonságot hoz abban a tekintetben, hogy a szociális közeget tekinti meghatározónak a tanulás során⁷.

Az oktatói szerep is a fent említett irányzatoknak megfelelő változáson megy át, eljutva oda, hogy az oktató nem a tudás átadója, hanem a tanulási folyamat irányítója, aki már a tervezéskor alternatívákban gondolkodik, és az aktuális helyzetnek megfelelő rugalmassággal kezeli terveit⁸.

A konstruktivista pedagógiában a tanulási környezet problémacentrikus és életszerű, hogy az autonómiát, a tanulói kezdeményezést bátorítsa, ezért a feladatadás kulcsszavai az „azonosítás”, az „elemzés”, az „előrejelzés”, a „létrehozás”. A definíciók alkotása a tanulók dolga. A tanár-diák kommunikációra a párbeszéd jellemző, és felértékelődik a tanulók közti kommunikáció, a kérdések nyitottak, eltérő tapasztalatokkal serkentik a gondolkodást, a tanulók kutatnak, kíváncsiságuk motiválja őket, a szükséges idő biztosítva van⁹.

Fontos alapelvek:

- a tanítás céljai az előzetes tudáshoz képest nyerjenek értelmet;
- a tanuló életszerű szituációkban találkozzon az új ismeretekkel;
- a tanulók többféle megközelítésből ismerjék meg az új ismereteket;
- a tanulók differenciált módon juthassanak az új ismeretekhez;
- a tanulók értékelése a hosszútávon megmaradó tudást mérje¹⁰.

Mindez tükrözi azt a szemléletet, hogy „A tanuló személyiségét nem mi, a nevelői hozzuk létre, hanem ő maga formálja meg saját magát. Tudást, értékeket, attitűdöket, s a személyiséget konstituáló összes „tartalmat” nem átadjuk a tanulónak, és ő nem magába fogadja ezeket, hanem aktív építkező folyamatban a tanuló, nevelődő ember maga hozza létre személyiségjegyeit és azok sajátos rendszerét”¹¹.

Fontos irányelv a tanulók aktív részvételének serkentése, a társas, kutatási alapú, felfedező, tevékeny, jól szervezett, együttműködő tanulás kialakítása, ami megfelelően irányított, de önállóan szabályozott, melyben a személyre szabott tanulási feltételek biztosítottak¹².

Az autonóm tanulásra nevelés fontos feladatai:

- egyéni tanulási utak, módszerek és célok kialakításának támogatása;

⁶ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 54-69. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁷ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 70. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁸ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 92-93. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁹ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 96. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

¹⁰ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 105-106. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

¹¹ [file:///C:/Users/Felhasznalo/Downloads/Hogyan%20alakul%20ki%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Felhasznalo/Downloads/Hogyan%20alakul%20ki%20(4).pdf) 22. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

¹² https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 8. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

- élményt adó tanulási szokások kialakítása;
- önállóan kezdeményezett tanulás serkentése;
- kíváncsiság, tudásvágy fenntartása;
- felelősségvállalás a saját tudásért;
- reflexió az elért eredményekre, saját tudásról, tanulásról egyre több tapasztalat szerzése;
- készségfejlesztés;
- a kezdeményezőkézség, a vállalkozó szellem, a kihívásokkal szembenezés bátorítása;
- az együttműködési képesség fejlesztése;
- aktivitás, kitartás, önfegyelem, bátorság, felelősségvállalás erősítése;
- hibákból való tanulás beláttatása;
- a változásokhoz és a változó szerepekhez való alkalmazkodás fejlesztése;
- a minőség iránti igény, a kiválóságra törekvés erősítése;
- az optimizmus, a jövőbe vetett hit támogatása¹³.

A tanulási környezet oldaláról megközelítve a társas feltételek biztosítása, a bizalmi légkör és a partneri viszony kialakítása kap hangsúlyt¹⁴.

Fontos állomások a tanulás kompetenciái mentén:

1. A tanuló megismerésének útja: információ a tanuló tanulási szokásairól, megértési nehézségeik megfogalmazásában támogatás.

2. Hatékony tanulási módszerek megismertetése a tanulóval: tanulásmódszertani eljárások mutatása, digitális eszközök bevonása, játékos eszközök alkalmazása, egymástól tanulásra alkalom.

3. Tantárgyi kapcsolódás lehetőségeinek kihasználása a tanulási folyamatban: formális, nem formális, informális tanulási környezet lehetősége, tervezés a kollégákkal együtt, kapcsolódási pontok figyelembevétele a tervezésben, projektoktatás.

4. Önálló tanulás ösztönzése: szakszerű útmutatás és eszközök, ok-okozati összefüggések kiemelése, támogatás a felismeréshez, logikai lépésekre bontott tanulási folyamat, előzetes ismeretekre visszautalás, kapcsolódási pontok tudatosítása, önálló megismerési folyamat támogatása, önálló célkitűzések támogatása.

¹³ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 4. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

¹⁴ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 7. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

A differenciálás

A szakirodalomban rengeteg definíciót találhatunk a differenciálásra. Abban egyeznek a megfogalmazások, hogy a differenciálás egy olyan pedagógiai szemlélet, ami természetes jelenségeként kezeli a tanulók közti különbségeket, ezért minden tanuló számára biztosítja a neki megfelelő fejlődéshez szükséges feltételeket¹⁵. Fontos, hogy az oktatók felismerjék a tanulói különbségeket, mert csak így lesznek képesek megfelelően fejleszteni tanítványait;

- gazdag módszertani kultúrával kell rendelkezniük;
- tudniuk kell kooperatív jellegű folyamatokat támogatni;
- szükségük van megfelelő reflektivitásra, hogy a konfliktushelyzeteket elemezni, alakítani tudják, illetve, hogy differenciáló tevékenységük fejlesztési céljait ki tudják tűzni¹⁶.

A differenciálást lehetővé tevő adaptivitás eltérő szinteken mutatkozhat meg:

- a különböző képességek és érdeklődés szintjén,
- a különböző tanulásmetodikai szinteken,
- szervezeti és tartalmi szinten
- tanulási követelmények szintjén¹⁷.

A differenciálás előfeltétele az, hogy a tanítás-tanulás középpontjában a tanuló álljon, és hogy motiváció segítségével be kell vonni őt a képességeinek megfelelő tevékenységbe¹⁸.

Lehetőség van:

- a Gardner-féle intelligencia szerinti órászervezésre (nyelvi, vizuális, alkalmazás, interperszonális, testi elemzés, intraperszonális összegzés, zenei alkalmazás, elemzés, matematikai-, logikai-, térbeli elemzés);
- a Bloom-féle taxonómia szerinti órászervezésre (tudás, megértés, alkalmazás, elemzés, értékelés, szintézis);
- az integrációs mátrix szerinti feladatmegjelölésre (a gardneri és bloomi ötvözése),
- a Komplex Instrukciós Program szerinti órászervezésre (szabályok: jog a segítségkérésre, kötelesség a segítségre, a segítség nem jelenti azt, hogy mások helyett végzi el a feladatot, a feladat befejezése minden esetben, rendrakás munka után, a csoportban betöltött szerep teljesítése: kistanár, beszélő, jegyzetelő, anyagfelelős, rendfelelős)¹⁹.

A Nat tervezet szótára szerint „A differenciált pedagógiai munka célja eljuttatni a tanulókat az egyéni képességek szerint elérhető ismeretelsajátítási szintre”²⁰.

További megállapítások:

- a különbözőség okát a neurodiverzitás okozza;
- különböző tanulási utakat szükséges kijelölni;
- a differenciálásnak mindennapos gyakorlattá kell válnia;
- a differenciálást lehetővé teszi a rugalmas tanulásszervezés, a heterogén tanulócsoporthoz kialakítása, a minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozása, a differenciált célmegjelölés, a többszintű tervezés;
- a differenciált feladatadásnál fontos a minden tanuló számára egyformán vonzó és érdekes feladat alkalmazása;
- a tanulókat bátorítani kell a megfelelő mértékű kockázatvállalásra²¹.

¹⁵ https://tanitonline.hu/uploads/575/tanorai_differenciálás.pdf 7. o. utolsó letöltés: 2019.11.01.

¹⁶ https://tanitonline.hu/uploads/575/tanorai_differenciálás.pdf 12-13. o. utolsó letöltés: 2019.11.01.

¹⁷ https://mek.oszk.hu/04600/04669/html/balogh_pedpszich0021/balogh_pedpszich0021.html utolsó letöltés: 2019.11.01.

¹⁸ <https://vallalkozokeve.kormany.hu/download/2/0b/71000/kulonlegesek.pdf> 13. o. utolsó letöltés: 2019.11.01.

¹⁹ <https://vallalkozokeve.kormany.hu/download/2/0b/71000/kulonlegesek.pdf> 16. o. utolsó letöltés: 2019.11.01.

²⁰ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 292. o. utolsó letöltés: 2019.11.01.

Fontos állomások a differenciálás mentén:

- 1. A tanuló megismerése:** eszközök használata: megismerésre, nyomon követésre, önismereten keresztül.
- 2. Fejlesztési célok kijelölése (integráció és inklúzió):** a tanulók megismerése alapján, tanulási környezet rugalmassága, szociális sajátosságok figyelembevétele.
- 3. Egyéni tanulási utak a feladatadásban:** előzetes tudásra építés, lépések száma, nagysága, választható feladatok, hiányos információk, kikövetkeztethető információk, deduktív, induktív utak.
- 4. Mérés-értékelésben az egyéni tanulási utak figyelembevétele:** nincs egyetlen jó megoldás, a mérés-értékelés módja változatos, önmagához képest történő változás visszajelzése.

A tanuló-központúság

A szakirodalomban leginkább a kooperatív stratégiák és az önszabályozott tanulás leírásaiban találjuk meg ezt a fogalmat.

A kooperatív stratégiák felértékelődnek. „Amennyiben az iskola meg kíván felelni a modern társadalom kihívásainak, a szaktárgyi ismeretek elsajátítási folyamatában az eddigieknél megalapozottabban, szakszerűbben kell fejlesztenie a tanulók megismerési és társas készségeit”²². A tanuló ismerete elengedhetetlen a tanulóközpontú oktató-nevelőmunka szervezése érdekében. Figyelembe kell venni a tanulóban végbemenő biológiai folyamatokon és a tanuló személyiségén túl magát az oktatót és a tanári kart, a családját és a baráti körét²³. A kognitív tanulási célok elérése kooperatív tanulással eredményesebb, hiszen a tanuló megtanulja a tudást alkalmazni is, miközben nem csak gondolkodása – leginkább kritikus gondolkodása – hanem együttműködési készsége is fejlődik, és ezzel együtt jár a kommunikációs képességének fejlődése is²⁴.

A kutatások kimutatják, hogy a tanulók kooperatív tanulás közben a tanulás légkörét, biztonságát is pozitívabbnak érzékelik, így önbizalmuk és motivációjuk nő, a tanuláshoz való viszonyulásuk pozitívabb²⁵. A kiscsoportban, közösen elvégzett feladatok közben a tanulók megtanulják feldolgozni a bizonytalanságot, fejlődik kezdeményezőkészségük, felelősségtudatuk, nincsenek versenyhelyzetben, hiszen a csoport közös eredményt ér el²⁶.

Az önszabályozott tanulás elmélete „a kizárólagos tanári irányítással szemben az önálló tanulás igényét hangsúlyozza, a tanulást önállóan véghezvitt, szándékos és önszabályozott folyamatként értelmezi”²⁷. Azért fontos az önszabályozással foglalkozni, mert eredményesebb tanulást tesz lehetővé. Azt is látni kell, hogy mennyire komplex tényező, hiszen a személyiség komponensein kívül a kognitív képességek, az érzelmek, a környezeti hatások és a szülők viselkedése is hatással van alakulására, ugyanakkor fejleszthető. Az önszabályozás fázisai: a tervezés, a nyomon követés, a kontrollálás a reflexió és leginkább a megküzdési, a motivációs, a segítségkérő és a halogatást leküzdő stratégiák alkalmazásán keresztül válik hatékonyá²⁸.

A Nat tervezet a tanulási környezet tárgyalása mentén említi részletesen a tanuló-központúságot. Itt leszögezi, hogy azért részesítendő előnyben, mert garantálja a tanulók aktív részvételét a

²¹ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alapnterv-tervezete_2018.08.31.pdf 20-22. o. utolsó letöltés: 2019.11.01.

²² <http://mek.oszk.hu/01800/01813/01813.pdf> 27. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

²³ <http://mek.oszk.hu/01800/01813/01813.pdf> 27. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

²⁴ <http://mek.oszk.hu/01800/01813/01813.pdf> 29. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

²⁵ <http://mek.oszk.hu/01800/01813/01813.pdf> 29. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

²⁶ <http://mek.oszk.hu/01800/01813/01813.pdf> 30. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

²⁷ http://real.mtak.hu/28312/1/2_D%20Moln%C3%A1r%20%C3%89va_0528.pdf 30. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

²⁸ http://real.mtak.hu/28312/1/2_D%20Moln%C3%A1r%20%C3%89va_0528.pdf 29-39. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

tanulási folyamatban. A differenciált egyéni munkát, a pár és csoportmunkát ajánlja az oktatók figyelmébe, melyek, a kutatásalapú és a felfedeztető módszerekhez kapcsolódva még hatékonyabbak²⁹.

A tanuló-központúság a személyre szabott adaptív tanulás során is megvalósul, hiszen középpontjában a tanuló szükségletei állnak, nem pedig az iskola vagy a tanár preferenciája, esetlegesen a kényelem vagy a logisztikai megoldhatóság³⁰. A tanuló-központúság fogalma a kompetencia alapú alaptantervek sajátja, hiszen ezek a kurrikulumok alkalmazkodnak a változó szükségletekhez úgy, hogy a tanulási környezetet és tevékenységeket az alkalmazható tudás, készségek és attitűdök fejlesztése mentén jelölik ki³¹.

Fontos állomások a tanuló-központúság mentén:

- 1. A tanulók megismerése:** életkori sajátosságokra figyelő tanulási környezet, életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységek, hiteles együttéléssel a kölcsönös tisztelet megteremtése.
- 2. A tanulók egyéni sajátosságaira, szükségleteire, céljaira építés:** szociokulturális háttér, alapvető szükségletek, egyéni fejlődés segítése a tanuló családi és társas kapcsolatai mentén.
- 3. Minden gyermek egyéni motivációjának megtalálása:** egyéni motiváció megismerése, egyéni tanulási célok megtalálása, fejlesztő visszajelzés.

A tanulás-központúság

A szakirodalmi vonatkozásokat a konstruktivizmusból eredeztethetjük Nahalka István forrásait véve alapul, aki felvázolja azt az ívet, amit az emberiség bejárt az ókori társadalmak által képviselt szavak és könyvek pedagógiája óta, a 17-18. századi empirizmus szemléltetés pedagógiáján át, a 19-20. század fordulóján születő cselekvés pedagógiájáig, hogy elérkezzen a konstruktivizmusig, s így a megismerés felfogások se tegyék többé az ember belső változásait a külvilág változásainak függvényévé, hanem szubjektív döntés eredményévé³².

Ehhez képest megemlítendő a konstrukcionizmus is, hiszen újdonságot hoz abban a tekintetben, hogy a szociális közeget tekinti meghatározónak a tanulás során³³.

Az oktatói szerep is a fent említett irányzatoknak megfelelő változáson megy át, eljutva oda, hogy az oktató nem a tudás átadója, hanem a tanulási folyamat irányítója, aki már a tervezéskor alternatívákban gondolkodik, és az aktuális helyzetnek megfelelő rugalmassággal kezeli terveit³⁴.

A konstruktivista pedagógiában a tanulási környezet problémacentrikus és életszerű, hogy az autonómiát, a tanulói kezdeményezést bátorítsa, ezért a feladatadás kulcsszavai az „azonosítás”, az „elemzés”, az „előrejelzés”, a „létrehozás”. A definíciók alkotása a tanulók dolga. A tanár-diák kommunikációra a párbeszéd jellemző, és felértékelődik a tanulók közti kommunikáció, a

²⁹ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 8. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³⁰ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 299. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³¹ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 296. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³² http://nevelstudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelstudomany_2013_4_21-33.pdf 54-69. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³³ http://nevelstudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelstudomany_2013_4_21-33.pdf 70. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³⁴ http://nevelstudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelstudomany_2013_4_21-33.pdf 92-93. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

kérdések nyitottak, eltérő tapasztalatokkal serkentik a gondolkodást, a tanulók kutatnak, kíváncsiságuk motiválja őket, a szükséges idő biztosítva van³⁵.

Fontos alapelvek:

- a tanítás céljai az előzetes tudáshoz képest nyerjenek értelmet;
- a tanuló életszerű szituációkban találkozzon az új ismeretekkel;
- a tanulók többféle megközelítésből ismerjék meg az új ismereteket;
- a tanulók differenciált módon juthassanak az új ismeretekhez;
- a tanulók értékelése a hosszútávon megmaradó tudást mérje³⁶.

Mindez tükrözi azt a szemléletet, hogy „A tanuló személyiségét nem mi, a nevelői hozzuk létre, hanem ő maga formálja meg saját magát. Tudást, értékeket, attitűdöket, s a személyiséget konstituáló összes „tartalmat” nem átadjuk a tanulónak, és ő nem magába fogadja ezeket, hanem aktív építkező folyamatban a tanuló, nevelődő ember maga hozza létre személyiségjegyeit és azok sajátos rendszerét”³⁷.

A Natban, a tanulás-központúsággal kapcsolatban fontos irányelv a tanulók aktív részvételének serkentése, a társas, kutatási alapú, felfedező, tevékeny, jól szervezett, együttműködő tanulás kialakítása, ami megfelelően irányított, de önállóan szabályozott, melyben a személyre szabott tanulási feltételek biztosítottak³⁸.

Az autonóm tanulásra nevelés fogalmai közt találunk még ide vonatkozó tartalmakat:

- egyéni tanulási utak, módszerek és célok kialakításának támogatása;
- élményt adó tanulási szokások kialakítása;
- önállóan kezdeményezett tanulás serkentése;
- kíváncsiság, tudásvágy fenntartása;
- felelősségvállalás a saját tudásért;
- reflexió az elért eredményekre, saját tudásról, tanulásról egyre több tapasztalat szerzése;
- készségfejlesztés;
- a kezdeményezőkézség, a vállalkozó szellem, a kihívásokkal szembenezés bátorítása;
- az együttműködési képesség fejlesztése;
- aktivitás, kitartás, önfegyelem, bátorság, felelősségvállalás erősítése;
- hibákból való tanulás beláttatása;
- a változásokhoz és a változó szerepekhez való alkalmazkodás fejlesztése;
- a minőség iránti igény, a kiválóságra törekvés erősítése;
- az optimizmus, a jövőbe vetett hit támogatása³⁹.

A tanulási környezet oldaláról megközelítve a társas feltételek biztosítása, a bizalmi légkör és a partneri viszony kialakítása kap hangsúlyt⁴⁰.

Fontos állomások a tanulás-központúság mentén:

1. A tanuló megismerése: információ a tanuló tanulási szokásairól, megértési nehézségeik megfogalmazásában támogatás.

³⁵ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 96. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³⁶ http://nevelestudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelestudomany_2013_4_21-33.pdf 105-106. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³⁷ [file:///C:/Users/Felhasznalo/Downloads/Hogyan%20alakul%20ki%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Felhasznalo/Downloads/Hogyan%20alakul%20ki%20(4).pdf) 22. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³⁸ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 8. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

³⁹ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 4. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴⁰ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 7. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

2. Hatékony tanulási módszerek megismertetése: tanulásmódszertani eljárások mutatása, digitális eszközök bevonása, játékos eszközök alkalmazása, egymástól tanulásra alkalom.

3. Tantárgyi kapcsolódás lehetőségeinek kihasználása: formális, nem formális, informális tanulási környezet lehetősége, tervezés a kollégákkal együtt, kapcsolódási pontok figyelembevétele a tervezésben, projektoktatás.

4. Önálló tanulás ösztönzése: szakszerű útmutatás és eszközök, ok-okozati összefüggések kiemelése, támogatás a felismeréshez, logikai lépésekre bontott tanulási folyamat, előzetes ismeretekre visszautalás, kapcsolódási pontok tudatosítása, önálló megismerési folyamat támogatása, önálló célkitűzések támogatása.

Fejlesztő értékelés

Ha definiálni akarjuk az értékelést a szakirodalom segítségével hívásával, akkor Knausz Imre közérthető és korrekt fogalmát érdemes említenünk. „Az értékelés nem más, mint a célok és az eredmények összevetése, az eredmények vizsgálata abból a szempontból, hogy céljaink szerint minek kellett volna eredményként létrejönnie.”⁴¹

Az értékelés három fajtáját különbözteti meg:

- a pedagógiai folyamat relatív kezdetén álló diagnosztikus értékelést, ami általában besorolási döntéseket alapoz meg, elsősorban a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről, segít abban, hogy egy adott csoportban milyen módon tervezze a tanítási folyamatot;
- a pedagógiai folyamatot végig kísérő formatív értékelést, melynek címzettje a tanulási folyamatban aktívan résztvevő tanuló, aki megtudja, hol vannak még hiányosságai és fejlődik önértékelése;
- a tanulási folyamat végén álló, azt lezáró szummatív értékelést, melynek célja lehet továbbtanulási szelekció, a munka világában történő elhelyezkedés, esetlegesen prognózis a továbbtanulási esélyekről⁴².

Az értékelés lehet kritériumorientált, ha a teljesítményeket a követelményekhez viszonyítjuk, és lehet normaorientált, ha a tanulói teljesítményeket egymáshoz viszonyítjuk⁴³.

A visszajelzés alternatívája lehet osztályzás helyett a szöveges értékelés, illetve a skála szűkítése vagy a skála szélesítése és az osztályzatvektor⁴⁴.

Az értékelő személyét illetően egyre inkább teret hódít az önértékelés, ami a saját teljesítményre való rálátás miatt fejleszti az önreflexiót, főleg, ha rendszerben is láttat, illetve a társak értékelése, ami új szempontokkal gazdagíthatja az értékelést, és nevelő hatása miatt is ajánlott⁴⁵.

A produktumok gyűjtése, a portfólió és az értékelő füzet szintén a visszajelzések alternatívái lehetnek⁴⁶.

A formatív értékelés nevezhető fejlesztő értékelésnek. „Célja mindenképp az, hogy a diák eredményesebb tanulását segítse, ne ítélje meg (különösen ne ítélje el) az eddigi munkát, hanem mutasson rá azokra a lehetőségekre, amelyekkel a tanulási folyamat eredményesebbé válhat... Célja a tanuló segítése, fejlesztése, javítási lehetőségeinek számbavétele”⁴⁷.

A fejlesztő értékelés a tanulási folyamatot támogatja, hat a tanulók önfejlesztésére, énképére, önértékelésére. A tanulási-tanítási stratégiákkal kölcsönhatásban van, ezáltal interaktív kapcsolatot teremt a tanuló és a tanár közt, s így személyre szabott tanulás jöhet létre. A tanulók

⁴¹ <https://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm> 120. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴² <https://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm> 120-122. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴³ <https://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm> 122-123. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴⁴ <https://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm> 127-130. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴⁵ <https://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm> 130.. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴⁶ <https://mek.oszk.hu/01800/01817/01817.htm> 131. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴⁷ <https://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/a-fejlesztzo-ertekeles-az-iskolai-tanulas-minosegenek-javitasa> utolsó letöltés: 2019.11.02.

biztonságban érzik magukat, egyéni fejlődési célokat jelölnek ki. A tanulási módszerek sokféleségét igényli, változatossá és gyakorivá válik az értékelés, mely igazodik a tanulói sokszínűséghez, miközben a tanulók aktivitását is kiváltja⁴⁸.

A Natban a fejlesztő értékelést először a testi-lelki egészségre nevelés nevelési célja mentén említi, a pedagógiai eszköztár elengedhetetlen elemeként tekintve rá⁴⁹.

A személyre szabott tanulás fejezete kijelenti, hogy a rendszeres szöveges fejlesztő értékelés alkalmazása támogatja a személyre szabott tanulást⁵⁰.

A mérés-értékelés fejezet definíciója szerint „A fejlesztő értékelés a tanulók fejlődésének, illetve tudásának gyakori, interaktív módon történő értékelését jelenti. Célja a tanulói szükségletek meghatározása, valamint a nevelési-oktatási folyamatnak azokhoz történő igazítása.”⁵¹.

A fejlesztő értékelés meghatározza a tanulási környezetet, a motivációt és a tanulási célok sikerességét is⁵².

Fontos állomások a fejlesztő értékelés mentén:

1. Változatos értékelési módszerek: diagnosztikus, fejlesztő, összegző, csoport, páros tevékenység értékelése, kérdések megfogalmazása a témával kapcsolatban, közvetlen visszajelzés, dicséret, egyéni megoldások, változatos eszközök az értékeléshez, önértékeléshez, digitális értékelési eszközök, játékosítás, kollégákkal egyeztetés, értékelhető eredmény, produktum létrehozása.

2. A tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzése eredményeinek elemzése, a fejlesztési célokba beépítése: előzetes tudásra építés, aktuális fejlettség figyelembevétele, egyéni fejlődési lehetőség figyelembevétele, életkori sajátosságok figyelembevétele, fejlesztési célok az eredményekhez igazítása, egyéni tanulási terv.

3. Az értékelési módszerek személyiségfejlesztő hatására odafigyelés

- önmagához mért fejlődés
- a teljesítmény pozitív elemeinek kiemelése
- reális önértékelés kialakulásának segítése
- személyre szabott értékelés
- motiváló értékelés
- érthető értékelés

4. A hibázásokra, tévesztésekre megértést elősegítő módon történő reagálás: tanulási tevékenységbe ágyazott önértékelés, egyéni sajátosságokhoz igazított önértékelés, javítási lehetőség, előzetes tudás figyelembevétele, egyéni eredményekre történő visszajelzés, javaslatok a hiányosságok pótlására.

Kommunikációs kompetenciák

Lásd 2.1.2. fejezet: További kompetenciák

Digitális kompetenciák

Lásd 2.1.2. fejezet: További kompetenciák

⁴⁸ <https://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/a-fejleszto-ertekeles-az-iskolai-tanulas-minosegenek-javitasa> utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁴⁹ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 3. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁵⁰ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 10. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁵¹ https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 17. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

⁵² https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2018/08/a-nemzeti-alaptanterv-tervezete_2018.08.31.pdf 18. o. utolsó letöltés: 2019.11.02.

Matematikai, gondolkodási kompetenciák Lásd 2.1.2. fejezet: További kompetenciák
Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Lásd 2.1.2. fejezet: 1 és 4. terület
Kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Lásd 2.1.2. fejezet: További kompetenciák
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Lásd 2.1.2. fejezet: További kompetenciák

FELADATMÁTRIX							
SZEKCIÓK	Tanulás kompetenciái	Kommu- nikációs kompetenciák	Digitális kompetenciák	Matematikai, gondolkodási kompetenciák	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák	Kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
Könyvtár	X	X	X		X	X	X
DÖK	X	X			X	X	X
ECL vizsgaközpont	X	X				X	X
Mérés-értékelés, kompetenciamérés	X		X	X			
Minőségfejlesztés							X
Tanulásmódszertan	X	X		X	X	X	X
CISCO Akadémia, Rendszergazda	X		X	X			X
Bázisintézmény, tudásmenedzsment	X	X					X
Felzárkóztatás, mentorálás	X			X	X		
Tehetséggondozás, Tehetségpont	X	X	X	X	X	X	X
Érzékenyítés		X			X	X	X
Digitális intézményfejlesztés, honlap	X		X				
ÖKOISKOLA.: környezettud., fenntarthat.	X			X	X	X	X
Közösségi szolgálat					X	X	X
Stúdió			X	X	X		X
Iskolakrónika		X	X	X	X	X	X
Iskolarádió		X	X		X	X	X
Sportkör						X	
Netfit						X	
Reprezentáció, Dekoráció						X	X
Oklevelek készítése						X	
Erasmus +	X	X	X	X	X	X	X
Esetmegbeszélések	X				X		
Kuratórium, alapítványi könyvelés							X

Iskolai programok					X	X	X
Jótekonysági Bál					X		
Széchenyi Napok	X			X	X	X	X
SZMK kapcsolattartás		X			X		X
Kulturális kapcsolattartás		X			X	X	X
Polgárőrség kapcsolattartás					X	X	X
Iskolamarketing, PR, Média, partnerek						X	X
Partneri kapcsolattartás							X
Monitorozás: honlap, E-napló							
Munkavédelem							
Ifjúságvédelem							

Sajátos pedagógiai módszereink, didaktikai eljárásaink gyűjteménye⁵³

Fejlesztendő kompetenciák, attitűdök, készségek, képességek lehetőségei

TANULÁS
AUTONÓM TANULÁS
ÉRDEKLŐDÉSI KÖR
TAPASZTALATOK HASZNOSÍTÁSA
REFLEXIÓ, ÖNKRITIKA
ERŐSSÉGEK, FEJLESZTENDŐK
POZITÍV ATTITÜD
NYITOTTSÁG, KÍVÁNC SISÁG
KOMMUNIKÁCIÓ
HELYESÍRÁSI
NYELVHELYESSÉGI
SZÖVEGALKOTÁS
BESZÉDMŰVELÉS
STÍLUS, IGÉNYESSÉG
METAKOMMUNIKÁCIÓ
AKTÍV HALLGATÁS
ÉRVELÉS, VITA
DIGITÁLIS
MÉDIATUDATOSSÁG
DIGITÁLIS LEHETŐSÉGEK ALKALMAZÁSA
GONDOLKODÁS
INFORMÁCIÓ GYŰJTÉS,
RENDSZEREZÉS,
ÁTALAKÍTÁS
ÉRTELMEZÉS
ELEMZÉS,
KÖVETKEZTETÉSEK
DÖNTÉSEK
PROBLÉMA MEGOLDÁS
ANALÍZIS
ALGORITMUS
KÉRDÉSFELTEVÉS
OKSÁG
KÖLCSÖNHATÁS
STRATÉGI AI LÉPÉSEK
ÉRDEKLŐDÉS
FELELŐS VISZONYULÁS
MOTIVÁLTSÁG
BIZONYÍTÉKOK KERESÉSE
TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL ÉS FELELŐSSÉGVÁLLALÁS
NEMZETI ÖNTUDAT
ERKÖLCS
EURÓPAI ÉRTÉKEK, KULTÚRA
JOGOK ISMERETE, TÁRSADALMI FELELŐSSÉG
KÖRNYEZŐ VILÁG TÖRTÉNESEINEK ÉRTÉSE
TÁRSADALMI PROBLÉMÁK
AKTÍV ÁLLAMPOLGÁRSÁG
CSALÁDI ÉLET
KÖRNYEZETTUDAT
EMPÁTIA
TOLERANCIA
EGYÜTTMŰKÖDÉS
SZOLIDARITÁS
KOCKÁZATVÁLLALÁS
SZEMÉLYES, TÁRSAS
SZEMÉLYES JÓLLÉT

⁵³ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló joggyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

SZEREPEK A CSOPORTBAN
REZILIENCIA
ASSZERTIVITÁS
TÁRSAS KULTÚRA
ÖNISMERET
ÖNÉRTÉKELÉS
KREATÍV ALKOTÁS, ÖNKIFEJEZÉS, KULTURÁLIS TUDATOSSÁG
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ISMERETE
BEFOGADÓI KÉSZSÉGEK
ÖNKIFEJEZÉSI KÉSZSÉGEK
KREATIVITÁS
TISZTELET/KRITIKUS SZEMLE
SZELLEMI TULAJDONHOZ VALÓ JOG ISMERETE
MUNKAVÁLLALÓI, INNOVÁCIÓS, VÁLLALKOZÓI
PÁLYAORIENTÁCIÓ
MUNKA VILÁGA TAPASZTALATOK
VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA
ÚJÍTÓ GONDOLKODÁS
GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI
SZABADIDŐ SZERVEZÉS
ALKALMAZKODNI TUDÁS
TERVEK, CÉLOK KITŰZÉSE
KEZDEMÉNYEZÉS
KITARTÁS

Didaktikai célok és feladatok

SZERVEZÉS
JELLENLÉT ELLENŐRZÉSE
FELSZERELÉS ELLENŐRZÉSE
REND, TISZTASÁG KIALAKÍTÁSA
ISMERETSZERZÉS
FIGYELEM FELKELTÉS
TANULÓ INFORMÁLÁSA A CÉLRÓL
A TANULÁSI EREDMÉNY MEGHATÁROZÁSA
ELŐISMERETEK FELIDÉZÉSE
FELISMERÉS
MEGÉRTÉS
ÉRTELMEZÉS
ÚJ ISMERETEK NYÚJTÁSA
RENDSZEREZÉS
FOGALOMALKOTÁS
KÖVETKEZTETÉS
ABSZTRAKCIÓK
ALKALMAZÁS
TÉNYEK, JELENSÉGEK SOKOLDALÚ ELEMZÉSE
FELADAT ÉS PROBLÉMA MEGOLDÁS
LOGIKAI KAPCSOLÁS
ISMERETSZINTÉZIS
GYAKORLÁS
RÖGZÍTÉS
ISMÉTLÉS
ÖSSZEFOGLALÁS
HÁZI FELADAT MEGBESZÉLÉSE
ELLENŐRZÉS
ÉRTÉKELÉS

Tanulási eredmény alapú célok a tanulók számára

ISMERET
KÉSZSÉG
ATTITÚD
AUTONÓMIA

A tanulásszervezés, tanulói munkaformák, aktív tanulás, tevékenykedtetés

FRONTÁLIS
EGYÉNI
PÁR
CSOPORT
TANÁRSEGÉD
A CÉL FELISMERÉSE
A TANULÁSI EREDMÉNY FELISMERÉSE
JEGYZETELÉS
VÁZLATÍRÁS
BESZÉLGETÉS
FÜZETMUNKA
FELADATVÉGZÉS
VITA
VERSENY
JÁTÉK
SZEREPJÁTÉK
SZIMULÁCIÓ
KÍSÉRLET
PORTFÓLIÓ
KUTATÓMUNKA
KOOPERATÍV TANULÁS
PROJEKT
BEMUTATÓ
KISELŐADÁS
HÁZI FELADAT
REND TISZTASÁG KIALAKÍTÁSA

Differenciálás

A FELADAT KOMPLEXITÁSÁNAK MÓDOSÍTÁSÁVAL
GONDOLKODÁSI FOLYAMATOK ELVONATKOZTATÁSI SZINTJÉNEK MÓDOSÍTÁSÁVAL
MENNYISÉGI ÉS SZÖVEGÉRTÉSI NEHÉZSÉG SZERINT,
TANÍTÁSI STRATÉGIA SZERINT
ELVÁRT PRODUKTUM TÍPUSÁNAK VÁLTOZTATÁSÁVAL

A motiváció módjai

AFFEKTÍV (ÉRZELMEK)
EFFEKTÍV (AMBÍCIÓK, BECSVÁGY)
KOGNITÍV (ÉRTELEM, ÉRDEKLŐDÉS, KÍVÁNCSSÁG, TUDÁSVÁGY)

Az óra menete, az oktató tevékenysége

SZERVEZÉS
KÉRDVE KIFEJTÉS
VISSZACSATOLÁS
MAGYARÁZAT
MEGBESZÉLÉS
ELBESZÉLÉS
ELÓADÁS
IRÁNYÍTÁS
STRUKTURÁLÁS
MUNKÁLTATÁS
SZEMLÉLTETÉS
DIFFERENCIÁLÁS
ADAPTÍV
SZEMÉLYRE SZABOTT
TANULÓKÖZPONTÚ
SPIRÁLIS
MÁS ÖSSZEFÜGGÉSBEN TÉR VISSZA A TÉMARA A TANANYAGBAN
TERASZOS
NAGYOBB IDŐTARTAMÚ SZAKASZOK BEIKTATÁSA
TRANSZFER
MÁS TANTÁRGYBAN TANULTRA ÉPÍTENI, MÁS HELYZETBEN ALKALMAZOTT TUDÁS, KÉSZSÉG
SZOCIO-EMOCIONÁLIS
TÁRSAS, EGYÜTTMŰKÖDŐ
MÁSOKRA FIGYELŐ
ETIKUS
ÖNMAGA ÉRZELMI ÁLLAPOTAIT KÉPES BEFOLYÁSOLNI
JÖVŐRE IRÁNYULÓ CÉLJAIT FELISMERI
AKTÍV TANULÁS
CSELEKVŐ BEVONÁS
AUTENTIKUS
VALÓS ÉLETPROBLÉMÁKKAL ÖSSZEKAPCSOLT
BLENDED
E-LEARNING ÉS HAGYOMÁNYOS KOMBINÁCIÓJA
DEKLARATÍV
A VALÓSÁGTERMÉSZETÉNEK TÉNYEIRE VONATKOZÓ ÁLLÍTÁSOK
FELFEDEZÉSES
KONKRÉT PÉLDÁBÓL SZABÁLYBA: INDUKTÍV, HEURISZTIKUS
GAMIFIKÁLT
JÁTÉKOSSÁ TEVÉS
JELENSÉG ALAPÚ
NEM TANTÁRGYI, HANEM JELENSÉG KÖRÉ RENDEZETT TUDÁSÁTADÁS
KUTATÁS ALAPÚ
MODELLEZI A TUDOMÁNYOS KUTATÁS LÉPÉSEIT
PROJEKT ALAPÚ
PROBLÉMÁK, KIHÍVÁSOK
FORRÁSOKBÓL GYŰJTÉS
PREZENTÁCIÓ VAGY PRODUKTUM
SOK KÉSZSÉGET, EGYÜTTMŰKÖDÉST FEJLESZ, HOSSZÚ TÁVÚ IS LEHET

Az értékelés, ellenőrzés módja

SZÓBELI ÉRTÉKELÉS, VISSZAJELZÉS FAJTÁJA SZERINTI
DICSÉRET
ÉPÍTŐ JELLEGŰ KRITIKA
ÚTMUTATÁS
ÉRTÉKELÉS TÍPUSAI SZERINTI
PLUSZ
KISJEGY
NAGYJEGY
SÚLYOZOTT JEGY
ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATBAN BETÖLTÖTT FÁZISA SZERINTI
DIAGNOSZTIKUS
SZINTFELMÉRŐ
TESZT
FORMATÍV
RÓPDOLGOZAT
FELMÉRŐ
TESZT
FELELET
SZUMMATÍV
TÉMAZÁRÓ
VIZSGA
MUNKAFORMÁK SZERINTI
EGYÉNI MUNKA
ÖNÉRTÉKELÉS
PÁRMUNKA
TÁRSÉRTÉKELÉS
CSOPORTMUNKA
CSOPORTMUNKA ÉRTÉKELÉS
PROJEKT
A TANÁR ÉRTÉKELÉSE
SPECIÁLIS ÉRTÉKELÉSI LEHETŐSÉGEK
HÁZI FELADAT
KUTATÁS
GYAKORLATI PRODUKTUM
KISELŐADÁS, BEMUTATÓ
ONLINE FELADAT

Tantárgyköziség, jelenségalapúság a Sziszkiben: Témahetek, projektnapok intézményi szintű koordinálása 2.2. fejezetben.

2.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK⁵⁴

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink végzése során segítő szakembereket vonunk be: iskolapszichológust, mentálhigiénés szakembert, szociális segítőt, gyógytestnevelőt, védőnőt.

A személyiségfejlesztés első állomása a tanulók egyéni szociális, mentális, egészségügyi megismerése.

A beiratkozás során megtörténik az első beszélgetés az osztályfőnök és a szülő illetve tanuló között. Ez gyakorlatilag egy strukturált interjú, melynek kérdései mentén haladva elkezd kialakulni az a bizalmi alap, melyre a továbbiak során építhető a nyílt kommunikáció, ami előfeltétele a tanuló megfelelő támogatásának. A beszélgetés során a fény derül arra, hogy veszélyeztetett-e a tanuló, van-e BTMN státusza. Amennyiben igen, az osztályfőnök kiépíti a kapcsolatot a tanuló, szülő és az érintett segítő szakember között, illetve az első osztályban tanító oktatók összehívásával rendezett osztályértekezleten ismerteti a tanulók egyéni gondjait a szakokkal. Az atipikus tanulók felzárkóztatás és tehetséggondozás keretében kapnak további egyéni megsegítést. Amennyiben a helyzet indokolja, mentoráljuk is tanítványainkat. A bemeneti mérések további lehetőséget biztosítanak a szakoktatók számára abban, hogy a tanulók előzetes ismereteit, képességeit, attitűdjeit, autonómiájuk fokát megismerjék, és arra építve tervezzék egyéni tanulási útjukat, a tanulócsoportokban alkalmazott tanmeneteket, differenciálást, módszertant, tanulásszervezést.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos további feladatok a Szakmai Program alábbi fejezeteiben részletezettek:

2.1.2. A szakmai oktatás tanulási eredményességet növelő fejlesztő céljai, feladatai, eszközei, eljárásai a tanulók sikeres nevelése, oktatása, személyiségfejlesztése érdekében a Nat nevelési céljai és kulcskompetenciái mentén

2.1.3. A szakmai oktatás és nevelés sajátos pedagógiai módszerei, kulcskompetenciák a Nat fókuszai mentén

2.3. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

2.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.7. A tanulóknak a szakképző intézmény döntési folyamatában való részvételi joga gyakorlásának rendje

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

2.12. Környezeti-fenntarthatósági program

2.13. Fogasztóvédelem

2.14. Társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

3. Egészségfejlesztési program

⁵⁴ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

4.3. Mindennapos testnevelés

4.9. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élők kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

4.10. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

4.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

4.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.

Iskolai komplex tehetséggondozó intézményfejlesztési terv

1. Célcsoport: 9-13. évfolyam

2. Általános célok

Tehetséggondozó intézményfejlesztési tervünk keretében minden tanulóra úgy tekintünk, hogy akár tehetséges is lehet. Ezért olyan motivációs és mentális tanulási környezetet igyekszünk teremteni, mely vonzó a számukra, segíti tanulásukat, növeli a feladat iránti elkötelezettségüket, fejleszti személyiségüket, növeli az önismeretüket, felkészíti őket a pályaválasztásra, a hatékony tanulási módok elsajátítására, valamint alakítja magatartásukat, viselkedésüket.

A tehetséggondozás területei

a) Kiemelt tehetséggondozási terület

A tehetséggondozás területei	Cél-csoport	Cél	A megvalósítás módja
társadalomtudomány természettudomány idegen nyelv informatika	9. évfolyam	motiváció személyiségfejlesztés tehetségek felismerése	területenkénti fejlesztési terv

b) Már meglévő, működő tehetséggondozási területek

A tehetséggondozás területei	Cél-csoport	Cél	A megvalósítás módja
Érzékenyítés – karitatív tevékenység (Móra Ferenc Általános Iskola, Érd)	9-10. évfolyam	megfelelő tanulási környezet támogatása; személyiségfejlesztés (szociális érzékenyítés, egyéni felelősség-vállalás, kitartás)	projektnap
Pályaorientációs foglalkozások	9-13. évfolyam	tanulási tevékenység támogatása - személyiségfejlesztés	osztályfőnöki óra keretében műhelymunka
Pályaorientációs nap	9-13. évfolyam	önismeret és motiváció fejlesztése	projektnap
EDUCATIO	11. évf.	pályaorientáció, motiváció fejlesztése, tanulás iránti elkötelezettség fejlesztése	közösségi osztályprogram
Felsőoktatási intézmények általi megkeresések koordinálása (Nyílt napok, tájékoztatók)	11-12. évf.	pályaorientáció, motiváció fejlesztése	információtovábbítás osztályfőnököknek; tanácsadás osztályfőnöki órák és egyéni konzultáció keretében
Idegen nyelvi projektek	9-13. évf.	tanulási és tanulási környezet támogatása, kompetenciafejlesztés, motiváció fejlesztése	projekttevékenység
Versenyeztetés és pályázatok készítése: <i>iskolai, városi, megyei, országos</i> (művészet, rajz, külföldi szakmai gyakorlat, tantárgyi pályázatok stb.)	9-13. évf.	érdeklődés felkeltése, etikus versenyszellem kialakítása, fejlesztése, érzelmi stabilitás fejlesztése	részvétel versenyeken, pályázatokon
Tehetséggondozó műhelyek (pl. stúdió, iskolarádió, könyvklub, alkalmi műhelyek 1-1 ünnepi műsor szervezésére)	9-12. évf.	kompetenciafejlesztés motiváció fejlesztése kreativitás fejlesztése	műhelymunka (hagyományos és/vagy digitális)

A tehetséggondozás területei	Célcsoport	Cél	A megvalósítás módja
Szakkörök	9-13. évf.	kompetenciafejlesztés motiváció fejlesztése kreativitás fejlesztése	kiscsoportos foglalkozások, projektek
Egyéni tehetséggondozás (pl. egyéni foglalkozás tanórán kívül); differenciált foglalkozás tanórai keretek között; információtovábbítás: kiállítások, rendezvények, előadások, szakirodalom ajánlása és/vagy szervezése	9-13. évf.	feladat iránti elkötelezettség fejlesztése	szervezett foglalkozások és/vagy egyéni beszélgetések, konzultációk; digitális formák
Fakultációs foglalkozások, emelt szintű érettségire felkészítés (történelem, magyar, idegen nyelv, matematika, fizika, biológia, földrajz, kémia)	11-12. évf.	feladat iránti elkötelezettség fejlesztése, önismeret fejlesztése, érzelmi stabilitás fejlesztése	fakultációs órák

Az iskolai tehetséggondozó programunk csapatmunka, ezért:

A tehetséggondozó programban részt vesznek

- az intézmény vezetése
- munkaközösség-vezetők
- osztályfőnökök
- szaktanárok
- az iskola dolgozói
- szülők

A tehetséggondozó programjainkhoz szakemberek segítségét is igénybe vesszük

- ifjúságvédelmi felelős
- iskolapszichológus
- iskolai védőnő
- gyakorlati munkahelyek (alkalmanként)
- egyéb partnerek (alkalmanként)

Érdi SZC MOL Százhalombattai
SZÉCHENYI ISTVÁN
Technikum és Gimnázium

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV - társadalomtudományi tehetséggondozási terület

A tehetséggondozás célja: a társadalomtudományi területen tanulóink egyéni érdeklődésének, képességeinek felderítése, valamint kompetenciáik fejlesztése egyéni képességeik és szorgalmuk figyelembe vételével.

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium, eredmények	produktum	tudásmegosztás és/vagy (ön)értékelés	költség, erőforrás
A tehetséggondozó munka előkészítése -tehetséggondozó team előkészítő értekezlete - kérdőívekkel kapcs. megbeszélés - kérdőívek előkészítése	az érintettek együtt-működése	kérdőívek, értékelési alapelvek	beszámoló a prog-ramról a tanári karban	nyomtatás költsége, fénymásoló papír, laptop, irodaszer ÉSzC
Kérdőívek kitöltetésének megszervezése (admin. feladatok, kiosztás, beszédés)	az érintettek együtt-működése	kitöltött kérdőívek	információtovábbítás	emberi erőforrás SZISZKI
A kérdőívek értéke-lése, összesítése	az érintettek együtt-működése, a kérdő-ívek kiértékelése	összesített táblázat	Tájékoztatás az eredményekről: ofők, szaktanárok, védőnö, pszichológus, ifjúságvédelmi felelős, szülők (szülői értekezleten az ofő. segítségével.	irodaszer, nyomtatási költség ÉSzC
Tehetséges tanulók mentorálási módjának kiválasztása	az érintettek együtt-működése; tanulói motiváció megjelenése	tehetséglista készítése; fejlesztési mód meghatározása	ofők, szaktanárok, védőnö, pszichológus, ifjúságvédelmi felelős, szülők tájékoztatása (szülői ért. ofő segítségével)	nyomtatás költsége, ESzC
Alulteljesítő tanulók kiszűrése, motiválási mód kiválasztása	az érintettek együtt-működése; kompetenciafejlesztés	kompetenciafejlesztő lista készítése, fejlesztési mód meghatározása	ofők, szaktanárok, védőnö, pszichológus, ifjúságvédelmi felelős, szülők tájékoztatása (szülői ért. ofő segítségével)	nyomtatás költsége, ESzC
Feladatbank létrehozása,	a diákok	tesztfeladatok	szaktanárok, tanulók	nyomtatás költsége,

feladatok készítése	eredménye javul			ÉSzc, digitális eszközök számítógépterem
Helyi versenyek szervezése, egyéb versenyeken, pályázatokon való részvétel szervezésének koordinálása	tanulói részvétel, szaktanári támogatás	versenymunkák, pályamunkák, helyi versenyek dokumentációi	szaktanárok, nevelőtestület	nevezési díjak, útiköltség, fénymásoló papír, irodaszer, csomagoló-papír, internet ÉSzc
Félévi tanulmányi eredmények értékelése a 9. évfolyamon	tanulói részvétel, szaktanári támogatás	kimutatás készítése, következtetések levonása; további feladatok meghatározása	nevelőtestület, szülők tájékoztatása (szülői ért.)	nyomtatás költsége, ÉSzc
Év végi tanulmányi eredmények értékelése a 9. évfolyamon	tanulói részvétel, szaktanári támogatás	kimutatás készítése, következtetések levonása; további feladatok meghatározása	nevelőtestület, szülők tájékoztatása (szülői ért.)	nyomtatás költsége, ÉSzc
Tehetség-gondozó team konzultációja (az előkészítő konzultáción kívül)	tapasztalatok átadása, egymás segítése	a teh.g. terv megvalósulásának üteme, szükség szerinti korrekciója	osztályfőnökök tájékoztatása, iskolavezetés tájékoztatása	nyomtatás költsége, ÉSzc
Összegző reflexió készítése	kollégák és diákok pozitív véleménye	tehetséggondozási fejlesztési terv áttekintése, szükség szerint átdolgozása	Tájékoztató készítése a Krónikába	nyomtatás költsége, ÉSzc

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV

**Mindenki lehet tehetséges - Tehetséggondozás – tanulói erősségek felismerése, motiváció kialakítása, kompetenciák erősítése.
„Kistanár, mentor program”**

A ÉSZC Százhalombattai Széchenyi István Technikum és Gimnázium egyik fő célkitűzése, hogy minden kiemelt figyelmet igénylő tanuló kapja meg a szakmai segítséget egy a szükségek szerint folyamatosan átalakuló intézményi háló keretében.

Programunk első lépése 9. évfolyamon kezdődik. Szeptember elején standardizált intelligencia és teljesítménytesztet töltenek ki, a KATT (Kognitív és Affektív Tanulási Tényezők) kérdőívet, valamint személyiségtesztet. Az összesített eredményekből megismerhetjük a tanulók érdeklődési területeit, eddigi tevékenységüket, motivációjukat, kiszűrhetjük az alulteljesítőket, feltárhatjuk a tanulásuk néhány kognitív és affektív tényezőjét.

Ezekből az adatokból profitál az osztályfőnök, a tanuló, a szülő, a szaktanár, a tanuló volt iskolája, mert megjelenik egy kép a gyerekről. Iskolánk pszichológusa kiscsoportos kitöltést végez a kiszűrt tanulókkal és személyre szabottan lesz meg a diákok értékelése.

A tehetséges tanulókhoz „mentort” keresünk, illetve az iskolai tehetségprogram keretén belül szervezett versenyekbe, szakkörökbe irányítjuk őket.

Az alulteljesítő diákokat a „kistanár” program keretében segítenék a 11.-12. évfolyamos tanulók.

Félévkor megvizsgáljuk a tanulmányi eredményeket, összehasonlítjuk az év elején kapott adatokkal valamint elégedettségi felmérést készítünk. Év végén összesítjük a tapasztalatokat és ennek tükrében tervezzük a következő évet, éveket.

Fontos cél versenyek szervezése és koordinálása matematikából, ahol a tanulók matematikához szükséges kompetenciái fejlődnek. IKT eszközökkel érdekessé és vonzóvá tenni a matematikát, a Moodle-ba matematika feladatbankot készíteni, amely segíti a szakmai tárgyak oktatását.

Ezzel párhuzamosan informatikából, magyar nyelv és irodalomból, németből, angolból tehetséggondozó átfogó program készül iskolánkban.

Bízunk benne, hogy a program kidolgozásával és megvalósításával a tanulók szemlélete és hozzáállása megváltozik, mivel az iskolát alakítjuk hozzájuk és az élethez. A tanárok kiégése sem következik be, hiszen aktív, közreműködő, gondolkodó tanulókkal könnyebb együttműködni és a tanulók sikere, egyben a tanárok sikere is lesz.

Célok, tevékenységek	Érintettek köre	Sikerkritériumok, eredmények, önértékelés	Produktum	Tudásmegosztás	Erőforrások
KATT (Kognitív és Affektív Tanulási Tényezők) kérdőív előkészítése, 9.-es osztályfőnökök és DÖK vezető tájékoztatása, felkészítése	9. évfolyam, osztályfőnökei, DÖK vezető tehetséggondozó team	Együttműködés	Kérdőív	a program elemeinek ismertetése a tanári karban	nyomtatás ÉSZC
A többi kérdőív előkészítése: érdeklődési terület, eddigi tevékenységek, motiváció, személyiségteszt	9. évfolyam osztályfőnökei , iskola pszichológusa	9. évf. osztályfőnökei nyitottak, osztályfőnökök javaslatai	Kérdőívek	Online kérdőív készítésének elajátítása	nyomtatás ÉSZC
Kérdőívek kitöltése	9. évfolyam osztályfőnökei , iskola-pszichológusa, DÖK vezető,	közös tevékenység, jó hangulat, gondolatébresztés,	kitöltött kérdőívek		
Adatok feldolgozása, összesítése, kiértékelése tanulókra és osztályokra,	Tehetség-gondozó team, iskola pszichológus, osztályfőnökök, szülők	csapatmunka, közös tevékenység	adatbázis cselekvési terv online és papír alapú táblázatok az eredményekről	Excel program függvényeinek használata belső továbbképzés, eredmények ismertetése a tanári karban	Nyomtatás ÉSZC

Célok, tevékenységek	Határ- idő	Sikerkritériumok	Produktum	Tudásmegosztás	Erő- források
Tehetséges tanulók foglalkoztatása, mentorok keresése, lehetséges szakkörök indítása	folyamatos	megismerik a lehetséges „Kis tanárokat”, verseny-eredmények javulása			
Alulteljesítő tanulók kiszűrése, motiválásának lehetséges útjai, „kistanár”-ok koordinálása, követése	folyamatos	kompetenciák erősítése, tanulmányi eredmények javulása bukás megszüntetése		diákok közötti tudásmegosztás	
Matematika versenyek koordinálása, nevezés, szervezés- kiemelten PMMV, Pangea, Kenguru, Medve szabadtéri matematika versenyek	folyamatos	kompetenciák fejlesztése, csapat -munka, részt vesznek a programokon, pozitív visszajelzés	mindennapos testnevelés kiváltása májusban	versenyek szervezésének és lebonyolításának megosztása kollégákkal	nevezési díj
Félévi tanulmányi eredmények értékelése 9. évfolyamon	2020 február		statisztikai összesítés, adatbázis készítése, táblázatok	szakmai egyeztetés osztályfőnökökkel,	
Elégedettségi felmérés az érintetteknek a „Kis tanár” és „mentor” programokról	2020 március	közreműködés	táblázatok	megbeszélés szülőkkel, osztályfőnökökkel, tanárokkal	
Feladatbank készítése a Moodle-ba az A osztályoknak	folyamatos	Matematika és szakmai tanulmányi átlag javulása	feladatbank	szakmai megbeszélés az oktatókkal, diákokkal	
Évvégi összesítése a mentorálásnak, versenyeknek, eredményeknek	2020 május, június		eredmények összesítése, adatok a következő évek tervezéséhez	tapasztalatok megosztása a tanárokkal, vezetőkkel	

Az idegen nyelv elsajátításában kiemelten tehetséges tanulóink fejlesztésének intézményi szintű koordinálása

A tehetséggondozás területén az aktív tanulás, a jelenségalapú tudásszerzés és a projektmunka előnyeit igyekszem használni a kiemelkedő képességekkel rendelkező, motivált tanulóink differenciált fejlesztésében. A tantárgyközi, a témára épülő tanulás a modern gazdaság és társadalom elvárásainak is megfelelő tudást és képességet fejlesztheti. Az nyelvtudásukat egy őket érdeklő tantárgy egy bizonyos témaköréhez kapcsolódó témának a feldolgozása a tanulócsoporthoz feladata. A fiataloknak csoportban, együttműködési készségüket fejlesztve kell megoldani a feladatot. E mellett több tanárral kell közösen dolgozniuk, támaszkodni a segítségükre, és a saját kreativitásukra. A munkánk során nagy szerepe lesz az infokommunikációs eszközök használatának mind az anyaggyűjtés, mind a saját produktum létrehozásában, majd pedig az elkészült munkák prezentálásában.

A célcsoport a 9. évfolyam, majd felmenő rendszerben minden egyes 9. évfolyam. A tehetséges, motivált diákok válogatását a tehetséggondozó team tagjaival közösen kialakított módszerekkel, az iskolapszichológust is bevonva végezzük. A több hónapra szóló feladatban a cél a tanulók olvasási, beszédértési, írás- és beszéd-készségének a fejlesztése, a kreativitásuk, az egyéni tehetségük kibontakoztatása, érdeklődésük, nyitottságuk alkalmazkodóképességük, felelősségtudatuk, együttműködő képességük fejlesztése.

Az elkészült munkákról bemutatót fognak tartani az iskola tanárainak és a tanulóknak, akik értékelni fogják a munkákat.

A tanév végén együtt fogjuk értékelni az elvégzett feladatok eredményeit, azt, hogy miben tudtak fejlődni a munka során, és megfogalmazzuk a következő évre vonatkozó célokat, a fejlődési lehetőségeket.

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
A tehetséggondozó team konzultációja A kérdőívekkel kapcsolatos megbeszélés A kérdőívek előkészítése	Együttműködés, ötletek, javaslatok gyűjtése, közös tovább-fejlesztése	kérdőívek	A résztvevők ötleteinek megosztása egymással A program ismertetése a tanári karban	nyomtatás költsége, ÉSzC
A kérdőívek értékelése, összesítése	Együttműködés, az eredmények közös értékelése	Összesített táblázat	Az osztályfőnökök és a kollégák tájékoztatása	
A tehetséges gyerekek kiválasztása a tantárgyközi projekthez; egyeztetés, a feladatok felosztása az osztályfőnökökkel és a szaktanár kollégákkal	A tanulóink megismerése A tanárok összehangolt munkája a hatékony, eredményes szakmai munka .	tehetséges tanulók együttműködni kész csoportjai Tanári teamek	A mérés eredményének és a kitűzött céloknak az ismertetése a kollégákkal	nyomtatás költsége, ÉSzC
A munkacsoportok elindítása: A projektmunkák témáinak megfogalmazása Ötlet- és anyaggyűjtés minden csoporttal	A tantárgyak közötti összefüggések feltérképezése	projektterv	A különböző tantárgyak szaktanárai megosztják egymással a szaktudományuk ismereteit.	nyomtatás költsége, ÉSzC
A tehetséggondozó team konzultációja	Egymás segítése tapasztalatcse-rével, együtt-gondolkodással	A terv kiegészítése, javítása	Önreflexió az addigi munkára vonatkozóan	
A csoportok munkájának koordinálása rendszeres személyes megbeszéléssel: a gyerekek addigi munkájának értékelése, a további célok megfogalmazása, feladatok felosztása, következő határidő kijelölése, majd rendszeres találkozók	A tanulók nyelvi készségeinek és a bevont tantárgy(ak)-nak egy speciális témájában az ismeretük elmélyítése; az együttműködési képességük, önismeretük, felelősség-tudatuk fejlődése	projekttermékek: • tanulmány a témáról • ppt • kisfilm. • kiállítható produktumok	belső tudásmegosztás, beszámoló a kollégáknak a munkafolyamatról	nyomtatás költsége, Érdi SZC Egyéb, a projekt témájából adódó költség

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
A tehetséggondozó team konzultációja	Egymás segítése tapasztalatcserével, együttgondolkodással	A terv kiegészítése, javítása	Önreflexió az addigi munkára vonatkozóan	
A projektben résztvevők befejező, egyeztető, összegző találkozója, a munkák befejezése	Az addig szerzett új ismeretek szintézise	tanulói tanulmány angol, német nyelven lehetséges kiegészítők: PPT plakát, kisfilm stb	A csoportok információ megosztása a többi csoporttal a munka folyamán felmerülő nehézségekről, az elsajátított ismeretekről, a fejlődött készségeikről	nyomtatás költsége, Érdi SZC
A projekt-munkák bemutatása a tanároknak	A tanulók személyiségfejlődése (magabiztosság, előadói készség, feladatmegosztás, felelősségtudat, önismeret)	Értékelés a tanárok részéről (Értékelőlapok)	A létrehozott munka megismertetése a kollégákkal	nyomtatás költsége, Érdi SZC
A projekt-munkák bemutatása az érdeklődő diákoknak	Az iskola tanulóinak motiválása, érdeklődésük felkeltése a téma és a munka iránt	Értékelés a tanulók részéről (Értékelőlapok)	A létrehozott munka megismertetése az iskola érdeklődő tanulóival	nyomtatás költsége, Érdi SZC
A tanulók díjazása				
A projekt értékelése	A tanulók reflektív szemléletének kialakítása	Összegző, reflektív önértékelés a diákoktól Tanári beszámoló készítése Cikk írása a SZISZKI Krónikába	A tanulók és a szülők értesítése az eredményről	díjak

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV

Informatikával támogatott tehetséggondozás

Az éves tehetséggondozó programunk célja, hogy megtaláljuk azokat a tanulókat, akik a digitális kompetenciájukat illetően az átlagtól pozitív irányban eltérő képességekkel rendelkeznek ugyanakkor az is célunk, hogy az informatika iránt érdeklődő tanulókat fejlesszük. A tehetséges tanulók számára három témakörben szervezünk szakkört: programozás, alkalmazói informatika és robotika. A tanulókat önjelöléssel, szaktanári javaslat alapján fogadjuk a szakkörökre, de fontosnak tartjuk azt is, hogy tehetségazonosító módszerekkel kiszűrjük azokat a tanulókat, akiknek főleg a logikai-matematikai, téri-vizuális, interperszonális és társas készségük kiemelkedő. Fontosnak tartjuk a motivációs és a szabadidő kérdőív kitöltését, amelyek segítségével megtaláljuk azokat a tanulókat, akik elkötelezettek a téma iránt és szabadidejükben is szívesen foglalkoznak ezzel. A beválogatást követően felmérjük a tanulók előzetes tudását majd egyéni és csoportos feladatokkal végezzük a fejlesztést. A digitális oktatás bevezetésével megismertünk olyan tanulásszervezési lehetőségeket, amelyeket a jövőben is szeretnénk használni, így a személyes szakköri találkozókra kívül video találkozókkal tartjuk a kapcsolatot a diákokkal, valamint a KRÉTA DKT felületét használjuk a feladatok kiadására és begyűjtésére.

Ahhoz, hogy az informatika iránt érdeklődő tanulókat is fejlesszük – azokat is akik nem járnak szakkörre – a tanév során négy háziversenyt hirdetünk meg, melyek eredményeit jutalmazzuk. A versenymunkákat minden esetben publikáljuk a honlapon és az iskola facebook oldalán. Reméljük, hogy ez hozzájárul a tanulók érdeklődésének felkeltéséhez, hagyományt teremthetünk az itt felsorolt programoknak és reméljük, hogy évről évre több tanulót tudunk bevonni. Bár elsődleges célunk a tehetségek fejlesztése, szeretnénk jó eredményeket elérni a tanulmányi versenyeken is.

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
Tanulók érdeklődésének felkeltése az iskolában felkínált tehetséggondozó szakkörökre a tanév első informatika óráján Ahol nincs informatika óra, tájékoztatás az osztályfőnök bevonásával	A tanulók érdeklődnek. A kollégák megismerik a programot és támogatják a megvalósulást.	Plakát tájékoztatás céljából Megjelenik az iskolában, a honlapon és az iskola facebook oldalán	A program elemeinek ismertetése a tantestülettel	Nyomtatási költség
Háziverseny meghirdetése motivációs célból Eredményhirdetés a Széchenyi napon	Osztályonként minimum 2 tanuló jelentkezik	Versenymunkák	A versenymunkák publikálása honlapon és az iskola facebook oldalán	Jutalom az első három helyezettnek
Jelentkezések fogadása: - önjelöléssel - szaktanári véleménye alapján - érdeklődéstérkép, motivációs kérdőív, szabadidő kérdőív segítségével	Megfelelő számú jelentkező	Tehetségazonosítási kérdőívek	http://erdeklodesterkepe.tehetseg.hu/ https://www.tehetsegkapu.hu/TehetsegAzonositas	Nyomtatási költség
Szakkörök elindítása - programozás - alkalmazói informatika - robotika	Időpont egyeztetés sikeres, a szakkörök beindulnak		Szakmai megbeszélés az informatika tanárok között	
A tanulók előzetes tudásának felmérése A fejlesztési célok meghatározása, tanmenetek elkészítése	A tanulók beválogatása sikeres volt	Tanmenetek	Felmérők megosztása	
A KRÉTA DKT felületén történik a feladatok feltöltése Kapcsolattartás az iskolai heti egy személyes találkozón kívül video találkozásokkal, egyéni vagy csoportos formában.	Ha ilyen formában működik a fejlesztés	Feladatgyűjtemény a következő tanévekben tovább bővíthető.	Feladatgyűjtemény megosztása a szaktanárok között	

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
Programozás hete alkalmából rendezett előadásokkal motiváljuk a tanulókat Háziverseny meghirdetése programozásból	Újabb tanulók kapcsolódnak be a szakkörökbe, a szakkörök nyitottak	Versenymunkák	A versenymunkák publikálása honlapon és az iskola facebook oldalán	Jutalom az első három helyezettnek
Robotika bemutató a nyílt nap alkalmából	A tanulók szívesen mutatják be munkáikat, büszkék az elért eredményekre	Bemutatók	A 8. osztályos tanulók megismerik az iskolánk által nyújtott szabadidős tevékenységeket	
Tanulmányi versenyekre való jelentkezés lehetőségének felmérése A tanulók tudásának megfelelő szintű versenyek keresése	Megfelelő versenyeket találunk			
Versenyszek koordinálása, nevezés, szervezés	Versenysen elért jó eredmények	Versenymunkák		
Háziverseny meghirdetése motivációs célból a digitális témahét témájának megfelelő tartalommal Eredményhirdetés a digitális témahét keretében	Osztályonként minimum 2 tanuló jelentkezik	Versenymunkák	A versenymunkák publikálása honlapon és az iskola facebook oldalán	Jutalom az első három helyezettnek
Háziverseny meghirdetése motivációs célból a médiatudatossági projektnapon	Osztályonként minimum 2 tanuló jelentkezik	Versenymunkák	A versenymunkák publikálása honlapon és az iskola facebook oldalán	Jutalom az első három helyezettnek
Eredmények összesítése	Versenysen elért jó eredmények			

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV

Érzékenyítés – az elfogadás, mint érték megteremtése

Célok, tevékenységek	Sikerkritériumok	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Igényfelmérés partneri körben	Kollégák, DÖK, szülők és külső partnerek támogatják a programot	javaslatok, igények lista	a program elemeinek ismertetése belső és külső partneri körben	
Önképzés - tájékozódás érzékenyítő programokról, előadásokról, lehetőségekről	részt vesznek a programokon, pozitív értékelés a visszajelzésekben	programajánló kollégák, diákok, szülők számára	ajánló küldése köremlben, megosztás online felületeken	
Új együttműködő partnerek felkutatása	új KÖSZ-partnerek	együttműködési megállapodások	partnerlista közzététele a honlapon	
Egyeztetés a partnerekkel az éves programokról	partnerek elfogadják a cselekvési tervet	éves cselekvési terv	éves terv megosztása partneri körben, szakmai konzultáció	
Érzékenyítés megszervezése, segítése	diákok motiváltak	javaslatok, ötletek	szakmai egyeztetés osztályfőnökökkel	
Adománygyűjtés előkészítése	plakátok elkészülnek, tanulói aktivitás	plakátok, szórólapok	szervezési tapasztalatok megosztása kollégákkal	szórólapok, plakátok
Adománygyűjtés lebonyolítása	adományok érkeznek, összefogás értékelése	fényképek	jótekonyság értéke a diákközösségben	csomagoló-anyag
Jótekonysági projektnap megszervezése	közös ünneplés, résztvevői visszajelzések	szeretet-csomagok	élmények megosztása osztályközösségekben	szállítási költség
Karácsonyi ünnepségen beszámoló a diákságnak	sikerül hatni a diákság érzelmeire	beszámoló	élmények megosztása, visszacsatolás	
Élményeink – diákok beszámolója	elkészül a beszámoló, önértékelés	újságcikk, videómontázs	megosztás közösségi csatornákon	
Projektvideó elkészítése a 2020-as jótekonysági projektnapról – látványtervezés, szerkesztés, vágás	elkészül a videófilm, projekt folyamat értékelése, készítői team önértékelése	videófilm	videókészítés fortélyainak megtanulása kollégától, saját javaslatok, ötletek megosztása a teammel	pendrive, kamera, videó-szerkesztő program
Óraterv a projektvideóhoz	elkészül az óraterv, javaslatok, kollégák szóbeli visszajelzése, véleménye	óraterv	belső továbbképzés osztályfőnököknek	

Célok, tevékenységek	Sikerkritériumok	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Kampány a patronálóprogramhoz	felhívás, motiválás	szórólapok, plakátok	javaslatok, ötletek megosztása	karton, színes papír
Jótékonyági sütitvásár – a patronálóprogram finanszírozására	összegyűlik a patronálóprogram költsége	sütemények	felhívás az iskolarádióban	szalvéta, papírtálca
Patronálóprogram megszervezése	résztevők felkészítése	résztevői lista	szakmai partner információinak továbbítása	
Patronálóprogram: közös sárkányhajózás	közös tevékenység, jó hangulat	fényképes beszámoló	élmények megosztása szakmai beszámoló	sütitvásárból fedezve
Éves beszámoló, értékelés	megvalósultak a tervezett programok	beszámoló	beszámoló közzététele, javaslatok	
Érzékenyítés előkészítése: projektvideó és a hozzá készült óraterv bemutatása	9. évf. osztályfőnökei nyitottak, osztályfőnökök javaslatai	értékelési kérdőív	szakmai beszélgetés kollégákkal	
Jónak lenni jó – érzékenyítés a 9. évfolyamon	projektvideó feldolgozásra kerül az osztályfőnöki órákon	diák kérdőív: diákok értékelik kérdőívvel	feldolgozási javaslatok, tapasztalatok megosztása osztályfőnöki körben	fénymásolás

További tervezett érzékenyítő programok a következő tanévekre:

Állatmenhelyeket támogató kampány

Jónak lenni jó – KÖSZ-programok: véradás, idősgondozás, korrepetálás

Érzékenyítő élmények: Láthatatlan Kiállítás, Ability-park, Felhőjárók Mozdulatszínház, Hermina-tréning, Nemadomfel-tréning

MENTA-programok

Prevenációs foglalkozások szakemberek közreműködésével

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV

Tantárgyköziiség, jelenségalapúság a Szisz kiben: Témahetek, projektnapok intézményi szintű koordinálása

Intézményi szintű koordinációs feladatok:

- cél meghatározása
- csapatmunka: feladatcsoportok, érdekcsoportok kialakítása (főszervező kijelölése)
- egyértelmű kommunikáció
- szervezési munka: helyzetfelmérés, helyzetelemzés, döntés-előkészítési javaslatok, szervezési döntés, bevezetés versenyképesség felmérése, változtatási készség, a munkaerőpiachoz való alkalmazkodás – szülők, gyerekek igényei
- szervezési munkamódszerek: adatgyűjtés, személyes interjú, beszámoltatás, rendszeres kontroll

Rövid és hosszú távú célok:

- közösségfejlesztés
- testi-lelki egészség
- együttműködés, kölcsönös tisztelet a társas kapcsolatokban
- kommunikációs kultúra, médiahasználat
- autonóm tanulás, tudatos életpálya építés
- nemzeti és európai azonosságtudat
- hazaszeretet, aktív állampolgárság, demokrácia
- fenntartható jelen és jövő iránti elkötelezettség
- intézményi kommunikáció – beiskolázás, tehetséggondozás, menedzselés

Koordinátori funkciók

- rövid és hosszú távú célok megvalósítása a témahetek, projektnapok megvalósításával
- motiváció
- problémamegoldás (döntések, végrehajtás, ellenőrzés, visszacsatolás)

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
	Témahetek, projektnapok időpontjainak, felelőseinek meghatározása. Iránymutatás a mk. vezetőknek a munkaközösségi értekezletig: ki milyen szerepet vállal a témaheteken, projektnapokon. Vállalások rögzítése az éves munkatervben. A Széchenyi napok előkészítése, főszervező, programok, felelősök kijelölése, költségkalkuláció	Az éves programterv összeállítása, elfogadása A Széchenyi napok programjainak körvonalazódása, felelősök meghatározása, várható költségek meghatározása	Munkaközösségi munkaterv elkészítése, a hosszú és rövid távú feladatok, határidők meghatározása	Intézményi szintű munkaterv elkészítése - témahetek, projektnapok témakörben	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében
Témahetek-projektnapok egyeztető értekezlet	Az éves munkatervben meghatározott feladatok részletezése, felelősökkel megbeszélés: Időpontok, célok, várható költségek, a programszervezéssel kapcsolatos legjelentősebb feladatok megbeszélése, terembérlés stb. A Széchenyi napok programjainak, forgatókönyvének részletes megbeszélése.	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvonalazódása, költségkalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Széchenyi napok	DÖK projektnap	Állampolgárság és demokrácia, kommunikációs kultúra fejlesztése, közösségfejlesztés	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetés) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező)	

Széchenyi napok	Családi nap	testi-lelki egészség fejlesztése, közösségfejlesztés	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező)	
Egyeztető értekezlet	Forgatókönyvek, felelősök, költségek	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvonal-azódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Szakképzés Európai Hete	Európa-szerte megrendezésre kerülő rendezvények révén vonzóbbá tegye a színvonalas szakismereteket biztosító és minőségi munkahelyek betöltését lehetővé tévő szakoktatást és szakképzés (kezdeményező az Európai Bizottság). Cél továbbá az általános iskolások előtt a szakmáink népszerűsítése.	Életpálya tervezés, pályaorientáció Üzemlátogatás a MOL-ban általános iskolások részére, OTP Fáy András Alapítvány oktatási központjába látogatás, pénzügyi programokon való részvétel.	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező)	Útiköltség Tervezett költségek, valós költségek, igények összevetése.

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Szakképzés Európai Hete	Nyitott kapuk rendezvény: Nyílt Napok az iskolánkban.	Életpálya tervezés, pályaorientáció intézményi PR, sajtótájékoztató, az iskola jó visszhangjának kialakítása	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező)	
Programozás hete	IT-karrier bemutatása előadók segítségével	Kommunikációs kultúra, digitális világunk Előadások szervezése, üzemlátogatások - motiváció a tanulásban, szakmai iránti elkötelezettség	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező)	reprezentáció
Egyeztető értekezlet	A novemberi programok megbeszélése a főszervezővel. Forgatókönyvek, felelősök, költségek A december-januári programok körvonalazása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvonal-azódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Egyeztető értekezlet	A decemberi programok megbeszélése a főszervezővel. Forgatókönyvek, felelősök, költségek A január-februári programok körvonalazása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvona-lazódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Jótekonysági projektnap	Érzékenyítés, ajándékgyűjtés, látogatás a Móra iskolában, kisfilm készítése a látogatásról, előkészítésről. Élménybeszámoló előkészítése	Civil kezdeményezés, jótekonyság, kölcsönös tisztelet a társas kapcsolatokban, együttműködés, testi-lelki egészség	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, osztályfőnökök tájékoztatása, segítése A rászorultak segítése révén a szociális érzékenység fejlődése.	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező)	Nyomtatási költségek
Iskolakarácsony	Hangulatos, iskolai szintű karácsonyi ünnepség szervezése	Közösségépítés	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, együttműködés az osztály-főnökökkel közösségépítés	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező), osztályfőnöki visszajelzések	Nyomtatási költségek, karácsonyfa-díszek

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Egyeztető értekezlet	A januári programok megbeszélése a főszervezővel. Forgatókönyvek, felelősök, költségek A február-márciusi programok körvonalazása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvona-lazódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Pályaorientációs projektnap	A végzős diákok pályaorientációjának segítése: 20-30 előadó (köztük sok esetben volt diákjaink) tart tájékoztatást a legkülönbözőbb szakmákról, egyetemi, főiskolai, SZJ-es képzésekről stb.	Autonóm tanulás, tudatos életpálya építés Hatékony, eredményes szakmai munka, megújuló módszertani eszköztár, informatív segédanyagok, visszajelzések, önismeret fejlesztése, információk a szakmákról, képzésekről Educatio kiállítás látogatása	kérdőívek, értékelési alapelvek, segédanyagok létrehozása, elérhetőségek közreadása, lista a tovább-képzésekről, tanulói PPT, prezi, plakát, kisfilm, Krónika	Helyi továbbképzéseken részletes beszámoló a programról, Nemzeti Pályaorientációs Portál és más online platformok bemutatása, regisztrációs lehetőség, kisfilmek különféle szakmákról, belső tudásmegosztás, beszámoló készítése, előadók: tapasztalatok átadása a tanulóknak, tanulói produktumok bemutatása (honlap, aula), a program bemutatása	Nyomtatás költségei, vendéglátás

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Egyeztető értekezlet	A februári programok megbeszélése a főszervezővel. Forgatókönyvek felelősök, költségek A március-áprilisi programok körvonalazása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel	Tervezés az éves programok gördülékény lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok kör-vonalazódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Pénzhét	A pénzügyi tudatosság elmélyítése Az Emberi Erőforrások Minisztériuma irányításával közgazdaságtan tanáraink tartanak rendkívüli tanórákat a témával kapcsolatban.	Fogyasztói magatartás, pénzügyi tudatosság Okosan a befektetésekről. A vállalkozói kompetenciafejlesztés és a vállalkozói ismeretek élményalapú vezetése. Előadások tartása	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, együttműködés az osztály-főnökökkel	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező), osztályfőnöki visszajelzések	Nyomtatási költségek
Gazdasági és pénzügyi projektnap	A diákok mindennapi pénzügyi ismereteinek bővítése	Fogyasztói magatartás, pénzügyi tudatosság A diákok pénzügyi ismereteinek bővítése. Meghívott pénzügyi szakemberek előadásai gazdasági témákban, pl. vállalkozások indítása, tervezése, működtetése, adózás, szellemi tulajdonjog, intézkedési bemutatók, hamis termék felismerési módjai, gazdasági hatásai stb.	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, együttműködés az osztály-főnökökkel	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező), osztályfőnöki visszajelzések	Nyomtatási költségek, vendéglátás

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Jótekonysági bál	Közösségépítés, a szülők megismerése, PR tevékenység, az iskola népszerűsítése, pénzgyűjtés az iskola számára	Civil kezdeményezés, jótekonyság és vállalkozás	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás	Intézményi PR, reklám, kapcsolatok kialakítása. Gyerekek rendezvény-szervezési ismereteinek fejlesztése	vacsora, díszítés
Egyeztető értekezlet	A márciusi programok megbeszélése a főszervezővel. Forgatókönyvek, felelősök, költségek Az április-májusi programok körvonalazása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvona-lazódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Digitális témahét	Az informatika szakirányt választott tanulók pályaaorientációjának segítése	Digitális világunk, médiahasználat, médiatudatosság, autonóm tanulás Bemutató órák, webináriumok, IKT módszerek. Együttműködés az informatikatanárok és a természettudományi mk. Tagjai között. A digitális pedagógia módszereinek népszerűsítése és terjesztése - bemutató órák tartása. Projektbemutatók.látogatás a DoclerNet Hosting Kft-hez, "az internet szíve-Docler Adatközpont"-ba.	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, együtt-működés az osztály-főnökökkel	Tapasztalatcsere, tudásmegosztás: külsős kollégák meghívása a rendezvényre. Multidiszciplináris matematika, természett-udományok között. Együttes megközelítés = mérnöki munka. Kahoot, Geogebra bemutatása, megismertetése a kollégákkal, más intézmények tanáraival.	reprezentáció

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Egyeztető értekezlet	Az áprilisi programok megbeszélése a főszervezővel. Forgatókönyvek, felelősök, költségek A május-júniusi programok körvonalazása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok körvona-lazódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Fenntarthatósági témahét	Előadások szervezése. TeSzedd! - csatlakozás az akcióhoz, fényképezés a városban, fenntarthatósági kérdőív kitöltése, fotópályázat (természeti erőforrások, természeti kincsek, víz), plakátrajzoló verseny, fenntarthatósággal kapcsolatos filmek vetítése, hulladékcszerek készítése, hulladékmontázsok készítése.	Környezettudatosság, fenntarthatóság. Fenntartható jelen és jövő iránti elkötelezettség.	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, együttműködés az osztályfőnökökkel	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező), osztályfőnöki visszajelzések	díjak, anyagköltség

Tevékenységek	Célok	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Az egészség-tudatossági és sport projektnap	Az egészség-tudatossági és sport projektnap körvonalazása, pontosítása, tervek, határidők, időpontok megbeszélése a főszervezővel. Tapasztalatcsere alapján a következő évi munkaterv vázlatának elkészítése	Tervezés az éves programok gördülékeny lebonyolítása, határidők betartása érdekében, forgatókönyvek létrehozása. Tervezhetőség, időpontok meghatározása, ötletek beépítése a tervekbe, felelősök kijelölése, az egyes részfeladatok kiosztása, költségkalkuláció, az osztályfőnökök, osztályok értesítése a programokról.	Felelősök, feladatok kör-vonalazódása, költség-kalkuláció	Az intézményi szintű munkaterv egyes pontjainak konkretizálása, részletezése Konkrét forgatókönyvek (tervezetek) létrehozása az aktuális programok esetében.	Előzetes igényfelmérés a költségek tekintetében, lehetőségek, anyagi korlátok
Egészségtudatossági és sport projektnap	Sportprogramok szervezése: pingpong, futball, lövészet, kosárlabda, túra Tófutás könyvtár, előadások szépség és egészség témában, mentálhigiénés vonatkozású témákban előadások, interaktív foglalkozások Rendőri előadás a fesztiválok veszélyeiről. Biobolt - ételkóstoló	Egészség, jóllét, prevenció, közösségfejlesztés	A programok részletezése, forgatókönyv szerinti megvalósítás, együttműködés az osztály-főnökkel	Beszámoló elkészítése, Krónika, (sajtótájékoztató, menedzselés - vezetőség) tapasztalatok, következő évi ötletek, tervek (főszervező), osztályfőnöki visszajelzések Jegyzőkönyv készítése a tapasztalatcseréről. Ötletek a következő évi munkatervhez.	gyümölcs

Intézményfejlesztési intézkedési terv

A PÁLYAORIENTÁCIÓ INTÉZMÉNYI SZINTŰ KOORDINÁLÁSA

Célok, tevékenységek	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Tájékoztatás, igényfelmérés; Egyeztetés a kollé-gákkal, diákokkal	fejlesztési lehetőségek feltárása; gondolatébresztés, véleményalkotás, vitakultúra fejlesztése	tanulói lista a javaslatokról, igényekről; kollégák ötletei	online platformok bemutatása, regiszt-ráció, kisfilmek külön- böző szakmákról; vélemények, érvek megfogalmazása	-
Szülők tájékoztatása az SZMK és a szülői értekezleten (ofők) a pályaorientációs programokról; Nemzeti Pályaorien-tációs Portál bemutatása	érdeklődés felkeltése, szülői visszajelzés, vélemények, felhasználható ötletek, javaslatok	javaslatlista, céglátogatási lehetőségek listája	online platformok bemutatása, regiszt-ráció, kisfilmek külön- böző szakmákról;	-
Pályakövetés (volt 12-13. évf.)	diákok visszajelzése; minden diákunknak sikerül továbbtanulni, szakmát választani, vagy munkába állni	osztályonkénti és iskolai szinten összesített táblázat a továbbtanulási mutatókról	kollégák, szülők, diák-jaink tájékoztatása a májusban érettségizett tanulók továbbtanulási mutatóiról; közzététel a honlapon a Különös közzétételi listán	-
Pályaorientációs platformok követése, rendezvények, továbbképzések felkutatása	új ötletek, lehetőségek; programokon, továbbképzéseken való részvétel	ötlet- és program-lista; lista a tovább-képzésekről	belső tudásmegosztás: tapasztalatok, ötletek megosztása a kollégákkal, diákokkal	-

Célok, tevékenységek	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Partnerprogram az általános iskolákkal	érdeklődés felkeltése, tartalmas szakmai beszélgetés, visszacsatolás az általános iskolák felé	szakmai beszélgetés, intenzív kommunikáció	a 7-8-os osztályfőnökök tájékoztatása a SZISZKI képzéseiről, a tanított szakmákról, a szakképzéseinkre épülő továbbtanulási lehetőségekről; pályaalakmassági vizsgálatok	Partnerprogram az általános iskolákkal
Pálya- vagy munkapszichológussal, életpálya tanácsadóval való találkozó-szervezése	egyéni szabott karrier életút-tanácsadás; érdeklődés felkeltése, motiváció növelése, továbbtanulás, munkába állás támogatása, állásinterjúhoz segítségnyújtás	SZISZKI Krónika cikk	szakember tanácsainak, tapasztalatainak közvetítése a diákok felé	-
Beiskolázási roadshow; Nyílt napok szervezésének segítése	nagy érdeklődés, megfelelő, részletes tájékoztatás, pozitív visszajelzések a személyes beszélgetések során; sikeres tanórák	prezentáció, plakátok, szórólapok; bemutató órák; SZISZKI Krónika cikk	7-8-os tanulók, szüleik, tanáraik tájékoztatása a SZISZKI képzéseiről, a tanított szakmákról, a szakképzéseinkre épülő továbbtanulási lehetőségekről	plakátok, szórólapok,

Célok, tevékenységek	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Példakép program	a felsőoktatásba való jelentkezéshez szükséges önbizalom megteremtése; természettudományos és műszaki pályák népszerűsítése; pozitív jövőkép; szóbeli visszajelzés: diákok, kollégák véleménye	cikk írása a SZISZKI Krónikába, Hírtükörbe (városi újság)	természettudósként: kutatási eredmények, összefüggések elemzése; rektorként: szemléletformálás, motiválás	előadói díj,
Féléves beszámoló a oktatói testület tagjainak	információban gazdag visszacsatolás, a part-nerek értékelésének, véleményének beépítésével; hatékony szakmai beszélgetés	PPT, kérdőívek elemzése	a tapasztalatok megosztása, javaslatok, ötletek gyűjtése	-
Önismereti tréning az iskolapszichológus irányításával osztályfőnöki órán és egyénileg a Menta klubban	egyéni képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése fellépés, tanácsok a pályaválasztáshoz;	diákok: elégedettség kérdőív, feladatlapok, tesztek; iskolapszichológus értékelése	ráhangelő beszélgetés az iskolapszichológussal, online és nyomtatott segédanyagok közreadása	nyomtatás költsége,

Célok, tevékenységek	Sikerkritérium	Produktum	Tudásmegosztás	Költség
Céglátogatások szervezése a szakmai tanárok bevonásával	széleskörű szakma-kínálat bemutatása; érdeklődés felkeltése, motiváció növelése; diákok, kollégák, partnerek visszajelzése a program hasznosságáról	SZISZKI Krónika cikk	gazdálkodó szervezetek, pénzintézetek, informai cégek, gépészetekhez köthető munkahelyek, kulturális/egészségügyi intézmények képviselői bemutatják a szakmáikat, tevékenységeket, eszközöket, gépeket; motiválják a tanulókat	útiköltség,
Partnerlista frissítése	új partnerek bevonása a programba	partnerlista	kollégák, szülők, volt diákok által javasolt és elérhető új partnerek	-
Önreflexió, önértékelés; Visszacsatolás; Igazgatói interjú a projekt sikerességéről; fejlesztési lehetőségek, változtatási javaslatok	az egész éves projekt értékelése; sikeresség: a kitűzött célok 80-85%-os megvalósulása; pozitív visszajelzések	jegyzőkönyv, beszámoló, vezetői értékelés	tapasztalatok megosztása, intézményvezetői tanácsok, javaslatok	-
Beszámoló a oktatói testület tagjainak	információban gazdag visszacsatolás, a diákok, szülők, partnerek értékelésének, véleményének beépítésével; hatékony szakmai beszélgetés; intézményi elégedettségmérés	PPT	szakmai beszélgetésen, nevelőtestületi értekezleten a tapasztalatok bemutatása, szakmai konzultáció a továbbhaladásról	-
Pályaorientációs projektnap megrendezése; előadók: különböző szakmák képviselői, ALUMNI program	önismeret fejlesztése, motiváció növelése; hasznosítható információk a szakmákról, képzésekről; pozitív visszajelzés diákoktól, kollégáktól	tanulói PPT, prezi, plakát; kérdőív; cikk írása a SZISZKI Krónikába	előadók: tapasztalatok átadása a tanulóknak; tanulói produktumok bemutatása (honlap, aula) a program bemutatása a városi médiában	vendéglátás,

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV

A tudásmegosztás kialakítása és működtetése intézményen belül és az Érdi SZC intézményei között

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
A tudásmegosztás programjának elindítása; egyeztetés az oktatói testülettel	hatékony, eredményes szakmai munka; a kollégák megismerik a programot és támogatják a megvalósulást	alapelvek tisztázása, tervezet kiegészítése	tanévnnyitó értekezleten beszámoló a programról	
Egyeztetés a munkaközösségekkel	hatékony, eredményes szakmai munka; a kollégák megismerik a programot és támogatják a megvalósulást	digitális rögzítés lehetőségének kialakítása	elérhetőség megismertetése	
Terv elkészítése az addigi javaslatok alapján	konkrét kollégák megtalálása, felkérése	terv elkészítése;	beszámoló a kollégáknak a konkrét tervről	
Kiegészítési lehetőségek felkutatása. Az első tudásmegosztással kapcsolatos megbeszélések, tervezett téma: a tantárgyi koncentráció lehetőségei (pl. történelem-irodalom-művészetek; történelem-közgazdaságtan, matematika-fizika-gépészet	a szakmai munka kiszélesítése: konkrét témákat tanítók együttműködése	a terv kiegészítése	összesített terv közzététele	informatikai háttértár, nyomtatás, résztvevők vendéglátására

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
A digitális oktatás tapasztalatai: linkgyűjtemény készítése a felhasznált módszerekről Megbeszélés: élményszerű oktatás, egyéni ötletek az oktatás színesítésére	hatékony együttműködés, aktív részvétel, tudás színesítése	gyűjtemény elkészítése és közzététele	eddigyi eredmények elismerése	informatikai háttértár résztvevők vendéglátására
Megbeszélés: pályázatok, projektek (külföldi tanulmányutak megismertetése; egyéni ötletek az oktatásban)	projektek megismerése, lehetőségek szerint beépítés a saját munkába	emlékeztető írása	tájékozottság a folyó projektekről	informatikai háttértár résztvevők vendéglátására
Megbeszélés: a Menta Klub és a Kortárs segítők megismerése; a pszichológia lehetőségei az oktatásban; a szociometria módszerei, közösségépítés	tanórán kívüli lehetőségek megismerése, bevonása pl. az osztályfőnöki munkába	emlékeztető írása	felhasználhatóság a nevelésben	informatikai háttértár résztvevők vendéglátására
Eddigiek megismertetése az ÉSZC intézményeivel, új ötletek gyűjtése, bevonásuk a tudásmegosztásba; kapcsolatfelvétel és személyes találkozás	megújuló szakmai munka és együttműködés, tapasztalatcsere más intézményekkel	emlékeztető írása, szakmai anyag, táblázat, leírás	újdonosságok megismerése, kölcsönösség, visszajelzés a saját ismeretek sokszínűségéről: mit tudunk, milyen lehetőségeink vannak még	résztvevők vendéglátására
Megbeszélés: NAT fókusz, aktív tanulás	eddigiek felelevenítése, külső előadóval való együttműködés	emlékeztető	visszajelzés lehetősége az eddigiekről	résztvevők vendéglátására
Összegzés az éves munkáról, ötletek, tervek a következő tanévre; a következő tanév tervezése	eddigyi munka összegzése, sikerek rögzítése, együttműködés értékelése	emlékeztető, terv	a munka értékelése	

A tudásmegosztás eddig is működött intézményünkben. A szakmai munka során elsősorban az adott munkaközösség tagja működtek együtt ezen a területen. Az elmúlt évek bebizonyították, hogy a különböző módszerek szélesebb körben, más tárgyak oktatásában is sikeresen alkalmazhatóak. Ehhez elengedhetetlen, hogy még részletesebben ismerjük egymás munkáját a munkaközösségen kívül is.

Az oktató munka és a nevelés együtt jelenik meg munkánkban, ezek egymást támogató területek, szétválasztani nem is lehet, de más-más módszerek lehetnek hatékonyak a megvalósításban. Lehetőség szerint szakember bevonásával még hatékonyabb lehetünk ebben.

A tanórai tevékenység sok mindennel kiegészíthető, de ez fordítva is igaz: a tanórán kívüli tevékenységek segítenek a közösség megerősítésében és a tanórai anyagok elsajátításában is, ezért fontos ezek szélesebb körű megismerése, koordinálása.

A fenti tervezet egy folyamat összefogását segíti, de akkor lehet hatékony, ha a tantestület aktívan támogatja. Az igények felmérése, az ötletek beépítése folyamatosan változtathatja a tervezetet mind tartalmában, mind időbeli lefolyásában. A legfontosabb azonban, hogy mindenről rendszerező dokumentáció, hozzáférhető és felhasználható adatbázis készüljön, mely ilyen széles körben eddig nem állt a kollégák rendelkezésére.

Az évenkénti kisebb változtatások a program lényegét nem befolyásolják, az élő szakmai tudásmegosztás lehetővé teszi az oktató-nevelő munka színvonalának emelését. A meglévő tartalmakat folyamatosan frissíteni kell az esetleges új jogszabályokhoz (pl. kerettantervek, programtervek) alkalmazkodva és az érintettek útjait figyelembe véve. A folyamatosság másik összetevője, hogy a tantestület új tagjaival megismertessük a már rendelkezésre álló anyagokat.

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSI TERV

Infokommunikációs eszközök alkalmazása az intézmény oktató-nevelő tevékenységének megvalósításában

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
A mesterprogram elindítása; a projekt ismertetése a tantestülettel	hatékony, eredményes együttműködés, a projekt támogatása a tantestület részéről	alapelvek megismertetése, tervezet kiegészítése	tanévnyitó értekezleten beszámoló a programról	
Az intézmény megújuló arculatának megjelenése a világhálón, tartalomfejlesztés és karbantartás.	Az iskola tevékenységi köréhez illeszkedő weboldal kialakítása. A téma szabályozására vonatkozó előírásoknak megfelelően felhasználó-barát navigáció és tartalomstruktúra kialakítása. Az iskola arculatának bemutatása. Középiskolai pályaválasztás támogatása.	site; esztétikus, naprakész tartalom, informatív segédanyagokkal;	beszámoló tantestületnek, ill. diák- és szülői fórum felé	a már működő webszerver költségei
Iskolai e-learning felület kiépítése, tartalmi fejlesztése	A tartalmi elemek kialakítása a tantestülettel közösen együttműködve.	tudásmenedzsment digitális megjelenítése	beszámoló a tantestületi értekezleteken	
Az intézményben működő jogyakorlatok összegyűjtése és digitális adaptálása	a tartalom kialakítása az érintett kollégákkal	jogyakorlatok digitális hozzáférhetősége	beszámoló a tantestületi értekezleteken tartalom megjele-nítése: site, e-learning felület	

tevékenységek, részcélok	sikerkritérium	produktum	tudásmegosztás	költség
Digitális lehetőségek, online oktatási eszközök a pedagógiai módszertani kultúra fejlesztésében	oktatási módszerek bővítése, új lehetőségek megismerése, megismertetése	hatékonyabb, sokszínűbb oktatás ötletbörze	e-értekezlet igény szerinti képzések, bázisintézményként is	
Digitális kreatív műhely	Az oktatási tevékenységen túlmutató kompetenciák bemutatása; egyéni v. csoportos alkotások a művészet, a tudományok vagy a technika területén	kreativitás és személyiségfejlesztés és támogatása	az iskola honlapján, közösségi oldalán	
Differenciált oktatási tevékenységek digitális adaptációja	a tartalom kialakítása az érintett kollégákkal a tehetséggondozás és felzárkóztatás területén	hatékonyabb, sokszínűbb oktatás ötletbörze	beszámoló a tantestületi értekezleteken tartalom megjele-nítése:site, e-learning felület	
A DÖK digitális működésének megvalósítása, támogatása	környezettudatos kapcsolattartás, hivatalos diákfórum létrehozása	közösségi élet fejlesztése	beszámoló a tantestületi értekezleteken tartalom megjelenítése: site, közösségi oldal	
Digitális iskolaújság	Környezettudatos információmegosztás, kiegészítés online lehetőségekkel	közösségi élet fejlesztése	beszámoló a tantestületi értekezleteken tartalom megjelenítése: site, közösségi oldal	

2.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata. A közösségfejlesztés olyan szocializációs folyamat, amely során az egyén és az adott közösség közötti kapcsolatot alakítja, elősegíti a megfelelő készségek és attitűdök formálását. Célunk, hogy a tanulók személyiségük identitásának megőrzésével átéljék az együvé tartozás élményét, érezzék a mikro- és makro-környezet fontosságát, szerepét a felnőtté válás, a szakmai érvényesülés folyamatában.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel, vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (szakkörök, kirándulások, sportkör, az iskola hagyományainak gyakorlása, testvériskolai kapcsolatok ápolása, Széchenyi napok, hagyományos ünnepségek, projektnapok), diák-önkormányzati munka.

A tanulói közösségek irányításánál nevelőink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő- és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan oktatóközösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.

Különböző változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése, kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

A tanulók motiválása, kezdeményezéseik, közvetlen tapasztalatszerzésük támogatása.

Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.

Hagyományőrző tevékenységeink fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését

Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

Szabadidős tevékenységek

A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, stb.)

Az iskolai közösségek kialakításában meghatározó szerep jut az **osztályfőnököknek**.

Az osztályfőnökség vállalásának része, hogy az osztály jellegének, érdeklődésének, életkori sajátosságainak megfelelően színes és változatos tevékenységformák érvényesítésével sajátíttassák el a közösségi együttműködés magatartási szabályait.

Az eredményes közösségfejlesztés előfeltétele:

- a tanulók megfelelő ismerete,
- a feladatok, az elérendő célok világos és pontos megfogalmazása mind a tanulók, mind a szülők számára,
- az osztályfőnöki munkát és a közösségépítő tevékenységet segítő megfelelően kidolgozott program

A közösségépítésben együttműködünk a **szülőkkel**, és elvárjuk tőlük, hogy segítsék gyermekük közösségbe történő beilleszkedését. Ennek érdekében a 9. évfolyam első szülői értekezletén bemutatkozik az iskola, ahol tájékoztatjuk a szülőket működésünk rendjéről, a magatartási és közösségi élet szabályairól, a tervezett programokról, hagyományainkról. A későbbiekben és a 10-14. évfolyamok esetében szülői közösségekre és választott fórumaira támaszkodunk.

Év elején a szükséges legitimációkat elvégezzük. Az SZMK elfogadja az iskola munkatervét, és ehhez igazítja sajátját. Félévkor és tanév végén beszámolunk a nevelő-oktató munkánkról az SZMK-nak.

Az egyén és a társadalom közötti kapcsolat intézményi szintű konkrét színtere a **diákönkormányzat**, amit a tanulók közös tevékenységük megszervezésére hoznak létre, melyet egy – a DÖK munkáját segítő – oktató támogat.

Fontosnak tartjuk, hogy a diákönkormányzat legyen tisztában és éljen a jogszabályokban biztosított jogaival és kötelezettségeivel. A döntési, egyetértési és véleményezési jog gyakorlása is hozzájárul ahhoz, hogy önmaga és mások iránt felelős, aktív közösségi polgárt neveljünk. Lehetőségeinkhez mérten elősegítjük a közösségek közművelődési programjait, a kirándulásokat. Támogatjuk a konfliktuskezelés tanulását, az osztályközösségeket érintő döntések megfelelő előkészítését, a közösségi hagyományok ápolását.

Törekszünk arra, hogy az egyes osztályok minél szélesebb körben kapcsolódjanak be az iskolai rendezvényekbe, érezzék az egymás iránti és miatti felelősséget. A diákönkormányzat tagjai legyenek közreműködői és segítői minden iskolai rendezvénynek.

Az év eleji kötelező legitimációk megtörténnek, a Munkaterv elfogadtatása és a DÖK munkaterv ennek megfelelő elkészítése az iskola igazgatója és a DÖK közös munkájának eredménye. Félévkor és tanév végén beszámolunk a nevelő-oktató munkánkról.

Az éves DÖK napot tanítás nélküli munkanapon a Diákparlament megtartásával kezdjük, majd a DÖK által szervezett iskolai programok zajlanak.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amelyekkel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A kapcsolattartás folyamatainak szabályozása⁵⁵

Folyamat	KI	MIT	MIVEL	MIKOR	HOL	HOGYAN	MIÉRT
Beiratkozás	nevelési-oktatási igazgató-helyettes	adminisztráció, koordinálás	kérdőívek, sablonok, beírási napló, adatlapok	tanév rendje szerint júniusban	aula	1. team kiképzése (osztályfőnökök, iskolatitkárok, védőnő, SZMK szülő, DÖK vezető, iskolapszichológus, gyermekvédelmis, rendszergazda) 2. szülők tájékoztatása, lebonyolítás, 3. adatok feldolgozása, 4. team tapasztalatok megosztása	- zökkenőmentes átmenet biztosítása - beilleszkedés támogatása - megfelelő információk begyűjtése, információáramlás - tanulók, családok megismerése
Adatgyűjtés	iskolatitkárok, osztályfőnökök, védőnő	személyi adatok, egészségügyi, hozzájárulások	kérdőívek, sablonok, beírási napló, adatlapok	tanév rendje szerint júniusban	aula	igazgatóhelyettes által megadott feladatleosztás szerint	- megfelelő információk begyűjtése,

⁵⁵ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

Folyamat	KI	MIT	MIVEL	MIKOR	HOL	HOGYAN	MIÉRT
Beszoktató hét	osztályfőnökök tanulás- módszertant tanító tanárok	beszoktató hét részleteése szerint lásd 2.2 fejezet	játékos feladatok, tanulásmódszertan tematika, online quiz	szeptember első hete	az iskola és a város területén	beszoktató hét részleteése szerint lásd 2.2 fejezet	- zökkenőmentes átmenet biztosítása - beilleszkedés támogatása
Osztályfőnök támogatása	felette levő évfolyam osztályfőnökei közül egy megbízott osztályfőnök	a beszoktató hét áthagyó- mányozása	már meglévő eszközök, sablonok átadása	augusztus utolsó hetében	az iskolában	műhelymunka keretében	a már kialakított jógyakorlat megőrzése érdekében
Egy osztályban tanítók együtt- működése	osztályfőnökök	első tapasztalok megosztása, közös probléma- kezelés, atipikus tanulók aznosítása, stratégia kialakítása	saját feljegyzések, emlékeztető, jelenléti ív	október 2-3. hete	klub	osztályértekezlet keretében	tanulók egyéni tanulási útjának kialakítása, közös támogatása
Mentorálás	kijelölt szaktanárok	felzárkóztatás, tehetség- gondozás	egyéni szaktanári tervezés szerint, mely rugalmasan követi a tanuló előrehaladását	november elejétől május végéig	az iskolában	felzárkóztatás és tehetséggondozás keretében	differentiálás, motiváció, egyéni megsegítés

Folyamat	KI	MIT	MIVEL	MIKOR	HOL	HOGYAN	MIÉRT
Mentálhigiénés tevékenységek	iskola-pszichológus	prevenció és probléma-kezelés	szükség szerint az iskola felszerelésének, eszközparkjának felhasználásával (Menta klub saját helység, informatika terem, számítógépek, stb.)	a teljes tanév során egyéni terve szerint, melyet minden tanév elején a munkatervben helyezünk el	az iskola területén, illetve iskolán kívüli programok esetén szükség szerint	Menta klub működtetése, esetmegbeszélések egyéni fogadóóra tanulóknak, kollégáknak, osztályfőnöki órák tartása	lelki, mentális egészségmegőrzés céljából, megfelelő attitűdök kialakítása
Támogató környezet	teljes nevelőtestület felelőssége az igazgató alakítja ki az intézményi kultúrát	intézményi kultúra továbbfejlesztése	az iskola felszerelésének, eszközparkjának felhasználásával	a teljes tanévben	az iskolában	Komplex pedagógiai módszertani terv szerint	az átmenet, beilleszkedés segítése, kötődés kialakítása
Kapcsolat-építés, kapcsolattartás	az egyes feladatok felelősei	kapcsolattartás koordinációja	partnerlista, információ-áramlási szabályzat alapján, Szakmai Program alapján, Kréta napló, Moodle felület, tanári, szülői, tanulói kör e-mailek	a teljes tanévben	az iskolában és külső helyszíneken szükség szerint	formális és informális eszközökkel, melyeket az egyes feladatok felelősei alakítanak ki	átláthatóság, bizalom megtartása, megfelelő információáramlás biztosítása

Beiratkozási folyamat⁵⁶

Beiratkozási interjú és előszűrés

A beiratkozás során jelen van az iskolatitkár, az osztályfőnök, az iskolapszichológus, az gyermekvédelmi, a DÖK vezető tanár, az iskolavédőnő, az SZMK vezetője (szülő).

A beiratkozás során a tanulók és szülők az adminisztratív teendőket az iskolatitkárral elvégzik, majd az osztályfőnökkel hatszemközti beszélgetést folytatnak, mely során a beszoktató hét programjáról is információt szereznek.

A beszélgetés után megismerhetik az iskolapszichológust és a gyermekvédelmist, a védőnőt, és az SZMK vezető szülőt majd a DÖK vezető tanár ad felvilágosítást a gólyatáborról.

BTMN, szociális problémák szűrése

A személyiségi jogok megsértése nélkül (az adatlapon választható, hogy kitöltik-e az erre vonatkozó kérdéseket), az osztályfőnökkel történő egyéni beszélgetés keretében a bizalom kiépítésével, illetve annak hangsúlyozásával, hogy a szociális gondokat alapítványunk mérsékelni tudja bizonyos esetekben,.

Azt is elmondja az osztályfőnök, hogy a hátrányos helyzetű tanulók számától függ az iskolapszichológus foglalkoztatása, és a legtöbb pályázatban akkor vehetünk részt, ha kellő számú hátrányos helyzetű tanuló van az intézményben. Megkérjük a szülőket, hogy hátrányos helyzetüket a település jegyzőjénél jelentsék be. Ennek ellenére a hátrányos helyzetű tanulók száma az utóbbi 3 évben 2-4 tanuló volt. BTMN tanulónk 10-15 fő között szokott lenni intézményi szinten.

Interjú a szülőkkel

A már fent említett módon zajlik. A beszélgetés célja a bizalom megnyerése, alapvető információk cseréje. A tanuló egészségi állapota, hobbjai, sporttevékenysége, egyéb érdeklődése felmérése, kedvenc tantárgya, irányultsága, családi helyzet: testvérek száma, az iskolához való korábbi kötődés, stb.

⁵⁶ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

Átvezetési program⁵⁷

Gólyatábor

Augusztus utolsó hetében 1-2 napos tábor melyet a DÖK szervez, ismerkedés, osztályközösség építés, iskolához való kötődés erősítése a célja.

Beszoktató hét

1. nap:

Tanévnyitó ünnepség
Tűz- és balesetvédelmi oktatás
Adategyeztetés, adminisztráció
Tankönyvek kiosztása
Házirend főbb pontjainak ismertetése
Órarend ismertetése
Mélyebb ismerkedés osztályon belül
Osztályszabályok kialakítása
Iskolabejárás
Iskola dolgozóinak, oktatóinak megismerése játékos formában

2. nap:

Sportverseny a bejövő évfolyamnak a testnevelő tanárok bevonásával

3. nap:

Városi séta (városi könyvtár, főbb nevezetességek, Csónakázó tó)
Fagyizás
Online kvíz

4. nap:

Találkozó felsőbb éves (11-13. évfolyam) instruktorokkal.
Élményplakát készítése

5. nap

Tanulásmódszertani támogatás
A tanulásmódszertani támogatás minden osztálynak másik napon történik a 2-5. napig.

Közösségépítés a beszoktató héten

A már fent említett programok keretén belül.

Pályaszocializáció

A beszoktató héten csak a technikumban vannak pályaszocializációt érintő tartalmak, mint például a felsőbb évesek beszámói.

Későbbiek során pályaaorientációs projektnap, Educatio kiállítás megtekintése, Szakmák Északja, üzemlátogatások keretén belül szervezeten minden tanévben vannak pályaaorientációs és szocializációs foglalkozások.

⁵⁷ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

Tanulásmódszertani támogatás

Lásd alább.

Alapkészségek fejlesztése az átvezetés során⁵⁸

Tanulásmódszertani támogatás

A Beszoktató héten lesz minden osztályban egy tanulásmódszertan nap (9 órás blokk), a további 6 óra pedig szeptember következő heteiben 2-2-2 óra egy-egy délutánon. Októberre minden gólyát megtámogatunk ezzel.

Fejlesztési irányok:

- intézményi szocializáció elősegítése,
- egyéni tanulási utak kialakításának támogatása,
- aktív tanulás,
- tanulásközpontúság,
- tanulóközpontúság,
- fejlesztő értékelés,
- önállóság fejlesztése,
- autonómia kialakítása,
- önreflektivitás, önismeret, tanulási önismeret, tanulási nehézségek közös megfogalmazása,
- sikerélmény, motiváció biztosítása,
- helyes attitűdök kialakítása, a tanuláshoz való megfelelő viszony,
- tanulási ritmus, tanulási szokások tudatosítása,
- tanulási módszerek, teljesítménypróbák
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése,
- figyelem fejlesztése,
- kommunikációs készség fejlesztése, szókincsfejlesztés,
- szövegértés fejlesztése,
- emlékezet fejlesztése,
- gondolkodás (problémamegoldó) fejlesztése,
- együttműködésre, szociális tanulásra lehetőség biztosítása,
- kritikai gondolkodás,
- érzelmi intelligencia, kreativitás fejlesztése.

⁵⁸ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

TANULÁSMÓDSZERTANI TÁMOGATÁS TERVE					
ÓSZ	CÍM	RÁHANGOLÓ	ELMÉLET FELDOLGOZÁSA	ÖNVIZSGÁLAT TESZT EGYÉB GYAKORLAT	ZÁRÓ
1.	ISMERKEDÉS	KERETEK	DIXIT KÁRTYÁS ISMERKEDÉS		HÓGOLYÓ
2.	A TANULÁSHOZ VALÓ VISZONYULÁS FORMÁLÁSA	HASONLAT	MONDJ EGY MONDATOT!	T-T SEGÍTŐ EMBERI TUL-OK ÉRZÉKLETI PREFERENCIA	KŐ VAGY VIRÁG
3.	TANULÁSRA ALKALMAS ÁLLAPOTELŐKÉSZÍTÉSE	AMIT SOSEM GONDOLNÁTK RÓLAM	KÖRTELEFON TANÁCS	TANULÁS IRÁNTI ATTITÚD TANULÁSI MÓDSZEREK	HANGULATRAJZ
4.	HELYES TANULÁSI SZOKÁSOK KIALAKÍTÁSA	KOMFORT ZÓNA, PÁNIK ZÓNA	RAPID RANDI	IDŐBEOSZTÁS TANULÁSI SZOKÁSOK	KÖSZÖNÖM MAGAMNAK/NEKED
5.	FIGYELMI KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE	HŐMÉRŐ	SZAKÉRTŐI MOZAIK	CSODÁLATOS ISKOLAFOLYOSÓ	
6.	A GONDOLKODÁS MŰVELESE	KÖSZÖNTÜNK A TÖRZSBEN	A VÉNEK TANÁCSA	GONDOLKODÁSI SZOKÁSOK	JÓSLAT
7.	A GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE	FÜLLENTŐS	OLASZ PIAC		ÖN- ELLENŐRZÉS
8.	A SZÖVEGÉRTÉS FEJLESZTÉSE	SZAVAK NÉLKÜL KÖSZÖNTELEK	GONDOLATTÉRKÉP KÉSZÍTÉSE	KÖRHINTA	
9.	SZÖVEGFELDOLGOZÁSI, JEGYZETELÉSI TECHNIKÁK	CSOPORTOSULJ!	SZÖVEGFELDOLGOZÁS VÁLASZTOTT TECHNIKÁVAL		MI LENNE, HA AZ LENNE?
10.	SZÖVEGFELDOLGOZÁSI PRAKTIKÁK	LEGYEN A CÍMED...!	CÍMMEDITÁCIÓ MINI KONFERENCIA EMLÉKEZTETŐ		MINŐSÉG-BIZTOSÍTÁS
11.	AZ EMLÉKEZET ERŐSÍTÉSE	CSAK POZITÍVAN!	HOMLOKON CSÓKOL A MÚZSA	GYÚJTÓFOGALOM/ ELEMÉK	MA MILYEN SZÍN VAGY?
12.	A SZÓKINC GYARAPÍTÁSA	SZERINTEM ÍGY KELETKEZETT	REJTVÉNYFEJTŐ VERSENY		TÉR- SZOCIOMETRIA
13.	A HELYESÍRÁS FEJLESZTÉSE FELMÉRÉS	TERMÉKSZOGEN	HELYESÍRÁS FELMÉRÉSE		KÉRDEZHETSZ BÁTRAN!
14.	A HELYESÍRÁS FEJLESZTÉSE DIAGNÓZIS	EZT VINNÉM MAGAMMAL EGY LAKATLAN SZIGETRE	HELYESÍRÁS DIAGNÓZIS ÉS JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ELKÉSZÍTÉSE		FEL A CSÚCSRA!
15.	PÁLYA- ORIENTÁCIÓ	TALÁLKOZUNK TÍZ ÉV MÚLVA	ÉRDEKLŐDÉSI TERÜLETEIM, IRÁNYAIM	ÁLMODJ BÁTRAN!	TÍZÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

2.4. AZ OKTATÓK FELADATAI

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 49. §-a szerint:

(1) Az oktató alapvető feladata a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

(2) Az (1) bekezdéssel összefüggésben az oktató kötelessége, hogy

1. a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérje és elősegítse,

2. a tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,

3. a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,

4. a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtja,

5. a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben,

6. jogszabályban meghatározott egyéb kötelességeit teljesítse,

7. a megfigyelésben, szűrésben, osztályértekezleteken való részvétel.⁵⁹

Sajátos pedagógiai módszereink, didaktikai eljárásaink gyűjteménye A 2.1.3. fejezetben vannak listázva.

⁵⁹ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

2.5. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoporthoz tartozó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák/foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének javaslatát figyelembe véve, az igazgató bízta meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény Szakmai Programjában megfogalmazott nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).
- Együttműködik az osztály diákönkormányzati tagjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó oktatókkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott oktató).
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az Oktatói Testület elé terjeszti.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció, nyomonkövetés elvégzése, hiányzások igazolása.
- Szülői értekezletet tart, az ellenőrző könyv és a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Saját hatáskörében – indokolt esetben – évi öt nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Osztályfőnöki feladatok⁶⁰	intézményi gyakorlattá vált	kipróbáltuk, fenntartható
Beiratkozási folyamatba: interjú a szülővel, veszélyeztettség előszűrés (BTMN, szociális problémák), adatgyűjtése.	X	
Beszoktató hét szervezése	X	
Osztályértekezletek előterjesztései, egy osztályban tanítók együttműködésének szervezése	X	
BTMN szűrés eredményei alapján érzékenyítés és kapcsolattartás a szaktanárokkal és a fejlesztőkkel, segítő környezettel	X	
Kapcsolattartás a mentorokkal, segítőkkel	X	
Esetleges intézkedési terv éves értékelése		X
Kapcsolattartás az iskolai szociális munkát végzőkkel	X	
Osztályközösségi programok előkészítése	X	
Neveltségi szint mérése	X	

Az osztályfőnök munkájának támogatását az igazgató és a nevelési oktatási igazgatóhelyettes végzi, illetve az osztályfőnöki munkaközösség vezetője.

Évente egy alkalommal az első félév során az igazgató minden osztályfőnökkel interjút készít az osztályfőnöki munkájával kapcsolatban, hogy a felmerülő problémák kezelése céljából intézkedéseket fogantosszon. További támogatást az év végi beszámolóban jelzett igényeknek megfelelően kap az osztályfőnök.

⁶⁰ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

2.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE⁶¹

Helyzetfeltárás:

A gazdaság szerkezetváltozásával, a piacgazdaságra történt átállással a szülők könnyen munkanélkülivé válhatnak, így mind több gyermek kerül nehéz anyagi helyzetbe, mely az egészséges testi-lelki fejlődését és tanulását hátráltathatja. Ezek a tanulók nagy tapintatot igényelnek, hiszen sok esetben szegyeλλik helyzetüket, melybe önhibájukon kívül kerültek. A segítségre szorulóknál általában munkanélküliek, alacsony jövedelműek, rokkant nyugdíjasok vagy szociális ellátásban részesülő szülők köréből kerülnek ki.

A szociális hátrányok leggyakoribb megnyilvánulási formái: a szegénység, az egykeresős és csonka családok, a tanuló vagy a szülő tartós betegsége, az ösztönzés hiánya, az életkilátások csökkenése. Az iskola életében fontos kérdés az esélyek kiegyenlítődése, a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése.

A szociális nehézségekkel küzdő vagy ideiglenesen nehéz anyagi helyzetbe került gyermekek felderítése alapvetően az osztályfőnökök feladata. Az év eleji felmérések, a szülői bejelentések és kérelmek segítenek feltérképezni a szociális segítségre szorulókat. A felderített problémákról a 9. évfolyamon minden osztályfőnök októberben osztályértekezleten ad tájékoztatást az osztályban tanító oktatóknak.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók folyamatos és rendszeres monitorozása, majd az ebből levont következtetések alapján fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében az osztályban tanító oktatók különösképp összefognak, együtt dolgoznak folyamatosan a mindennapi munka során is, illetve szükség esetén a vezetőség bevonásával esetmegbeszélések tartásával, intézkedési tervek készítésével.

Az együttnevelés az intézmény egészére pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Hátránykompenzáció:

- Felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségeiről (rendszeres gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése, otthontermelési támogatás).
- Természetbeni ellátások (kedvezményes étkeztetés, kulturális támogatás odaítélése, utazási térítés kiutalása, versenyek nevezési díjának kifizetése részben vagy egészben).
- A szociokulturális hátrányok enyhítése (a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, tanácsadás, a közösségek életének támogatása, felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,

⁶¹ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából módosított tartalom.

pályaorientációs tevékenység, felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése, mentálhigiénés klub működtetése).

- Tanulást segítő technikák megismertetése a diákokkal.
- Kortárs segítő programba való bekapcsolódás, a tanulók tanítása a kortárssegítés alapjaira
- Kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel.
- Drog- és bűnmegelőzési programok szervezése.
- Pályázatok figyelése, nyomon követése, részvétel a pályázatokon.
- Ösztönzés a különféle tanulmányi ösztöndíjak elnyerésére.
- A tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport, páros, individuális munkaforma).
- Személyes beszélgetésekkel a problémamegoldó képességek fejlődésének elősegítése

A beiskolázási trendek, a társadalmi értékrend változásai, a tanulók szocializáltsága is indokolja a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység kiemelt kezelését. Általában jónak mondható az iskola és a szülői ház kapcsolata, együttműködése, kevés a gyermekét elhanyagoló szülő. Tanulóink többsége rendezett családi háttérrel rendelkezik, de előfordulnak csonka családok, illetve munkanélküliséggel, tartós betegséggel, leszázalékolással küszködő szülők.

- Gondoskodunk a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a tanulóbaeseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről, a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről.

- Ellátjuk a korai tanulási, beilleszkedési zavarok korrekciójával, a kulturálisan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokat.

- A felzárkóztatást iskolai szinten olyan módon szervezzük meg, hogy tantárgyanként, évfolyamonként tanárnak és tanulónak órarendi óra legyen. Egy évfolyam egy tantárgyból történő felzárkóztató óráit a szakos tanárok felosztják egymás között. A tanulók részt vehetnek a felzárkóztató órákon saját szándékuk szerint, de ha az oktató úgy látja jónak, a vezetőség kötelezheti is a tanulót a felzárkóztató órákon való részvételre. A tanulási nehézségek enyhítését, a felzárkóztatást az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó felzárkóztató, szintre hozó foglalkozások jelentik. Az évről évre újra meghatározott, oktatók vezetésével szervezett korrepetálási programok lehetővé teszik a gyengén állók illetve a tanórákat mulasztók számára a szaktárgyi lemaradás megszüntetését. Ha az oktató úgy ítéli meg, a vezetőség a tanulót kötelezheti a korrepetálásokon való részvételre. Az egyes foglalkozások gyakorlásból, a felvetődött kérdések megválaszolásából, illetve a tananyag újramagyarázásából állhatnak. A felzárkóztató foglalkozásokon a magántanulók és a hosszabb ideig mulasztók is részt vehetnek.

A felzárkóztatással kapcsolatban további információkat tartalmaz a 3.4. fejezet.

- Az emelt szintű érettségire való sikeres felkészülés érdekében a 9-10. évfolyamon elindítottuk az emelt szintű érettségire felkészítő szakköri órákat, heti 2 órában órarendi keretek között. 11-12. évfolyamon ez a már eddig is működő fakultációk formájában történik.

- A tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében együttműködünk a tanulók lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Amennyiben pedagógiai eszközökkel nem tudjuk a veszélyeztető okokat megszüntetni, segítséget kérünk az illetékes gyermekjóléti szolgáltatótól.

A jogszabályok minden oktató alapvető feladatának jelöli meg a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában való közreműködést. E tevékenységben a hátrányos helyzet felismerése és behatárolása meghatározó jelentőségű, így ezt kellő tapintattal és titoktartással érvényesítjük.

A hátrányos, vagy veszélyeztetett helyzetet, mint társadalmi adottságot, a gyermek (család) tágabb értelemben vett szociális körülményei alapján határozzuk meg:

- etnikai hovatartozás
- egészségi állapot életmód
- iskolázottság
- lakás
- lakókörnyezet
- fogyasztás
- anyagi színvonal
- munkamegosztás
- érdekérvényesítő képesség.

Hátrányos helyzetűnek akkor minősíthetünk egy-egy tanulót, ha a fenti szempontok szerint több dimenzióban is olyan hátrány mutatkozik, amit a család saját erejéből nem képes kompenzálni.

A veszélyeztetettség olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók felderítése minden oktató feladata, de kiemelt fontosságú a 9. évfolyam osztályfőnökei, illetve a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős számára. Ezért a 9. évfolyamon minden év október végéig egyéni beszélgetést folytatunk tanulóval, szülővel a tanulók szociális, kulturális, anyagi helyzetéről az adatvédelmi szabályokat betartva. Iskolánkban iskolai szociális segítő is működik.

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók sorsának figyelemmel kísérését, a szükséges intézkedések megtételét az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős közösen végzi.

Az ifjúságvédelmi munka kiemelt feladata a preventív tevékenység, amely ismeretközlő, felvilágosító osztályfőnöki órákon vagy tanórán kívül történik. Különösen fontosnak tartjuk a tanulókkal való egyéni törődést.

Ugyancsak a megelőzés jegyében minden hónap 10-ig rendszeresen ellenőrizzük a tanulók hiányzását, **időben értesítjük a szülőt**, szükség esetén pedig a területileg illetékes jegyzőt, illetve gyermekjóléti szolgálatot.

Tanulmányi téren ellenőrizzük a tanárok részéről a jegyadás sűrűségét, a dolgozatok számát. Folyamatosan monitorozzuk az egyes tantárgyakból bukásra vagy gyengén állókat, értesítjük erről a szülőket, az ilyen tanulók részére a felzárkóztató foglalkozások többféle fajtáját kínáljuk fel.

Az ifjúságvédelmi munka egyre inkább fontossá váló területe az egészségnevelés és drogprevenció, melynek feladatait a kialakított egészségnevelési programban foglalmaztuk meg. Az iskolai drogkoordinátor feladatait a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős látja el.

Ifjúságvédelmi felelősünk a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja, együttműködik az iskola minden érintett oktatójával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek, és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel. Segítséget nyújt a kortárssegítő hálózat kiépítéséhez és a segítőik koordinálásához.

Iskolánk a pedagógiai szakszolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások
- Nevelők és tanulók személyes kapcsolatai
- Pályaorientáció
- Szülőkkel való együttműködés
- Szülők és a családok nevelési gondjainak segítése

- Szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

A pedagógiai munka során számolnunk kell a hozzánk érkező tanulók neveltségi és szocializációs szintjének fokozatos romló tendenciájával. Számunkra eddig ismeretlen problémák és veszélyforrások megjelenése, a „rejtett tanterv” hatásai felerősítik e hatásokat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel. Erről a tanuló osztályában tanító oktatók, a vezetőség, a szakemberek és a szülők közösen határoznak.

A problémás tanulók esetén először megpróbáljuk magunk meghatározni a probléma eredőit, lokalizálni a tanulót. Leggyakrabban azonban felvesszük a kapcsolatot a pedagógiai szakszolgálattal. Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzd, vagy fogyatékosságban szenved, a pedagógiai szakszolgálat dönt.

A szakértői bizottság véleménye alapján ezeket a tanulókat az igazgató mentesítheti - a gyakorlati képzés kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Sajátos nevelési igényű tanulók

Az iskola a sajátos nevelési igényű tanulók közül **az egyéb pszichés fejlődési zavarral rendelkező tanulók** fogadását vállalja. Az „egyéb pszichés fejlődési zavar” az SNI (sajátos nevelési igény) kategóriáján belül azon diagnózisok gyűjtőfogalma, amelyeket a **szakértői bizottság szakvélemény alapján** állapít meg.

E körbe tartoznak többek között:

- a **súlyos tanulási zavarok**, így a diszlexia (olvasási zavar), diszgráfia (írászavar) és diszkalkulia (számolási zavar),
- a **figyelemhiányos hiperaktivitászavar (ADHD)**,
- valamint a **magatartásszabályozási és viselkedésszervezési zavarok**.

Az intézmény a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja az érintett tanulók számára az egyéni szükségleteikhez igazított pedagógiai, pszichológiai és fejlesztő támogatást.

A felmentett tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

A mentesített tanuló az érettségi vizsgán az érintett tantárgy helyett - a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.

A mentesített tanuló részére a tanulmányok alatti vizsgán, illetve érettségi vizsgán, a szakmai vizsgán hosszabb felkészülési időt és a szükséges segédeszközöket biztosítjuk.

- Lehetővé tesszük az írásbeli beszámolón az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (számítógép stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval, vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

Egyéni tanulási út biztosítása

A beiskolázás évének októberében osztályértekezlet során kialakítjuk az atipikus tanulók egyéni tanulási útjának biztosítását. Kijelöljük a mentortanárokat, aki saját szakmai terveik alapján végzik a felzárkóztatást és a tehetséggondozást.

A gyakorlatot a 20%-os hiányzás meghaladása esetén a tanulók egyénileg pótolhatják a szaktanárral megbeszéltek szerint.

Megfigyelés

A teljesítmény csökkenésével veszélyeztetett tanulók megfigyelése az alábbi szempontok szerint.

Társas kapcsolatok

Személyiség

Feladattudat

Tanulási megfigyelési tapasztalatok

Otthoni munka

Tanulás

Családi, társadalmi háttér

Teljesítmény az egyéni felmérésekben

Mentorálás

Cél: az atipikus tanulók egyéni fejlesztése.

Mentori kapacitás: a nevelőtestület 80%-a (40 fő)

Mentorálást leginkább pályaaorientáció és tehetséggondozás terén nyújtunk.

A mentorálással kapcsolatban további információkat tartalmaz a 2.4. fejezet.

Módszertani sajátosságok

Egyéni fejlesztés

Minden tanuló képességeinek maximális kibontakoztatása.

Egyéni fejlesztési terv minta.

Tartalom A fejlesztés tartalmi egységei	Módszerek, munkaformák egységenként	Segédeszközök, taneszközök	Az ellenőrzés módja, az értékelés szempontjai	A foglalkozások időterve

Az egyéni tanulási rendben tanuló diákok az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól felmentjük.

Aki felmentést kapott a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, azt az igazgató által meghatározott időben és az Oktatói Testület által meghatározott módon beszámoltatjuk. Felkészülésükről a jogszabályokban meghatározottak szerint gondoskodunk.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji tudásszintjének mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulás-módszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,

- szoros kapcsolat az általános iskolákkal a pedagógiai szakszolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulással kapcsolatos feladatok támogatása,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása,
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a jogszabályok alapján,
- iskolapszichológus és ifjúságvédelmi felelős segítő tevékenysége.
- Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős segítségével külső szakember segítségét is igényelheti (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat).
- Az osztályfőnök a BTMN-es gyermekről az ifjúságvédelmi felelős bevonásával egyéni fejlesztési tervet készíthet, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről).

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségígéretek, a tehetségek minél korábbi, de rendszeres monitorozása, felismerése és fejlesztése; a pszichológusi közreműködés a tehetségazonosítás kapcsán.

Minden oktató, de elsősorban az oktató és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetségígéreteinkre és tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika, tehetségmentor).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban

Iskolánk regisztrált Tehetségpont, így kiemelt feladatunk tehetséges tanulóink támogatása, kognitív és nem-kognitív készségeinek fejlesztése. Fontos feladatunknak tartjuk más Tehetségpontokkal való kapcsolatépítést és a kapcsolattartást, együttműködést.

Tehetségfejlesztő tevékenységek:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás, az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, magasabb óraszámú tantárgyak tanítása

- rendszeres monitorozás
- tehetséggondozó programok a Tehetségpont munkacsoport irányításával,
- tehetséggondozó, és -fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre, szakkörök, iskolai sportkör
- vetélkedők megrendezése, kiállítások szervezése,
- tehetségnap szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, pályaaorientációs foglalkozások,
- már végzett diákok bevonása továbbtanulási tapasztalataik, az egyetemi élet ismertetése céljából,
- a pályaválasztás segítése céljából kapcsolattartás külső partnerekkel, cégekkel, üzemlátogatások szervezése, „Szakmák Éjszakája”
- tehetség-tanácsadás diákok és szülők részére
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés, tantárgyakhoz köthető, sport-, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, területi, országos szinten,
- iskolánkkal kapcsolatban álló Tehetségpontok versenyein való részvétel,
- Tehetségpontként tantárgyi versenyek rendezése.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

Intézményünk alapvető feladatának tekinti, hogy nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét; elősegítse a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakozását, a továbbtanulásra és a vizsgákra való felkészülését. A tehetség, a képesség kibontakozását, a tanulók továbbtanulását szolgálják, a versenyfelkészítő órák, a szakkörök, az emelt szintű érettségire, illetve a választandó érettségi tárgyakra felkészítő fakultációk közép és emelt szinten.

A tehetséggondozással kapcsolatos további tartalom megtalálható a Tehetséggondozó mesterprogramokban, illetve a 2.4. fejezetben (Mentorálás).

Tanórán kívüli tevékenységek

Az iskola a kötelező és nem kötelező órakereten kívül tanórán kívüli tevékenységekre is ösztönzi tanulóit. A szakma gyakorlásához szükséges kompetenciák mellett a humán műveltség bővítésére, az esztétikai, környezeti nevelés területein az ismeretek elmélyítésére törekszünk. A fenti célok megvalósításához megfelelő segítséget nyújtanak az IKT- eszközök, az iskolai könyvtár és a bővülő Internet-felhasználás.

A tehetség, a képesség kibontakozását, az érdeklődési terület elmélyültebb tanulmányozását szolgálják a szakkörök. Az évente értékelt és újra indított szakköri programok tehetségeket hozhatnak a felszínre, s lehetővé tehetik a képességek felmérését és fejlesztését. A szakköröket oktatók vezetik, s a program alakulására a résztvevők is hatással vannak. A foglalkozások témái felölelik a szaktárgyak, közismereti tárgyak, a környezetvédelem és a szabadidős tevékenységek széles skáláját. A programok egy része az iskola modern eszközrendszerét is hasznosítja.

Kimondottan a tehetségek érvényesülését, a szaktantárgyak népszerűsítését szolgálják az évente megrendezett tantárgyi versenyek. A házi megmérettetéseken kívül megyei és országos tanulmányi versenyeken is rész vesznek tanulóink.

Hagyományos versenyeink

A tanév során előzetes ütemezés szerint országos, megyei és iskolai versenyeken veszünk részt.

Iskolai szintű szaktárgyi versenyek

- a versenyek megrendezéséről a munkaközösségek döntenek,
- a verseny időpontját és jellegét munkatervben rögzítik,
- a szaktárgyi verseny selejtezőjét képezheti magasabb szintű versenyeknek.
- Széchenyi-napi tantárgyi versenyek (Tehetségnap): magyar, angol, német, matematika, földrajz, biológia, kémia, fizika, közgazdaság, ügyvitel, gépészet, informatika, sportversenyek.
- Sportversenyek havi rendszerességgel: kerékpár, labdarúgás, kosárlabda, sakk, asztalitenisz, röplabda, floorball, futás.

Mivel a meghirdetett versenyek rendszere folyamatosan változik, ezt intézményünk is követi, a fentiek ennek megfelelően változhatnak.

A megyei, országos döntőbe jutott versenyzőink számára felkészítő foglalkozásokat szervezünk.

Az iskolaújság, a stúdió és az iskolarádió folyamatos működtetésével a diákok ilyen irányú érdeklődését is szeretnénk kielégíteni. Törekszünk arra, hogy a tömegkommunikáció korszerű lehetőségeit megismerjék és használják tanulóink.

A kulturális hagyományok megőrzésére, más kultúrák értékeinek megbecsülésére szolgálnak a közös színház- és múzeumlátogatások. A színházlátogatások az egész tanévet behálózzák, a darabok gyakran a tananyaghoz illeszkednek, s értékes segítséget nyújtanak az irodalmat tanító oktató számára. A múzeumlátogatások alkalomszerűek, általában a hagyományos iskolai eseményekhez kapcsolódnak.

Hazánk különböző tájainak megismerését szolgálják az évente megszervezett osztálykirándulások.

Az általában 2 naposra tervezett tanulmányi kirándulásokat támogatja az iskola vezetősége.

Célszerű a középiskolás évek során az ország különböző tájait bejárni, illetve komplex programokat (túra, városnézés, sport, múzeumlátogatás stb.) összeállítani. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink jussanak el a nagycenki Széchenyi-emplékhelyre. Az osztályfőnökök és oktatók a tanév során egyéb, a tananyaghoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó kirándulást is szervezhetnek a szülők egyetértésével.

A tágabb környezet megismerését szolgálják azok a külföldi utak, melyeket az Európai Unió anyagi támogatásával tesznek meg oktatóink és diákjaink. Ezek kivétel nélkül pályázati források, melyeknek segítségével az általános ismeretszerzésen túl célul tűztük ki a nyelvi és kommunikációs kompetenciák erőteljes javítását is. Ezekhez nyújtanak kiváló adottságokat az Erasmus+ pályázati lehetőségek, melyek köréből az egyéni tanártovábbképzéseket, valamint az iskolai együttműködések preferáljuk, illetve a testvériskolai kapcsolatokat. Az Erasmus+ pályázatok az angol nyelvű kommunikációt veszik alapul. Az iskolánkban második idegen nyelvként tanított német nyelvi kompetenciák, kommunikatív készségek fejlesztése a céljuk a németországi partneriskolai kapcsolatoknak. A nemzeti összetartozás, a nemzettudat erősödését szolgálják partneriskolai kapcsolataink a határon túli (felvidéki és vajdasági) intézményekkel, amelyek anyagi háttérét a Rákóczi Szövetség által évente háromszor, nemzeti ünnepeink (március 15, június 4, október 23) alkalmából meghirdetett pályázatokon való részvétellel biztosítjuk. Bekapcsolódtunk a Határtalanul programba is.

A külföldi intézményekkel való kapcsolattartás, közös munka minden esetben erősíti az európaiság tudatának kialakítását, fejlesztését, ezen kívül nagyban segíti diákjaink nyitottságra, toleranciára, más kultúrák elfogadására való nevelését, empátiakészségét.

Sportversenyek:

- Lövészet
- Úszás
- Futás
- Duatlon
- Triatlon
- Aquatlon

- Futsal
- Karate
- Labdarúgás
- Röplabda
- Sárkányhajó

Megyei/területi versenyek

- Himnusz szavalóverseny
- Victor Vasarely verseny
- Pest Vármegyei Matematika Verseny
- HOLOKAUSZT: Wallenberg nyomában
- Kazinczy „Szép Magyar Beszéd” verseny

Országos versenyek

- Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny (OKTV) közismereti tantárgyakból
- Implom József Helyesírási Verseny
- „Ékesrovás” Országos Verseny
- „Szépírás a Kézírás” Országos Verseny
- Kazinczy „Szép Magyar Beszéd” verseny
- „Édes anyanyelvünk” országos nyelvhasználati verseny
- ITK-ELTE Sz. K. országos fordító verseny
- Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny
- Bugát Pál Országos Középiskolai Természetismereti Műveltségi Vetélkedő
- Fenntarthatósági kupa
- MOL Junior Fresh
- Arany Dániel Országos Matematikai Verseny
- Sziporka Egyenletmegoldó Verseny
- Medve-matematika verseny
- Nemzetközi Kenguru Matematika verseny
- Bolyai Országos Matematika Verseny
- Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny
- Országos Illemtan Verseny
- Teőreők Aladár Országos Gépíró Verseny
- Szakmasztár országos szakmai verseny
- Országos Számítástechnikai Verseny
- Bocskai Byte Informatika Alkalmazás Országos Tanulmányi Verseny
- CNC Programozás és Gépkezelés Országos Verseny
- Jég Napok Középiskolai verseny

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókat tanulásmódszertani támogatással is megsegítjük lásd 2.5. fejezet, a beiratkozáskor történő eljárásrend ide vonatkozó tartalmait a 2.4. fejezet részletezi.

Iskolai komplex tehetséggondozó intézményfejlesztési terv a 2.2. fejezetben.

2.7. A TANULÓKNAK, A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A tanulói közösségek érdekeinek képviseletére, a diákok jogszabályokban biztosított demokratikus jogainak (részvételi, véleményezési, egyetértési, döntési jog), gyakorlására az iskolánkban diákönkormányzat működését kell biztosítani. A diákönkormányzat tagjait évente újraválasztja a tanulói közösség. A diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott osztály-diákbizottságok küldöttekből álló, iskolai diákönkormányzati-vezetőség irányítja, a diákönkormányzat munkáját segítő tanár közreműködésével. A diákönkormányzat vezetősége éves munkaterv alapján dolgozik, és a havonta ülésezik. A diákönkormányzat osztályszinten az osztályfőnökökön keresztül, iskolai szinten a diákönkormányzat munkáját segítő tanáron keresztül kapcsolatot tart a nevelőtestülettel és az igazgatóval.

Diákönkormányzat rendszeres tevékenységi területei:

- A tanulói közösséget megillető jogosultságok gyakorlása.
- A házirend módosításainak előkészítése.
- Kirándulások, sport-, és kulturális rendezvények szervezése, lebonyolítása, és a tanulók aktivizálása a részvételben.

A diákönkormányzat által szervezett programok lebonyolításához szükséges helyiségeket (osztályterem, tornaterem, sportudvar) illetve a berendezések, eszközök használatát (bútorok, magnetofon, CD lejátszó, videó kamera, számítógép, fénymásoló) az iskola ingyen biztosítja.

Az iskola eseti elbírálás alapján nyújt pénzügyi segítséget, a mindenkorai lehetőségek függvényében az egyéb kiadásokhoz.

A tanuló alapvető joga, hogy tájékoztatást kapjon a személyét, tanulmányait, és előmenetelét érintő kérdésekben. Az iskolai élet eseményekről, munkarend-változásokról, ünnepekről, rendezvényekről, szünetekről, vizsgákról, verseny és pályázati lehetőségekről, illetve minden, a tanulókra tartozó fontos információról az intézményvezető körlevélben, vagy az osztályfőnökökön és szaktanárokon keresztül tájékoztatja a tanulókat.

Az iskolavezetőség a Diákönkormányzaton keresztül ad tájékoztatást a tanulók számára az iskola helyzetéről, a megoldandó feladatokról.

A diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának.

Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit.

A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását, módját a házirend tartalmazza.

Cél, hogy a diákönkormányzat tagjai felelősen vegyenek részt minden olyan fórumon, amely a tanulókat érintő kérdéseket tárgyalja (vizsgák, fegyelmi tárgyalás, stb.), és ott a törvényben előírt jogait gyakorolják.

A diákönkormányzat további tevékenységével kapcsolatos leírás található a Szakmai Program 2. 4. *A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok* fejezetében, és a 2.9. *A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái* fejezetében.

Ide vonatkozó jogszabályok:

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

14. § (1) A Szakmai Programot a szakképző intézmény, illetve az általa szervezett részszakmára történő felkészítés tekintetében a felnőttképző dolgozza ki, és a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző honlapján teszi közzé.

(2) ag) a tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendjét,

157. § A tanulónak joga van arra, hogy

a) – a szakképző intézmény Szakmai Programjának keretei között – válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá oktatók közül,

b) kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését, illetve korábbi tanulmányai beszámítását,

c) igénybe vegye a szakképző intézményben rendelkezésre álló eszközöket, a szakképző intézmény létesítményeit és a szakképző intézményi könyvtári szolgáltatást,

d) lelki, testi és értelmi fejlődését elősegítő védelemben részesüljön a szakképző intézmény által biztosított számítógépeken való internet-hozzáférés során,

e) vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzetiségi önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását,

f) kollégiumi ellátásban részesüljön,

g) kérelmére – jogszabályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról,

h) jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen,

i) kérje az átvételét másik szakképző intézménybe vagy köznevelési intézménybe,

j) képességeit, érdeklődését és adottságait figyelembe véve továbbtanuljon.

158. § (1) A tanulónak joga van arra, hogy

a) a szakképző intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,

b) állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottakon túl a tanulónak joga van arra, hogy

a) a szakképző intézményben, családja anyagi helyzetétől függően – jogszabályban meghatározott esetekben – kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön a tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre,

b) rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,

c) kérelmére, indokolt esetben szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön.

159. § (1) A tanulónak joga van arra, hogy

a) részére a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

b) hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,

c) az oktatási jogok biztosához forduljon,

d) jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot.

(2) A tanulónak joga van arra, hogy az állami szakképző intézményben fakultatív hitoktatásban részesüljön.

160. § A tanulónak joga van arra, hogy

a) az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdéssel, az oktatójának munkájáról, a szakképző intézmény működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az intézményvezetőhöz, oktatóhoz, a képzési tanácshoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – a képzési tanácstól a tizenötödik napot követő első ülésen – érdemi választ kapjon,

b) iskolai művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más körök létrehozását kezdeményezze, annak tagja legyen vagy más módon részt vegyen annak munkájában,

c) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,

d) választó és választható legyen a diákképviselőbe,

e) a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként, továbbá kérje az őt ért sérelem orvoslását.

216. § (1) A diákönkormányzat az oktatói testület véleményének kikérésével dönt

a) saját működéséről,

b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,

c) hatáskörei gyakorlásáról,

d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,

e) a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint

f) ha a szakképző intézményben működik, a szakképző intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

(2) A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és az oktatói testület hagyja jóvá. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes a szakképző intézmény Szakmai Programjával, szervezeti és működési szabályzatával vagy házirendjével. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyásáról az oktatói testület a jóváhagyásra történő felterjesztést követő harminc napon belül nyilatkozik. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha az oktatói testület e határidőn belül nem nyilatkozik.

(3) A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

(4) A diákönkormányzat véleményét

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) a házirend elfogadásához és
- h) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben ki kell kérni.

(5) Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás hatánapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

(6) A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.

(7) A diákközségülés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközségülés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

(8) A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség a szakképző intézményben a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

2.8. A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, AZ OKTATÓ ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI⁶²

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és az oktatóközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza. Szakmai Programunk (benne a nevelési program, helyi tanterv és Szakmai Program) és az iskola Házirendje az iskola honlapján digitálisan, a titkárságon nyomtatott formában megtalálható.

Közvetlen információcsere

Havi SZMK értekezlet

Havi egy alkalommal az éves Munkatervben meghatározott időben az iskola igazgatója fogadja az SZMK-t, illetve az érdeklődő szülőket: információcsere történik, a felmerülő problémák feltérképezése a pozitív visszajelzések érdekében. Minden alkalommal az iskola egy-két szekciójának munkáját mutatjuk be a szekciót vezető oktatók jelenlétével – különös tekintettel a kiemelt célok és az ifjúságvédelem területére –, illetve a következő hónap közös programjait, feladatait beszéljük meg.

Szülői értekezletek

Ha a tanuló felvételt nyert az intézményünkbe, annak megismerését, a tanárokkal való ismerkedést szolgálja a szeptember eleji 9. osztályos tanulók szüleinek tartott szülői értekezlet. A szülők itt tájékoztatást kapnak az iskolai követelményekről, a Házirend legfontosabb pontjairól, a tanórán kívüli tevékenységekről és az étkezési, tanórán kívüli foglalkozások lehetőségeiről is.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eredményessége megkívánja, hogy folyamatosan tartsuk a kapcsolatot a szülőkkel, és rendszeresen tájékoztassuk őket a tanulók iskolai munkájáról.

Félévente egyszer a szülők osztályszintű szülői értekezleten vehetnek részt, ahol az osztályfőnökök adnak tájékoztatást.

Fogadóórák

Az évi két alkalommal megtartott iskolai szintű fogadóórákon a szülők felkereshetik az oktatókat is, s közvetlen információt szerezhetnek a tanuló haladásáról, fejlődéséről, tanulmányi munkájáról, tanórán kívüli tevékenységéről.

Ha a szülőnek, az osztályfőnöknek vagy az oktatóknak bármilyen problémája van, melynek megoldása együttműködést igényel, egyéni megbeszélést kezdeményezhet.

Fontos mindkét fél számára, hogy az osztályfőnök minél hamarabb megtudja egy tanulóval, hogy hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett, mert így gyorsabban és hatékonyabban tud segíteni, s a szükséges segítségadás még a prevenció szakaszban megtörténhet.

⁶² Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából módosított tartalom.

Az iskola segíti a szülőt és a tanulót abban, hogy közösen olyan célokat tűzzenek a tanuló elé, amelynek elérésében motivált, akarja azokat teljesíteni tanulmányi és közösségi munkájában. Az osztályfőnökök – legalább féléves rendszerességgel értékelik a tanuló tevékenységét, magatartását és tanulmányi munkáját.

A telefonon, e-mailen történő kapcsolattartás

Az iskola a tanuló érdekében fontosnak tartja, hogy a szülő bizonyos esetekben azonnal elérhető legyen. Ennek érdekében a tanév elején az osztálynaplóban rögzítjük a szülő, illetve a gondviselő otthoni, munkahelyi és mobil telefonszámát. Így rögtön információval tudunk szolgálni a tanulóval kapcsolatban, illetve tájékoztatást tudunk kapni a tanulóról. A telefon a legjobb eszköz arra is, hogy a szülő lehetőleg a hiányzás megkezdésének napján értesítse az osztályfőnököt a tanuló távolmaradásáról és annak várható időtartamáról, okáról.

Ugyanezt a célt szolgálja az e-mailen történő levélváltás is, ezért osztályszinten kialakítottuk a szülői levelezőlistákat.

Közvetett információcsere

Az elektronikus napló

Az e-naplóhoz a szülők szülői hozzáférést kapnak, így lehetőségük van gyermekük tanulmányi előmenetelét folyamatosan nyomon követni. Az e-napló által biztosított szolgáltatások lehetőséget nyújtanak a szülők értesítésére érdemjegyek, beírások, házi feladat hiány, felszerelési hiány, dicséret, elmarasztalás, igazolt és igazolatlan hiányzások esetén.

Az ellenőrző könyv

Az ellenőrző könyv további lehetőséget biztosít az információ cseréjére: igazolások, értesítések, fegyelmező intézkedések, dicséret, tanulmányi előmenetel, félévi eredmények, adatváltozások, órarend, stb. Az osztályfőnökök az ellenőrző útján kéri ki a szülők véleményét minden, a szülőket anyagilag érintő kérdésben, pl. tanulmányi kirándulás, tankönyvvásárlás stb.

A szülői elégedettség mérése

Az iskola számára fontos, hogy partnerei – különösen a szülők – elégedettek legyenek az intézményben folyó nevelő-oktató munkával. Az oktatók ezt következetes, gyermekközpontú tanítási módszerekkel, a nevelésben a szülőket partnerként tekintve érik el. A partnerek elégedettségét rendszeresen mériük.

A szülői szervezet

Az iskolában a nevelő-oktató munka segítése, a szülő-oktató kapcsolat erősítése, valamint a szülői érdekek érvényesítése céljából szülői szervezet működik, amely az osztályok egy-egy képviselőjéből és választott SZMK elnökből áll.

A szülő és az iskola együttműködésének formái:

A szülőnek már az iskolaválasztás időszakában informálódni kell az iskoláról. Ezt a célt szolgálja Szakmai Programunk nyilvánosságra hozása, fontosabb elemeinek kiemelése az évenként megújított pályaválasztási tájékoztatónkban, az ún. nyílt napok során.

Az iskola feladata

Az iskola a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel.

A szülő joga, hogy:

- megismerje a nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve Szakmai Programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,
- gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,
- a nevelési-oktatási intézmény által meghatározott feltételek mellett kérje, hogy gyermeke a nem kötelező foglalkozásokat igénybe vehesse,
- a nevelési-oktatási intézmény vezetője vagy az oktató hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon,
- kezdeményezze az iskolaszék létrehozását, és részt vegyen a szülői képviselők megválasztásában, mint választó és mint megválasztható személy,
- kezdeményezze szülői szervezet létrehozását, és közreműködjön annak tevékenységében,
- személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, a nevelési-oktatási intézmény irányításában.

A szülő kötelessége, hogy

- megtegyen minden tőle elvárhatót gyermeke fejlődéséért,
- rendszeresen kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó oktatókkal,
- elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.

A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködése:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója havonta egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról az internetes naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

A szülők és az oktatók közötti kapcsolattartás formái:

- egyéni beszélgetés,
- szülői értekezlet,
- fogadóóra,
- írásbeli tájékoztató,
- előadások szervezése,
- közös iskolai programok,
- pályaválasztási tanácsadás,
- nyílt tanítási napok a nyolcadikosok és szüleik számára,
- beiskolázási szülői értekezletek a környező általános iskolákban a nyolcadikosok és szüleik számára.

Közös iskolai programok: Családi nap, SZMK bál, Erasmus+ projektek, Jótékonyági projektnap, Pályaorientációs projektnap, Egzségnap, havi SZMK estek

A diákok és az oktatók együttműködése:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- Az igazgató évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén; a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén keresztül; az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, az Oktatási Testülettel vagy az SZMK-val.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan (szóban, az internetes naplón keresztül, illetve az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A megfelelő információáramlás érdekében az iskola igazgatója az éves Munkatervben előre meghatározott időpontban, havonta egy alkalommal részt vesz a DÖK röpgyűlésén, illetve félévkor és tanév végén beszámol a nevelő-oktató munkáról.

A tanulói elégedettség mérése

Az iskola számára fontos, hogy a diákok elégedettek legyenek az intézményben folyó nevelő-oktató munkával. Az oktatók ezt következetes, gyermekközpontú tanítási módszerekkel, a nevelésben a tanulókat partnerként tekintve érik el. A partnerek elégedettségét rendszeresen mérjük.

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek,
- gyámhatóság,
- szakmai szolgáltató szervezetek,
- szakszolgálatok,
- iskolaegészségügy,
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek,
- gyakorlati oktatásban résztvevő cégek,
- iparkamarák.

A Családsegítővel való együttműködés formái

- Iskolánknak van szociális segítője. Rajta keresztül kommunikálunk. Az ifjúságvédelmi felelős és iskolapszichológus szükség szerint teremt kapcsolatot.

Egyéb kapcsolatok

- Partnerlistánk a Szakmai Programban részletezett és az iskola honlapján is megtalálható.

2.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – a jogszabályban meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, digitális kultúra tantárgyakból.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek, programtervek alapján készült, a Szakmai Program részét képező Helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény a tanév helyi rendje szerint biztosít időpontokat a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására.

A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott közzétételre kerül az intézmény honlapján.

2.9.1. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni munkarend szerint végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- igazolt és igazolatlan mulasztása elérte a 250 órát.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.9.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni. Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

2.9.3. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a tanév helyi rendje tartalmazza, bizonyítványosztáskor a tanulókkal írásban közöljük a javítóvizsgák követelményeivel együtt.

A javítóvizsgák és a konzultációs lehetőségek időpontját június 30-ig az iskola honlapján közzétesszük. A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a javítóvizsgák előtti időszakban (augusztus) minden tárgyból konzultációs lehetőséget biztosít.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló is, aki nem teljesítette az osztályozó vizsga követelményeit.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

2.9.4. Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad;
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.9.5. Ágazati alapvizsga

A technikum 10. év végén a képzési kimeneti követelmények alapján letett vizsga. Az ágazati alapvizsga a szakképzés egyik meghatározó eleme, amely a tanulók ágazathoz kapcsolódó alapkompenciáinak mérésére és igazolására szolgál. A vizsga célja, hogy felmérje a tanulók elméleti és gyakorlati tudását az adott ágazathoz tartozó alapfeladatok és munkafolyamatok tekintetében.

Az ágazati alapvizsga sikeres teljesítése feltétele a szakirányú oktatásba való továbblépésnek. A vizsga eredménye alapján válik lehetővé a tanulók számára, hogy a választott szakma mélyebb, gyakorlatorientált képzésében részt vegyenek, valamint bekapcsolódjanak a duális képzés keretei között zajló munkahelyi gyakorlati tevékenységekbe.

Az intézmény feladata, hogy a jogszabályoknak megfelelően felkészítse a tanulókat az ágazati alapvizsgára, biztosítva számukra a szükséges elméleti ismereteket, gyakorlati kompetenciákat, valamint a vizsga sikeres teljesítéséhez elengedhetetlen készségeket és támogató környezetet.

2.9.6. Tanév végi beszámoltató vizsgák

Az intézmény minden tanév végén beszámoltató vizsgát szervez.

A tanév végi vizsgák célja:

- vizsgaszituáció kipróbálása,
- szóbeli vizsgahelyzet gyakorlása,
- nagyobb tanulmányi egységek lezárása,
- visszajelzés,
- önértékelés fejlesztése.

Tanév végi vizsgák:

- 9.NYD angol
- 10. évfolyam matematika
- 10. D német
- ágazati alapvizsga

Továbbá az oktató bármely tárgy és évfolyam esetében szervezhet tanév végi beszámoltatót, amelyet év elején ismertet a diákokkal.

2.10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Felvétel a 9. évfolyamra: gimnázium, technikum

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Intézményünkbe az általános felvételi eljárás keretében kerülhetnek be az általános iskola 8. osztályát sikeresen elvégző tanulók.

Intézményünk a felvételi kérelmekről az általános iskolai tanulmányi eredmények és a központi írásbeli vizsga eredménye alapján dönt.

A felvételi vizsgán a jelentkezőknek a központi felvételi követelményeknek megfelelő ismereteit illetve képességeit vizsgáljuk.

A vizsga tárgyai:

- magyar nyelv és irodalom (írásbeli 45 perc);
- matematika (írásbeli 45 perc)

A felvételi pontszám a hozott és a szerzett pontokból tevődik össze. A hozott pontok a 7. osztályban az év végi, 8. osztályban a félévi magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, fizika, kémia, biológia, földrajz, valamint digitális kultúra tantárgyak átlagából számított érték (átlagx10); mindebből 50 pont érhető el.

A felvételin szerezhető pontszám összesen 100 pont (magyar nyelv és irodalom 50, matematika 50).

A felvételt az összesített pontszám alapján nyilvánosságra hozott sorrend határozza meg. Pontszámegyenlőség esetén a felvételi vizsgán a helyben lakó tanulót illeti a felvétel joga. További pontszámegyenlőség esetén a központi felvételin matematikából szerzett pontok a mérvadóak, amennyiben ott is pontegyenlőség van, a magyarból szerzett pontok a mérvadóak.

A felvételi követelményekről, időpontokról minden év októberében értesítjük az érintetteket.

Iskolánk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 20-áig elhelyezi.

A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat;
- a felvételi eljárás rendjét;
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembevételének arányait;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat;

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell megszervezni.

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbi protokoll szerint:

Feladat	Felelős
Előszűrés: - van-e hely, - tantárgyi kompatibilitás - szülői kérelem befogadása	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes
Tájékoztató beszélgetés - diákkal - szülővel	osztályfőnök
Felmérések megszervezése - teszt összeállítása oktatókkal - szóbeli esetén oktatóval időpont egyeztetés	átvételi team oktatók (matematika, magyar, idegen nyelv/ek, szakmai tárgyak) az osztályfőnök vezetésével
Különbözeti vizsga lebonyolítása - diákkal időpont egyeztetés - diák tájékoztatása a vizsgákról - tesztek megíratásának felügyelete - tesztek átadása a javító tanároknak	osztályfőnök
Tesztek javítása, értékelése	átvételi team
Diákkal elbeszélgetés, amennyiben szükséges	átvételi team
Átvételi team javaslatának felterjesztése az igazgatóhoz	osztályfőnök
Igazgatói döntés - határozat	igazgató nevelési-oktatási igazgatóhelyettes
Diák, szülő tájékoztatása	osztályfőnök
Adminisztratív ügyintézés - befogadó nyilatkozat - egészségügyi felmérőlap továbbítása védőnőhöz - adatlap, igazolványok fénymásolata, továbbítása osztályfőnökhöz	iskolaittkár
Tankönyvlista	könyvtárostanárné
Egyéb tudnivalók, feladatok: - ellenőrző, - órarend, - bizonyítvány, - házirend, - matrózblúz, - e-napló jelszavak kérése, - fakultációs kérvény	osztályfőnök
- új diák felvétele naplóba, tankörökbe	szakmai igazgatóhelyettes
- tanárok értesítése új diákról	osztályfőnök

2.11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtással kapcsolatos fogalmakat
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- tanulóink bekapcsolódhatnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- igény esetén az oktatók részére 6 órás helyi továbbképzés szervezése alapfokú elsősegélynyújtási ismeretek témakörben.
- támogatjuk az oktatók részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő, az alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid-mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés, törés, ficam, rándulás.

Évente egyszer egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap szervezése a tanulók számára, lehetőségekhez mérten bevonva az Országos Mentőszolgálatot és a Magyar Ifjúsági Vöröskeresztet.

2.12. KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELŐ PROGRAMUNK

Környezeti fenntarthatóságra nevelő programunk célja, hogy a tanulóknak kialakítsuk a környezettudatos gondolkodást, fejlesszük a felelős és értékalapú magatartást, valamint elősegítsük a fenntartható életmódhoz szükséges készségek és attitűdök kialakulását. Programunk arra törekszik, hogy a tanulók megértsék a természeti erőforrások megóvásának jelentőségét, felismerjék a saját cselekedeteik környezeti hatását, és képessé váljanak aktívan hozzájárulni az intézmény és tágabb közösségük fenntartható működéséhez.

Környezeti nevelési tevékenységeink:

- Táborok, tanulmányutak, kirándulások.
- Szelektív hulladékgyűjtés: papír-, PET-palack, IT- és hagyományos kommunális hulladék frakcióban.
- Kupakgyűjtő verseny tanévenként.
- Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek: víz világnapja, egészségvédelmi projektnap, Föld napja, környezettudatossági, fenntarthatósági témahét és projektnap.
- TESzedd mozgalom
- Az iskolarádióban, környezetvédelmi témák megjelenítése.
- Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés: természettudományos tárgyakból, aktuális versenylehetőségek figyelemmel kísérése.
- Az Erasmus+ keretein belül megvalósult nemzetközi projektjeink közkezdelt témája a környezetvédelem (NatureDetectives, SaveTodaySurviveTomorrow, MathsMatters).
- ÖKO Iskola vagyunk.
- Megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos pályázatok beadása.

A település és a régió, a helyi értékek A városi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit. A természettel való kapcsolat részben hosszabb-rövidebb terepprogramok szervezésével, részben a városi parkok, kertek tanulmányozásával valósítható meg. Saját tanösvényünk van. A környezetszennyezés és a közlekedés viszonya, a sétálóutak kialakításának következményei, az épített környezet felújítási programja jó vizsgálati, elemzési, véleményalkotási lehetőséget adnak. A diákoknak lehetősége van különböző állampolgári tevékenységek gyakorlására, amikor bekapcsolódnak a döntéshozatali eljárásokba, esetleges környezetkárosítások feltárásába. A szülőket bevonjuk a gyűjtőakciókba.

Belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban	Hiteles személyiségek az oktatók és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer
Oktatók	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten (pl. törvényi intézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, életmód kérdései stb.)
Diákönkormányzatot segítő tanár	Esetenként részt vesznek a környezeti nevelési munkacsoport munkájában. Lehetőségük van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése
Iskolaorvos és védőnő	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segítik a tanárok munkáját.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások)	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, ökológia terem, laborok, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés, stb.	Zöldítési program, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása, gyűjtőakciók koordinálása	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

Külső erőforrások

Intézmény, szervezet	A kapcsolat formája, tartalma
Köznevelési intézmények	általános iskolákkal: nyílt napok
Önkormányzat környezetvédelmi referense	alkalmankénti, napelem pályázat
Magyar Természetvédők Szövetsége	információs anyagok
Zöld Akció	Kupakgyűjtés
WWF, Greenpeace	szakmai anyagok, akciók
könyvtárak, könyvtári olvasó, művelődési központ	segédanyagok, pályázatok, versenyek kiírása
ÁNTSZ	laborlátogatás, előadások, versenyek, eBug program
Média	tájékoztatás
Katasztrófavédelem	osztályfőnöki órákon előadások, projektnapokon kiszállás, Oktatói Testületnek továbbképzés
Hulladékkommandó Polgárőrség	TeSzedd akció
MOL NYRt., PETROLSZOLG, GE METEM, GIAFORM, ALUKOL, TOYOSEAT, PCI	üzemlátogatások
EKE-TTK Földrajz és Környezettudományi Intézet	informális kapcsolatok
IKK - OTR	ökoiskolai továbbképzés, fenntarthatósági témahét továbbképzés
Helyi szolgáltatók víz szennyvíz hulladéklerakó távhőszolgáltató	alkalmankénti kapcsolat,
Anyagi forrást biztosító kapcsolatok, lehetőségek	
Fenntartó	
Alapítványi befizetések	
Pályázati lehetőségek	
Alkalmi szponzorok	

A kapcsolat formája, tartalma

Tárgyi erőforrások

Szaktantermek, „erdei tanterem”, laboratóriumok, kísérleti eszközök

Ismerethordozók (kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, Internet, multimédiás anyagok), audiovizuális eszközök: projektor stb.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének – ahol még lehet természetes, máshol természetközeli környezetként – fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés. A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése, az emberi lét feltételeinek biztosítása a természeti környezettel való harmonikus együtt létezés (fenntartható élet és fejlődés) megvalósulása érdekében.

Pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Rendszerszemléletre nevelés.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- A szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben.
- Fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése.
- A környezetetika hatékony fejlesztése.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód kialakítása.
- A környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése.
- Az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése.
- A helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntéskéesség fejlesztése.
- Globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

Konkrét célok és feladatok

A Szakmai Program tervezetének megfelelően évente kidolgozzuk az iskola környezeti nevelési munkatervét.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

Minden tantárgy tanításához az oktatók kidolgozzák a helyi tanterv illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

A tantárgyak lehetőségei

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását,
- ismerjék meg közvetlen természetes és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket),
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük,
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.
- A tanulóiban alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség,
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával,
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket,
- alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat,
- és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit,
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit,
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni,
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön,
- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- tudják értelmezni a környezeti mérések eredményeit, elemezzék azokat statisztikai módszerek alkalmazásával,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- logikus gondolkodásuk, a szintetizáló és a lényegkiemelő képességük fejlődjön,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és tudják ezeket elemezni, ezekből megfelelő következtetéseket levonni.
- Legyenek képesek reális becslésekre.
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.
- A tanulóknak alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását,
- tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá,
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat,
- törekedjenek ezek használatának csökkentésére,
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait,
- tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,

- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket,
- értsék meg, hogy a társadalomföldrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet,
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit.
- A tanulóknál a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény,
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére,
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készségük.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit,
- fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket, l
- egyenek tájékozottak a földi élővilág sokfélesége, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
- A tanulóknál alakuljon ki ökológiai szemléletmód,
- a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát,
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére.
- Tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően,

- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket,
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve, legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek.

Digitális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, ezeket elemezni,
- tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket,
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre, szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi poszttereket,
- ismerjék meg a távközlési- informatikai berendezések környezetkárosító hatásait,
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások),
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére, statisztikai módszerek alkalmazására segítségével,
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Gépészet, elektronika és elektrotechnika, vegyipar

A tanulók

- tanuljanak meg bánni az új technológiák által nyújtott lehetőségekkel, hogy eleget tegyenek a fenntarthatóság követelményének.
- Ügyeljenek és figyeljenek oda a gépek üzemben tartására, főlegesen ne üzemeltessék őket.
- Fordítsanak különös gondot a selejtek megakadályozására, gondosan tervezzék meg munkájukat, hogy elkerüljék a hulladék keletkezését.
- Kísérjék figyelemmel a hulladékok újrahasznosítását, a tárolás szakszerű megtervezését,
- tartsák be a hulladékgyűjtés szakszerűségét.
- az iskolai tanóra után, a szünet idejére a világítást és számítógépeket kapcsolják le.
- Járuljanak hozzá maguk is a fenntartható fejlődést segítő működéshez,
- a fenntarthatóságot jelképező nyersanyagból és fenntartható gyártási módszerekkel dolgozzanak.

Közgazdaság-ügyvitel-logisztika

- Fogyasztás: tudatosság fontossága, tervezése.
- A gazdasági társaságok társadalmi szerepvállalásának lehetőségei.
- EU-s projektek megvalósítása során a fenntarthatóság, környezeti háttér, hatások vizsgálata, SWOT analízis készítése, eredmények bemutatása.
- Minőségbiztosítás fontossága a gazdasági társaságoknál.
- Megújuló energiaforrások hasznosítása (napenergia, hulladékhő), hulladékgazdálkodás.
- Környezettudatos bankolás jelentősége (a bankok miképp segítik a környezettudatos vállalkozásokat, ill. projekteket), online bankolás, online ügyintézés.
- Digitális irodai rendszerek, alkalmazások használata, a papír alapú nyilvántartások visszaszorítása.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Diákpályázatokon veszünk részt.
- Környezet- és természetismereti versenyeken, vetélkedőkön indítjuk tanítványainkat.
- A jeles napok megünneplése az iskolarádióban, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével.

Módszerek

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

Játékok: szituációs, memória, kombinációs, érzékelést fejlesztő.

Modellezés: hatásterületi, rendszer, prognosztikus.

Riportmódszer: kérdőíves felmérés, direkt riportok.

Projektmódszer: analízis-akció projektek.

Terepgyakorlat: nyári tábor, tanulmányi kirándulások, rendszeres tereptúrák (gyalogos, vagy kerékpáros formában), térképkészítés, egyszerű megfigyelések, célzott megfigyelések.

Aktív kreatív munka: természetvédelem, rekonstrukció.

Közösségépítés: csoportszervezés.

Művészeti kifejezés: műalkotások, rajz, film, zene, színdarab, vers, próza.

TaneszközökIsmerethordozók tanulók számára:

Az iskolai könyvtárban a csoportmunkához használhatóan (néhány példányban): határozók, ökológiai (terep- és laboratóriumi) vizsgálatok elvégzéséhez kiadványok, térképek (pl. turistatérképek), ismeretterjesztő kiadványok (pl. nemzeti parkokról, tájakról, helyi értékekről)

Tanárok számára:

Szakmai-módszertani kiadványok, különös tekintettel a környezeti nevelésben nem hagyományos tantárgyakat tanítók segítésére (pl. Náda Magda: Földanyai gondok, Történelem)

Eszközök:

Multimédiás segédanyagok, videofilmek, Internet-hozzáférés – ezek használatához szükséges hardverek (, projektor, tv, videó).

Transzparens- és diasorozatok, faliképek, plakátok.

Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Megtervezzük az iskola mindennapi életének környezetvédelmi mozzanatait, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan válhat az iskola környezetbaráttá, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok,
- oktatók, dolgozók példamutatása, a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása,
- termék, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése,
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése,
- a büfé árukészletének ehhez igazítása,
- a menza egészséges ételeinek népszerűsítése,
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió, helyi média).

Kommunikáció

Az **iskolán belüli** kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a résztvevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden iskolahasználó közös ügye. A faliújság aktuális hírei, az iskolaújság zöld hírei és az iskolarádió lehetőséget teremtenek az információátadásnak.

Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a felelős tanár.

Iskola hivatalos, internetes oldalának „Ökofüllel” – abban elérhető, aktuális tartalmakkal – **ellátása.**

Az **iskolán kívüli** kommunikációt használva elsősorban a helyi média a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó személy tájékoztatja a városi televíziót és a napilapot az aktuális rendezvényekről, eseményekről. Az iskolai évkönyvben megjelenő cikkekkkel, diákmunkákkal is megjelenünk. Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket.

Minőségbiztosítás és ellenőrzés

Az oktatókkal, a vezetővel és az intézménnyel szemben támasztott elvárásrendszerben megjelennek a környezeti neveléssel kapcsolatos indikátorok, melyeket a program szerinti belső ütemezésnek megfelelően értékelünk és elemzünk. Ennek megfelelően alakítjuk ki céljainkat, feladatainkat.

A tanulók környezeti tudatosságának alakulását tevékenységeik változását, ismereteik bővülését az osztályfőnökök kísérik figyelemmel. A neveltségi mutatók részét képezik az ezzel kapcsolatos értékelések is.

Továbbképzések

A fenntartó segíti a szakkönyvbeszerzést, a folyóiratok elérhetőségét. A számítógéppark fejlesztésével minden tanár és minél több diák számára általánossá teszi az internet-hozzáférést a képzés és az önképzés megvalósításához.

Az iskola vezetősége szorgalmazza, hogy a természettudományi munkaközösségben legyen több olyan tanár, aki környezeti neveléshez kapcsolódva akkreditált továbbképzésen vesz részt.

Ökoiskolai koordinátor folyamatos képzése fontos, hogy naprakész ismeretekkel rendelkezzen a fenntarthatósági nevelés módszertanáról, és hatékonyan tudja támogatni az intézmény környezeti nevelési céljainak megvalósítását.

A fizikai és adminisztratív dolgozók számára iskolai szintű tájékoztatást szervezünk az iskolai környezeti nevelési program megismertetésére, tudatjuk velük feladataikat, a motiváltságuk növelése és a szemléletmód formálása céljából.

2.13. A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISMERETEK

Az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. A törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Az EU 2002-2006 közötti időszakra szóló V. fogyasztóvédelmi akcióterve alapján a Kormány kidolgozta a középtávú fogyasztóvédelmi politikáját, melynek prioritásai az élelmiszerbiztonság, valamint az elektronikus kereskedelem és a lakossági szolgáltatások (pénzügyi és biztosítási) területe.

A fogyasztóvédelemről szóló törvénynek, valamint az EU jogharmonizációs követelményeknek is eleget téve is megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.

A Nemzeti alaptanterv értelmében „A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.” Így a helyi tanterveknek biztosítaniuk kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a Nemzeti Alaptantervben a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.

A fogyasztóvédelmi törvény meghatározza az iskolai oktatás szerepét, és az alábbi célokat határozza meg: „Tudatosan él a megvett termék hibája miatt érvényesíthető fogyasztói jogokkal, tisztában van azzal, mit kérhet, és nem kérhet a kereskedőtől. Tudatában van az internetes vásárlásnál a 14 napos meggondolási lehetőségnek, és annak is, azt hogyan kell gyakorolni. Tisztában van a biztonságos webáruházak ismérével, tudja azt is, honnan ismerhetők fel a kerülendő e-kereskedők honlapjai. Tisztában van a fogyasztói panaszok kezelésének szabályaival és a vállalkozásokat terhelő érdemi, 30 napon belüli válaszadási kötelezettséggel, és a megtett panasz esetében a fogyasztókat megillető további jogokkal, illetve a kereskedőket terhelő kötelezettségekkel. A panasz elutasítása esetén nem jön zavarba, hanem tudja, hova kell fordulni az ingyenes, egyszerű és gyors vitarendezés érdekében, így tudatosan használja a békéltető testületek intézményét.”

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

A gyerekek és a fiatalok óriási vásárlóerőt képviselnek, és a legértékesebb célpiacok egyikének számítanak. Amellett, hogy közvetlen és közvetett fogyasztók, a családon és a gyermekközösségen belül vásárlási tanácsadóként is szóhoz jutnak. Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogait érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamasz korban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélelénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazzák az alábbi fogalmakat:

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,

- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez,
- a Kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek (szelektív hulladékgyűjtés, környezet ápolása, tantermek védelme).

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

Szakmai tárgyak:

- Adózási alapismeretek, bruttó, nettó érték.
- Ügyviteli ismeretek: fogyasztóvédelmi panasz minta. Panaszügyintézés - a panasztétel lehetséges módjai (szolgáltatókra háruló válaszadási kötelezettség, fogyasztóvédelmi hatósághoz való fordulás), békéltető testületek.
- Gazdasági és jogi alapismeretek: a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos jogok és köteleességek. Védjegyek, eredetvédelem. A termékhamisítás veszélyei, társadalmi kockázata. Szavatosság, jótállás és az ezzel kapcsolatos fogyasztói jogok és lehetőségek (javítás, kicserélés, vételár-leszállítás, vételárviisszatérítés).

Matematika:

- Banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások.
- A pénzhasználati rutin kialakítása, például a nemzeti valuta és az euró közötti átváltások, a különféle gazdaságossági számítások gyakoroltatása.

Fizika:

- Mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák).

Földrajz:

- Eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink. Tudatos vásárlás (pénz- és energiatakarékosság, előre átgondolt vásárlás, egészséges, környezetbarát anyagokból és környezetkímélő technológiával készült, megfelelő csomagolású, magyar, illetve helyi termékek, továbbá a méltányos kereskedelem előnyben részesítése).
- A család gazdálkodása.
- A globális társadalom hatása a vásárlási szokásokra.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja.
- Vásárlási szokások alakulására, az alkudozás műveletének nyelvi megjelenítésére.
- Reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái, a reklámbefolyásolás nyelvi eszközeinek a megfigyelése.
- Panaszfal.hu internetes oldal megismerése.

Biológia:

- Génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás.

Kémia:

- Élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk.

Digitális kultúra:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.
- Internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia.
- A fogyasztóvédelem elektronikus ügyintézési lehetőségei a magyarorszag.hu oldalon.

Történelem:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.
- EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.

Médiaismeret:

- A reklám képi nyelve és hatásai
- Nézettség-növelő stratégiák.

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.

- A tömegtájékoztató formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Tanórán kívüli tevékenységek

- Vetélkedők, versenyek, rendezvények.
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása) .
- Média, TV, rádió, írott sajtó, reklám stb.
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások (iskolai büfé, rendezvények, stb).
- internetes gyűjtőmunka fogyasztóvédelmi esetekkel kapcsolatban.
- webáruházak vásárlási szokásainak elemzése, értékelése.

Módszertani elemek

Az amúgy is zsúfolt iskolai tantervbe nem a hagyományos módszertani elemekkel és merev tanórai keretek között folyó oktatásból préselünk bele még többet, hanem bizonyos **készségek fejlesztésével** a fenntarthatóság és a fenntartható fogyasztás területén. Ilyen készségek: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása iskolánk programjaiba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek az oktató legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy az oktató pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A hagyományostól eltérő tanulászervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremt a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

- A módszerek tartalmazzák az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módját..

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- riportkészítés az eladókkal,
- médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika,
- egyéni és csoportos döntéshozatal,
- helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása,
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információörögzítés csoportmunkában,
- problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
- szimulációs játék, esettanulmány,

- viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése),
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

2.14. A TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉssel, AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁSSAL, AZ ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELÉssel ÖSSZEFÜGGŐ ISMERETEK

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásuk, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok kialakítása és megtartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak és más viselkedési normákat közvetítenek, deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

Az iskolai bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- a helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál,
- a megbélyegzés kerülése mellett a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé,
- információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről,
- a szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása,
- hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében,
- az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése,
- esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak,
- jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása, joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével.
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság, gyermekvédelmi jelzőrendszer, helyi polgárőrség), valamint a gyermek szüleivel, gyámjával.
Ennek alapja az egyeztetett ügyeleti és riasztási és kommunikációs rendszer kialakítása, fejlesztése, valamint a közösségi bizalomerősítés.
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés
- Drámapedagógiai eszközök alkalmazása,

Bűnmegelőzés

Célunk, hogy tanulóink legyenek tisztában a tetteik felelősségével.

Ismerjék meg az alapvető törvényeket.

Tudjanak különbséget tenni szándékos és nem szándékos tetteik között, ismerjék például a bűnrészesség, a pszichikai bűnösség, a büntett és bűncselekmény fogalmát, azok gyakrabban előforduló fajtáit is.

Például drámapedagógia keretében szerezzek ismereteket a gyakoribb bűnalkalmak köréről és a lehetséges krízis helyzetekről és az azokban tanúsítandó helyes, jogkövető magatartásról.

Különösen kiemelt cél, hogy a drogtörvényekre vonatkozó friss ismeretek birtokába kerüljenek.

Módszereink:

- Előadás, rendezvény bűnüldöző hatóság, büntetés-végrehajtási intézet dolgozójának, szociális és egészségügyi szakember, polgárőrségi tag, ifjú polgárőrök bevonásával osztályfőnöki órákon, és iskolai rendezvény keretében külső és belső helyszíneken.
- Az iskolai újságban, honlapon, valamint például facebookon és helyi médiában, szórólapokon a jogszabályi változások, tanulságos bűnesetek ismertetése, következtetések levonása, a jogkövető magatartást elősegítő ismeretek nyújtása a korosztálynak megfelelő (tömör) formában.
- Látogatás büntetés-végrehajtó vagy rendfenntartó intézményben vagy sérült embereket gondozó szervezetekben.

2.15. A CISCO AKADÉMIA MŰKÖDÉSE

A Cisco Hálózati Akadémia alapvető küldetése az IT hálózati szakemberhiány csökkentése. A tananyagot és a képzést olyan műszaki szakemberek dolgozták ki, akik maguk is folyamatosan részt vesznek a technológiai fejlesztésekben és az üzembe helyezésekben.

A Hálózati Akadémia alapját a folyamatosan bővített, modellértékű, E-learning alapú tananyagok és kurzusok képezik.

A képzés a Cisco Hálózati Akadémia oktatási intézményeinek helyszínén az ország több pontján nyitva áll minden 16. életévét betöltött fiatal számára.

A képzések illeszkednek a szakképzési rendszerhez, Szakmajegyzék képesítések és/vagy a nemzetközi szabványoknak megfelelő, ipari minősítések megszerzését teszik lehetővé

Iskolánkban a „Hálózati ismeretek” szerves része az informatikai képzésnek, annak egy önálló és kiterjedt modulja.

Ennek a modulnak az elsajátítása fontos része a szakmai alapoknak és szükséges része a teljes szakmának, függetlenül attól, hogy az informatika mely területén kíván a tanuló továbbtanulni, vagy dolgozni.

Mai világunkban már minden mindennel összefügg, ezért fontos a hálózati technológiák, technikák ismerete.

Egy informatikusképzéssel foglalkozó tanintézmény ma már nem teheti meg, hogy a szakma jelentős ágazatát középszerűen tanítsa, ezért fontos egy olyan oktatási rendszerhez kapcsolódni, ami egy tudatosan felépített, teljes tananyagot biztosít mind a tanuló, mind az oktató számára.

Fontos, hogy iskolánk piacképes tudással bocsássa útjára tanulóit.

Az Akadémia képzési rendszere a mai kor követelményeinek, szokásainak megfelelően bocsátja rendelkezésre az ismereteket (e-learning); folyamatos elérhetőséggel, bármikor, bárhol lehetővé téve az ismeretek elsajátítását, tesztelését; a fejlődést.

A tananyag interaktív formában, néha játékosan kéri számon a megszerzett tudást, emellett lehetőséget adva a folyamatos önértékelésre is (kvíz kérdésekkel segítve a felkészülést).

Céljaink:

- Az e-learning modell teljes körű bevezetése (on-line anyagok elérése, akadémiai kurzusok indítása minden évfolyamban)
- Az ÉSZC legjobban felszerelt laborját létrehozni
- Az ÉSZC legeredményesebb Akadémiájának lenni
- Az ország legjobb 10 Akadémiája közé kerülni (mind felszereltségben, mind tudásban)
- Hírünket minél szélesebb körben terjeszteni, öregbíteni.

Lehetőségeink:

- tehetséggondozás,
- fakultatív foglalkozások (az eredeti tananyagon túli ismeretek megszerzése),
- versenyekre való nevezés, azon való részvétel (EuroSkill),
- a „normál” tanításon felüli képzések indítása,
- nyílt napok, bemutató órák (akár mint bázisintézmény).

2.16. A SZISZKI MINT BÁZISINTÉZMÉNY

Iskolánk először 2016-ban nyerte el az Oktatási Hivatal Bázisintézménye címet, a 2020. évi sikeres pályázat eredményeképpen újabb három évre kaptuk meg a megtisztelő feladatot. Továbbra is a budapesti POK koordinálásával folytatjuk munkánkat. Bázisintézményi tevékenységünk célja, hogy régióink szakmai műhelyévé váljunk, elsősorban a technikumokkal alakítsunk ki együttműködést a szakképzés terén, de természetesen minden középfokú intézmény felé nyitottak vagyunk.

A számos működő és a kialakítás alatti jó gyakorlat mellett intézményünk vállalja, hogy a szakmai támogatását, segítségét igénybe vevő intézmények részére igény szerint, lehetőséget biztosít hospitálásokra, műhelymunkákat tart, valamint helyet biztosít a POK által szervezett pedagógus-továbbképzések és egyéb szakmai programok, rendezvények számára. Az intézményünk által alkalmazott pedagógiai, módszertani modellekhez hozzáférést biztosítunk az érdeklődő intézmények számára.

Kínálatunk igen változatos, és folyamatosan azon dolgozunk, hogy mindezt tovább bővítsük. Az elmúlt években tartottunk előadást pályázatírásról (ERASMUS+), különféle bemutatóórákat (hálózatépítés, drámapedagógia, IKT a gyakorlatban a közismereti órákon), szakmai konzultációt (a kortárs segítők képzésének tapasztalatai).

Innovatív oktatóink kezdeményezésére életre kelt, és csapatmunkában továbbfejlesztett modelljeinkkel, melyek szolgáltatásként is működőképesek, sikeres és hiteles adaptációkat tudunk megvalósítani. Minden jó gyakorlat mögött egy munkaközösség, illetve egy jó gyakorlatért felelős oktató áll. Ezek a szakmai csapatok vállalják a bemutatással járó többletfeladatokat, mivel elkötelezettek a szakmai, módszertani, fejlesztések iránt.

MŰKÖDŐ JÓ GYAKORLATOK	HUMÁN ERŐFORRÁS
- Nyílt napok szervezése - Év végi vizsgák rendszere - Intézményi szekciórendszer működtetése - Hálózatos tanulás helyi továbbképzéseken - Pályaorientációs projektnap szervezése - SZMK bevonása - Ökoiskola	iskolavezetés
- Iskolakrónika működése - Iskolarádió működése - Projektoktatás - Tantárgyközi és a művészeti oktatás és az egyéb humán tárgyak oktatásában	társadalomtudományi munkaközösség
- ECL vizsgaközpont működtetése - Testvériskolai kapcsolatok kiépítése - Területi munkaközösség működtetése	idegen nyelvi munkaközösség

MŰKÖDŐ JÓ GYAKORLATOK	HUMÁN ERŐFORRÁS
- Pótvizsgára felkészítés matematikából - „Kistanár” rendszer működése - Stúdió működése	természettudományi munkaközösség
- DÖK nap szervezése - Menta (mentálhigiénés) klub működése - Arculatterveztetés a diákokkal - Iskolagaléria kialakítása - Jótékonyági projektnap szervezése - Kortárs segítők képzése - Iskolai ünnepélyek	művészet és hagyományápolás és sport és szabadidő szervezés munkaközösségek
- projektoktatás - CISCO AKADÉMIA kialakítása - Hálózatépítés a gyakorlatban - Webinárium: távoktatás a gyakorlatban a szakmai képzés támogatására - pályaorientációs program a 8-osoknak	informatika-gépészet-vegyész munkaközösség
- Interaktív módszerek a szakmai tantárgy tanításában 9-10. évfolyamon - Gazdasági-pénzügyi nevelés kialakítása	közgazdaság-ügyvitel-logisztika munkaközösség

2.17. MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALAPJAINAK MEGISMERÉSÉVEL ÉS ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ALAPELVEK

A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék az MI működésének alapelveit, alkalmazási területeit és társadalmi hatásait. A tantárgy fejleszti a digitális kompetenciákat, a problémamegoldást, a kritikus gondolkodást és a felelős technológiahasználatot. Cél továbbá, hogy a tanulók képesek legyenek felismerni az MI-ben rejlő lehetőségeket és korlátokat, és magabiztosan eligazodjanak a modern technológiai környezetben.

Bevezetésének alapelvei

- Érthetőség és fokozatosság** – A tananyag 9. évfolyamos szinten, életkori sajátosságokhoz igazítva mutatja be az MI alapfogalmait, egyszerű példákon és gyakorlati helyzeteken keresztül.
- Gyakorlatközpontúság** – A tanulók egyszerű algoritmusok, modellek és eszközök segítségével tapasztalati úton ismerik meg az MI működését.
- Etikai és biztonsági tudatosság** – Kiemelt szerepet kap az adatvédelem, a felelős MI-használat, az algoritmikus torzítások felismerése és a technológiai döntések társadalmi hatásainak vizsgálata.
- Kritikus gondolkodás fejlesztése** – A tantárgy ösztönzi a tanulókat arra, hogy az MI működését ne „fekete dobozként” kezeljék, hanem értsék az alapelveket, és kritikusan értékeljék a technológiát.

5. **Kapcsolódás más tantárgyakhoz** – A tananyag épít az informatikai, matematikai és természettudományos ismeretekre, és támogatja ezek gyakorlati alkalmazását.
6. **Jövőorientáltság** – A tantárgy előkészíti a tanulókat a digitalizációval összefüggő technikai szakmákhoz, továbbtanulási irányokhoz és a munkaerőpiaci elvárásokhoz való alkalmazkodáshoz.

Oktatás színtere: 9. technikai évfolyam

Éves óraszám: 10 óra

MI ALAPJAI tantárgy témái:

Óra	Téma	Cél	Óra menete	NAT illeszkedés
1.	Az MI történelme	A mesterséges intelligencia fejlődési útjának megértése, fő mérföldkövek felismerése. Betekintés a generált MI tartalmak világába, előnyök és kockázatok felismerése. Promptolás fogalmának megismerése, jó prompt tulajdonságai.	ráhangelődés: „Mit gondolunk az MI-ről??” tanári demó: MI idővonal (Turing-teszt, sakkgép, Deep Blue, AlphaGo, ChatGPT). MI bemutató és használat a diákoknak: Látványos MI példák bemutatása. MI eszközök kipróbálása a promptolás alapjainak bemutatására. „Jó és rossz” promptok különbségei. Reflexió és összegzés: MI előnyök és kockázatok összegyűjtése.	
2.	Hogyan tanul az MI?	Megérteni, hogy az MI tanulása az adatok feldolgozásán és minták keresésén alapul. Felismerni a különbséget a felügyelt (címkézett adatokkal tanuló) és a felügyelet nélküli (önálló mintázatokat kereső) tanulás között. Kritikus gondolkodás: rájönni, hogy az adatok minősége és mennyisége alapvetően meghatározza az MI teljesítményét.	rövid bevezető: mit jelent a „tanulás” gépeknél? elmélet: felügyelt vs. felügyelet nélküli tanulás. gyakorlat: adatpontok osztályozása digitálisan. gépi felügyelt tanulás: Teachable Machine bemutatása.	Táblázatkezelés bevezetés

3.	Az adatok szerepe	Felismerni, hogy az adatok rendszerezése alapvető az MI működésében. Megérteni, hogy a nyers adatokból hogyan lehet információt és tudást nyerni. Tapasztalatot szerezni az adatok digitális gyűjtésében, táblázatkezelésben és grafikus ábrázolásban. Látni, hogyan használja egy MI (pl. Gemini) az adatokat előrejelzésre, rendszerezésre.	bevezető kérdés: „Hol találkozunk adatokkal a mindennapokban?” feladat: mini adatbázis építése Google Sheets-ben (pl. gyümölcsök különböző tulajdonságokkal). elemzés: adatok elemzése, grafikon készítése. MI elemzés: Gemini hogyan „tanítja magát” az adatokból.	Táblázatkezelés
4.	MI és etika	Kritikus gondolkodás fejlesztése az MI döntéseiről, valamint a digitális világban előforduló mindennapi etikai problémák felismerése és megvitatása.	rövid történet: önvezető autó döntési helyzetben. beszélgetés: mindennapi etikai helyzetek az MI miatt. bemutató: félrevezető tartalmak az online térben. kritikus gondolkodás: hamis tartalmak felismerésére épülő feladat reflexió: miért fontos az óvatosság?	
5.	MI a természetben és a környezetvédelemben	A diákok megértsék, hogyan segítheti a mesterséges intelligencia a környezeti problémák felismerését, megoldását, és hogyan járulhat hozzá a fenntartható jövőhöz.	bemelegítő kérdés: „Milyen környezeti problémát oldhatnánk meg először?” tanári bemutató: Hogyan segít az MI? közös mindmap: Canva/Flowchart Maker segítségével: MI+környezetvédelem. ötletelés: konkrét megoldások (pl. erdőtűz előrejelzés, szenzorok). tanári kiegészítés: MI valós példái a környezetvédelemben.	
6.	MI a szöveg és beszéd elemzésében	Az MI hogyan dolgozza fel a nyelvet: Hogyan ismeri fel a szavakat, hogyan tanul mintákból, és miért ad néha helytelen vagy félrevezető választ.	tanári bevezető: hogyan „érti” a nyelvet az MI? NLP bevezetése chatbot a gyakorlatban: hogyan működnek a chatbotok különböző feladatoknál? - kreativitás, fordítás, ismeretterjesztés beszélgetés: mikor hasznos, mikor veszélyes? összegzés.	

7.	MI mint társ a tanulásban	A diákok megtapasztalják, hogyan tudja az MI támogatni a tanulást (jegyzetek, tesztkérdések, magyarázatok), és felismerik, hogy az MI válaszait mindig ellenőrizni kell.	bevezető: „Használád-e tanuláshoz az MI-t?” tanári demó: MI jegyzet generálása egy tananyagból. gyakorlati feladat: MI-tól kérnek tesztkérdéseket, majd ellenőrzik. összefoglalók, átfogalmazások MI-vel megbeszélés: mikor segít, mikor téveszt?	Bármelyik téma összefoglalásakor jól felhasználható
8.	Kreatív MI	Az MI kreatív felhasználási lehetőségeinek megtapasztalása a művészetek és multimédia területén (irodalom, vizuális művészet, zene).	bemelegítő: „Ha lenne MI-alkotótársad, mit kérnél tőle?” rövid bemutató: MI által generált képek, zenék. projekt: novella írása + MI-illusztráció és háttérzene hozzá (fülhallgató szükséges minden diáknak). bemutatók: néhány munka bemutatása	Számítógép és grafika → képgenerálás
9.	MI és társadalom jövője	Kritikus gondolkodás fejlesztése az MI társadalmi, munkaerőpiaci és tudományos hatásairól.	bevezető: „Milyen szakmákban találkozta már MI-vel?” csoportos vita: mely szakmákat váltja ki, melyeket segíti? tanári bemutató: orvosi diagnózis, fordítóprogram. reflexió: milyen szakmát választana, ha MI is jelen van?	
10.	MI összefoglaló és képzeletbeli MI-projekt	A tanultak rendszerezése, kreatív alkalmazás és reflexió az MI jövőjéről.	rövid áttekintés: az év anyagáról (tanár). önálló projektek: „Milyen MI-t találna fel, ami segíti az iskolát, a társadalmat vagy a környezetet?” – plakát/Canva/videó. bemutatók közös lezárás: mit viszünk magunkkal ebből az évből?	

3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

3.1. Egészségfejlesztési programunk célja

Az intézmény egészségfejlesztési programjának célja, hogy tanulóink testi, lelki és szociális jólétét átfogóan támogassa. Elkötelezettek vagyunk az egészségtudatos életmód kialakítása mellett, a mentális egészség megerősítése mellett, és a prevenciós tevékenységek rendszeres működtetése mellett. Célunk, hogy a diákok olyan döntéseket tanuljanak meg hozni, amelyek hosszú távon szolgálják saját egészségüket.

3.2. Alapelvek

- **Holizmus:** testi, lelki és szociális dimenziók egységes kezelése.
- **Közösségi megközelítés:** a diákok, oktatók, iskolapszichológus, védőnő, orvos és szülők együttműködése.
- **Prevenció és megelőzés:** kiemelt figyelem a kockázati magatartásformák korai felismerésére és kezelésére.
- **Esélyegyenlőség:** minden tanuló számára biztosítjuk a részvételt, külön figyelemmel a speciális szükségletű tanulókra.
- **Fenntarthatóság:** az egészségfejlesztő tevékenységek hosszú távra tervezettek, értékelhetők és finomíthatók.

Az egészségfejlesztés fő területei

Testi egészség

- Rendszeres testmozgás, a mindennapos testnevelés támogatása
- Az egészséges táplálkozás elősegítése
- Személyes higiéné fejlesztése
- Elsősegély-ismeretek
- Szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, drog, energiaital) megelőzése

Lelki egészség

- Iskolapszichológus szerepe: egyéni és csoportos támogatás
- MENTA klub működtetése: mentálhigiénés foglalkozások, önismereti és stresszkezelő tréningek
- Kortárssegítő csoport: diák-diák támogatás, közösségi kapcsolatok erősítése
- A "Hős Iskola" program keretében pszichoedukáció, resiliencia-fejlesztés

Szociális egészség

- Empátiára, együttműködésre nevelés
- Iskolai közösségek erősítése (osztályok, klubok)
- Konfliktuskezelés, bullying (bántalmazás) megelőzése
- Online biztonság és felelős digitális viselkedés

3.3. Teljeskörű egészségfejlesztési programunk

Az egészségnevelés szomatikus nevelés. Higiénés nevelése az egyénnek s környezetének, mely összefogja az iskolai élet minden szereplőjét (diák, tanár, szülő, orvos, védőnő, pszichológus).

Az egészségnevelés tartalmazza:

- a profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelést;
- a kondicionálást (testedzés, sport);
- a baleset-megelőzésre nevelést.

Hogy e nevelés eredményes legyen, belső fejlesztés, fejlődés kell. A folyamatot segítő összes szereplő bevonásával formálódják tanulóink életminősége: az egészségmegőrzés és egészségfejlesztés.

Az egészségnevelési programunk hozzájárulást kínál az iskolából kikerülő fiatalok egészséges életmódjának kialakításához, életminőségükhöz.

Az iskola, a tanulók munkahelye. Öröm- és bánatforrás egyaránt lehet számukra. A serdülő középiskolás korosztály lelki egyensúlyának felborulása szorosan kapcsolódik jól ismert tüneti jelenségekkel (alkoholfogyasztás, dohányzás, táplálkozási problémák, életmódbeli zavarok stb.).

Az egészségre törekvés során elsődleges cél a ráhatás a teljes személyiségre, hogy minél kevesebben kerüljenek a pótselektívák csapdájába.

Az iskola ne a stressz forrásoként jelenjék meg a tanulók életében, hanem iskolájukhoz való viszonyukat általános komfortérzés, társas elfogadottság jellemezze. Ezért fontos az összes szereplő együttműködése, kapcsolata, összefogása, minden oktató tudatos részvétele az egészségnevelés folyamatában (pl. az idegen nyelv tanulása során is találkozunk a diákok az egészség témakörével). Legjobban a biológia és a testnevelés órákon, illetve az osztályfőnöki foglalkozásokon hangsúlyozódnak, körvonalazódnak az egészségnevelést felölelő témakörök.

Iskolai nevelőmunkánk fontos feladata a prevenció, illetve a tanulási vagy magatartási zavarokkal küzdő, esetleg rendellenes helyzetbe kerülő tanulók szakszerű segítése. Iskolánk tanulóifjúságának zöme nem a veszélyeztetett gyermekek köréből kerül ki: túlnyomó többségük rendezett családi háttérrel rendelkezik és jellemzően jó az iskola és a szülői ház együttműködése, kapcsolattartása. A különböző környezeti és társadalmi hatások következtében azonban a középiskolai korosztály egyre veszélyeztetettebbé válik, melynek lehetséges forrásai:

- családi háttér (bűnöző, szenvedélybeteg, illetve beteg szülők)
- környezeti okok (baráti kör)
- egészségügyi okok (szenvedélybetegségek: alkohol, drog, illetve mentális betegségek).

A tanuló veszélyeztetettségének felderítése kiemelten az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős feladata, de ugyanilyen fontos az osztályfőnökök és az oktatók kölcsönös, folyamatos együttműködése is.

Ennek érdekében különös hangsúlyt fektetünk az ifjúságvédelmi felelős munkájának körülhatárolásakor a prevenció és mentálhigiénés tevékenységre. A tanári közösségben, a szülők körében a szemléletformálás (tájékoztatás, előadás, tanácsadás, konzultáció) érdekében tevékenykedik, segíti az osztályfőnökök felvilágosító, egészségnevelő munkáját (előadások osztályfőnöki órákon igény szerint meghívott előadókkal, egészségnap, személyiségtesztek, szűrővizsgálatok).

A rászoruló tanulókkal egyénenként foglalkozik (beszélgetés, problémafeltárás, a konfliktusok kezelése, tanfolyam, súlyosabb esetekben jelzés más szakembernek).

Munkája során együttműködik az iskolaorvossal, a védőnővel, a Városi Családsegítő- és Gondozási Központtal, Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Érdi Tagintézményével, az Oktatói Testület valamennyi tagjával és az érintett tanuló szüleivel.

Szükség esetén az iskola felveszi és tartja a kapcsolatot

- az illetékes önkormányzatokkal, jegyzővel,
- a gyámügyi hatósággal,
- a rendőrséggel,
- a családsegítő központtal

Célunk a pozitív gondolkodás kialakítása. Ez csak abban az esetben lehetséges, ha az iskolai tevékenység minden területén hangsúlyt fektetünk erre.

A prevenció tevékenység részben tanórai keretben, részben megelőző programok keretében folyik az alábbi kiemelt témákban:

Az egészség fogalma

A környezet egészsége

Az egészséget befolyásoló tényezők

A jó egészségi állapot megőrzése

A betegség fogalma

A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata

A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata

Balesetek, baleset-megelőzés

A lelki egészség

A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs

A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tévéfüggőség)

A média egészséget meghatározó szerepe

Fogyasztóvédelem

Iskola-egészségügy igénybevétele

Kiemelt céljaink:

1. Egészséges életmód kialakítása

Cél: Az egészséges táplálkozás ismereteinek elterjesztése, ezeknek az alapelveknek oktatása és, hogy ezek az ismeretek gyűrűzzenek át a családi otthonokba.

Módszer:

- egészséges ételek készítése az iskolában az egészségnap keretein belül
- személyes higiénia
- dietetikus szakemberek, előadók meghívása
- előadások: anorexiáról, bulimiáról
- tanórákon: videofilmeik megtekintése

2. Prevenció:

Cél: alkohol, drog, dohányzás megelőzése és ehhez a témához kapcsolódó ismeretek eljuttatása az ifjúsághoz, szülőkhöz.

A már dohányzó fiataloknak pedig leszoktató programokhoz való kapcsolódási lehetőségek eljuttatása.

Módszer:

- védőnői és iskolaorvosi háttér biztosítása,
- oktatók szakirányú továbbképzése,
- osztályfőnöki órákon érzékenyítés
- kortárs csoporttal kapcsolattartás

3. Mentálhigiénés önevelés:

Cél: Az iskolába 9. évfolyamba bekerülő tanulóink felmérése egy személyiségteszttel, melynek eredményét megismerhetik.

Módszere:

- teszt írása a gyermek- és ifjúságvédő vezetésével,

- egyéni és csoportos foglalkozások vezetésével a tanulók segítése önmaguk teljesebb megismerésével,
- tanulásmódszertani foglalkozások bementi év elején.

4. Bűnmegelőzés:

Cél: Tanulóink legyenek tisztában a tetteik felelősségével. Ismerjék meg az alapvető törvényeket. Tudjanak különbséget tenni szándékos és nem szándékos tetteik között, ismerjék a bűnrészesség fogalmát.

Különösen kiemelt cél, hogy a drogtörvényekre vonatkozó friss ismeretek birtokába kerüljenek.

Módszere:

- előadás rendőrségi dolgozó bevonásával osztályfőnöki órákon,
- aktuális törvények ismertetése szórólapokon.

5. Párkapcsolatok és a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésében:

Cél: A diákjaink legyenek felkészülve az életükbe belépő párkapcsolatokra és ez ne divat, hóbort legyen számukra, hanem pozitív élmény, megtapasztalás. Ehhez feltétlenül szükséges az értékek átadása, alapvető ismeretek közlése, mely a szexualitási témára is kiterjed. Ezzel próbálva védelmet biztosítani számukra.

Módszere:

- osztályfőnöki órákon szituációs játékok játéka,
- osztályonkénti prevenciók beszélgetés a szexualitásról, az AIDS-ről a védőnő vezetésével.

6. Önvizsgálat

Cél: A tanuló ismerje saját testét, tisztában legyen a betegségek felismerésével.

Módszer

- 11. évfolyamon külön lányoknak, külön fiúknak az önvizsgálatról tart foglalkozást az iskolavédőnő,
- lányoknak emlő önvizsgálata, nőgyógyászati vizsgálat,
- fiúknak here önvizsgálata, here betegségei.

7. Elsősegélynyújtási alapismeretek

Cél: Alapvető elsősegélynyújtási ismeretek megismertetése a tanulókkal

Módszer:

- 10. évfolyam gépész tanulóinak tanóra keretében,
- egyéb évfolyamokon, osztályokban alkalmasszerűen.

Védőnő vezetésével.

8. Egészségnap

Cél:Egészséges életmódra nevelés

Módszer:

- évente 1 alkalommal egészségnap szervezése.

Az egészség-központú gondolkodás kialakításának szerves részét képezi a mindennapos testnevelés. Délutánonként a diákjaink igényeihez és képességeihez igazodva, figyelembe véve iskolánk tárgyi feltételeit is, adottak a tömegsport foglalkozási lehetőségek.

A testi nevelés színterein nagyobb teret próbálunk adni az életmódsportok számára. Ezzel szoros összefüggésben vannak a különböző sportra, mozgásra épülő táborok.

Számunkra a testnevelésnek az a legfontosabb célja, hogy ébren tartsa és erősítse a gyermekben meglévő, spontán egészséges mozgásvágyat, mutasson számára olyan tevékenységeket, melyek tapasztalatot nyújtanak az örömszerző mozgásról.

Számunkra az a fontos, hogy a gyerek önmagához képest mennyit fejlődik. A Netfit mérést is ezen alapelv szerint értékeljük. Megpróbáljuk a számára kedvezőbb, a valamiben tehetséget mutató tevékenységben célt elérni.

Fontos tényező a sportban a csapat. Egymásért küzdenek a csapattagok, figyelik és nem irigylik a másik teljesítményét. Ki-ki a maga teljesítményével járul hozzá a csapat, a csoport sikeréhez. A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami legfontosabb, része a siker is.

A mindennapos testnevelés segítséget nyújt a tanulmányi terhelés elviseléséhez. Lehetőség van általa a tanuláshoz szükséges tulajdonságok megerősítésére: a gyermek legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Mozgásos programjainkba alkalomadtán tanár kollégáink is bekapcsolódnak.

Iskolánkban szakképzett gyógytestnevelő tanár foglalkozik gyógytestnevelés keretében azokkal a diákokkal, akiknek mozgásszervi elváltozásuk, illetve belgyógyászati problémájuk miatt részleges, vagy teljes felmentésük van, s az iskolaorvos speciális tornára irányította őket.

Az iskolai környezeti nevelés fontos és elengedhetetlen része tehát az egészségnevelés. Fontossága átszövi iskolánk tantervét, tanítási gyakorlatát, melyben fontos szerepet kapnak az egészségre, az egészség megőrzésére vonatkozó ismeretek, fogalmak, adatok és összefüggések.

Az egészség, a WHO meghatározása szerint is egybefoglalja a testi, a mentális-lelki és a szociális jólétre való képességeket, állapotokat. Ezért is fontos, hogy az iskolánk, az egészségnevelési elgondolásainkkal, a terveinkkel és az eddigi gyakorlatunkkal biztosítani igyekszik, az oktató-nevelő munkánk során, azt az átfogó feltétel együttest, melyben az összes „szereplő” életminősége és jóléte érdekében, nemcsak fizikai, hanem mentálhigiénés és a társas viszonyok terén is, átfogót és egészet alkothat.

Az egészségnevelési programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat.

Az egészségnevelés megvalósításában részt vevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az igazgató megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- biológiatanárok,
- a testnevelő tanárok,
- a diákönkormányzatot segítő oktató,
- az iskolapszichológus,
- az ifjúságvédelmi felelős,

- az iskolai szociális segítő.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szakemberek, szakértők bevonására.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelésórákon,
- szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- diáksportkör működtetésével,
- sportprogramokkal,
- turisztikák szervezésével.

Sportversenyek lebonyolításával

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Komplex intézményi mozgásprogram

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész évén át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható, iskolán kívüli lehetőségeket is.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Segíteni a tanulók képességei és készségei alapján a sportágválasztásukat.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, önfegyelem, szabályok (játék és közlekedési) betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A tanévi sportprogramot az éves munkatervvek tartalmazzák.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A mozgásprogram megvalósításának színterei:

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.

„Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Valamennyi osztályunk heti 5 órarendi testnevelés órán vesz részt, melyből kettőt egy osztály kivételével délutáni óráként látogat sportkör keretében.

- A 12. évfolyamon tanulónk szabadon választott tárgyként felvehetnek középszintű és emelt szintű érettségire felkészítő testnevelés órákat.
- A tanév során egy alkalommal – tavasszal – a tanulók fizikai állapotának mérését - Netfit mérés - végezzük testnevelés órán. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelésórák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél a sportköri foglalkozásokon. A mérés, egyéni értékelés motiváló tényező, mivel a tanuló képet kap saját teljesítményéről, társai eredményeihez és saját korábbi eredményeihez viszonyítva is.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészségnap,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Házibajnokságot szervezünk:

Futball, sorversenyek, röplabda, kosárlabda, partizán, floorball, futás sportágakból.

Az iskolai sportkörünk az alábbi szakágakkal rendelkezik:

Futball, röplabda, kézilabda, kosárlabda, tollaslabda, asztalitenisz, művészeti relax, mozgásterápia-gyógytorna, sakk, úszás, tánc.

Az évszak sajátosságainak megfelelően a következő mozgásos tevékenységet végezzük:

Ősszel: futball, sorversenyek, biciklizés, röplabda.

Télen: kosárlabda, sakk, asztalitenisz, partizán, sítábor.

Tavasszal: floorball, futás, sárkányhajó.

Nyáron: gólyatábor.

Az egészségvédelmi projektnap és a prevenciós projektnap beépül az intézmény mindennapi életébe. A tanulmányi kirándulások meghatározó és szívesen vett programjai a kerékpártúrák és a gyalogtúrák.

Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek a város és egyéb szervezetek által meghirdetett sport- és egészségprogramokon.

- A városi és területi, regionális bajnokságokon, diákolimpián részt veszünk. Iskolánk sportolói egyéni és csapatversenyekben évről-évre szép helyezéseket érnek el. A Sárkányhajó bajnokságon diákok, tanárok és szülők egy csapatot alkotva indulnak a városi versenyen.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv melléklete.

A tanórai testnevelésen kívül valamennyi lehetőség a diákok önkéntességére épül. A program sikeressége tehát nagymértékben függ a szemléletmódtól.

Az iskolai sportköri foglalkozásokat tanulóink választása és a tanévenként változó órakerethez mérten szervezzük.

Egyéb tanórán kívüli programok:

Tanévkezdés előtt megszervezzük a 9. évfolyam „Sziszki gólyanap”. A tábor programjának fontos része a sporttevékenység és a prevenciós tevékenység.

Az évenként ismétlődő osztálykirándulásoknak részei a közösség- és szemléletformáló kerékpár, gyalog és barlangtúrák, a „hegymászások”.

Mentálhigiénés feladatok⁶³

Folyamat	KI	MIT	MIVEL	MIKOR	HOL	HOGYAN	MIÉRT
Mentálhigiénés tevékenységek	iskola-pszichológus	prevenció és probléma-kezelés	szükség szerint az iskola felszerelésének, eszközparkjának felhasználásával (Menta klub saját helység, informatika terem, számítógépek, stb.)	a teljes tanév során egyéni terve szerint, melyet minden tanév elején a munkatervben helyezünk el	az iskola területén, illetve iskolán kívüli programok esetén szükség szerint	Menta klub működtetése, esetmegbeszélések egyéni fogadóóra tanulóknak, kollégáknak, osztályfőnöki órák tartása	lelki, mentális egészségmegőrzés céljából, megfelelő attitűdök kialakítása

Cél	Feladat	Tevékenység	Szakemberek	Tevékenység részletezése
Drog-prevenció	Drogprevenációs foglalkozások	Osztályfőnöki órák	Osztályfőnök	
			Iskolavédőnő	
			Iskolapszichológus	
			Rendőr	Bűnmegelőzési órák
	Kortárs drogprevenációs szolgálat működtetése	Kortárs segítő program	Iskolapszichológus	
		Menta klub működtetése		
	Egészségnap	Drogprevenációs foglalkozás biztosítása	Iskolapszichológus Iskolavédőnő	Vetélkedő

⁶³ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából beépített tartalom.

Cél	Feladat	Tevékenység	Szakemberek	Tevékenység részletezése
Bullying prevenció	Szociális kompetenciák fejlesztése	Osztályfőnöki órák	Osztályfőnök	
			Iskolavédőnő	
			Iskolapszichológus	
		Menta klub működtetése	Rendőr	Bűnmegelőzési órák
			Iskolapszichológus	
	Egészségnap	Bullying prevenciós foglalkozás biztosítása	Iskolapszichológus Iskolavédőnő	Vetélkedő
Cél	Feladat	Tevékenység	Szakemberek	Tevékenység részletezése
Internetes függőség, zaklatás prevenció	IKT veszélyeiről foglalkozások	Osztályfőnöki órák	Osztályfőnök	Közös illem- és viselkedési szabályok kialakítása Közös minimum szabályok osztály, és iskolai szintű elfogadása
			Iskolapszichológus	
			Rendőr	Bűnmegelőzési órák
	Egészségnap	IKT veszélyeivel kapcsolatos foglalkozás biztosítása	Iskolapszichológus Iskolavédőnő	Vetélkedő

Módszerek és eszközök az egészségfejlesztéshez

- **Tanéven belüli programok:** osztályfőnöki órák, testnevelés óra, sportprogramok, témanapok (pl. egészségnap, sportnap)
- **Külső szakemberek bevonása:** pszichológus, védőnő, orvos, rendőrség, civil szervezetek
- **Intézményben működő klubok és csoportok:** MENTA klub, kortárssegítők, Hős Iskola foglalkozások
- **Szűrővizsgálatok:** rendszeres egészségügyi vizsgálatok az iskolaorvosi és védőnői szolgálattal együttműködve

Egészségvédelmi munkaterv

I. félév

Hó	Szűrővizsgálat	Tisztasági vizsgálat	Egészségnevelés
IX.	9. évf. védőnői szűrése, testnevelési besorolás. 16 éves státusz előkészítés 12. évfolyam védőnői szűrése	Higiénés ellenőrzés vizsgálatok alkalmával Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Felkérésre előadás tartása oktatóknak Elsősegély-oktatás igény esetén
X.	9. évf. orvosi szűrése, testnevelési besorolás. 16 éves státusz Hiányzók pótvizsgálata 12. évfolyam orvosi vizsgálata	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Elsősegély-oktatás igény esetén
XI.	9. és 12. évf. hiányzók pótszűrése	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Elsősegély-oktatás igény esetén
XII.	9. és 12. évf. hiányzók pótvizsgálata	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Elsősegély-oktatás igény esetén
I.	10. évfolyam szűrése 16 éves státusz, 12. évfolyam. hiányzók pótvizsgálata	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Elsősegély-oktatás igény esetén

II. félév

Hó	Szűrővizsgálat	Tisztasági vizsgálat	Egészségnevelés
II.	10. évfolyam vizsgálata 16 éves státusz	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Káros szenvedélyek 9. évfolyam Dohányzás, e-cigaretta
III.	Hiányzók pótvizsgálata	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	10. évf. Táplálkozási anomáliák 11. évfolyam önvizsgálat
IV.	Hiányzók pótvizsgálata	Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Felvilágosító órák 9. évf. Önvizsgálat 11. évf. Egészségnap szervezésben részvétel igény esetén

V.	Leendő 9. évfolyam gépész, vegyész, elektronika és elektrotechnika ágazaton foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat	Tisztasági vizsgálat szükség es etén	Baleset megelőzés előadás 10. évf. alkohol előadás Egészséges nap szervezése, egyeztetése
VI.		Tisztasági vizsgálat szükség esetén	Egészségnap

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az oktatók és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló szekciók a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden oktatója, dolgozója felelős.

4. OKTATÁSI PROGRAM

4.1. Helyi tanterv óraszámai

Iskolánk helyi tanterve 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók alapján az alábbi heti óraszámokkal dologzik:

A kötelező és nem kötelező foglalkozások heti órászáma

Gimnáziumi osztály:

Műveltségi terület, tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Matematika				
matematika	3	3	3 +1	3 +1
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	2	2	3 +1	3
állampolgári ismeretek				1
Természettudomány és földrajz				
természettudomány			2 (ezt választhatja, vagy egy fakultáció valamely természettudományból)	
kémia	2	1		
fizika	2	3		
biológia	2	3		
földrajz	2	1		
Idegen nyelv				
első idegen nyelv: angol nyelv	3 +1	3 +1	4	4
második idegen nyelv: német nyelv	3 +1	3 +1	3 +1	3 +1
Művészetek				
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	
dráma és színház				
mozgókép-kultúra és médiaismeret				1
Technológia				
digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret	-	-	4 (egy fakultáció kötelező)	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4 (fakultáció)	5 (fakultáció)
Maximális órakeret	34	34	34	34

Nyelvi előkészítő gimnáziumi osztály:

Műveltségi terület, tantárgy	NYEK évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom					
magyar nyelv és irodalom		3	4	4	4
anyanyelv és helyesírás készségfejlesztés	2				
Matematika					
matematika	2	3	3	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek					
történelem		2	2	3 +1	3
állampolgári ismeretek					1
Természettudomány és földrajz					
természettudomány				2 (ezt választhatja, vagy egy emelt fakultáció valamely természettudományból)	
kémia		2	1		
fizika		2	3		
biológia		2	3		
földrajz		2	1		
Idegen nyelv					
első élő idegen nyelv: angol	12	3 +1	3 +1	4	4
második idegen nyelv: német	6	3 +1	3 +1	3 +2	3 + 3
Művészetek					
éneke-zene		1	1		
vizuális kultúra		1	1	1	
dráma és színház					
mozgóképkultúra és médiaismeret					1
Technológia					
digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés					
testnevelés	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret		-	-	4	4
Kötelező alapóraszám	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	4 (fakultáció)	5 (4 óra fakultáció)
Maximális órakeret	32	34	34	34	34

Technikumi osztályok

Tantárgyak/évfolyam		9.	10.	11.	12.	13. (informatika és távközlés ágazat)	13. (gazdálkodás és menedzsment ágazat)	13. (gépészet, elektronika és elektrotechnika, vegyszer ágazat)
Közismereti	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	0	0
	Idegen nyelv: angol	4	4	3	3+1	0	0	0
	Matematika	4	4	3	3+1	0	0	0
	Történelem	3	3	2+1	2	0	0	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	0	0
	Digitális kultúra	1+2	0	0	0	0	2	2
	Mesterséges Intelligencia alapjai	0,28						
	Testnevelés	4	4	3	3	0	0	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy*:	0	2	2	0	0	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (választható fakultáció)	0	0	2	2	0	0	0
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	2	0	0
	Összes közismereti óraszám	24,28	24	19	18	3	3	3
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	28	28	28
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	2**** (fakultáció)	2**** (fakultáció)	2**** (fakultáció)
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36**	31	31	31
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	34	34
Felhasznált órakeret		33,28	33	34	34	33	33	33

*Informatika és távközlés, gépészet, elektronika és elektrotechnika valamint a közlekedés és szállítmányozás ágazat: fizika

gazdálkodás és menedzsment ágazat: földrajz

vegyszer ágazat: kémia

**31 hét közismereti órák esetén, 36 hét szakmai órák esetén

*** 2 óra: választható fakultáció a továbbtanulás elősegítése érdekében.

4.2. A KÖZISMERETI KERETTANTERVEKBEN ÉS A PROGRAMTANTERVEKBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Részletezve az alábbi fejezetekben:

- 2.1.2. A szakmai oktatás tanulási eredményességet növelő fejlesztő céljai, feladatai, eszközei, eljárásai a tanulók sikeres nevelése-oktatása, személyiségfejlesztése érdekében a nat nevelési céljai és kulcskompetenciái mentén
- 2.1.3. A szakmai oktatás és nevelés sajátos pedagógiai módszerei kulcskompetenciák a Nat fókuszai mentén

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk oktatói a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

A kiválasztás szempontjai

- A taneszköz feleljen meg a helyi tanterv követelményeinek, segítse elő az érettségi és szakmai vizsgákra való felkészítést.
- Tegye lehetővé a tanítási-tanulási módszerek sokszínűségét.
- Alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz.
- Legyen több éven át használható, tartós és esztétikus kivitelezésű.
- Támogassa az önálló tanulói munkavégzést.
- A tankönyv szerepeljen a hivatalos tankönyvlistán. Kivételes, indokolt esetben az oktató az igazgatóval egyeztetve a szülők egyetértése esetén választhat a tankönyvvé nem nyilvánított könyvekből.
- Iskolánk törekszik arra, hogy egy-egy iskolatípusban az azonos tantárgyakhoz azonos tankönyveket (tankönyvcsaládot) használjanak a tanulók, ez megkönnyíti az egységes mérés-értékelést is.

Az oktató nem választhat olyan tankönyvet:

- amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és a tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak,
- amelyet a szülők közössége elutasít.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, kivéve, ha a szülők ezt írásban jóváhagyják.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a leendő kilencedikeseket beiratkozáskor, a már iskolánkba járó tanulókat az első tanítási napon, illetve az első szakórán, a szülőket a tanévkezdő szülői értekezleten tájékoztatjuk.

A tankönyvekkel kapcsolatos tájékoztatás, a tankönyvosztás is az első tanítási napon történik.

A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

4.3. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TERVE

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló terve a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a terv iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A terv figyelembe veszi a helyben felkínálható, iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: a tanuló legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Céljaink:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza. 3 testnevelés órán túl délutáni foglalkozás (testnevelés óra) keretében választhatják tanulóink a következő mozgásformákat: focit, röplabda, kézilabda, kosárlabda, tollaslabda, asztalitenisz, művészeti relax, mozgásterápia-gyógytorna, sakk, úszás, tánc.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknál, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A jogszabályok megkövetelik, hogy az iskolákban gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. A mérés során feltérképezhetőek a hiányosságok, amely alapján felzárkóztató terv készíthető.

Évente két alkalommal, ősszel és tavasszal gondoskodni kell a mérés elvégzéséről. Az ifjúsági orvos és a védőnő által végzett egészségügyi vizsgálatok és a tanulók életmódjának feltérképezése összegzésképpen kialakítható a hiányosságok és az egészségügyi hátrányos helyzet megszüntetésére személyre szabott edzésprogram is.

A testnevelő tanárok feladata a testnevelési órákon elvégezni NETFIT mérést. A vizsgálatot minden olyan egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést. A könnyített és gyógytestnevelésre utalt tanulók minősítése csak szakorvosi vélemény alapján, az orvos által nem tiltott próbák eredménye alapján végezhető el.

A kiegészítő vizsgálatok elvégzése nem tartozik a tanár feladatai közé, de a sportéletmód-tükör sok hasznos információt adhat a tanuló egészséges életvitelének kialakításához, formálásához.

Kötelezően elvégzendő fizikai állapotmérési tesztek:

- testsúly,
- testmagasság,
- testzsírszázalék,
- 20 m ingafutás,
- ütemezett hasizom,
- törzsemelés,
- ütemezett fekvőtámasz,
- helyből távolugrás,
- kézi szorítóerő,
- hajlékonysági teszt.

4.4. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN AZ OKTATÓVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A szabadon választható tantárgyak közül a 11. és 12. valamint 13. évfolyamon az emelt és közép szintű érettségire való felkészítésben részt vevők esetében a 3.1 fejezet táblázatai szerint járunk el.

Iskolánk a tanuló érdeklődésének, igényének megfelelően nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez – felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás céljából illetve egyéni foglalkozásokat a tehetség kibontakoztatása érdekében.

A tehetség, a képesség kibontakozását, a tanulók továbbtanulását szolgálják a választható tanórai foglalkozások, az emelt szintű érettségire való felkészítés is.

Az óratervekben megjelölt, választható tantárgyakat a tanulók a Szervezeti és Működési Szabályzatban, illetve a Házirendben szabályozott eljárásrend szerint választhatják ki és tanulhatják.

A szakmai igazgatóhelyettes feladata meghatározni a választható tantárgyak körét, elbírálni a tantárgyválasztással kapcsolatos tanulói módosítási kérelmeket.

Az iskola szakmai igazgatóhelyettese minden tanév áprilisában az osztályfőnökök közreműködésével írásban értesíti a szülőket és a tanulókat a következő tanévben választható tantárgyakról, lehetőség szerint az azt tanító oktatókról.

Emelt szintű érettségi felkészítés választható a Szakmai Program szerint. A tizennegyedik életévét betöltött tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen, tizennyolcadik életévét betöltött tanuló esetén maga a tanuló, a szülő egyetértésével minden évben *május 20-áig* írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek.

A tanuló által önként vállalt órákon (fakultációkon, választható nyelvórákon) való részvétel a jelentkezést követően kötelezővé válik. Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő a választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-áig a jogszabályi előírások alapján.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat az oktatók közül, amennyiben a téma és a képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre külön oktató vezetésével.

A választható tárgyak esetén (a közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Ha 11-12-es évfolyamon az egy tárgyból fakultációt választók létszáma nem éri el a 7 főt, akkor a fakultáción a két évfolyamot összevontan kell megtartani.

A nem kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszám

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása gimnáziumunkban	Melyik tantárgy óraszámát lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
	Választható fakultáció	
11.	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
12.	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
11.	Történelem	2 óra
12.	Történelem	2 óra
11.	Matematika	2 óra
12.	Matematika	2 óra
11.	Angol nyelv	2 óra
12.	Angol nyelv	2 óra
11.	Német nyelv	2 óra
12.	Német nyelv	2 óra
11.	Fizika	2 óra
12.	Fizika	2 óra
11.	Biológia	2 óra
12.	Biológia	2 óra
11.	Kémia	2 óra
12.	Kémia	2 óra
11.	Földrajz	2 óra
12.	Földrajz	2 óra
11.	Rajz/média	2 óra
12.	Rajz/média	2 óra
12.	Testnevelés	2 óra
11.	digitális kultúra	2 óra
12.	digitális kultúra	2 óra

Technikum érettségire felkészítő tantárgy, vagy szabadon tervezhető órakeret	Tantárgy/fakultáció	óraszám
11.	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
12.	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
11.	Történelem	2 óra
12.	Történelem	2 óra
11.	Matematika	2 óra
12.	Matematika	2 óra
11.	Angol nyelv	2 óra
12.	Angol nyelv	2 óra
11.	Digitális kultúra	2 óra
12.	Digitális kultúra	2 óra
13.	matematika	2 óra
13.	fizika	2 óra
13.	angol nyelv	2 óra
13.	digitális kultúra	2 óra

A fakultációk tananyagát az oktató a csoporthoz és a kimeneti követelményekhez igazítja, és a tanmenetben rögzíti.

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség vezetője és az intézményvezető által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák.

4. 5. AZON TANTÁRGYAK MEGNEVEZÉSE, AMELYEBŐL AZ INTÉZMÉNY TANULÓINAK KÖZÉP- VAGY EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA VALÓ FELKÉSZÍTÉSÉT A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY KÖTELEZŐEN VÁLLALJA, TOVÁBBÁ ANNAK MEGHATÁROZÁSA, HOGY A TANULÓK MILYEN KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE MELLETT MELYIK VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYBÓL TEHETNEK ÉRETTSÉGI VIZSGÁT

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül gimnáziumunk és technikumunk az egyes gimnáziumi és technikumi osztályok óraterveiben meghatározott tantárgyakból vállalja a tanulók felkészítését emelt és/vagy középszintű érettségi vizsgára. A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról értelmében a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül a gimnáziumban legalább három, a technikumban legalább kettő vizsgatárgyból kell lehetővé tenni a középszintű vizsgára való felkészülést. Az emelt szintű érettségire történő felkészülést a gimnáziumban legalább kettő, a technikumban legalább egy vizsgatárgyból kell biztosítani. Az intézményben választható tantárgyak körét és a jelentkezés feltételeit a 3.4. fejezet tartalmazza.

Gimnáziumban: Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv,

A tanuló a kötelező érettségi tárgyon túl jelentkezhet választható vizsgatárgyból érettségi vizsgára.

A kötelező vizsgatárgyakon túl az alábbi tantárgyakból biztosítjuk a középszintű érettségire a felkészítést: biológia, fizika, földrajz, digitális kultúra, kémia, testnevelés, vizuális kultúra.

A kötelező vizsgatárgyakon túl az alábbi tantárgyakból biztosítjuk az emelt szintű érettségire a felkészítést: magyar, matematika, történelem, angol nyelv, német nyelv, digitális kultúra, földrajz, biológia, fizika.

Technikumban: Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmai vizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg.

A kötelező vizsgatárgyakon túl az alábbi tantárgyakból biztosítjuk az emelt szintű érettségire a felkészítést: magyar, matematika, történelem, angol nyelv, digitális kultúra,

Az érettségi vizsga vizsgatárgyait, a tantárgyi követelményeket és az érettségi vizsga menetét a 100/1997-es Korm.rend., a 40/2002. (v. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről és a tanév rendje rendeletek határozzák meg.

Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, a szakképző intézményben az adott tantárgy további tanulása alól mentesül. A tanuló az adott tantárgyból nem részesül értékelésben és az órák látogatása alól is felmentést kap. **Kivételt képez az idegen nyelv tantárgy.** A tanuló az idegen nyelv tantárgy óráinak látogatása alól kizárólag akkor mentesül, ha az adott nyelvből B2 szintű (középfokú) komplex nyelvvizsgával rendelkezik. Amennyiben ilyen nyelvvizsgát nem tud bemutatni, az idegen nyelv órák látogatása a sikeres előrehozott érettségi vizsga ellenére is kötelező.

4.5.1. AZ EGYES ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról,
- 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket minden év január 31-ig ismerteti az oktató a diákokkal.

Érettségi témakörök elérhetőek az alábbi linken:

https://www.oktatas.hu/koznevels/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

4.6. A GÉPJÁRMŰVEZETŐI („B” KATEGÓRIÁS) ELMÉLETI KÉPZÉS ÉS VIZSGÁZTATÁS INTÉZMÉNYI RENDJE

A képzésben való részvétel

- Az intézmény biztosítja a tanulók számára a „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges gépjárművezetői elméleti tanfolyamon való részvételt.
- A tanfolyam a regisztrációs és tanulmányi alrendszerben (KRÉTA DKT) elérhető online közlekedési alapismeretek és online elsősegélynyújtási modulokból áll.
- A tanfolyam teljesítése tanítási időn kívül, saját használatú informatikai eszközön is lehetséges.
- Az intézmény igény esetén péntek 8. órában (15.00-15.45) informatika teremben biztosít hozzáférést a tanulóknak az elméleti tanfolyamon való részvételhez. Az elméleti tanfolyamon való részvétel ideje alatt más tanórai vagy egyéb foglalkozás a részt vevő tanulók számára nem szervezhető.

Elsősegélynyújtási ismeretek biztosítása

- Az intézmény az elsősegélynyújtási tananyag támogatására legalább egy alkalommal jelenléti formában demonstrációs foglalkozást szervez.
- A bemutató megszervezése az állami mentőszolgálat bevonásával történik.

Vizsgáztatás

- Az intézmény biztosítja az online közlekedési alapismeretek elméleti vizsga és az online elsősegélynyújtási vizsga letételét a KRÉTA DKT rendszerben.
- A tanulók a vizsgák teljesítéséről tanúsítványt kapnak, amely „megfelelt” vagy „nem megfelelt” minősítést tartalmaz.
- A „megfelelt” minősítés igazolja a „B” kategóriás járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges elméleti követelmények teljesítését.
- Az intézmény biztosítja, hogy a tanúsítvány – az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerinti, az elsősegélynyújtásból előírt ismeretek megszerzésének igazolása céljából – a Magyar Vöröskereszt részére bemutatásra kerüljön.

Informatikai feltételek

A tanfolyam és a vizsgák teljesítéséhez szükséges informatikai háttér az intézmény a KRÉTA DKT rendszer biztosításával teremti meg.

A tanulói jogviszony megszűnését követő teljesítési lehetőségek

- Az intézmény biztosítja, hogy a tanulói jogviszonyuk megszűnését követően – amennyiben az a tanulmányok befejezésével történt – a tanulók a megkezdett gépjárművezetői elméleti tanfolyamot a tanulmányok lezárását követő 12 hónapon belül befejezhessék.
- Ezen időszakban a volt tanulók számára a vizsgára jelentkezés lehetőségét az intézmény nem tagadhatja meg.

4.7. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI**4.7.1. ELLENŐRZÉS**

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak.

Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

4.7.2. ÉRTÉKELÉS

A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is kötelezően az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendeletben szabályozott kerettantervi anyag alapján, és a 2020. szeptember 1-jétől bevezetett Módosított Nemzeti Aparenter alapjául szolgáló kerettantervek, illetve a szakképzési programtervek alapján történik.

Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktató tanügyigazgatási jogköre.

Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lennie.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat.

Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A Szakmai Program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjen meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a diagnosztikus értékelést (bemeneti mérések), a minősítő (szummatív) értékelést (teljesítménymérést), és a fejlesztő (formatív) értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- a tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytisztelét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Az értékelés feltétele:

Az oktató minden tanév első tanórán a tanulókkal ismerteti a tantárgy követelményrendszerét, a tárgyra vonatkozó értékelési rendszert, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és a javítási lehetőségeket.

Az értékelés formái

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács tanórán és azon kívül;
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás;
- a tantestület, illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Személyes szóbeli értékelés

- tanítási órákon folyamatosan,
- az évközi érdemjegyek, a félévi és év végi osztályzatok megállapításakor,
- félévente a magatartás és a szorgalom elbírálásakor az osztályfőnök által, fogadóórák alkalmával.

Szöveges értékelés írásban

- a dolgozatokhoz írt rövid vélemény, tanács, bírálat,
- dicséret, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba,
- külső felkérésre készített vélemények, minősítés (szakértői véleményhez, rendőrség, bíróság, gyermekvédelem, pályázatok).

Értékelés, minősítés

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét.

Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb.

Az egyes szaktárgyak tanárai a munkaközösségükön belüli közös megegyezés alapján egységesen értékelik a tanulókat.

Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása.

A tanárok a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Az osztályzatok kialakításának elvei (Szt 180.§ (1), Nkt. 54.§, 20/2012. EMMI-rendelet 64.§)

- az oktató a tanuló teljesítményét év közben érdemjegyekkel (1-5) értékeli, félévkor és év végén osztályzattal /jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) minősíti,
- a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük,
- a tanórai aktivitást és az önmagához mért fejlődést is figyeljük,
- az érdemjegyhez és az osztályzathoz szóbeli értékelés is társul,
- a félévi osztályzat az ellenőrző könyvbe, az év végi a bizonyítványba kerül.

Az 5 fokú osztályozás ajánlott követelményei az írásbeli feladatoknál

Minden tantárgyra kötelező pontozási útmutatót nem alkalmazunk, ezek kialakítása és nyilvánosságra hozása a munkaközösségek feladata az adott tantárgy követelményeinek figyelembevételével.

Tesztfeladatoknál az általánosnál szigorúbb hozzárendelés alkalmazható.

Szóbeli feleltetésnél:

- 5 /jeles/: kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,
- 4 /jó/: összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik,
- 3 /közepes/akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri,
- 2 /elégséges/: nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,
- 1 /elégtelen/: elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények 50%-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

A fenti kritériumok ajánlások, azok betartása az egységes értékelés következetes alkalmazását segíti.

Értékelésünk a következő kritériumoknak felel meg:

- érvényesül az ösztönző – fejlesztő hatás és a folyamatosság,
- személyre szabott,
- megfelelő arányban áll a szó- és írásbeli forma,
- figyelembe veszi a munkaközösségek követelményrendszerét,
- nem fegyelmező, megtorló jellegű,
- biztosítja a javítás lehetőségét.

A tanulókkal kapcsolatban értékelési fogalmainkat az alábbi táblázat szerint kezeljük:

Módszer	Funkció	Cél
mérés írásban	minősítő, kategorizáló	- érdemjegy, osztályzat szerzése - fejlesztés
	diagnosztizáló, elemző	- differenciálást elősegítő - tervezéshez információszerzés - rangsor felállítása - tendencia felismerése
megfigyelés, beszélgetés, kikérdezést, stb. döntően szóban, ritkán gyakorlati feladattal	minősítő	- érdemjegy, osztályzat szerzése
	motiváló	- érzelmi töltés fokozása

A minősítő funkció alkalmazásával jutnak érdemjegyekhez a tanulók, melyekből félévkor és év végén osztályzat születik.

Az oktató:

- köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét,
- nem sértheti a gyermek jogaira vonatkozó rendeleteket,
- be kell tartania a Szakképzési törvénynek az oktató kötelességeire vonatkozó rendelkezéseit.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai:

A mért terület	A mérés eszköze
Egy tanórai tananyag számonkérése	Szóbeli, vagy írásbeli felelet, teszt, feladatlap
Néhány tanórát átfogó tananyag (1-5 óra)	Szóbeli felelet, dolgozat, házi dolgozat
Egy témakör tananyaga	Témazáró dolgozat, projekt (pl. rajz, mozgóképismeret) gyakorlati produktum értékelése
1 tanév anyagából	Évfolyamdolgozat
Több tanév anyagából	Belső vizsgák a 9., 10., 11. évfolyamon
Készségek, képességek vizsgálata	Országos kompetenciamérések, NETFIT
A 9-12. évfolyam helyi tantervi követelményeinek való megfelelés	Érettségi vizsga
Technikumban a szakmai követelményeknek való megfelelés	Szakmai vizsga

Az előző tanórai tananyag számonkérése előzetes bejelentést nem igényel az oktató részéről, de a felmérő dolgozatok és témazáró dolgozatok megíratását legalább 1 héttel előbb az oktató köteles bejelenteni és az elektronikus naplóba bejegyezni.

Egy munkanapon legfeljebb 2 témazáró dolgozat íratható.

Érdemjegyek elvárható száma

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak.

A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek.

A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább öt alkalommal szerezzon érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Bemeneti mérés

Azt a célt szolgálja, hogy az intézménybe kerülő tanuló ismereteinek szintjét megállapíthassuk, jelzéseket kapjunk a képességekről, a várható teljesítményekről, informálódhassunk a személyiségjegyekről.

Konkrétan a nyelvi csoportbeosztások differenciációja, az informatikai csoport beosztások előkészítése, adatszolgáltatás felkészítő munka szervezéséhez, bázishelyzet megállapítása az osztályfőnöki nevelési terv elkészítéséhez, sajátos képességekre épülő tanórán kívüli tevékenységi irányok tervezése érdekében az első tanítási órákon elvégzendő.

Módszere: adat- és feladatlap, különböző szinteknek megfelelően összeállított kérdőív.

A feldolgozás után az oktató ez alapján tervezi a tananyagot.

	Mérések ⁶⁴	Felelős	Célcsoport	Típus	Eszköz	Cél
1.	matematikai alapkészségek 9. osztály bemeneti mérése	szakmai igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9. technikumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
2.	szövegértési alapkészségek 9. osztály bemeneti mérése	szakmai igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9. technikumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
3.	tanulásmotiváció/attitűd 9. osztály bemeneti mérése	szakmai igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9. évfolyam	online kérdőívek	online felület	a tanulók megismerés, beilleszkedés elősegítése
4.	idegen nyelvi szintfelmérés	idegen nyelvi munkaközösség- vezető	9. évfolyam	iskolai szintfelmérés	excel táblázat	csoportbontások kialakítása, tananyag tervezése
5.	hozott tudás mérése	szaktanárok	9. évfolyam új tantárgyak esetén felsőbb évfolyamban is	szaktanár által összeállított teszt, felmérés	excel táblázat	a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
6.	neveltségi szint mérése	osztályfőnökök	minden osztály	saját mérőeszköz	excel táblázat	nevelési célok kihelölése
7.	matematikai alapkészségek 9. osztály kimeneti mérése	szakmai igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9. technikumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
8.	szövegértési alapkészségek 9. osztály kimeneti mérése	szakmai igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9. technikumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése

⁶⁴ Ginop 6.2.3.-17-2017-00011 A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése „A szakképző intézmények átfogó megújítása az alapkészségek fejlesztése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” projekt mentén megvalósuló jógyakorlatok beépítése céljából bevett tartalom.

9.	kompetenciamérés: matematika	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9.10, 11. gimnáziumi és 10. technikumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
10.	kompetenciamérés: szövegértés	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9.10, 11. gimnáziumi és 10. technikumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
11.	kompetenciamérés: idegen nyelv	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9.10, 11. gimnáziumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
12.	kompetenciamérés:történel em	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9.10, 11. gimnáziumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
13.	kompetenciamérés: természettudományok	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9.10, 11. gimnáziumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése
14.	kompetenciamérés: digitális kultúra	nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, mérési koordinátor	9.10, 11. gimnáziumi évfolyam	országos felmérés	online felület	atipikus tanuló szűrésére, a tapasztalatok megbeszélése tananyag tervezése

Kimeneti mérés

A hozzáadott pedagógiai érték megállapítására irányul:

- érettségi eredményességének értékelése,
- felsőoktatási intézményekbe jutottak, munkába állók számbavétele.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítés értékelése:

Ha a tanuló emelt szintű érettségi felkészítésre jár, akkor ezt külön tárgyként, külön értékeléssel tüntetjük fel a naplóban és a bizonyítványában.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván az oktatóktól. Az oktatók a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak. Az Oktatói Testület véleménye szerint a tanítási-tanulási folyamat csak akkor lehet eredményes, ha az oktató által irányított tanóra, tanórán kívüli foglalkozások és az otthoni felkészülés, gyakorlás, tanulás egészséges arányban egészítik ki egymást. Alapvető célunk, hogy a tanuló a tanórán felfogja, megértse, bizonyos mértékig begyakorolja a tananyagot, de a középiskolai követelmények olyan magasak, hogy szükség van az anyag otthoni tanulására, a rögzítésére, a begyakorlásra. Ezért iskolánkban nem tudunk eltekinteni az írásbeli és szóbeli házi feladatok és az otthoni felkészülés megkövetelésétől.

A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése.
- Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

- Az egy tanórára való felkészülés ideje (amely magában foglalja az írásbeli feladatok elkészítését is) átlagban ne legyen több 40 percnél egy közepes tanuló képességeihez méretezve.
- A feladatokat mindig pontosan határozzuk meg.
- Az írásbeli és szóbeli feladatokat elsősorban a tankönyv és egyéb segédletek felhasználásával lehessen megoldani. Ha más forrásokat is igényel a feladatok megoldása (könyvtári munka, internet) a tanulónak azt előre jelezzük, és hagyjunk több időt a feladatok elvégzésére.
- A hétvégi pihenőidőt a tanulók számára úgy biztosítjuk, hogy nem jelölünk ki aránytalanul több házi feladatot.
- Az őszi, téli és tavaszi szünet a tanulók pihenését, regenerációját szolgálja, így csak indokolt esetben adunk számukra többletfeladatot (pl. 12. évfolyamosok esetén az érettségi témakörök kidolgozása, megtanulása). Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra. A tanulók heti átlagos otthoni tanulmányi munkája a tantárgy heti óraszámának felét nem haladhatja meg.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- változatos legyen,
- előkészített legyen,
- az elmélyítést segítse,
- gyakoroltasson,
- szoktasson a csoportos munkára,
- az összes házi feladat kevesebb mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédképességet,
- teremtsen lehetőséget az együttműködésre,
- fejlessze a verbális memóriát,
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát,
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Félévkor és tanév végén tanulót elégtelen érdemjeggyel leosztályozni illetve javító vizsgára utasítani csak abban az esetben lehet, amennyiben a szülő tájékoztatva lett arról, hogy gyermeke gyengén, vagy bukásra áll az adott tantárgyból.

4.7.3. A MUNKAKÖZÖSSÉGEK ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

4.7.3.1. A társadalomtudományi munkaközösség értékelési rendszere

Magyar nyelv és irodalom, történelem

Az értékelés célja

Az értékelés célja a motiválás, a folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Folyamatos visszajelzés a tanulási folyamatról, a kitűzött célokhoz viszonyított eredményességről.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

A számonkérés és értékelés elvei

- Egy féléven belül a tanulónak a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük, törekedve a szóbeliség és írásbeliség megfelelő arányára.
- A röpdolgozatok, kisebb számonkérések, szóbeli, írásbeli feleletek, órai munka, szorgalmi, házi feladat = kis jegy, súlya 1-szeres
- A témazáró dolgozat érdemjegye pirossal kerül a naplóba, súlya 2-szeres
- Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.
- Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli és szóbeli.

Értékelési skála

A szóbeli és írásbeli számonkérés esetén az értékelés ötjegyű skálán történik.

A tanuló szóbeli teljesítménye

- 1 - elégtelen**, ha a felelet összefüggéstelen, hibákkal teli
- 2 - elégséges**, ha a felelet hiányos és gyakran hibás, többször félreérthető
- 3 - közepes**, ha a felelet hiányos vagy gyakran hibás, esetenként félreérthető
- 4 - jó**, ha a felelet kevésbé hiányos vagy hibás
- 5 - jeles**, ha a felelet minimálisan hibás vagy hibátlan

A tanuló írásbeli teljesítménye

1 – elégtelen 50 % alatt

Ez alól kivételt képeznek az érettségi típusú számonkérések, ahol ez az érték 30 %.

A többi érdemjegy megállapítása az elért pontok százalékában arányosan történik, aminek meghatározása a dolgozat jellegétől, tartalmától függően az oktató kompetenciája.

Félévi és év végi osztályzat a napló számított átlag alapján

- 4,60-tól jeles
- 3,60-tól jó
- 2,60-tól közepes
- 2,00-tól elégséges

De a félévi/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, például a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, illetve hanyatló teljesítményét is. Így a szaktanár – saját belátása szerint - a fenti átlagoktól felfelé vagy lefelé is eltérhet a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál.

Minimumfeltételek

Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye. Fakultációs tárgyak értékelésénél az adott szintű érettségi követelményekhez igazodunk.

A motiváció módja

A tanulókat a tanév elején megismertetjük a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi/év végi osztályzatok.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

A követelmények és az értékelés alapelveinek ismertetését dokumentáljuk. Minden oktató minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert, ezt a diák a füzetében rögzíti. Az év végi vizsgák esetében legkésőbb február 15-ig ismertetjük a tanulókkal a vizsga részeit, témaköreit, értékelési módját. A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolniuk kell az oktatókkal egyeztetett módon és időpontban.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

- tanév közben az elektronikus naplóba írt jegyekkel, valamint fogadóórán személyes konzultáció a gondviselővel/szülővel,
- első és második félévben a szülők értesítése az elektronikus naplón keresztül a gyenge tanulmányi eredményekről,
- félévkor és tanév végén az elektronikus naplóban a félévi és év végi osztályzatokkal,
- félévkor és tanév végén az osztályfőnök értesíti a szülőt az ellenőrzőbe (félévkor) és a bizonyítványba (év végén) írt érdemjegyekkel.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanuló tanulmányi munkájának írásban történő ellenőrzési, értékelési módja

- röpdolgozat (nem kell előre bejelenteni)
- tesztfeladat - feladatlapon, számítógépen, telefonon (nem kell előre bejelenteni)
- dolgozat (előre bejelentett)
- témazáró dolgozat (előre bejelentett)

A tanuló tanulmányi munkájának szóban történő ellenőrzési, értékelési módja

- szóbeli felelet (nem kell előre bejelenteni)
- szóbeli felelet értékű írásbeli beszámoltatás (nem kell előre bejelenteni)
- szóbeli vizsga a 9. évfolyam végén (előre bejelentett)

A tanuló tanulmányi munkájának gyakorlatban történő ellenőrzési, értékelési módja

- otthon elkészítendő gyakorlati feladat (gyűjtőmunka, szövegalkotási feladat, szövegértési feladat, projektmunka, PPT készítése, egyéb feladatok),
- házi feladat értékelése jeggyel (munkafüzetben, tankönyvben lévő feladatok, fogalmak, memoriterek, stb.),
- versenymunka, pályázat, stb. értékelése jeggyel,
- órai munka értékelése jeggyel.

Minden tanuló köteles az órai munkában részt venni. Az órán ott kell lenni a füzetnek, könyvnek, szöveggyűjteménynek, egyéb taneszköznek. A tanuló csak ebben az esetben tud érdemi munkát végezni, azaz az órai munkában részt venni.

Az értékelés formái

Az értékelés diagnosztikus formái

Az előzetes készségeket és a tudást mérjük fel annak érdekében, hogy osztályra és személyre szabhatóan tudjuk kialakítani a tanítási módszereinket. Ezek formái:

- tanév elején felmérő dolgozat (pl. 9. évfolyamnál, új osztály tanításakor stb.),
- új anyagrész tanításának megkezdésekor (pl. oktatói kérdésekkel tájékozódás arról, hogy birtokában vannak-e a szükséges előismereteknek; tanári megfigyeléssel tájékozódás az előzetes ismeretekről).

Az értékelés szummatív formái

Egy-egy tanulási szakasz lezárásaként alkalmazzuk:

- témazáró dolgozat,
- félévi és év végi osztályzat,
- 9. év végi tantárgyi vizsga,
- érettségi vizsga.

Az értékelés fejlesztő formái

A tanulási folyamat alakításában van szerepe. Visszajelzést ad az oktatónak és diáknak, hogy mennyire sajátította el a tananyagot. Formái:

- oktatói értékelés:
 - egyéni (személyre szabott visszajelzést adunk a tanuló számára, hogy miben, hogyan kell önmagához képest fejlődnie, a visszajelzés nem nyilvános),
 - páros, kiscsoportos,
 - osztályértékelés.
 - A tanulók értékelése osztályzattal szóbeli, írásbeli, gyakorlati és egyéb feladatok, számonkérések alkalmával.
 - A tanulók értékelése szövegesen. (1-1 szóval, 1-1 mondattal stb. dolgozatnál, írásbeli, gyakorlati munkánál).
- Önértékelés, önreflexió,
- társértékelés (egyének vagy párok értékelik a másik tanuló vagy másik pár munkáját),
- csoportértékelés (a kiscsoportok értékelik egymás munkáját),
- osztálytermi visszajelző rendszerek használata az értékelésben (IKT, digitális oktatás visszajelző rendszerei).

4.7.3.2. Az idegennyelvi munkaközösség értékelési rendszere

Angol nyelv, német nyelv

Az értékelés célja a motiválás, a folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

- Egy féléven belül a tanulónak a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük, törekedve a szóbeliség és írásbeliség megfelelő arányára.
- A röpdolgozatok, szódolgozatok, kisebb számonkérések, órai munka, szorgalmi, házi feladat – kék kis jegy, súlya 1x
- A szóbeli, írásbeli feleletek 1-2 óra tananyagából – fekete normál jegy, súlya 1x
- A témazáró dolgozat érdemjegye pirossal kerül az osztálynaplóba, súlya 2x
- A 9.NYD, a nyelvi előkészítő évfolyam végén angolból, és a 10.D évfolyam végén németből tesz év végi vizsgát. A tanév végi osztályzat az 1. félév, 2. félév és a vizsgajegy (négyeszeres szorzóval) átlaga.
- Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális ön- és társértékelésre neveljük.
- Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli és szóbeli.

Minimumfeltételek

A KER skála szerint elérendő nyelvi minimumszint teljesítése a magasabb évfolyamba lépés feltétele.

- Gimnáziumi osztályokban 10. évfolyam végére A2/B1 szint
12. évfolyam végére B1/B2 szint

- Nyelvi előkészítővel induló gimnáziumi osztályokban:

angol nyelvből:

- kezdő csoport: 9.NYD osztály végére A2 szint, 11.D osztály végére B1 szint
- haladó csoport: 9NYD osztály végére B1 szint, 11.D osztály végére B2 szint

német nyelvből:

- 10.D osztály végére A2 szint, 12.D osztály végére B1 szint.

Nyelvi előkészítő gimnáziumi osztályban a tanuló felmentést kap az óralátogatás alól

- aAngol nyelvből C1 szintű nyelvvizsga és emelt szintű érettségi vizsga megszerzése esetén,
- nNémet nyelvből B2 szintű nyelvvizsga és legalább középszintű érettségi megszerzése esetén.

Gimnáziumi és technikumi osztályban a tanuló felmentést kap az óralátogatás alól

- aAngol vagy német nyelvből B2 szintű nyelvvizsga és ugyanabból a nyelvből legalább középszintű érettségi vizsga megszerzése esetén,

- Technikumi osztályokban 10. évfolyam végére A2 szint
13. évfolyam végére B1 szint

Félévi és év végi osztályzat a napló számítottátlag alapján

- 4,60-tól jeles
- 3,60-tól jó
- 2,60-tól közepes
- 2,00-tól elégséges

A félév/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, pl. a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, illetve hanyatló teljesítményét is.

A motiváció módja

Tananyagon keresztül, egyéni tanulási útvonalak, tanulástechnika segítségével, fejlesztő értékeléssel, élményszerű tanulással, differenciált feladatadás és értékelés által.

Pozitív érzelmi viszonyulás, elfogadó attitűd, bizalmi légkör, tudásvágy felkeltése.

Célok tervezése, elérés lépéseinek tudatosítása, segítése, kísérése.

Tanulmányút, projektút a célnyelvi országokba: Erasmus+, partneriskolai program.

Tanulmányi kirándulások célnyelvi országokba.

Nyelvi versenyek, OKTV, nyelvvizsga-felkészítés

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés rendjéről

Az oktató a tanév elején ismerteti a tanulókkal a tantárgyi követelményeket, az értékelés alapelveit, ezek alapján a csoport és az oktató közösen kialakítja szabályrendszerét, melynek alapelveit a tanulók füzetben rögzítik, így a szülők is értesülhetnek róla.

A szülők a füzetben kívül a hivatalos intézményi dokumentumokból tájékozódhatnak, melyek az iskola honlapján megtalálhatók.

Az év végi vizsgák esetében legkésőbb február 15-ig ismertetni kell a tanulókkal a vizsga részeit, témaköreit, értékelési módját, ennek tudomásulvételét a tanulók aláírásukkal igazolják.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulókat az oktató szóban tájékoztatja elért eredményeiről, az érdemjegyeket az elektronikus naplóban rögzíti. A szülők az elektronikus naplóból tájékozódhatnak gyermekük eredményeiről.

Amennyiben egyéni értékelési rendszert használ a csoport (online platform, gamifikációs értékelés), úgy a diákok számára követhető módon kell transzparenssé tenni az előrehaladást.

Fogadóórákon a szülők személyesen is tájékoztatást kaphatnak gyermekük előrehaladásáról.

A gyengén és bukásra álló tanulókat és szüleiket az osztályfőnökök tájékoztatják az oktatók javaslata alapján az éves munkatervben meghatározott időszakokban.

Az írásbeli, szóbeli beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az értékelés területei

- olvasott és hallott szöveg értése,
- írásbeli kifejezőképesség,
- szóbeli kifejezőképesség (önálló témakifejtés, párbeszéd, képleírás, vita-érvelés),
- nyelvhelyesség, nyelvtani ismeretek.

Értékelési szempontok

- szóbeli felelet értékelési szempontjai: szókincs, kiejtés, intonáció, folyamatosság, nyelvhasználat, nyelvhelyesség,

- írásbeli munka értékelési szempontjai: információ mennyisége, szöveg szerkesztettsége, szókinész választékossága, nyelvhelyesség, helyesírás,
- önértékelés,
- társértékelés (pár-, és csoportmunkában).

Értékelési skála

A szóbeli és írásbeli számonkérés esetén az értékelés ötjegyű skálán történik.

A tanuló szóbeli teljesítménye:

- **1 – elégtelen**, ha a felelet összefüggéstelen, hibáktól hemzsegő,
- **2 – elégséges**, ha hiányos, gyakori hibákkal, többször félreérthető,
- **3 – közepes**, gyakoribb hibákkal, esetenként félreérthető,
- **4 – jó**, kevés hibával,
- **5 – jeles**, hibátlan, illetve minimális hibával.

A tanuló írásbeli teljesítménye

- **1 – elégtelen** 50 % alatt

A többi érdemjegy megállapítása az elért pontok százalékában arányosan történik, aminek meghatározása a dolgozat jellegétől, tartalmától függően a tanár kompetenciája.

Az értékelés formái

Az értékelés diagnosztikus formái

- Bemeneti mérés: 9. évfolyamra felvételt nyert tanulók nyelvi szintfelmérése, melynek alapján történik a nyelvi csoportba sorolás.
- Átjelentkezés esetén szintfelmérés angol nyelvből.
- Előzetes tudás, tanulási sajátosságok, egyéni motivációk felmérése.
- Tanulási nehézség, elakadás diagnosztizálása.

Az értékelés szummatív formái

Cél: tanulási teljesítmény összegzése, eredményeinek minősítése

- Témakör végén.
- Félévkor.
- Tanév végén.
- Tanév végi vizsga a nyelvi előkészítő osztályban

Évközi osztályozóvizsgák

	angol nyelv	német nyelv
írásbeli rész	min. 60 perc	min. 60 perc
szóbeli rész (felkészülés nélkül)	10-15 perc	10- 15 perc
százalékos arány az írásbeli és a szóbeli vizsgarész között	50 -50 %	50-50%

értékelés	0-49% = elégtelen (1) 50-64%= elégséges (2) 65-79%= közepes (3) 80-89%= jó (4) 90-100 %= jeles (5)	0-49% = elégtelen (1) 50-64%= elégséges (2) 65-79%= közepes (3) 80-89%= jó (4) 90-100 %= jeles (5)
-----------	--	--

Az osztályozó vizsgák időpontját a vizsga előtt 3 hónappal ki kell jelölni, erről értesíteni kell írásban a tanulót, és nyilvánossá kell tenni a tételsort is. Az információk átadásáért a nevelési-oktatási igazgatóhelyettes, a munkaközösség-vezető és a szaktanárok a felelősek.

Előrehozott érettségi miatti osztályozó vizsga

Áprilisban és igény esetén szeptemberben szervezzük. Jelentkezés február 15-ig és szeptember 5-ig a nyelvtanároknál. Minden évfolyamra külön vizsga feladatsort kell megoldania a jelentkezőnek, a vizsga érdemjegye lesz az adott évfolyamra az év végi jegye. A tizedik évfolyamra adott osztályzat része az addig kapott jegyekből és az osztályozó vizsga jegyéből áll, első félév, második félév és az osztályozó vizsga egyharmad-egyharmad arányban számít. Az osztályozó vizsga nem ismételhető, javítási lehetőség nincs.

A vizsga sikerességéhez mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgarészen a minimumfeltételt (30%) teljesíteni kell!

	angol nyelv	német nyelv
írásbeli rész	min. 60 perc	min. 60 perc
szóbeli rész (felkészülés nélkül)	10-15 perc	10-15 perc
százalékos arány az írásbeli és a szóbeli vizsgarész között	70 -30 %	70-30%
értékelés	0-24% = elégtelen (1) 25-39%= elégséges (2) 40-59%= közepes (3) 60-79%= jó (4) 80-100 %= jeles (5)	0-24% = elégtelen (1) 25-39%= elégséges (2) 40-59%= közepes (3) 60-79%= jó (4) 80-100 %= jeles (5)

Javítóvizsgák

	angol nyelv	német nyelv
írásbeli rész	min. 60 perc	min. 60 perc
szóbeli rész (felkészülés nélkül)	10-15 perc	10-15 perc
százalékos arány az írás-beli és a szóbeli vizsgarész között	50 -50 %	50-50%
értékelés	0-49% = elégtelen (1) 50-64%= elégséges (2) 65-79%= közepes (3) 80-89%= jó (4) 90-100 %= jeles (5)	0-49% = elégtelen (1) 50-64%= elégséges (2) 65-79%= közepes (3) 80-89%= jó (4) 90-100 %= jeles (5)

A javítóvizsgák időpontjáról, tudnivalóiról és tematikájáról, a konzultációk időpontjáról június 30-ig írásban kell értesítenie az intézménynek a tanulót. Ennek felelőse a nevelési-oktatási igazgatóhelyettes.

Különbözeti vizsga

	angol nyelv	megjegyzés
írásbeli vizsgarész	min. 60 perc	
szóbeli vizsgarész	max. 30 perc	opcionális; már meglévő érettségi eredmény esetén a 2. idegen nyelvből van egy maximum 30 perces beszélgetés
értékelés	sikeres vizsga 30%-tól	a megadott százalék elérése nem jelent automatikus felvételt;

A másik intézményből történő átvétel menetét és pontos szabályozását a Szakmai program szabályozza. A vizsga tematikáját az adott tanév, az iskola helyi tantervének követelményrendszere és a szaktanár határozza meg.

A TANÉV VÉGI VIZSGÁK KÜLÖN SZABÁLYAI

A nyelvi előkészítő osztályokban az alábbi év végi vizsgarend érvényes:

- angol nyelvből vizsgáznak 9.NYD végén
- német nyelvből vizsgáznak 10.D végén

Amennyiben a tanuló a megjelölt nyelvet nem iskolánk nyelvórai keretei között tanulja, akkor a tanév végi vizsgát osztályozó vizsgaként teheti le az áprilisi osztályozó vizsga időszakban. Az osztályozó vizsga az addigi évfolyam(ok) tananyagát tartalmazza.

Mentesül a vizsga alól, aki a vizsga időpontjában B2 szintű komplex nyelvvizsgával rendelkezik.

A vizsga követelményei

Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsga részekből áll, mindkét vizsgarészen teljesíteni kell a minimumszintet.

Az írásbeli vizsga a nyelvi előkészítő év végén számon kéri az adott tanév tananyagát az érettségi vizsga követelményei és feladattípusai szerint. A tanuló a fogalmazási feladat kivételével nem használhat segédeszközt, a fogalmazási feladat megoldásakor szótár használata megengedett.

A szóbeli vizsgán a feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó. A szóbeli és írásbeli vizsgarész 50%-50%-ban alkotja a vizsgajegyet.

A vizsga értékelése

10.D végén

1-29 % - elégtelen
30-39 % - elégséges
40-59 % - közepes
60-79 % - jó
80-100 % - jeles

9. NYD végén

1-49 % - elégtelen
50-64 % - elégséges
65-79 % - közepes
80-89 % - jó
90-100 % - jeles

A vizsga dokumentumokat (írásbeli dolgozat, szóbeli feleletterv) az adott tanév végéig (augusztus 31.) meg kell őrizni.

Igazolt hiányzás esetén pótolható a vizsga az osztályozó értekezletet megelőző napig, igazolatlan hiányzás esetén javítóvizsgára utasítható a tanuló.

A tanév végi vizsgák tematikáját (tételsorát), tudnivalóit legkésőbb február 15-ig ismertetni kell a tanulókkal. Felelőse a szaktanár. Az írásbeli vizsga eredményét a szóbeli vizsgák megkezdése előtt ismertetni kell a tanulókkal.

Az értékelés fejlesztő formái

Folyamatosan alkalmazzuk a fejlesztő értékelést a tanulási folyamat során.

Célja az egyéni fejlődés támogatása, tanítási-tanulási folyamat segítése, folyamatos visszacsatolás, nehézségek feltárása, egyénre szabott differenciálás megtervezése, önkorrekción, önértékelés fejlesztése.

Formái: pozitív, támogató légkör kialakítása, tanulástámogatás, ön- és társértékelés kialakított szempontsor alapján, tanulói portfólió.

4.7.3.3. A természettudományi munkaközösség értékelési rendszere

Matematika

Az értékelés célja

Az értékelésünk céljai:

1. Személyiségfejlesztés

Bemeneti tudásfelmérés és diagnosztikai értékelésekkel önismeret, önértékelés kialakítása, tanulók erősségeinek megismerése, gyengeségeinek fejlesztő értékelése. Célunk motiválni a tanulót a tanulásra, stabil belső motivációt kialakítani. Mintát nyújtani mások értékeléséhez, formálni az osztály, csoport véleményét. Folyamatosan jelezni a fejlődés irányát, az egyéni fejlődés mértékét. Az értékelés alapját a Nat, a kerettanterv, a programterv adja, amelyből a helyi tanterv minimum követelményét és követelményeit alakítjuk ki. Célunk a tanuló folyamatos fejlődése és a kimeneti közép és emelt szintű érettségi vizsga kiváló teljesítése. Értékelésekkel prognosztizáljuk, hogyan tud a tanuló megfelelni a követelményeknek és támogatjuk fejlődési törekvéseit. Célunk a tanulók kompetenciáinak fejlesztése, hogy az országos felmérésen mérhető legyen az egyéni fejlődés.

2. Tájékoztató

A diagnosztikus értékeléssel visszajelzést kap az oktató munkájának helyességéről. Célunk a tanuló tanulási stratégiáját segíteni, módszereit, stílusát javítani. Az értékelésen keresztül a szülők tájékozódhatnak a gyermekük teljesítményéről.

3. Szabályozás

A tanulás eredményének értékelése az oktatási rendszer működésére, az oktatási folyamatra is hatással van. Az értékelés adatait, tényeit összesítve alakítjuk ki a korrepetálást, egyéni felzárkóztatást. Kistanárt keresünk, fakultációt, versenyeket szervezünk, szakkörbe irányítjuk a tehetséges diákokat. A digitális eszközöket és tananyagokat biztosítunk tanulóink számára.

4. Szelekció

Az értékelés célja a rangsorolás, a besorolás, illetve a továbbhaladás feltétele is.

Speciális célok matematikából

- A tanuló a mindennapi életben tudja alkalmazni a tanultakat.
- A matematikai tudását tudja alkalmazni a számítási feladatok megoldásában.
- Racionális gondolkodás fejlesztése.
- Logikai gondolkodás fejlesztése.
- Az életkornak megfelelő matematikai szaknyelv elsajátítása.
- Adatok gyűjtése, rögzítése, rendszerezése.
- Kapcsolatok kialakítása a természettudományos tárgyakkal.
- Lényegkiemelő képesség.
- Algoritmikus gondolkodás, algoritmusok követése.
- Önálló munkára nevelés és tehetséggondozás.

Az értékelési rendszerünk célja tehát, hogy motiváló legyen, személyre szabott, az előre meghatározott, mindenki számára ismert követelményekhez viszonyított, pontos és korrekt, érdemi információval segítse az oktatási folyamatot és a tanuló személyes fejlődését.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

Az értékelés célja a motiválás, a folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye.

1. Egy féléven belül a tanulóknak a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük, amely szóbeli és írásbeli feleletekből áll.
2. A szóbeli feleletek, órai munka és szorgalmi értékelések – kék színű jegy, súlya 1x
3. Elégtelen órai munka, házi feladat teljes hiánya és értékelése – fekete színű jegy, súlya 1x
4. Röpdolgozatok érdemjegyei-zöld színű jegy, súlya 1x
5. A témazáró dolgozat érdemjegye- piros színű jegy, súlya 2x
6. Írásbeli vizsga (10.évfolyam), próba érettségi (12. évfolyam), év végi záró dolgozatok (9. évfolyam és 11. évfolyam) – lila színű jegyek, súlya 4x
7. Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.
8. Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli és szóbeli.

Minimumfeltételek

- a tanult definíciók biztos ismerete;
- a tanult tételek precíz, pontos kimondása bizonyítás nélkül;
- a tananyag egyszerű típus feladatainak megoldása;
- az évközi értékelések alkalmával kapott osztályzatok átlaga e-napló alapján legalább **2,00**.
- A tanuló munkájának értékelésénél csak a javító dolgozatok érdemjegyét kell figyelembe venni. Továbbá figyelembe vehető még a tanév során elért eredmények tendenciája és a tanuló képessége.
- Szóbeli felelet értékelési szempontjai: fogalmak hegyes meghatározása, tételek pontos kijelentése esetleg bizonyítása, képletek összefüggések ismerete, matematikai nyelvhasználat.
- Írásbeli munka értékelési szempontjai: elméleti ismeretek, képletek összefüggések alkalmazása, számológép használat, precíz munka, külalak, információ mennyisége.
- Önértékelés.
- Társértékelés (pár-, és csoportmunkában).

A szóbeli és írásbeli számonkérés esetén az értékelés ötjegyű skálán történik.

A tanuló szóbeli teljesítménye:

- 1 – **elégtelen**, ha a felelet összefüggéstelen, hibáktól hemzsegő,
- 2 - **elégséges**, ha hiányos, gyakori hibákkal, többször félreérthető,
- 3 - **közepes**, gyakoribb hibákkal, esetenként félreérthető,
- 4 – **jó**, kevés hibával,
- 5 – **jeles**, hibátlan illetve minimális hibával.

A tanuló írásbeli teljesítménye (röpdolgozat, témazáró dolgozat, év végi vizsga, év végi záró dolgozat):

- 1-29 % - elégtelen,
- 30-49 % - elégséges,
- 50-69 % - közepes,
- 70-84 % - jó,
- 85-100 % - jeles .

A tanuló írásbeli próbaérettségi dolgozata 12. évfolyamon, melynek súlyozása 4x:

- 1-24 % - elégtelen,
- 25-39 % - elégséges,
- 40-59 % - közepes,
- 60-79 % - jó,
- 80-100 % - jeles.

Az oktató a fenti százalékoktól eltérhet, a tananyag nehézségi foka, gyakorlati szükségessége, jellege, tartalma, az érettségi vizsga sikerességének elérése miatt. A tantárgyra vonatkozó (a fentiekől eltérő) értékelési rendet a diákokkal történő konszenzust követően alkalmazzuk az egyes esetekben.

1. Az oktató újraírathatja a dolgozatokat, ha látja ennek szükségességét és értelmét.
2. Ha a dolgozatot a diák újraírja, minden esetben az érdemjegyet be kell írni a naplóba, a régi jegyet törölni nem lehet. A féléves és év végi átlagszámításba egyik beírt jegyet sem lehet figyelmen kívül hagyni.
3. Ha a diák fél év végén bukásra áll, fel kell kínálni neki a lehetőséget, hogy a féléves anyagból javító dolgozatot írjon. Az érdemjegyet négyszeres szorzóval kell beszámítani az átlagszámításba. Ha így sem jön ki a **2,00** átlag a diák megbukott, újabb javítási lehetőség nincs.
4. **Ha az osztályzat elégséges, a napló szerinti átlag nem lehet 2,00 alatti!**

Félévi és év végi osztályzat a napló számított átlag alapján:

- 4,60-tól jeles,
- 3,60-tól jó,
- 2,60-tól közepes,
- 2,00-tól elégséges.

Legalább 4,85 átlag esetén dicséretes jeles adható!

A félév/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, pl. a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, ill. hanyatló teljesítményét. Ezeket érdemjegyekkel értékeljük. Pl: éves munka értékelése, szorgalom értékelése stb.

Év végi dolgozat

A 9. és 11. évfolyamokon az év végi dolgozat témakörei az éves tananyag. Az értékelés mértéke 2x-es

A 10. évfolyam év végi dolgozata átöleli a 9-10-es tananyagot. Az értékelés mértéke 4x-es.

A 10.-es diákok legkésőbb december 18-áig meg kell kapják az év végi dolgozat követelményét.

A dolgozatra a diákok egyénileg készülnek fel. Év végén, ha van rá mód a dolgozat előtt lehet néhány óra konzultációt tartani.

A 10.-es dolgozat két részből áll. Az első részben 12 rövid feladatot kell megoldani, a dolgozat 30%-át teszi ki. A második részben legfeljebb 4 feladatot kell megoldani, a dolgozat 70 %-át teszi ki.

A dolgozat értékelése

- 1-29 % - elégtelen,
- 30-49 % - elégséges,
- 50-69 % - közepes,
- 70-84 % - jó,
- 85-100 % - jeles.

Megjegyzés: A dolgozatokat mindenkinek meg kell írni. Amennyiben az adott tanévben nem írja meg, következő tanév szeptemberében köteles pótolni. A dolgozatot mindenki egyszer írhatja meg, javítási lehetőség nincs.

A motiváció módja

Alapvető motivációs feltételek megteremtése: tanulói szinten a tanulók pozitív önértékelésének, önbizalmának fejlesztésére, sikerélmények biztosítása. A reális tanulási célok kitűzése, reális elvárások, korrekt, konszenzuson alapuló követelmény- és értékelési rendszer kialakítása, a tanulási stratégiák megismertetése, a szorongás csökkentésére irányuló tanári attitűd, megfelelő tanulási légkör kialakítása.

A tanulási szituáció szintjén a tananyag érdekessé tétele, a tanmenet adaptációja, a feladatok a tanulói képességekhez igazítása szolgálhatja a motiváció megfelelő szintjének kialakítását. A tanulók motivációját a digitális eszközök használatával segítjük, változatos munkaformákkal növeljük.

A motiváció fenntartását és megóvását szolgálják a szemléletes, motiváló feladatok, a tanulók közti kooperáció elősegítése, a tanulók pszichés jellemzőinek figyelembe vétele, az énkép megóvása, a pozitív énkép fenntartása, az önbizalom erősítése.

A szocio-kulturális elemek tantervbe építése, életre nevelés. A tanuló értse és tudja az elérendő célt. A legfontosabb oktatói feladat a pozitív önértékelés kialakítása a motiváló visszajelzések, illetve a tanulói elégedettség növelésén keresztül. Az eredmények értékelése, a fejlődés számbavétele, jutalmak, érdemjegyek osztása mind az egyéni fejlődést, a pozitív önértékelést hivatottak szolgálni.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

Minden oktató minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert, az érettségi és kerettantervek, programtantervek követelményeit, megvitatja a tanulók kéréseit és ötleteit, közösen elfogadják a szabályrendszert. Ezt a diák a füzetében rögzíti. A szabályrendszer digitális formában elérhető számára az iskola honlapján. A tanuló egy jelenléti ívet ír alá, mellyel elismeri az abban foglaltak megértését és tudomásul vételét.

Az év végi vizsgák esetében legkésőbb december 18.-áig ismertetni kell a tanulókkal a vizsga részeit, témaköreit, értékelési módját.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók tájékoztatása szóbeli felelet esetén, az órán történik.

Írásbeli dolgozatok értékelése a papíron, szóban illetve a megfelelő IKT felületen történik.

Az érdemjegyek minden esetben bekerülnek az e-naplóba.

Gyengén vagy bukásra állók esetén a szülőket, osztályfőnököt és a vezetőséget írásban értesítjük novemberben és áprilisban.

Problémás esetekben a tanuló iskolai korrepetálásra kötelezhető.

A szülővel, osztályfőnökkel egyeztetve minden lehetőséget meg kell teremteni a tanuló felzárkóztatására.

A végső osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesítjük.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének

1. Egy féléven belül a tanulóknak a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük, amely szóbeli és írásbeli feleletekből áll. Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre.

2. A szóbeli feleletek, kiselőadás, szorgalmi értékelése, házi feladat, házi dolgozat, projektfeladat értékelése, havi értékelés – kék színű jegy, súlya 1x.
3. Elégtelen órai munka, házi feladat, beadandó teljes hiánya – fekete színű jegy, súlya 1x.
4. Röpdolgozatok érdemjegyei. – zöld színű jegy, súlya 1x.
5. A témazáró dolgozat érdemjegye – piros színű jegy, súlya 2x.
6. 10.évfolyam év végi dolgozat, próbaérettségi (12. évfolyam) – lila színű jegyek, súlya 4x.
7. év végi záró dolgozatok (9. évfolyam és 11.évfolyam) – piros színű jegyek, súlya 2x.

Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.

Osztályzatot kaphat házi feladatra, PPT-re, tesztre, órai munkára, digitális tananyag elektronikus feldolgozására, feltöltésére.

Az előző tanórai tananyag számonkérése előzetes bejelentést nem igényel, de a témazáró dolgozatok előtt legalább 1 héttel be kell jelenteni a dolgozat időpontját.

Figyelembe kell venni az időpont meghatározásakor, hogy egy munkanapon legfeljebb 2 témazáró dolgozat írható.

Az értékelés formái

A pedagógiai értékelést a tanítási-tanulási folyamatban többféle cél érdekében, *differenciált* módon végezhetjük.

Az értékelés diagnosztikus formái

A folyamat eleji, témakörök előtti **diagnosztikus** értékeléskor a különböző tesztekkel végzett helyzetfeltárás elsősorban az oktatónak szól, az eredmények a tervezési munkát hivatottak segíteni.

9. évfolyamon bemeneti mérést végzünk, hogy felmérjük a tanulók előzetes tudását.

Ennek fontos szerepe van a tananyag kialakításában, csoporthoz, személyhez igazításában, a tanítás formájában. Segíti az egyéni fejlődési út meghatározását, a bemeneti és a kimeneti tudás összehasonlítását. Szintfelmérő dolgozatok segítségével megfelelő csoportokat alakítunk ki. Oktatói döntés kérdése, hogy az így született értékelés szóbeli, szöveges, írásos, vagy osztályzat szerinti értékelés. Rendszeres az önértékelés, társértékelés és a tanári értékelés. Diagnosztikus értékelés része a szülőkkel történő célzott szaktanári beszélgetés is, hiszen ez segít megérteni a diák motivációit, ezáltal pedig segít megtalálni az utat a tanuló fejlesztéséhez, tehetséggondozásához, felzárkóztatásához.

Az értékelés szummatív formái:

A folyamat végi szummatív értékelés a megfogalmazott célok tükrében egy-egy tanulási szakasz lezárásának minősítését jelenti.

Ezek formái:

- témazáró dolgozatok,
- osztályozó vizsga,
- év végi dolgozat,
- érettségi.

Az értékelés fejlesztő formái:

A fejlesztő értékelés a folyamat közbeni segítséget, korrigálást és megerősítést szolgálja.

A formatív értékelés szerepe, hogy alakítsa a tanulási folyamatot. Visszajelzést adjon a tanárnak és a diáknak egyaránt arról, hogy mennyit és hogyan sajátított el. Az ilyen értékelés a tanulási folyamat közben történik és lehetőséget ad a diáknak arra, hogy módosítsa addigi munkáját. A tanítási-tanulási folyamat közben, a formatív értékeléskor gyakran szervez az oktató olyan értékelési alkalmakat, amikor a tanulók értékelhetik saját és társaik teljesítményét. Nagy jelentősége van a csoportmunkának, páros feladatoknak, az ön- és társértékelésnek, kooperatív, digitális technikák alkalmazásának.

FIZIKA

Az értékelés célja a motiválás, a folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye.

A tanuló joga, hogy a tanév elején megismerkedjen a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi/év végi osztályzatok. A követelmények ismertetését dokumentálni kell. Minden szaktanár minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert, ezt a diák a füzetében rögzíti. A szabályrendszer digitális formában elérhető számára az iskola honlapján. A tanuló egy jelenléti ívet ír alá, mellyel elismeri az abban foglaltak megértését és tudomásul vételét. A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolni kell a szaktanárral egyeztetett módon és időpontban.

Az értékelés területei

- Az önálló és közös tanulói tevékenységek (pl. megfigyelés, vizsgálódás, kísérletezés, mérés, felismerés, megállapítás, összehasonlítás, következtetés, elemzés, stb.) megfigyelése alapján történő minősítés szóban vagy írásban érdemjeggyel.
- Szóbeli feleltetés.
- Röpdolgozat.
- Témaközi – Témazáró dolgozat – Nagydolgozat.
- Egyéb írásbeli munkák ellenőrzése és értékelése (pl. feladatlap, digitális tesztlapok, stb.)
- Füzet értékelése, mely kettős skálán mozoghat: jeles, ha minden órai jegyzetet tartalmaz a diák füzete; minden egyéb esetben elégtelen.
- Az egyéni (órán kívüli) adatgyűjtés, információ kutatás, megfigyelések, kísérletek, fizikai eszközkészítések megbeszélése, minősítése.
- Csoportos projekt munkákban való részvétel szóbeli, írásbeli értékelése.

A számonkérés és értékelés elvei, szempontjai

A tanulóknak:

- Elsajátították-e a legfontosabb tényeket, fogalmakat, szabályokat, törvényeket? Tudnak-e válaszolni egyszerű tény kérdésekre?
- Felismerik-e a jelenségeket, változásokat, kölcsönhatásokat, kölcsönható partnereket, ezek kapcsolatát? A tanult fogalmak, törvények, összefüggések alapján tudnak-e egyszerű hétköznapi jelenségeket értelmezni, megmagyarázni?
- Felismerik-e az azonosságokat, hasonlóságokat, különbségeket?
- Tudnak-e adott tulajdonságok alapján csoportosítani, illetve a megadott csoportoknál felismerik-e a halmazképző fogalmakat, szempontokat?
- Miként tudnak megfigyeléseket, kísérleteket, méréseket irányítással, később önállóan elvégezni, ezek eredményeit feljegyezni, tapasztalataikról, megállapításaikról beszámolni? Hogyan használják a szaknyelvet?
- Milyen szintű a feladatokat felismerő, megértő és megoldóképességük?
- Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.
- Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli és szóbeli, amelynek során a szaktanár utasításai szerint az IKT eszközök használatára is sor kerülhet.
- Egy féléven belül a tanulóknak legalább a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük.

- A szóbeli feleletek, órai munka és szorgalmi értékelések – kék színű jegy, súlya 1x
- Elégtelen órai munka, házi feladat teljes hiánya és értékelése – fekete színű jegy, súlya 1x
- Röpdolgozatok érdemjegyei-zöld színű jegy, súlya 1x
- A témazáró dolgozat érdemjegye- piros színű jegy, súlya 2x

ÉRTÉKELÉSI SKÁLA

Figyelembe véve a középszintű érettségi rendszerének értékelési alapelveit a szóbeli és írásbeli számonkérés értékelése ötjegyű skálán történik.

A tanuló szóbeli teljesítménye

1 – elégtelen, ha a tanuló nem sajátította el az alapfogalmakat, törvényeket: nem tudja felidézni az elvégzett kísérleteket; segítséggel is csak nehezen tudja a számon kért fogalmakat, törvényeket alkalmazni; egyszerű számpélda megoldásánál nem tudja kiválasztani az odaillő összefüggést.

2 - elégséges, ha a tanuló elsajátította az alapfogalmakat, törvényeket, helyesen használja a szakkifejezéseket.

3 - közepes, ha tanuló elsajátította az alapfogalmakat, törvényeket, helyesen használja a szakkifejezéseket. A megtanult fogalmakat kis segítséggel alkalmazni tudja mindennapi jelenségek értelmezésénél, magyarázatánál.

4 - jó, ha a tanuló elsajátította az alapfogalmakat, törvényeket, helyesen használja a szakkifejezéseket. A megtanult fogalmakat kis segítséggel alkalmazni tudja mindennapi jelenségek értelmezésénél, magyarázatánál. Tud számításos feladatot megoldani.

5 - jeles, ha a tanuló elsajátította az alapfogalmakat, törvényeket, helyesen használja a szakkifejezéseket. A megtanult fogalmakat alkalmazni tudja mindennapi jelenségek értelmezésénél, magyarázatánál. (esetleg kis segítséggel). Tud számításos feladatot megoldani. Kisebb numerikus hibáktól, nyelvbtlásoktól eltekinthetünk.

A tanuló írásbeli teljesítménye

1 - elégtelen	1-29 %
2 - elégséges	30-49 %
3 - közepes	50-74 %
4 - jó	75-84 %
5 - jeles	85-100 %

Érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások (fakultáció)

- Az emelt szintű vizsgára felkészítő foglalkozások keretében a tanuló munkája az emelt szintre vonatkozó követelmények figyelembevételével kerül értékelésre, középszint esetében a középszintű követelményeket kell figyelembe venni.
- A jelentkező tanuló tanév közben nem iratkozhat ki.
- Tanév közben tanuló jelentkezését a szaktanár csak akkor fogadja el, ha az addig vett választott szint tananyagából legalább 4,00 osztályzatú felmérőt ír.
- Ha a foglalkozás keretében félévkor, vagy év végén nem éri el a legalább 2,00 átlagot, akkor fizika tantárgyból is megbukott.
- A tanulónak kötelessége a foglalkozásokon pontosan megjelenni, részt venni és szaktanár utasításai szerint a feladatokat elvégezni.

- A tanulónak a szaktanár által megjelölt tankönyveket, jegyzeteket határidőre be kell szereznie, és foglalkozásokra magával kell hoznia. A foglalkozásokon köteles külön füzetet vezetni, amely egyúttal a tanórai munkavégzés igazolására is szolgál. A tanuló füzet helyett például tabletet is használhat. A jegyzetelés csak egy módját választhatja, és gondoskodnia kell a jegyzet megőrzéséről! A szaktanár a tanórai munka igazolást bármikor kérheti, amennyiben a tanuló nem tudja bemutatni, akkor külön felmérőt kell írnia az addig vett tananyagból, ami négyszeres jeggyel számít az átlagba.

Féléves, éves osztályzatok

A naplóban a jegyek aránya 1:1:1:2:4. (Lásd fentebb.)

Elégséges, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga **legalább 2,00**. Ennél alacsonyabb átlag esetén a tanulónak fel kell ajánlani, hogy félévi jegy esetén a féléves tananyagból, év végi jegy esetén a tanévi tananyagból felmérőt írjon. A jegyet négyszeres szorzóval kell beszámítani. Ha így sem jön ki a legalább 2,00 átlag, akkor a tanuló a tantárgyból megbukott.

Közepes, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga 2,60. Figyelembe véve a tanuló képességeit, önmagához mért fejlődését a szaktanár 2,50 átlag felett megadhatja a közepes osztályzatot.

Jó, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga 3,60. Figyelembe véve a tanuló képességeit, önmagához mért fejlődését a szaktanár 3,50 átlag felett megadhatja a jó osztályzatot.

Jeles, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga 4,60. Figyelembe véve a tanuló képességeit, önmagához mért fejlődését a szaktanár 4,50 átlag felett megadhatja a jeles osztályzatot.

Dicséretes, ha az érdemjegyek súlyozott átlaga 5,00.

Figyelembe véve a tanuló kimagasló éves teljesítményét, munkáját (pl. versenyen, egyéb tanítási órán kívüli rendezvényen, stb.), 4,85 átlagtól megadható a dicséretes.

Megjegyzések

- A szaktanár újraírhatja a dolgozatokat, ha látja ennek szükségességét és értelmét.
- Ha a dolgozatot a diák újraírja, minden esetben az érdemjegyét be kell írni a naplóba, a régi jegyet törölni nem lehet. A féléves és év végi átlagszámításba egyik beírt jegyet sem lehet figyelmen kívül hagyni.
- A félév/tanévi végleges jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, pl. a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülési folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, ill. hanyatló teljesítményét. Ezeket érdemjegyekkel értékeljük. Pl: éves munka értékelése, szorgalom értékelése stb.

Biológia

Az értékelés célja

- A motiválás.
- A folyamatos visszajelzés.
- Az önismeret fejlesztése.
- A helyes értékrend kialakítása.
- A kötelességtudat fejlesztése.
- A rendszeresség igényének fejlesztése.
- Az ismeretbővítés igényének fejlesztése.
- Az önálló munkára nevelés.
- A biológiai, egészségügyi ismereteit tudja alkalmazni a feladatok megoldásában és a mindennapi életben is.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

A számonkérés és értékelés elvei

- Egy féléven belül a tanulónak a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük, törekedve a szóbeliség és az írásbeliség megfelelő arányára.
- A szóbeli feleletek és írásbeli feleletek, a kisebb számonkérések, a röpdolgozatok, az órai munka, projektmunka, kiselőadás, szorgalmi feladat, házi feladat jegyei 1-szeres súlyúak.
- A témazáró dolgozat jegye 2-szeres súlyú, piros színnel kerül a naplóba.

Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.

Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli és szóbeli.

Értékelési skála

Témazáró dolgozat, röpdolgozat esetén:

- elégtelen (1): 0-29%
- elégséges (2): 30%-49%
- közepes (3): 50%-69%
- jó (4): 70%-84%
- jeles (5): 85%-100%

Írásbeli vizsgák esetén (osztályozóvizsga, javítóvizsga):

- elégtelen (1): 0-29%
- elégséges (2): 30%-49%
- közepes (3): 50%-69%
- jó (4): 70%-84%
- jeles (5): 85%-100%

Szóbeli felelet esetén:

- elégtelen (1), ha segítő kérdésekkel sem tudja az ismeretanyagot felidézni a tanuló
- elégséges (2), ha a felelet összefüggéstelen, gyakran hibás
- közepes (3), ha a felelet akadozva előadott, hiányos
- jó (4), ha a felelet jól felépített, kevés hibát tartalmaz
- jeles (5), ha a felelet önállóan előadott, hibátlan vagy minimális hibát tartalmaz

Félévi és év végi osztályzat a napló számított átlag alapján

- elégtelen (1): 2,00 átlag alatt
- elégséges (2): 2,00-tól
- közepes (3): 2,60-tól
- jó (4): 3,60-tól
- jeles (5): 4,50 átlag felett

A tanév végén az egész évben nyújtott teljesítményt értékeljük, az egész tanév átlagát vesszük figyelembe. A félévi/ év végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, például a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, illetve hanyatló teljesítményét is.

Minimumfeltételek

Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye.

Az alapvető fontosságú tényanyagok ismerete.

Az alapvető fontosságú összefüggések ismerete bizonyítás nélkül.

Az ismeretek alkalmazása az egyszerűbb típusfeladatok megoldása során.

Az értékelések alkalmával kapott osztályzatok átlaga e-napló alapján legalább **2,00**.

Figyelembe vehető a tanév során elért eredmények tendenciája és a tanuló képessége.

A motiváció módja

Reális tanulási célok kitűzése.

Megfelelő tanulási légkör kialakítása.

Az egyéni teljesítmények értékelése.

A rendszeres számonkérés.

A jól végzett munka örömeinek megismertetése, az önbecsülés fejlesztése.

A tudás értékének felismertetése.

A tanult ismeretek alkalmazása a mindennapi életben.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

Minden szaktanár minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert. A szabályrendszer konszenzuson alapul, kialakításakor figyelembe vesszük a tanulók kéréseit, ötleteit. A szabályrendszert a tanuló a füzetében rögzíti. A tanuló egy jelenléti ívet ír alá, mellyel elismeri a szabályrendszerben foglaltak megértését és tudomásul vételét.

A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolni kell a szaktanárral egyeztetett módon és időpontban.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók tájékoztatása szóbeli felelet esetén, az órán történik.

Írásbeli dolgozatok értékelése a papíron, szóban illetve a megfelelő IKT felületen történik.

Az érdemjegyek minden esetben bekerülnek az e-naplóba.

Gyengén vagy bukásra állók esetén a szülőket, osztályfőnököket és a vezetőséget írásban értesítjük novemberben és áprilisban.

A fogadóórákon személyes konzultáció keretében is kaphatnak tájékoztatást a szülők.

Problémás esetekben a tanuló iskolai korrepetálásra kötelezhető. A szülővel, osztályfőnökkel egyeztetve minden lehetőséget meg kell teremteni a tanuló felzárkóztatására.

A félévi és tanév végi osztályzatok rögzítése az elektronikus naplóba történik, amiről az osztályfőnök a szülőt félévi értesítő és év végi bizonyítvány útján tájékoztatja.

Az értékelés formái

A szóbeli órai munka pontozása.

Szóbeli felelet értékelése.

Írásbeli felelet értékelése.

Az óravázlatok értékelése.

A házi feladatok értékelése.

A munkafüzet vezetés értékelése.

A röpdolgozatok értékelése.

A témazáró dolgozatokkal értékelése.

A szorgalmi feladatok értékelése.

A projektmunkák értékelése.

A kiselőadások értékelése.

A versenyeken nyújtott teljesítmény értékelése.

Az előző tanórai anyag számonkérése előzetes bejelentést nem igényel, de a témazáró dolgozatok előtt legalább egy héttel be kell jelenteni a dolgozat időpontját.

Az oktató újraíráthatja a dolgozatokat, ha látja ennek szükségességét és értelmét. Ha a dolgozatot a tanuló újraírja, minden esetben az érdemjegyet be kell írni a naplóba, a régi jegyet törölni nem lehet.

Minden tanuló köteles az órai munkában részt venni. Az órán ott kell lenni a füzetnek, könyvnek, munkafüzetnek, egyéb taneszköznek. A tanuló csak ebben az esetben tud érdemi munkát végezni, azaz az órai munkában rész venni.

Az értékelés diagnosztikus formái:

Az osztály tudásszintjének felmérése a differenciált oktatás érdekében. Formái:

- bemeneti mérés írásban a 9.évfolyamon
- tájékozódás új anyagrészt tanulásának megkezdése előtt pl. oktatói kérdésekkel

Az értékelés szummatív formái:

A tanulók eredményeinek, tanulási teljesítményeinek az összegzése, minősítése egy-egy tanulási szakasz lezárásaként. Formái:

- témazáró dolgozat
- félévi és év végi osztályzat
- érettségi vizsga

Az értékelés fejlesztő formái:

A tanulási folyamat közben alkalmazott értékelés, amelynek a tanulási folyamat alakításában van szerepe. A tanulási folyamat közbeni segítséget, korrigálást és megerősítést szolgálja. Formái:

- oktatói értékelés (egyéni, páros, kiscsoportos, osztályértékelés)
 - pontozással, osztályzattal
 - szövegesen
- önértékelés
- társértékelés
- digitális oktatás visszajelző rendszereinek használata az értékelésben

Kémia

Az értékelés célja

- Az önismeret fejlesztése.
- A helyes értékrend kialakítása.
- A kötelességtudat fejlesztése.
- A rendszeresség igényének fejlesztése.
- Az ismeretbővítés igényének fejlesztése.
- Az önálló munkára nevelés.
- A kémiai ismereteit tudja alkalmazni a feladatok megoldásában és a mindennapi életben is.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

A számonkérés és értékelés elvei

- Egy féléven belül a tanulónak a heti óraszám+1 osztályzattal kell rendelkezniük, törekedve a szóbeliség és az írásbeliség megfelelő arányára.
- A szóbeli feleletek és írásbeli feleletek, a kisebb számonkérések, a röpdolgozatok, az órai munka, projektmunka, kiselőadás, szorgalmi feladat, házi feladat jegyei 1-szeres súlyúak.
- A témazáró dolgozat jegye 2-szeres súlyú, piros színnel kerül a naplóba.

Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.

Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli és szóbeli.

Értékelési skála

Témazáró dolgozat, röpdolgozat esetén:

- elégtelen (1): 0-29%
- elégséges (2): 30%-49%
- közepes (3): 50%-69%
- jó (4): 70%-84%
- jeles (5): 85%-100%

Írásbeli vizsgák esetén (osztályozóvizsga, javítóvizsga):

- elégtelen (1): 0-29%
- elégséges (2): 30%-49%
- közepes (3): 50%-69%
- jó (4): 70%-84%
- jeles (5): 85%-100%

Szóbeli felelet esetén:

- elégtelen (1), ha segítő kérdésekkel sem tudja az ismeretanyagot felidézni a tanuló
- elégséges (2), ha a felelet összefüggéstelen, gyakran hibás
- közepes (3), ha a felelet akadozva előadott, hiányos
- jó (4), ha a felelet jól felépített, kevés hibát tartalmaz
- jeles (5), ha a felelet önállóan előadott, hibátlan vagy minimális hibát tartalmaz

Félévi és év végi osztályzat a napló számítottátlag alapján

- elégtelen (1): 2,00 átlag alatt
- elégséges (2): 2,00-tól
- közepes (3): 2,60-tól
- jó (4): 3,60-tól
- jeles (5): 4,50 átlag felett

A tanév végén az egész évben nyújtott teljesítményt értékeljük, az egész tanév átlagát vesszük figyelembe. A félévi/ év végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, például a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, illetve hanyatló teljesítményét is.

Minimumfeltételek

- Az alapvető fontosságú tényanyagok ismerete.
- Az alapvető fontosságú összefüggések ismerete bizonyítás nélkül.
- Az ismeretek alkalmazása az egyszerűbb típusfeladatok megoldása során.
- Az értékelések alkalmával kapott osztályzatok átlaga e-napló alapján legalább **2,00**.
- Figyelembe vehető a tanév során elért eredmények tendenciája és a tanuló képessége.

A motiváció módja

- Az egyéni teljesítmények értékelése.
- A rendszeres számonkérés.
- A jól végzett munka örömeinek megismertetése, az önbecsülés fejlesztése.
- A tudás értékének felismertetése.
- A tanult ismeretek alkalmazása a mindennapi életben.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

Minden szaktanár minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert, amit a tanulók a füzetükben rögzítenek.

A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolni kell a szaktanárral egyeztetett módon és időpontban.

A tanulókkal közösen kialakított szabályrendszer, amiben a tanév elején konszenzus alakul ki, elfogadjuk az ő kéréseiket, ötleteiket is figyelembe véve.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók tájékoztatása szóbeli felelet esetén, az órán történik.

Írásbeli dolgozatok értékelése a papíron, szóban illetve a megfelelő IKT felületen történik.

Az érdemjegyek minden esetben bekerülnek az e-naplóba.

Gyengén vagy bukásra állók esetén a szülőket, osztályfőnököket és a vezetőséget írásban értesítjük novemberben és áprilisban.

Problémás esetekben kötelezhető a tanuló iskolai korrepetálásra. A szülővel, osztályfőnökkel egyeztetve minden lehetőséget meg kell teremteni a tanuló felzárkóztatására.

Az értékelés formái

A szóbeli órai munka pontozása.

Szóbeli felelet értékelése.

Az óravázlatok értékelése.

A házi feladatok értékelése.

A munkafüzet vezetés értékelése.

A röpdolgozatok értékelése.

A témazáró dolgozatokkal értékelése.

A szorgalmi feladatok értékelése.

A versenyeken nyújtott teljesítmény értékelése.

A projektmunkák értékelése.

A kiselőadások értékelése.

Az értékelés diagnosztikus formái: Az osztály tudásszintjének felmérése a differenciált oktatás érdekében.

Az értékelés szummatív formái: A tanulók eredményeinek, tanulási teljesítményeinek az összegzése, minősítése témazáró dolgozatokkal.

Az értékelés fejlesztő formái: A tanulók teljesítményének ösztönzése dicsérettel, pontozással, szaktanári dicsérettel.

Földrajz

Az értékelés célja

Az értékelés célja a motiválás, törekvés arra, hogy a mindennapi életben használható ismereteket adjunk át. Földrajzi tudása alapján ismerje fel a következő folyamatokat, és ennek alapján alkalmazza tudását az alábbiakban:

- a Föld és kozmikus környezetében tudjon alapszinten eligazodni,
- tájékozódás a térben, ismerjék a térképet, és a XXI. század digitális tájékozódást segítő eszközeit,
- földtani és geológiai folyamatok hatásait mindennapi életünkre,
- ismerje a Földtörténet legalapvetőbb történéseit,
- a mindennapi időjárásjelentések, légköri folyamatok értelmezésében,
- a Föld vízrajzát, hidrológiai és hidrográfiai viszonyait,
- az éghajlati tényezők hatásait a természetre, és mindennapi életünkre,
- a globális felmelegedés romboló hatásait, és az esetleges ellene való védekezést,
- ökológiai folyamatok, összefüggések felismerésében, a természet védelmében, a mezőgazdasági alkalmazás lehetőségeiben,
- ismerje a földrajzi adottságokból fakadó gazdasági lehetőségeket, a gazdaság szerkezetét, szektorait, telepítő tényezőket, demográfiai folyamatokat, a globális gazdaság folyamatait,
- legyen tisztában a gazdasági és demográfiai mutatókkal, mit takarnak ezek, hogyan írják le, a gazdaság-társadalom folyamatait,
- ismerjék **Magyarország, Európa országainak** és más kontinensek, fontosabb államainak természeti-társadalmi-gazdasági viszonyait (leíró földrajz),
- a turizmus-vendéglátás, és az ökológiai fenntarthatóság összefüggései.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

Írásbeli munkák értékelése:

- 0 – 49 % elégtelen (1)
- 50 – 65% elégséges (2)
- 66 – 75% közepes (3)
- 76 – 89% jó (4)
- 90 – 100% jeles (5)

Az érettségi dolgozatok értékelése ez alól kivételt jelent, ott a központi szabályozás szerinti értékelés az érvényes.

Minimumfeltételek

- a tananyag egyszerű típus feladatainak megoldása;
- az évközi értékelések alkalmával kapott osztályzatok átlaga e-napló alapján legalább **2,00**.
- A tanuló munkájának értékelésénél csak a javító dolgozatok érdemjegyét kell figyelembe venni. Továbbá figyelembe vehető még a tanév során elért eredmények tendenciája és a tanuló képessége.

A motiváció módja

Bizonyos esetekben, a tanuló képességeihez mért értékelés – ez az értékelési mód azonban nem terjedhet ki a következő értékelési formákra:

- írásbeli témazáró dolgozat,
- osztályvizsga,
- osztályozó vizsga,
- érettségi vizsga.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

Minden szaktanár minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert. Az év végi vizsgák esetében legkésőbb december 18.-ig ismertetni kell a tanulókkal a vizsga részeit, témaköreit, értékelési módját.

A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolni kell a szaktanárral egyeztetett módon és időpontban

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók tájékoztatása szóbeli felelet esetén, az órán történik.

Írásbeli dolgozatok értékelése a papíron, szóban illetve a megfelelő IKT felületen történik.

Az érdemjegyek minden esetben bekerülnek az e-naplóba.

Gyengén vagy bukásra állók esetén a szülőket, osztályfőnököt és a vezetőséget írásban értesítjük novemberben és áprilisban.

Problémás esetekben kötelezhető a tanuló iskolai korrepetálásra.

A szülővel, osztályfőnökkel egyeztetve minden lehetőséget meg kell teremteni a tanuló felzárkóztatására.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Írásbeli számonkérések:

- írásbeli témazáró dolgozat* (bejelentés szóban, minimum egy héttel korábban (duplázott jegy (200%)),
- írásbeli röpdolgozat (nincs bejelentési kötelezettség),

- házi feladat,
- házi dolgozat,
- beszámoló,
- projektmunka,
- gyakorlati feladat,
- normál jegy,
- osztályozó **vizsga (négyeszes jegy 400%) – iskolai SZP szabályozza.**

● **Szóbeli számonkérések:**

- szóbeli felelet,
- gyakorlati feladat,
- projekt.

- **Havi értékelés** – lehet adni írásbeli és szóbeli teljesítményre is, de leginkább komplex tevékenység értékelése – **értéke (200%)**

- **Érettségi írásbeli, és szóbeli számonkérés** – a mindenkori központi szabályozásnak megfelelően kell értékelni, attól eltérni jogszabály miatt, nem lehet.

*témazáró dolgozat és havi értékelés kiváltható a szaktanár által megítélt esetekben, pl. versenyen való részvétel, tanulói előadások, kiváló munkák beadása, terepi munka (itt elsősorban írásbeli értékelés) esetén.

A földrajz tantárgy esetében a **gyakorlati jegy** olyan feladat megoldását jelenti, ahol valamilyen gyakorlati alkalmazás nyer értelmet, a szaktanár értelmezésében – pl. térképrajzolás, terepi munka stb.

Az értékelés formái

- 9-es bemeneti mérés,
- témakörök előtti előzetes tudás,
- próba témazáró,
- gyakorló feladatsorok,
- dolgozatok,
- témazáró,
- vizsga,
- érettségi.

Komplex természettudomány

Az értékelés célja

- Az értékelés célja a motiválás, törekvés arra, hogy a mindennapi életben használható ismereteket adjunk át.
- A tantárgy komplexitásában a földrajz, biológia, kémia és fizika bizonyos területeit öleli fel.
- A hangsúly:
 - a természet- és az épített környezetünk védelmén,
 - a Föld és kozmikus környezetében tudjon alapszinten eligazodni,
 - tájékozódás a térben, ismerjék a térképet, és a XXI. század digitális tájékozódást segítő eszközeit,
 - kémiai és fizikai alapvető ismeretek elsajátításán,
 - a biológia és a másik három tudomány összefüggéseinek az ökológiai folyamatok felismerésén,

- a mindennapokban használható ismeretek átadásán van.
- A tantárgy egy éves, átfogó és szintetizáló, nem érettségi tárgy.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

Írásbeli munkák értékelése:

- 0 – 29 % elégtelen (1)
- 30 – 49% elégséges (2)
- 50 – 69% közepes (3)
- 70 – 84% jó (4)
- 85 – 100% jeles (5)

Minimumfeltételek

- a tananyag egyszerű típus feladatainak megoldása;
- az évközi értékelések alkalmával kapott osztályzatok átlaga e-napló alapján legalább **2,00**.
- A tanuló munkájának értékelésénél csak a javító dolgozatok érdemjegyét kell figyelembe venni. Továbbá figyelembe vehető még a tanév során elért eredmények tendenciája és a tanuló képessége.

A motiváció módja

Bizonyos esetekben, a tanuló képességeihez mért értékelés – ez az értékelési mód azonban nem terjedhet ki a következő értékelési formákra:

- írásbeli témazáró dolgozat,
- osztályozó vizsga.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

Minden szaktanár minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert.

A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolni kell a szaktanárral egyeztetett módon és időpontban.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók tájékoztatása szóbeli felelet esetén, az órán történik.

Írásbeli dolgozatok értékelése a papíron, szóban illetve a megfelelő IKT felületen történik.

Az érdemjegyek minden esetben bekerülnek az e-naplóba.

Gyengén vagy bukásra állók esetén a szülőket, osztályfőnököket és a vezetőséget írásban értesítjük novemberben és áprilisban.

Problémás esetekben a tanuló iskolai korrepetálásra kötelezhető. A szülővel, osztályfőnökkel egyeztetve minden lehetőséget meg kell teremteni a tanuló felzárkóztatására.

Gyengén vagy bukásra állók esetén a szülőket, osztályfőnököket és a vezetőséget írásban értesítjük novemberben és áprilisban.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

- **Írásbeli számonkérések:**
 - írásbeli témazáró dolgozat* (bejelentés szóban, minimum egy héttel korábban **(duplázott jegy (200%))**,
 - írásbeli röpdolgozat (nincs bejelentési kötelezettség),

- házi feladat,
- házi dolgozat,
- beszámoló,
- projektmunka,
- gyakorlati feladat,
- normál jegy.
- **Szóbeli számonkérések:**
 - szóbeli felelet,
 - gyakorlati feladat,
 - projekt.
- **Havi értékelés** – lehet adni írásbeli és szóbeli teljesítményre is, de leginkább komplex tevékenység értékelése – **értéke (200%)**
*témazáró dolgozat és havi értékelés kiváltható a szaktanár által megítélt esetekben, pl. versenyen való részvétel, tanulói előadások, kiváló munkák beadása, terepi munka (itt elsősorban írásbeli értékelés) esetén.

A **komplex természettudomány tantárgy** esetében a **gyakorlati jegy** olyan feladat megoldását jelenti, ahol valamilyen gyakorlati alkalmazás nyer értelmet, a szaktanár értelmezésében – pl. térképrajzolás, terepi munka stb.

Az értékelés formái

- 9-es bemeneti mérés,
- témakörök előtti előzetes tudás,
- próba témazáró,
- gyakorló feladatsorok,
- dolgozatok,
- témazáró.

4.7.3.4. A művészet-hagyományápolás munkaközösség értékelési rendszere

Ének-zene

Az értékelés célja

Motiválás, folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Készségfejlesztés (az értékelés gyakran gyakorlati feladatra épül, pl: ritmusgyakorlat leutánczása)

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

A tanulónak havi egy osztályzattal kell rendelkeznie. A félévi, év végi osztályzat a napló számított átlag alapján:

4,6-tól jeles

3,6-tól jó

2,6-tól közepes

2,00-tól elégséges

Dicséretes ötös a csak jeles jeggyel rendelkező tanulónak jár.

1-elégtelen: ha hibákkal van tele az éneklés, kottairás , zenetörténeti anyag

2- elégsége: ha hiányos, gyakori hibákkal

3-közepes: gyakori hibákkal, esetenként félreérthető

4-jó: kevés hibával

5-jeles: hibátlan (egy-két tévesztéssel)

Minimumfeltételek

Az órán magabiztosan, együtt énekeljenek. A Himnusz, Szózat és nemzeti ünnepeinkhez kapcsolódó dalok kifejező éneklése.

A motiváció módja

Dicséret, órai munka értékelése kisötössel

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

A tanulókat és szülőket tájékoztatjuk a követelményrendszerrel, az értékelés alapelveiről, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezi ki a minősítő félévi/év végi osztályzat. A követelményeket dokumentáljuk, az első órán ismertetjük a diákokkal a számonkérés formáit és értékelési rendszert, melyet az a/4-es hangjegyfűzet elejében rögzítünk. A fűzetet 2 évig használjuk, melyben az írásbeli számonkérések jól mutatják a gyermek fejlődését. A szabályrendszert a tanulókkal közösen alakítjuk ki.

Tanév elején felmérjük a tanulók előzetes tudását.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

Az értékelés eredményét az E-Kréta napló és az ellenőrző tartalmazza.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanuló tanulmányi munkájának írásban történő ellenőrzési, értékelési módja

Népdalelemzés, zenei korok jellemzése, kottairás jegyre. A 9. évfolyamban 3 kereszt, 10. évfolyamra 3b-ig kell eljutni. 10. évfolyamban írásban adnak számot a zene írás-olvasás készségükről/ütem, ritmus, kottairás, magyar verbunkos, Erkel Ferenc életéről, munkásságáról.

A kottairás szabályait be kell tartaniuk -violinkulcs, előjegyzés, ütemmutató, záróvonal.

Jegyet kapnak rá.

A tanuló tanulmányi munkájának szóban történő ellenőrzési, értékelési módja

Tiszta, kifejező énekhangintonálás, határozottság. Az adott zenetörténeti anyag visszaadása szóbeli felelet formájában. Jegyet kapnak rá.

A tanuló tanulmányi munkájának gyakorlatban történő ellenőrzési, értékelési módja

Ritmusgyakorlat blattolása a tanárról. Boom whackers hangszer használata.

Az értékelés formái

Az értékelés diagnosztikus formái

Az írásbeli számonkéréssel jobban rávilágíthatunk a tényleges tudásra.

Az értékelés szummatív formái

Minden gyermek másban jó, osztályszinten többféle opció adott, hogy hogyan valósuljon meg a számonkérés.

Az értékelés fejlesztő formái: zeneileg picit nehezebb feladatot kapnak, ezt csak teljes odafigyeléssel lehet megvalósítani, mind írásban, mind gyakorlatban.

Vizuális kultúra, Mozgókép és média, Művészetek

Az értékelés célja

Motiválás, folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Készségfejlesztés. A tanulók megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

A tanulónak heti óraszám +1 osztályzattal kell rendelkeznie. A félévi, év végi osztályzat a napló számítottátlag alapján:

4,5-től jeles

3,5-től jó

2,5-től közepes

2,00-től elégséges

Dicséretes ötös a csak jeles jeggyel rendelkező tanulónak jár.

Az érdemjegy megállapítása az elért pontok százalékában arányosan történik, aminek meghatározása a tananyag jellegétől, tartalmától függően a tanár kompetenciája.

Minimumfeltételek

Az órán magabiztosan, önállóan alkotson.

A motiváció módja

Dicséret, órai munka értékelése kisötössel.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

A tanulókat és szülőket tájékoztatjuk a követelményrendszeréről, az értékelés alapelveiről, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezi ki a minősítő félévi/év végi osztályzat. A követelményeket dokumentáljuk, az első órán ismertetjük a diákokkal a számonkérés formáit és értékelési rendszert. A szabályrendszert a tanulókkal közösen alakítjuk ki. Tanév elején felmérjük a tanulók előzetes tudását.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről:

Az értékelés eredményét az E-kréta napló és az ellenőrző tartalmazza.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre, formája szerint lehet írásbeli és szóbeli.

Az értékelés formái

Az értékelés diagnosztikus formái

Az írásbeli számonkéréssel jobban rávilágíthatunk a tényleges tudásra.

Az értékelés szummatív formái

Minden gyermek másban jó, osztályszinten többféle opció adott, hogy hogyan valósuljon meg a számonkérés.

Az értékelés fejlesztő formái

Olyan feladatot kapnak, ami felkelti az érdeklődésüket, esetleg a modern digitális technikát használhatják.

A vizuális kultúra értékelésének sajátosságai:

A feladatok zöme gyakorlati feladat, az óra eleji instrukciók után önálló alkotómunka.

Az önálló alkotómunka értékelésének szempontjai: a feladat megértése mennyire volt jó.

Az elkészült mű mennyiben adekvát válasz a kiadott feladatra.

Mennyire fogalmazta meg a felvetett vizuális problémát a megoldásban.

Volt-e egyéni, kreatív ötlet a munkában.

A megvalósítás mennyire esztétikus: mennyire használta a vizuális kifejezés alapelemeit, hogy használta ki a technika adta lehetőségeket.

Milyen az elkészült mű összhatása.

4.7.3.5. A sport-szabadidőszervezés munkaközösség értékelési rendszere

Testnevelés

Az értékelés célja: a tanulók motiválása, a folyamatos visszajelzés, amivel elérhető a folyamatos fejlődés, illetve látható, hogy teljesítményük milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Cél a megfelelő és reális önértékelés kialakítása. Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye, emellett nagy hangsúlyt fektetünk a fejlődő tendenciára is.

A számonkérés a tantárgy jellegéből adódóan készségekre vonatkozik. Formája gyakorlati.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

A számonkérés és értékelés elvei

- Egy féléven belül a tanulóknak a heti óraszám +1 osztállyal kell rendelkezniük.
- A kisebb számonkérések, órai munka = kis jegy, súlya 1-szeres
- A témazáró felmérések érdemjegye pirossal kerül a naplóba, súlya 2-szeres

Értékelési skála

A számonkérés, értékelés ötjegyű skálán történik.

A tanuló teljesítménye

- 1 - elégtelen, ha a bemutatott gyakorlat hibákkal teli,
- 2 - elégséges, ha a bemutatott gyakorlat hiányos és gyakran hibás,
- 3 - közepes, ha a bemutatott gyakorlat hiányos vagy gyakran hibás,
- 4 - jó, ha a bemutatott gyakorlat kevéssé hiányos vagy hibás,
- 5 - jeles, ha a bemutatott gyakorlat minimálisan hibás vagy hibátlan.

Félévi és év végi osztályzat a napló számított átlag alapján

- 4,60-tól jeles
- 3,60-tól jó
- 2,60-tól közepes
- 2,00-tól elégséges

De a félévi/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, például a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülési folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, ill. hanyatló teljesítményét is.

Minimumfeltételek

A testnevelés órára hozott felszerelés alapkövetelmény. Ennek megléte nélkül a diák nem osztályozható.

A tantervi követelmények teljesítése 9-10-11-12.o

A technikai-taktikai feladatok, valamint a mozgáskoordinációs és személyiségbeli változások alapján.

Atlétika /járások, futások, szögdelések, ugrások, futások, dobások/ (összel és tavasszal 1-1 technikai jegy)

- térdelőrajt,
- dobás és hajítás rohammal,
- magasugrás lépő tech. /9-10./ és 'flop' technikával /11-12./,
- gerelyhajítás /11-12./,
- kislabdahajítás,

- TORNA /támasz, függés, egyensúlygyakorlatok/,
- támaszban, függésben továbbhaladás,
- mászás a kötélén teljes magasságig,
- összefüggő gyakorlatok és ugrások az adott évfolyam követelményei alapján,
- lányok (szerenként 1-1 jegy),
- talajgyakorlat,
- gerendagyakorlat,
- támaszugrások,
- fiúk (ősszel és tavasszal 1-1 jegy),
- talajgyakorlat,
- korlátgyakorlat,
- támaszugrások.

Sportjátékok:

- labdarúgás /fiúk/,
- kézilabda,
- kosárlabda,
- röplabda.

Egyéb tevékenységek

- téli foglalkozások, küzdőgyakorlatok, rendgyakorlatok és azok különböző formái, gimnasztikai gyakorlatok,
- 80 ütemű gimnasztikai szabadgyakorlat sorozat betanítása és bemutatása /ősz 1-1 jegy/,
- 80 ütemű botgyakorlat betanítása és bemutatása /tavasz 1-1 jegy/.

Sporttevékenység

- ösztönző, megerősítő jelleggel, különleges teljesítményekért illetve időszakok zárásaként 1-1 jeles adható,
- aktivitás az iskolai sportfoglalkozásokon:
 - o rendszeres részvétel,
 - o szervezési, lebonyolítási feladatok vállalása, végzése,
 - o sport célú társadalmi munka végzése,
 - o iskolacsúcsok,
 - o vetélkedők,
 - o gólkirályság,
 - o eredményes szereplés iskolán kívüli versenyeken,
 - o sportolás és versenyzés iskolán kívüli sportegyesületben (igazolt versenyzők).

Félévi, év végi értékelés

Az elégséges osztályzat eléréséhez a tanuló érdemjegyeinek átlaga 2,00 alatt nem lehet.

A motiváció módja

A pozitív érzelmi viszonyulás megteremtése, a támogató, elfogadó légkör az alapja a testnevelés órai motivációnak. A tanárhoz és az órai tevékenységekhez oly módon kell viszonyulniuk a tanulóknak, hogy az inspiráló legyen számukra, leküzdjék a sokukban meglévő egymás előtti szégyenlősséget. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy folyamatosan pozitív megerősítésekkel motiváljuk a tanulókat, verbális üzeneteink a beléjük vetett bizalmat tükrözzék. A differenciálás is nagymértékben hozzájárul a tanulók testnevelés órai munkájának fejlesztéséhez, mely által egyénre szabott sikerélményekhez juttathatjuk a diákokat. A célunk az, hogy a tanulók az iskolán kívül és majd az iskola elvégzése után is örömmel vegyenek részt sporttevékenységekben, és váljon az életük részévé a mozgás, ezért kiemelten fontos ezen a tanórán a megfelelő motiválás.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

A tanulókkal közösen alakítjuk ki a szabályrendszert, melynek során elfogadjuk a tanulók kéréseit, ötleteit is. Az értékelés rendjét szóbeli megegyezéssel alakítjuk ki, a szülőket tájékoztatjuk év elején.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulókat, szülőket a naplón keresztül tájékoztatjuk az eredményekről, és a minden félévben egy alkalommal írásban jelzünk a gyengén vagy bukásra álló tanulóknak és szüleiknek.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanuló tanulmányi munkájának gyakorlatban történő ellenőrzési, értékelési módja során figyelembe vesszük a tevékenységet és az órai munkát, az egyéni fejlődést is.

Az értékelés formái

1. A teljesítmények, az elvégzett munka eredménye
 - a. abszolút /mérőtesztek/,
 - b. tantervi követelmények teljesülése.
2. A tanulási folyamat során bekövetkező változások
 - a. technikai taktikai tudásszint,
 - b. általános teherbíró képesség /fizikai, pszichikai és személyiségbeli jellemzők/: akarat, szorgalom, fegyelem, hozzáállás, céltudatosság, céltartás, munkafegyelem és pontosság, monotónia és fájdalomtűrés, önfegyelem és bátorság, küzdeni tudás és sportszerűség, öntevékenység és kreativitás.
3. Sporttevékenység:
 - sportkör, részvétel és aktivitás,
 - részvétel a kiegészítő tevékenységben /szervezés, előkészítés.lebonyolítás, kivitelezés/,
 - iskolán kívüli sporttevékenység.

A teljesítmény értékelése

Abszolút /mérőtesztek/

- teljesítménypróba,
- Cooper-teszt,
- atlétikai többpróba /3, 4, 5/,
- labdapasszolás.

Relatív /tantervi követelmények/

- taktikai elemek alkalmazása,
- sporttechnikák,
- a tananyag teljesítményképes tudása: spotágakban és kiegészítő tevékenységekben: torna, labdajáték, atlétika.

Az értékelés diagnosztikus formái

- minden tanév elején felméréseket végzünk a gyerekek állóképességét illetően, különös tekintettel a 9. évfolyamra.,
- év közben a diagnosztikus mérések a fejlődés követését szolgálják, év végén pedig a NETFIT mérés szolgál a diagnosztikus mérés alapjául.

Az értékelés szummatív formái:

Az egyes részterületek értékelése érdemjegyekkel

- az adott /aktuális/ tanóra értékelése osztály illetve csoportszinten egyéni kiemeléssel /alkalmi, eseti érdemjegy/,
- adott tematikus egység, időszak: folyamat értékelése osztályszinten az egységben mutatott különleges egyéni teljesítmény, szorgalom, ügyesség ösztönző elismerése/jeles eseti érdemjegy/,
- egyéni értékelés akarati, szorgalmi, fegyelmi jellemzők alapján/havi érdemjegy/.

Az értékelés fejlesztő formái

A változás, fejlődés figyelembevétele:

- teljesítmény megváltozásának mértéke,
- a próbák eredményeinek változása,
- tantervi követelményekben bekövetkező változások,
- a személyiség változása,
- hozzáállás,
- céltudatosság,
- munkafegyelem és pontosság,
- monotónia, fáradtság-és fájdalomtűrés,
- önfegyelem és bátorság,
- küzdeni tudás és sportszerűség,
- öntevékenység és kreativitás.

4.7.3.6. Az informatika-gépészet-vegyész munkaközösség értékelési rendszere

Informatika-gépészet-vegyész

Digitális kultúra és minden informatika és távközlés, gépészet, elektronika és elektrotechnika, valamint a vegyipar ágazat tantárgyaira vonatkozik.

Informatika és távközlés ágazat:

Informatikai és távközlési alapok I., Informatikai és távközlési alapok II., Programozási alapok, IKT projektmunka I., IKT projektmunka II.

Hálózatok I., Adatbáziskezelés I. és II., Szerverek és felhőszolgáltatások, Hálózatok II., Hálózat programozása és IoT, Asztali alkalmazások fejlesztése, Webprogramozás, Szoftvertesztelés. Asztali és mobil alkalmazások fejlesztése és tesztelése, Frontend programozás és tesztelés, Backend programozás és tesztelés.

Gépészet ágazat:

Villamos alapismeretek, Gépészeti alapismeretek, Gyártás-előkészítés, Forgácsoló megmunkálások, Műszaki számítások, Műszaki rajz, Minőség-ellenőrzés, Anyagismeret és gyártástechnológia, Szerelés és karbantartás, Automatizálás, Forgácsolási ismeretek, Gyártástervezés és gyártásirányítás, Műszeres analitika gyakorlat, Technológiai folyamatok és minőségbiztosításuk, Környezet - és munkavédelem a vegyiparban, Vegyipari műveletek és irányításuk, Vegyipari műveletek és irányításuk gyakorlat.

Vegyipar ágazat:

Vegyipari alapozó gyakorlat, Műszaki és digitális alapok, Általános kémia, Szervetlen és szerves kémia, Biotechnológia, Vegyipari műszaki feladatok, Alkalmazott kémia, Analitika gyakorlat, Szerves preparatív gyakorlat, Analitikai szabványvizsgálatok.

Elektronika és elektrotechnika ágazat:

Villamos alapismeretek, Gépészeti alapismeretek, Elektrotechnika, Analóg áramkörök, Digitális áramkörök, A programozási alapjai, Számítógépes szimuláció, Áramkörök építése, üzemeltetése, Mikrovezérlők, Ipari folyamatok irányítása PLC-vel.

Az értékelés célja

Az értékelés célja a motiválás, a folyamatos visszajelzés a diákok felé, hogy tudásuk milyen mértékben felel meg az elvárásoknak.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

1. Egy féléven belül a tanulóknak minimum a heti óraszám +1 osztállyal kell rendelkezniük.
2. A röpdolgozatok, kisebb számonkérések, órai munka, szorgalmi, házi feladat – kék kis jegy, súlya 1x.
3. A szóbeli, írásbeli és gyakorlati feleletek 1-2 óra tananyagából – fekete normál jegy, súlya 1x.
4. A témazáró dolgozat érdemjegye pirossal kerül az osztálynaplóba, súlya 2x.
5. Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük.
6. Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre. Formája szerint lehet írásbeli, szóbeli és gyakorlati.

Minimumfeltételek

Az értékelés alapja az adott évfolyamra a helyi tanterv szerint meghatározott tananyag minimumkövetelménye.

A motiváció módja

A tanári visszajelzés, az értékelés motiválja a tanulót. Ahhoz, hogy a tanulók motiváltságát kialakítsuk és megtartsuk, nagy hangsúlyt fektetünk a stressz mentes, oldott légkör kialakítására, a tanulási-tanítási célok folyamatos tudatosítására a tanórákon. Pontos és megfelelő nehézségű közeli célokat határozzunk meg. Törekszünk a figyelem, érdeklődés és kíváncsiság felkeltésére.

Elsősorban az empátián, érzelmi kapcsolatokon alapuló és a motivációban alapvető szerepet játszó megerősítéseket: a jó szavakat, a dicséretet, az elismerést, a közösen átélt örömet alkalmazzuk.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről:

A tanuló joga, hogy a tanév elején megismerkedjék a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi/év végi osztályzatok.

A követelmények ismertetését dokumentálni kell. Minden oktató minden tanév első óráján ismerteti a diákokkal a számonkérés formáit és az értékelési rendszert. Ezt a szabályrendszert a tanulókkal közösen alakítjuk ki, elfogadva az ő kéréseit, ötleteiket, így a tanév elején ebben egy konszenzus alakul ki.

A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótlásának szükségességét és módját és idejét az oktatóval kell egyeztetni.

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók tájékoztatása az értékelés eredményéről a tanórán történik, majd ezt követően az érdemjegyek bekerülnek az elektronikus naplóba. Ez a szülők számára is elérhető.

Folyamatosan monitorozzuk az egyes tantárgyakból bukásra vagy gyengén állókat, értesítjük erről a szülőket, az ilyen tanulók részére a felzárkóztató foglalkozások többféle fajtáját kínáljuk fel.

Az évről évre újra meghatározott, oktatók vezetésével szervezett korrepetálási programok lehetővé teszik a gyengén állók illetve a tanórákat mulasztók számára a szaktárgyi lemaradás megszüntetését.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A szóbeli felelet értékelési szempontjai

Időbeosztás; felépítettség; lényegkiemelés; előadás; szaknyelv; fogalmak ismerete, definiálása, alkalmazása; tartalmi kifejezés, elvek, folyamatok ismerete, alkalmazása; összefüggések értelmezése; irányíthatóság; kérdések kezelése; rugalmasság.

Az írásbeli és gyakorlati munka értékelési szempontjai

Irányított feladatok minél precízebb megoldása; reprodukciós feladatok esetében a minta minél pontosabb követése. Alkalmazzuk az önértékelést, társértékelést (pár-, és csoportmunkában).

Ide tartoznak a röpdolgozatok, kisebb számonkérések, órai munka, szorgalmi feladat, házi feladat.

A szóbeli, írásbeli és gyakorlati számonkérés esetén az értékelés ötjegyű skálán történik.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban történő ellenőrzési, értékelési módja**A tanuló írásbeli teljesítménye****1 – elégtelen** 50 % alatt

A többi érdemjegy megállapítása az elért pontok százalékában arányosan történik, aminek meghatározása a dolgozat jellegétől, tartalmától, a heti óraszámától függően a tanár kompetenciája.

A félév/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, pl. a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, ill. hanyatló teljesítményét is.

A tanuló tanulmányi munkájának szóban történő ellenőrzési, értékelési módja**1 – elégtelen**, ha a felelet összefüggéstelen, hibáktól hemzsegő,**2 - elégséges**, ha hiányos, gyakori hibákkal, többször félreérthető,**3 - közepes**, gyakoribb hibákkal, esetenként félreérthető,**4 – jó**, kevés hibával,**5 – jeles**, hibátlan, illetve minimális hibával.**A tanuló tanulmányi munkájának gyakorlatban történő ellenőrzési, értékelési módja****1 – elégtelen** 50 % alatt

A többi érdemjegy megállapítása az elért pontok százalékában arányosan történik, aminek meghatározása a dolgozat jellegétől, tartalmától, a heti óraszámától függően a tanár kompetenciája.

A félév/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, pl. a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, ill. hanyatló teljesítményét is.

Szöveges értékelés - Mikrotanúsítvány

A **Mesterséges Intelligencia alapjai** tantárgy értékelése az év végi bizonyítványba **Megfelelt** vagy **Nem megfelelt** szöveges értékeléssel történik. Év közben adható érdemjegy. A tantárgy oktatásának befejezésével az elvégzett mérés eredménye alapján mikrotanúsítványt kap az a tanuló, aki 50% feletti teljesítményt ér el. A 30%-ot meghaladó igazolt vagy igazolatlan hiányzás esetén mikrotanúsítvány nem adható ki.

Megjegyzések

Ha a diák év végén bukásra áll, de az átlaga eléri az 1,5-et, fel kell kínálni neki a lehetőséget, hogy az éves anyagból javító dolgozatot írjon. Az érdemjegyet minden esetben be kell írni a naplóba.

Az értékelés formái**Az értékelés diagnosztikus formái**

A tantárgy tanításának megkezdésekor és minden tanév elején felmérjük a tanulók előzetes tudását, elemezzük a tanulók tudásszintjét, melyet a tanév során történő differenciálásoknál figyelembe veszünk. Segíti a tanári munkánkat abban, hogy egy adott csoportban milyen módon tervezzük a tanítási folyamatot.

Az értékelés szummatív formái

A tanulók tudását hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel értékeljük, mely lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka.

Ágazati alapvizsga értékelése – Ágazati alapvizsga szabályzatban – 3. sz melléklet

4.7.3.7. A közgazdaság-ügyvitel-logisztika munkaközösség értékelési rendszere

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

5 0411 09 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző

- Munkavállalói ismeretek
- Munkavállalói idegen nyelv
- Gazdasági és jogi alapismeretek
- Vállalkozások működtetésének alapismeretei
- Kommunikáció
- Digitális alkalmazások
- Gazdálkodási ismeretek
- Gazdasági számítások
- Pénzügy
- Irodai szoftverek alkalmazása
- Adózás
- Elektronikus bevallás
- Számvitel
- Számviteli esettanulmányok
- Számítógépes könyvelés

5 0411 09 02 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

- Munkavállalói ismeretek
- Munkavállalói idegen nyelv
- Gazdasági és jogi alapismeretek
- Vállalkozások működtetésének alapismeretei
- Kommunikáció
- Digitális alkalmazások
- Üzleti adminisztráció
- Pénzforgalmi nyilvántartások
- Kis és középvállalatok gazdálkodása
- Munkaerő-gazdálkodás
- Adózási ismeretek
- Könyvvézetési alapismeretek
- Szövegbevitel számítógépen
- Dokumentum szerkesztés
- Titkári ügyintézés
- Ügyfélszolgálati kommunikáció
- Kommunikáció a titkári munkában

Közlekedés és szállítmányozás ágazat

5 1041 15 06 logisztikai technikus

- Munkavállalói ismeretek
- Munkavállalói idegen nyelv
- Gazdasági alapismeretek
- Vállalkozások működtetése
- Kommunikáció
- Digitális alkalmazások
- Közlekedési alapok
- Közlekedés technikája és üzemvitele
- Külkereskedelmi és vámismeretek
- Általános szállítmányozás
- Ágazati szabályozások
- Szállítmányozói feladatok
- Raktározási alapok
- Raktári tárolás és anyagmozgatás
- Raktári mutatószámok
- A raktárirányítás rendszere
- Raktárvezetés
- Logisztikai alapok
- Beszerzési logisztika
- Készletezési logisztika
- Termelési logisztika
- Elosztási logisztika
- Minőség a logisztikában

Az értékelés célja

Az értékelés célja a bemeneti tudásfelmérést, diagnosztikai értékelést követően a teljesítménymérés által létrejött minősítő értékelésen át a formatív, egyénre szóló, fejlesztő célú értékelés. Elsődleges a motiválás, a folyamatos visszajelzés a diákok felé. Fontos, hogy a diákok tisztában legyenek azzal: tudásszintjük milyen mértékben felel meg az elvárásoknak. Minden tárgyból figyelembe vesszük az egyéni fejlődés mértékét. Az értékelés alapját az adott évfolyamra a központilag kiadott programtanterv adaptálása szerint készített helyi tanterv tantárgyankénti minimumkövetelménye, az aktuálisan érvényes, központilag kiadott módszertani útmutatókban található értékelési rendszerek, az érettségi és vizsgakövetelmények képezik. Célunk, hogy a tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén figyelemmel kísérjük és támogassuk a diákok korábbi teljesítményéhez képest mért fejlődési törekvéseit. Célunk továbbá a gyerekek szabálytisztelőének és felelősségvállalásának kialakítása, fejlesztése. Érvényesüljön az ösztönző, fejlesztő hatás és a folyamatosság, az értékelés legyen személyre szabott.

Az értékelési rendszerünk alapvető célja tehát, hogy motiváljon és megfelelő visszajelzést adjon, biztosítsa a javítás lehetőségét.

Közös értékelési alapelvek, az osztályozás szabályozásának közös rendje

- A félévi és év végi jegyek kialakításához a témazáró dolgozat piros, súlya 2x-es, ezen kívül minden osztályzat egyszeres súlyozást kap.
- Az ellenőrzés és értékelés fontos célja, hogy a tanulókat megfelelő és reális önértékelésre is neveljük, ezt fejlesztendő digitális úton állandóan elérhetővé tesszük a tanulók számára is az értékelési rendszert, a speciális, központi értékelő táblázatokat.
- A számonkérést az adott tantárgyat tanító oktató végzi. Abban az esetben, ha egy modult több tanár tanítja, a félévi/év végi osztályzatot közösen, összevontan adják, miután év közben külön-külön mindannyian egyedi osztályzatokkal értékelték.
- Az értékelés formái: a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács tanórán és azon kívül, szükség esetén feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás. Folyamatos szóbeli értékelés, szükség esetén dolgozatokhoz írt rövid vélemény, tanács, bírálat, építő jellegű kritika.

Minimumfeltételek

A minimumfeltételeket a képzési és kimeneti követelményekhez, a speciális minősítési rendszerek központi táblázataihoz, az érettségi és a vizsgakövetelményekhez igazítjuk.

Tartalma szerint a számonkérés vonatkozhat ismeretekre és készségekre.

Az elméleti és gyakorlati tárgyak értékelése (a speciális értékelések kivételével): szóbeli és/vagy írásbeli/gyakorlati számonkérés.

- 0-39% - elégtelen
- 40-54% - elégséges
- 55-69% - közepes
- 70-84% - jó
- 85-100% - jeles

Az oktató a fenti százalékoktól eltérhet, a tananyag nehézségi foka, gyakorlati szükségessége, jellege, tartalma, az érettségi és a szakmai vizsga sikerességének elérése miatt. A tantárgyra vonatkozó (a fentiektől eltérő) értékelési rendet a diákokkal történő konszenzust követően rögzítjük. A változásról a szülőket tájékoztatni kell. Ezenkívül az oktatók használják az évek óta bevált, központilag elfogadott értékelési táblázatokat is.

Szóbeli felelet értékelésének alapelvei:

- 5 /jeles/: kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,
- 4 /jó/: összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik,
- 3 /közepes/akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri a tanuló,
- 2 /elégséges/: nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,
- 1 /elégtelen/: elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények 50%-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

Ettől eltérően akkor osztályozunk, ha a szakmai és vizsgakövetelmények, az érettségi követelmény másképp szabályozza a szóbeli követelményeket, vagy speciálisan eltérő szabályokat kell alkalmazni.

Félévi és év végi osztályzat a napló számítottátlag szerint a kerekítés szabályait alapul véve (az elégséges kivételével)

- 4,50-től jeles
- 3,50-től jó
- 2,5-től közepes
- 2,00-től elégséges

A félév/tanév végi jegyek megállapításakor az átlag mellett számításba vesszük a pozitív, ill. negatív tendenciákat, pl. a tanuló tanórai aktivitását, az órára készülés folyamatosságát, a házi feladatok elkészítését, kiegyensúlyozottságát, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, ill. hanyatló teljesítményét is. Az öt tizedes kerekítési határtól a tanár eltérhet, feltétele, hogy év elején a diákokkal tisztázni kell az osztályozási feltételeket, és erről a szülőket is tájékoztatni kell.

A motiváció módja

- A szocio-kulturális elemek tantervbe építése, életre nevelés. Annak nyomatékosítása, hogy szakmai tantárgyak ismeretének gyakorlati haszna van. Célorientáltság, pályaorientáció.
- Alapvető motivációs feltételek megteremtése: tanulói szinten a tanulók pozitív önértékelésének, önbizalmának fejlesztésére, sikerélmények biztosítása. A reális tanulási célok kitűzése, reális elvárások, korrekt, konszenzuson alapuló követelmény- és értékelési rendszer kialakítása, a tanulási stratégiák megismertetése, a szorongás csökkentésére irányuló tanári attitűd, megfelelő tanulási légkör kialakítása.
- A tanulási szituáció szintjén a tananyag érdekessé tétele, a tanulócsoport bevonása a tananyag kiválasztásába, a tanmenet adaptációja, a feladatok a tanulói képességekhez igazítása szolgálhatja a motiváció megfelelő szintjének kialakítását.
- A motiváció fenntartását és megóvását szolgálják a szemléletes, motiváló feladatok, a tanulók közti kooperáció elősegítése, a tanulók pszichés jellemzőinek figyelembe vétele, az énkép megóvása, a pozitív énkép fenntartása, az önbizalom erősítése.
- A legfontosabb tanári feladat a pozitív önértékelés kialakítása a motiváló visszajelzések, illetve a tanulói elégedettség növelésén keresztül. Az eredmények értékelése, a fejlődés számbavétele, jutalmak, érdemjegyek osztása mind az egyéni fejlődést, a pozitív önértékelést hivatottak szolgálni.

A tanulók és szülők tanév eleji tájékoztatása az értékelés rendjéről

A tanárok minden tanév első óráján - a programtantervek, valamint az érettségi és vizsgaszabályzatok követelményeit, a diákok kéréseit, ötleteit figyelembe véve - a tanulókkal közösen kialakított szabályrendszer, konszenzus alapján létrehozott követelményrendszert, értékelési alapelveket, az ezeknek való megfelelés mértékét rögzítik a diákokkal (és elérhetővé teszi a szülők számára is). Egyeztetik a számonkérés formáit és az értékelési rendszert. Ezt a diák vagy a füzetében örökíti meg, vagy – ennek hiányában – az oktató nyomtatott formában esetleg digitálisan a diák rendelkezésére bocsátja.

A tanuló ez esetben átvételi elismervényt ír alá, mellyel elismeri az abban foglaltak megértését és tudomásul vételét, és azt bemutatja szüleinek is. Az ágazati vizsga esetében legkésőbb február 15-ig a szaktanár ismerteti a tanulókkal a vizsga részeit, témaköreit, értékelési módját. /A témazáró és egyéb dolgozatokat a tanulóknak pótolniuk kell az oktatóval egyeztetett módon és időpontban./

A tanulók, szülők tájékoztatásának módja az értékelés eredményeiről

A tanulók, szülők rendszeres tájékoztatása a naplóban történik. Fogadóórákon, rendkívüli esetekben előre megbeszélte időpontokban szóban, vagy a naplóban írásban tájékoztatást adunk a rendkívüli teendőkről. A gyengén vagy bukásra állókat (és szüleiket) megfelelő időben, legalább a félév és az év végi zárás előtt decemberben és áprilisban a naplóban, ~~ellenőrzőben~~ írásban értesítjük. Különleges szakmai tárgyakkal – szükség esetén – szülői értekezleten személyesen is tájékoztatást adunk, válaszolunk a kérdésekre. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesítjük.

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Egy féléven belül a tanulóknak a heti óraszám +1 osztályzattal kell rendelkezniük, törekedve a szóbeliség és írásbeliség megfelelő arányára – amennyiben a tantárgyi specializáció ezt engedi. Írásban, szóban, gyakorlati beszámoltatások alapján is mérhető a tanuló tudása. Osztályzatot kaphat házi feladatra, órai munkára, digitális tananyag elektronikus feldolgozására, feltöltésére.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban történő ellenőrzési, értékelési módja: röpdolgozat, témazáró dolgozat, beszámoló, projektmunka bemutatása, ppt készítése, érvelés, fogalmazás, hivatalos irat készítése, teszt, feladatlap, házi feladat stb. Értékelés a vizsgakövetelmények figyelembevételével.

A tanuló tanulmányi munkájának szóban történő ellenőrzési, értékelési módja: feleltetés, prezentáció, kiselőadás stb. Értékelés a vizsgakövetelmények figyelembevételével.

A tanuló tanulmányi munkájának gyakorlatban történő ellenőrzési, értékelési módja: a gyakorlati vizsgafeladatok követelményeit figyelembe véve írásban, szóban, projektfeladatok segítségével, a rendezvényszervezés, ügyfélszolgálat gyakorlati vizsgakövetelményeinek és életszerűségének figyelembe vételével. Értékelés a vizsgakövetelményeknek megfelelően. Speciális gyakorlati tárgyak értékelése a központi értékelési rendszer alapján történik.

Az előző tanórai tananyag számonkérése előzetes bejelentést nem igényel, de a témazáró dolgozatok előtt legalább 1 héttel be kell jelenteni a dolgozat időpontját. Figyelembe kell venni az időpont meghatározásakor, hogy egy munkanapon legfeljebb 2 témazáró dolgozat írható.

Speciális értékelés

Digitális alkalmazások - Gépírás

GÉPÍRÁS JAVÍTÓTÁBLÁZATOK

Javítószerkezetes leütéstáblázat (Word)

Értékelési-osztályozási táblázat¹⁵
(javítószerkezet használatával)

1. Minta utáni másolás, ill. folyamatosan írott, nyomtatott szöveg másolása és formázása esetén

Leütésszám	Osztályzat				
	Jeles 0,01%	Jó 0,02%	Közepes 0,03%	Elégséges 0,04%	Elégtelen 0,05%-tól
	Hibaszám				
300	0	-	1	-	2-
400	0	-	1	2	3-
600	0	1	-	2	3-
800	0	1	2	3	4-
900	0	1	2	3	4-
1000	0-1	2	3	4	5-
1100	0-1	2	3	4	5-
1200	0-1	2	3	4	5-
1300	0-1	2	3	4-5	6-
1400	0-1	2	3-4	5	6-
1500	0-1	2-3	4	5-6	7-
1600	0-1	2-3	4	5-6	7-
1700	0-1	2-3	4-5	6	7-
1800	0-1	2-3	4-5	6-7	8-
1900	0-1	2-3	4-5	6-7	8-
2000	0-2	3-4	5-6	7-8	9-

Hiba:

- a gépelési munkák értékelésében alkalmazott hibázási esetek és hibafajták – hibánként 1 hiba;
- a meghatározott formától való eltérés – eltérésenként 1 hiba;
- a szerkesztési műveletek helytelen vagy hiányos alkalmazása (pl. enter használata térköz helyett, közbillentyű használata tabulátor helyett stb.) – esetenként 1 hiba.

Javítószervezet nélküli leütéstáblázat

Leütésszám	Jeles	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
500	0-1	2		3	4
600	0-1	2	3		4
670	0-1	2	3	4	5
750	0-1	2-3		4	5
800	0-1	2-3	4		5
830	0-1	2-3	4	5	6
1000	0-2	3-4	5	6	7
1170	0-2	3-4	5	6-7	8
1200	0-2	3-4	5-6	7	8
1250	0-2	3-5	6	7	8
1330	0-2	3-5	6	7-8	9
1400	0-2	3-5	6-7	8	9
1500	0-3	4-6	7	8-9	10
1600	0-3	4-6	7-8	9	10
1670	0-3	4-6	7-8	9-10	11
1750	0-3	4-7	8	9-10	11
1800	0-3	4-7	8-9	10	11
1830	0-3	4-7	8-9	10-11	12
2000	0-4	5-8	9-10	11-12	13
2250	0-4	5-9	10-11	12-13	14
2330	0-4	5-9	10-11	12-14	15
2500	0-5	6-10	11-12	13-14	15
2600	0-5	6-10	11-13	14-15	16
2670	0-5	6-10	11-13	14-16	17
2750	0-5	6-11	12-13	14-16	17
2800	0-5	6-11	12-14	15-16	17
2850	0-5	6-11	12-14	15-17	18
3000	0-6	7-12	13-15	16-18	19
3170	0-6	7-12	13-15	16-19	20
3250	0-6	7-13	14-16	17-19	20
3330	0-6	7-13	14-16	17-20	21
3400	0-6	7-13	14-17	18-20	21
3430	0-6	7-14	15-17	18-21	22
3500	0-7	8-14	15-18	19-21	22
3600	0-7	8-14	15-18	19-22	23
3900	0-7	8-16	16-20	21-23	24
4000	0-8	9-16	17-20	21-24	25

Másolt levél formába öntése

Értékelési-osztályozási táblázat¹⁵
(javítószervezet használatával)

1. Minta utáni másolás, ill. folyamatosan írott, nyomtatott szöveg másolása és formázása esetén

Leütésszám	Osztályzat				
	Jeles 0,01%	Jó 0,02%	Közepes 0,03%	Elégséges 0,04%	Elégtelen 0,05%-tól
	Hibas szám				
300	0	-	1	-	2-
400	0	-	1	2	3-
600	0	1	-	2	3-
800	0	1	2	3	4-
900	0	1	2	3	4-
1000	0-1	2	3	4	5-
1100	0-1	2	3	4	5-
1200	0-1	2	3	4	5-
1300	0-1	2	3	4-5	6-
1400	0-1	2	3-4	5	6-
1500	0-1	2-3	4	5-6	7-
1600	0-1	2-3	4	5-6	7-
1700	0-1	2-3	4-5	6	7-
1800	0-1	2-3	4-5	6-7	8-
1900	0-1	2-3	4-5	6-7	8-
2000	0-2	3-4	5-6	7-8	9-

Hiba:

- a gépelési munkák értékelésében alkalmazott hibázási esetek és hibafajták – hibánként 1 hiba;
- a meghatározott formától való eltérés – eltérésenként 1 hiba;
- a szerkesztési műveletek helytelen vagy hiányos alkalmazása (pl. enter használata térköz helyett, közbillentyű használata tabulátor helyett stb.) – esetenként 1 hiba.

Levél önálló fogalmazással

3. Irat szövegének önálló megfogalmazása, írása és iratformázása esetén – 1. változat

Leütésszám	Osztályzat				
	Jeles 0,01-0,02%	Jó 0,03-0,04%	Közepes 0,05-0,06%	Elégséges 0,07-0,08%	Elégtelen 0,009%-tól
	Hibaszám				
300	0	1	-	2	3-
600	1	2	3	4	4-
800	1	2-3	4	5-6	7-
900	1	2-3	4-5	6-7	8-
1000	2	3-4	5-6	7-8	9-
1200	2	3-4	5-7	8-9	10-
1300	2	3-5	6-7	8-10	11-
1400	2	3-5	6-8	9-11	12-
1500	3	4-6	7-9	10-12	13-
1700	3	4-6	7-10	11-13	14-
1800	3	4-7	8-10	11-14	15-
1900	3	4-7	8-11	12-15	16-
2000	4	5-8	9-11	12-16	17-

Hiba:

- a gépelési munkák értékelésében alkalmazott hibázási esetek és hibafajták – hibánként 1 hiba;
- a meghatározott formától való eltérés – eltérésenként 1 hiba;
- a szerkesztési műveletek helytelen, fölösleges vagy hiányos alkalmazása (pl. enter használata térköz helyett, közbillentyű használata tabulátor helyett stb.) – esetenként 1 hiba.
- helyesírási hiba – hibánként 1 hiba;
- nyelvhelyességi és stilisztikai hiba – hibázásonként 1 hiba;
- tartalmi hiba (hiányos tartalom vagy fölösleges – a jelentést befolyásoló –adathasználat, a tartalom helytelen értelmezésének hibái) – hibánként 1 hiba.

Diktált levél

2. Diktálás utáni vagy kézíratos, felülírt, korrektúrázott szöveg írása és íratformázása esetén

Leütésszám	Osztályzat				
	Jeles 0,01%	Jó 0,02-0,03%	Közepes 0,04%	Elégséges 0,05-0,06%	Elégtelen 0,07%-tól
	Hibaszsám				
300	0	-	1	2	3-
600	0	1	2	3	4-
800	0	2	3	4	5-
900	0	1-2	3	4-5	6-
1000	0-1	2-3	4	5-6	7-
1200	0-1	2-3	4	5-7	8-
1300	0-1	2-3	4-5	6-7	8-
1400	0-1	2-4	5	6-8	9-
1500	0-1	2-4	5-6	7-9	10-
1700	0-1	2-5	4-6	7-10	11-
1800	0-1	2-5	6-7	8-10	11-
1900	0-1	2-5	6-7	8-11	12-
2000	0-2	3-6	7-8	9-11	12-

Hiba:

- a gépelési munkák értékelésében alkalmazott hibázási esetek és hibafajták – hibánként 1 hiba;
- a meghatározott formától való eltérés – eltérésenként 1 hiba;
- a szerkesztési műveletek helytelen, fölösleges vagy hiányos alkalmazása (pl. enter használata térköz helyett, közbillentyű használata tabulátor helyett stb.) – esetenként 1 hiba.
- helyesírási hiba – hibánként 1 hiba;
- javítatlan korrektúra – esetenként 1 hiba.

Az értékelés formái

Az értékelés diagnosztikus formái:

Cél: a diákok előzetes ismereteinek felmérése. Fontos szerepe van a tananyag kialakításában, csoporthoz, személyhez igazításában, a tanítás formájában. Ahhoz, hogy hatékonyan tanítsunk, megfelelő alapot kell képezni. Ezt is segíti a diagnosztikus értékelés, továbbá az egyéni fejlődési út meghatározásához, a bemeneti és a kiemeneti tudás összehasonlításához szükség van a kiindulási pont eredményeire, és annak a szintnek a pontos meghatározására, ahol a tanítási folyamat végén eljut a diák. Szintfelmérő dolgozatok segítségével megfelelő csoportokat alakítunk ki. Szaktanári döntés kérdése, hogy az így született értékelés szóbeli, szöveges, írásos, vagy osztályzat szerinti értékelés. Rendszeres az önértékelés, társértékelés és a tanári értékelés.

Diagnosztikus értékelés része a szülőkkel történő célzott szaktanári beszélgetés is, hiszen ez segít megérteni a diák motivációit, ezáltal pedig segít megtalálni az utat a tanuló fejlesztéséhez, tehetséggondozásához, felzárkóztatásához.

Az értékelés szummatív formái:

Egy-egy tanulási szakasz lezárása. Projektfeladat, beszámoló, prezentáció, témazáró dolgozat, év végi vizsga, érettségi, szakmai vizsga.

Tanév végi vizsga: ágazati alapvizsga

A gazdálkodás és menedzsment, valamint a közlekedés és szállítmányozás ágazaton 10. évfolyam végén ágazati alapvizsgát tesznek a tanulók. Az ágazati alapvizsga értékelése külön szabályzatban – 3. sz. melléklet szerint.

3.7.3.8. A duális partnerek értékelése

A duális partnerek minden hónapban értékelik a tanulók munkáját. A duális partnerek a képzési megállapodásban rögzített tantárgyakra bontva értékelnek. Az értékelés minden esetben beleszámít a tanuló év végi osztályzatába.

A gyakorlati munka értékelési szempontjai

Irányított feladatok minél precízebb megoldása; reprodukciós feladatok esetében a minta minél pontosabb követése. Önálló vagy csoportmunka hatékony megvalósítása.

Az értékelés fejlesztő formáinak alkalmazása

A tanulókat tanulási tevékenységükben folyamatosan megerősítjük, korrigáljuk, segítjük, tanácsokkal látjuk el úgy a tanórán, mint azon kívül is. Szóbeli feleleteikhez, a dolgozatok érdemjegyeihez indoklást, bírálatot fűzünk.

4.8. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Iskolánkban minden képzéstípusban csoportbontásban tanítjuk a következő tárgyakat: angol nyelv, német nyelv, matematika, digitális kultúra, szakmai tárgyak, nyelvi előkészítő évfolyamon az anyanyelv és helyesírás tantárgyat. Idegen nyelvek esetén a csoportok kialakítása nyelvi szintfelmérő alapján történik, amit az iskolánkba felvett 8. osztályos diákok május első hétfőjén írnak, és az oktatók javítanak. A csoportok közötti átmenet csak nagyon indokolt esetben, valamennyi oktatóval és az érintett diák(ok)kal egyeztetve fordulhat elő.

A fent felsorolt többi tantárgy esetén a csoportok az idegen nyelvi bontás alapján alakulnak ki, kivéve a gimnáziumban 11-12. évfolyam matematika (emelt szintű érettségire felkészítés okán), valamint minden technikumi évfolyamon a szakmai tárgyakat. A szakmai tárgyak esetében a csoportbontás oktatói és osztályfőnöki döntés alapján valósul meg. A fakultációs csoportokba sorolás a továbbtanulási szándék, az idegen nyelvi készség szint alapján történik. A célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítést a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szerint szervezzük meg.

Érettségi felkészítést a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő tárgyakból indítunk:

- biológia
- angol nyelv
- német nyelv
- fizika
- földrajz
- digitális kultúra
- kémia
- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- testnevelés
- mozgóképkultúra és médiaismeret (rajz/média fakultáció)
- vizuális kultúra (rajz/média fakultáció).

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

A mindennapos testnevelést 9. évfolyamon órakeretben szervezzük, 10-12. évfolyamon sportkör keretében szervezzük meg. A sportkörre a diákok saját választás alapján jelentkeznek.

A köznevelési törvény és a fenntartó hozzájárulása óratervben rögzített **csoportbontásokat** tesz lehetővé. A helyi tantervben előírt képzési és nevelési célok csoportbontás nélküli megvalósítása elképzelhetetlen.

4.9. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

Iskolánk elhelyezkedéséből adódóan szerencsés helyzetben van. Számos lehetőséget tud kínálni tanulóinak a nemzetiségi kultúra megismerésére a legautentikusabb forrásból is, hiszen diákjaink között szép számmal találunk görög, szerb, román stb. nemzetiséghez tartozókat. Ezeknek a tanulóknak a zöme a családban és nagyobb közösségekben megéli és ápolja kultúráját, és ezt, természetesen, az iskolai élettől sem tudja elválasztani. Tanulóink tehát a legtermészetesebb módon ismerhetik meg szokásaikat, ünnepeiket, vallásukat és történelmüket.

Iskolánk azonban több területen is fontosnak tartja a nemzetiségi kultúra megismerését:

- tantárgyi keretben,
- tanórán kívüli, de iskolai rendezvényeken, programokon,
- iskolán kívüli kulturális eseményeken.

A társadalomtudományhoz tartozó tantárgyak több területét is érintik a velünk élő nemzetiségek kultúrájának. Történelemórákon a tanulók megismerhetik a nemzet történetében betöltött szerepüket, történelemformáló erejüket; irodalomból érintjük legnagyobb íróikat, költőiket és korszakaikat. A magyar nyelv tanításában a Nyelv és társadalom témakörben foglalkozunk nyelvükkel, ill. az anyanyelv és a magyar nyelv egymásra gyakorolt hatásával. Az ének – zene tanításában megismerhetik zeneszerzőiket, népzenejüket.

Az idegennyelv-tanítás kínálja talán a legváltozatosabb lehetőségeket. A nyelvvizsga témakörök között több olyan is van, ahol a nemzetiségi kultúra markánsan jelen van:

- velünk élő nemzetiségek bemutatása
- népszokások, ünnepek
- társadalom és társadalmi közösségek
- politika, választások, nemzetiségi önkormányzatok
- Európai Unió
- gasztronómia

Ezek kidolgozásában nem csak nemzetiségi gyerekek vesznek részt.

Iskolánk több olyan programot is szervez, ahol nemzetiségi tanulók megmutathatják azokat az értékeiket, amiket fontosnak tartanak: diákok által összeállított műsorokban (pl.: karácsonyi műsor, nemzeti ünnepek stb.) gyakran találkozhatunk népzenejükkal, néptáncaikkal és népviseletükkel is. A tanórán kívüli, de iskolai rendezvények közül külön kiemelném azokat a nemzetközi projekteket, amelyek célkitűzése a kulturális sokszínűség bemutatása településünkön. (pl.: Cultural wonders of Europe), de egyéb nemzetközi projekteken is megtalálható az iskolák bemutatkozásában. Ezek a projektek nagyon népszerűek tanulóink körében.

Településünk is több lehetőséget kínál, ahol a nemzetiségi kultúra megjelenik. Diákjaink aktívan részt vesznek ezeken a programokon. A nemzetiségi önkormányzatok (szerb, román) minden évben megszervezik hagyományos nemzetiségi báljukat. Ezekről az eseményekről több forrásból is értesülhetünk.

Százhalombattán évente megrendezik a Summerfest Nemzetközi Folklórfesztivál és Népművészeti Vásárt. Az esemény az ország legnagyobb népművészeti rendezvénye, ahol számos ország képviselteti magát tíz napon keresztül. Programjaik között megtaláljuk a koncerteket, néptáncbemutatókat, kiállításokat, vásárt, gasztronómiai programokat és nemzetiségi esteket. Diákjaink közül sokan aktív résztvevőként szerepelnek, vagy segítőként, tolmácsként, kísérőként segítik a programok lebonyolítását, miközben a nemzetiségekről szerzett ismereteiket bővítik.

4. 10. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

A mindennapos higiénia nevelés jórészt az általános iskola feladata, de bizonyos életkori sajátosságok miatt nekünk is fontos az ezzel kapcsolatos iránymutatás, nevelés.

Tanulóink között szép számmal akadnak versenysportolók, de az iskolai tömegsportra is odafigyelünk. A nem rendszeresen sportoló diákjaink számára a mindennapos testnevelés keretében biztosítunk mozgási lehetőséget. Testnevelőink iskolai és intézmények közötti versenyeken is toborozzák, és felkészítik, tanulóinkat a megmérettetésre, valamint levezetik ezeket a tornákat. Évente táborokat szerveznek télen sítábor, nyáron evezős tábor. Kapcsolatot tartanak sportegyesületekkel, szervezetekkel.

Az iskolaorvos, rendelési időben és szűrővizsgálatok keretében gondoskodik tanulók testi egészségének megóvásáról.

Az iskola védőnője hetente több alkalommal nyújt segítséget diákjainknak, nem csupán sérülések, és testi betegségek, de lelki problémák esetén is. A védőnő részt vesz az iskola egészségneveléssel kapcsolatos feladatainak lebonyolításában. Gépész tanulóknak tanterv szerint elsősegélynyújtás oktatást tart. Évente egy alkalommal az iskola egészség napot szervez, amely szervezésében a védőnő is aktívan részt vesz.

Azoknál a tanulóknál, akiknél ez orvosi javaslat alapján szükséges, gyógytestnevelésről gondoskodunk.

Tanulóink lelki egészségnek megőrzésében, ilyen irányú problémáik megbeszélésében, megoldásában az iskolapszichológusunk nyújt segítséget. Tart és szervez ilyen irányultságú órákat, előadásokat. Szervezi és vezeti a Mentaklubot.

Iskolai szociális segítőnk külsős munkatárs, az esetleges szociális problémákban nyújt segítséget, és együttműködik az iskolapszichológussal lelki eredetű problémák feltárásában.

A környezetünk tisztasága, természetünk egészsége összefügg testi-lelki egészségünkkel, ezért iskolánk oktatói – különösképpen a biológiát, földrajzot, kémiát tanítók – ennek az összefüggésnek a figyelembevételével tanítják tantárgyukat.

Minden érintett oktatónk és területi szakemberünk az eredményes munka érdekében, továbbképzéseken vesz részt.

Teljeskörű egészségfejlesztési programunkat a 2.3. fejezet tartalmazza.

Környezeti nevelésünk alapja a fenntarthatóságra nevelés. Ennek fényében minden oktatónk beépíti tantárgyába a környezeti nevelési elemeket.

A fenntarthatóság érdekében, iskolánk minden dolgozója (oktatók és technikaiak) arra törekszik, hogy jó példával járjon elől a diákok felé.

A fenntarthatóságra nevelés egyik sarkköve a környezettudatos magatartás. Arra neveljük tanulóinkat, hogy:

- takarékoskodjanak a vízkészletekkel, és igyekezzenek azt minél tisztábban tartani,
- óvják és őrizzék a vizes élőhelyeket, csodálják annak élőlényeit,
- tudatos fogyasztóként olyan termékeket vásároljanak, amelyek kevésbé terhelik szennyező anyagokkal a környezetüket, válasszák a helyi termékeket, ezzel is tehermentesítve a környezeti terhelést,
- szelektíven gyűjtsék a hulladékokat,
- ne szemeteljenek, ne szórják szét a mindennapi élettel járó kommunális és építési hulladékokat,
- ismerjék, és alkalmazzák az újrahasznosítás különböző formáit,
- mindig a megfelelő, környezetkímélőbb lehetőséget válasszák a közlekedésben,
- óvják, a lakókörnyezetükben lévő növényzetet, a parkokat és annak életközösségeit,
- felelős állattartókká váljanak,
- óvják és védjék a természetet, és tiszteljék és szeressék annak minden élő, és élettelen természetes elemét.

Mindezek elérése érdekében az iskola az ökológiai kihívásoknak megfelelően, ökoiskolaként működik, így szervezi meg mindennapi életét. Ennek elemei:

- szelektíven gyűjtjük a hulladékokat, kapcsolatot tartunk azokkal a szervezetekkel, amelyek átveszik és felhasználják ezeket,
- részt veszünk a nagy hulladékgyűjtési és takarítási akciókban (pl. TeSzedd, használt mobiltelefonok, és informatikai eszközök gyűjtése),
- karbantartjuk, szépítjük az iskola udvarát, és az azon kialakított növénytani (erdei) tanösvényt,
- az iskola tetőszerkezetén napelem rendszert és napkollektort üzemeltetünk,
- lehetőségeink szerint, a hulladékcsökkentés égisze alatt, igyekszünk javítani, újra használhatóvá tenni a tantermi székeket, padokat,
- tanóráinkon – földrajz, biológia, kémia, fizika, komplex természettudomány – igyekszünk ökológiai szemléletet kialakítani a tanulóknál, felhívjuk a figyelmet az ökológiai összefüggésekre,
- idegen nyelvi órákon külön foglalkozunk a környezetvédelem témakörével,
- minden más tantárgynál megkeressük a kapcsolódási pontokat, és beépítjük a tananyagba, beszélünk azokról órákon,
- osztálykirándulásokon hangsúlyt helyezünk a természetben való kirándulásokra, a természeti értékek megcsodálására,

- megszervezzük a fenntarthatósági témahetet, környezetvédelmi, természetvédelmi témájú fotó-, és más pályázatokat hirdetünk, megemlékezünk a jeles napokról, mint Víz Világnapja, Madarak és Fák Napja stb.,
- minden évben tartunk gyűjtést valamely állatmenhely segítésére,
- rendszeresen részt veszünk ökológiai, földtani, és más természettudományi versenyeken, projektekben,
- az ökoszakkör keretében kirándulásokat szervezünk, célunk a természet élő- és földtani értékeinek megismertetése, megszerettetése, a természet életközösségeinek bemutatása, az egészséges életmód, a kirándulások iránti igény kialakítása a tanulóknál,
- az iskola vezetése a lehetőségei szerint, megteremti a kereteket az eredményes környezeti nevelési munkához,
- az ökoiskolai koordinátor feladata a környezeti nevelési program megvalósításának koordinálása, a tevékenységek szervezése,
- olyan állami-, önkormányzati-, civil-, non-profit és profitorientált szervezetekkel, a környezet- és természetvédelemben neves személyekkel tartjuk a kapcsolatot, akik bármilyen formában tudják segíteni környezeti nevelési céljaink elérését – pl. nemzeti parkok, természetvédelmi egyesületek, civil szervezetek, hulladékgazdálkodási cégek, profitorientált, és non-profit szervezetek, múzeumok, egyetemi oktatók, meteorológiai szolgálat,
- érintett oktatóink továbbképzéseken/szakirányú továbbképzéseken vesznek részt.

4.11. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására.

Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat- és élményszerzésen alapuló tanulással,
- differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

4.12. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- oktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- oktatói testületi,
- főigazgatói (tanév végén).

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a diákönkormányzat is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A város lakóinak jóvoltából létrehozott Hitel Alapítvány lehetőséget biztosít arra is, hogy a fentieknek több éven át eleget tevő diákjainkat Hitel-díjban részesítsük. Az elismerést minden év szeptemberében, a Széchenyi Napok keretében vehetik át a jutalmazottak.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

A magatartás és a szorgalom minősítési rendszere (gimnáziumban)

A magatartás és a szorgalom osztályzatokra a gimnáziumi tanuló osztályfőnöke tesz javaslatot a saját és az osztály véleménye alapján, és azt a félévi, illetve év végi osztályozó értekezleten az Oktatói Testület hagyja jóvá.

Az osztályfőnöknek a javaslat megtételekor tehát figyelembe kell venni a tanulót tanító oktatók és az osztály véleményét.

Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden oktató ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. A szavazásban a tanulót tanító oktatók vesznek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. Fontos alapelvnek tekintjük, hogy a magatartás és a szorgalom minősítése legyen ösztönző és nevelő hatású, segítse a tanulókat a helyes önértékelés, önismeret kialakításában. Az értékeléskor vegyük figyelembe a tanuló életkori sajátosságait.

A minősítés eljárásrendje

- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztály diákbizottság véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés az oktatói testület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- Az egyéni munkarend szerinti tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás elbírálása

A magatartás minősítése kifejezi a tanuló viselkedési és nyelvi kultúráját, az iskola pedagógiai normáihoz, a munkához és a közösséghez való etikai viszonyát.

A minősítés kifejezi:

- a felelősségérzetet (társai, munkája és munkaeszközei iránt),
- az önállóságot (jó kezdeményezések),
- a viselkedést (iskolában, iskolán kívül, utcán, tanáraival, társaival és más felnőttekkel szemben),
- a közösség érdekében végzett iskolai és iskolán kívüli tevékenységet.

Alapvető megítélési szempontjaink a következők:

- a Házirend előírásainak betartása,
- az általános viselkedési normák betartása,

- a tanórákon és iskolai rendezvényeken tanúsított magatartás,
- az iskolán kívüli magatartás az iskola által szervezett programokon,
- a tanulmányi munkákhoz való viszony,
- az osztály- és iskolai közösségben vállalt feladatok gyakorisága,
- azok elvégzésének színvonala,
- a demokratikus választás útján kapott megbízatások elvégzésének színvonala,
- sport- és kulturális munkában való szereplés gyakorisága és színvonala,
- az év folyamán kapott dicsérek vagy elmarasztalások.

A magatartás minősítésének tartalma:

Pozitívumként értékelendő:

- betartja a Házi rend előírásait, és társait is erre ösztönzi,
- döntéseiben, értékítéleteiben kifejeződik az osztály- és az iskolaközösség iránti felelősségérzete,
- egyénisége megőrzése mellett össze tudja egyeztetni a közösség és a maga értékrendjét,
- segítőkész magatartás jellemzi,
- tiszteletben tartja társait és tanárait, ezt viselkedésében és hangnemében is kifejezésre juttatja,
- a tanórákon, az iskolai rendezvényeken és az iskolán kívül fegyelmezett, együttműködésre kész,
- szívesen vállal szervezési feladatokat, illetve az ezen belül reá háruló részfeladatokat pontosan és felelősséggel elvégzi,
- részt vesz az iskola sport- és kulturális rendezvényeiben,
- munkája - ezen belül tanulmányi munkája - elvégzésében kötelességtudó és megbízható,
- magatartása miatt nem kapott figyelmeztetést, intést.

Negatívumként értékelendő:

- ismételten és súlyosan megsérti az iskolai írott és íratlan szabályokat és a Házi rend előírásait, nem törekszik ezek betartására,
- rossz hatással van társaira, negatív irányba hangolja a közösséget,
- magatartásával rontja a közösség külső megítélését, hírnevét,
- általában elutasítja a jogos bírálatot, társai bírálatára durván reagál, megtagadja az együttműködést,
- nem vállalkozik a képességeinek megfelelő feladatokra, kibújik a megbízatások alól, vagy a rábízott munka elvégzésében hanyag,
- a tanórákon, iskolai rendezvényeken fegyelmeztetlen, tanulmányi munkája elvégzésében megbízhatatlan,
- durva, goromba hangot használ, tiszteletlen a társaival vagy a felnőttekkel szemben.

Szempontok a szorgalom minősítéséhez

A szorgalom minősítése kifejezi a tanulmányi munkához való viszonyulást, a kötelességtudatot, a tanuló képességeinek és teljesítményének viszonyát.

Alapvető megítélési szempontok a következők

- a képességek, az adottságok és a teljesítmény viszonya,
- a szociális-kulturális családi háttér és a tanulmányi teljesítmény viszonya, a rendszeresség, az igényesség a tanulmányi munkában.

A szorgalom minősítésének tartalma:

Pozitívumként értékelendő:

- tanulmányi kötelezettségeinek folyamatosan, pontosan és megbízhatóan eleget tesz, esetleges hátrányos helyzetével ereje szerint igyekszik megküzdni,
- minden tantárgy anyagát igyekszik a tehetségének megfelelően elsajátítani,
- a munkájában igényes, tudatosan törekszik önmaga fejlesztésére, ismeretei önálló alkalmazására,
- általános érdeklődés jellemzi, sokoldalú műveltség elsajátítására törekszik, képes az önellenőrzésre, a jó munkabeosztásra,
- a tanítási órákon figyel, tevékeny, kész az együttműködésre, igyekszik hozzájárulni az óra sikeréhez,
- a kötelező feladatai elvégzése mellett önként is végez tanulmányi munkát, olvasmányai, beszámolóit, szakköri tevékenysége vagy tanulmányi versenyekre való felkészüléskor ismeretei bővítésén munkálkodik,
- arra rászoruló társainak önként és tapintattal segít a tanulásban.

Negatívumként értékelendő:

- érdektelenség és közöny jellemzi tanulmányi munkáját,
- kötelezettségeit nem teljesíti, nehezíti a közös munkát,
- rendszeresen készségtelen, az órai munkában nem vesz részt, vagy megtagadja az együttműködést,
- figyelmetlen, a munkája rendszertelen, megbízhatatlan, igyekszik megkerülni a számonkérési alkalmakat,
- nem fogadja el a jó szándékú bírálatot vagy a felajánlott segítséget.

4.13. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Részletes szabályaink:

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben megfogalmazott szaktárgyi követelményeket legalább elégségesre teljesítette.
- A követelmények teljesítését a tanulók év közbeni munkája, érdemjegyei alapján bíráljuk el.
- Ha a tanuló év végén legfeljebb három tárgyból szerez elégtelen osztályzatot, javítóvizsgát tehet.
- Háromnál több elégtelen év végi osztályzat évismétlést von maga után. Az évismétlő tanulók osztályba sorolásáról az igazgató dönt az érintett osztályfőnök egyetértésével.

- Nem osztályozható (kivéve, ha az Oktatói Testület engedélyezi) az a tanuló, akinek egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát (20/2012. EMMI rendelet 51. § (7) Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen¹²³

a) az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát,

b) az Nkt. 5. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,

f) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az Oktatói Testület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

(8) Az Oktatói Testület a (7) bekezdésben foglaltak alapján az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a (3) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

(9)¹²⁵ A szakképzés keretei között folyó gyakorlati képzésről való hiányzás további következményeit a szakképzésről szóló törvény határozza meg.)

A tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie (20/2012. 64.§ (2) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) 142 az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és az Oktatói Testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát)
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy 1 vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
 - egyéni munkarend szerint haladó tanuló,
 - igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát és emiatt év közben nem volt osztályozható, illetve egy tantárgyból a mulasztása meghaladja az éves óraszám 30 %-át.

A továbbhaladás feltételei

A tanulók előmenetelét az általánosan alkalmazott ötfokozatú skálán értékeljük. Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet. Ha a tanév végi elégtelen osztályzatok száma háromnál több, a tanuló tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanuló nem folytathatja tanulmányait a következő évfolyamon, az adott évfolyamot megismételheti.

Ha a technikumi tanuló nem teljesítette az összefüggő gyakorlatot, akkor évfolyamot ismételni köteles.

A 10. évfolyam második felében a tanulók megválaszthatják az emelt szintű érettségire felkészítő tárgyakat.

A tanulói jogviszony megszűnése

Önkéntes iskolaváltoztatás esetén a tanulói jogviszony a jogszabályokban meghatározott módon szűnik meg.

Fegyelmi vétség, illetve a megengedettnél több hiányzás esetén a Házirendben és a Szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon járunk el.

A középiskolai oktatás illetve szakmai képzés befejezését követően a tanulók jogviszonya a köznevelési valamint a szakképzési törvény alapján szűnik meg.

4.14. VENDÉGTANULÓI JOGVISZONY

A tanulónak joga különösen, hogy jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen.

Iskolánk tanulói más intézményben kívánnak vendégtanulói jogviszonyt létesíteni

Ha az iskola tanulója az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson szeretne részt venni, akkor olyan tantárgy tekintetében engedélyezhető a vendégtanulói státusz, melyeket az iskolánk nem tanít. A vendégtanulói jogviszony létesítését a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti. A döntéshozatal az intézményvezető hatáskörébe tartozik. Az igazgató dönthet úgy, hogy engedélyezi, de dönthet úgy is, hogy nem engedélyezi a vendégtanulói jogviszony létesítését. A kérelemnek tartalmaznia kell a tanuló adatait, arra való konkrét nyilatkozatot, hogy a kérelem vendégtanulói jogviszony létesítésére vonatkozik, az adott tantárgyat, melyre a kérelem irányul, illetve annak az oktatási intézménynek a megnevezését és adatait, ahol a tanuló vendégtanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és amelynek pedagógiai programjában és helyi tantervében az adott tantárgy (pedagógiai ismeretek) szerepel, ezáltal az intézmény jogosult arra, hogy a tantárgyból osztályozóvizsgát szervezzon. A benyújtott kérelem átvételétől számított 15 napon belül az iskola igazgatója beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát. A tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola dönthet úgy, hogy fogadja, de dönthet úgy is, hogy nem fogadja a tanulót. Az iskola igazgatója a benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a kérvényt benyújtó tanulóját, kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola vezetőjét. A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

Amennyiben a tanuló a vendégtanulói jogviszonyában érintett tantárgy elméleti tanítási óráján nem tud részt venni, tekintettel az órarendek összeegyeztetésére, a két intézmény közötti távolságra és egyéb nehezítő körülmények fennállására, melyek a gyakorlatban a vendégtanulói jogviszonyból eredő részvételi kötelezettségének teljesítését lehetetlenné teszik, a vendégtanulói jogviszonyára vonatkozóan egyéni munkarend engedélyezése iránti kérelmet nyújthat be az engedélyező szervhez (Oktatási Hivatalhoz).

A jogszabály két különleges esetkört is nevesít, melyek során szintén lehetőség van vendégtanulói jogviszony létesítésére.

- Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy - tanulói jogviszonyának fenntartása mellett - tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.
- Ha a tanuló krízisközpontban vagy titkos menedékházban kerül elhelyezésre, az elhelyezés időtartamára a krízisközpont vagy a titkos menedékház székhelyén lévő, ennek hiányában a székhelyhez legközelebbi településen lévő, a tanuló tanulmányait folytatásához megfelelő típusú nevelési-oktatási intézmény a krízisközponti vagy a titkos menedékházban történő elhelyezés időtartamára a tanulóval ideiglenes vendégtanulói jogviszonyt létesít. Ez esetben

a kérelmet a krízisközponti vagy a titkos menedékházban történő elhelyezést koordináló intézet kezdeményezi.

Más intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanuló fogadása iskolánkban

Iskolánkban van lehetőség vendégtanulói jogviszonyt létesíteni.

Amennyiben írásos megkeresés történik az iskola igazgatója felé, hogy más intézmény tanulója bizonyos tantárgyakat iskolánkban kíván tanulni, abban az esetben az igazgató hatásköre eldönteni, hogy fogadja a tanulót, vagy nem fogadja. Minden esetben az igazgató konzultál az érintett kollégákkal, és ez alapján hozza meg döntését.

Iskolánk külföldi cserediákok fogadására is nyitott vendégtanulói státuszban. Ez esetben a nemzetközi diákcseré programmal foglalkozó szervezet írásos megkeresésére reagál az iskola igazgatója, és az érintett kollégákkal történő egyeztetés után dönt a diák fogadásáról.

Vendégtanulók jogai és kötelezettségei

A vendégtanulók jogai és kötelezettségei ugyanazok, mint az iskola többi tanulójának, kivéve a számonkérés és vizsgakötelezettség.

Vendégtanulói jogviszonyból származó eredmények dokumentálása

A vendégtanulók érdemjegyeket kapnak, a nálunk tanult tárgyakból. Cserediák esetében az osztályozástól eltekintünk, vagy amennyiben a tanuló értékelhető (pl: angol nyelvből), akkor a haladásának megfelelő ütemben, rugalmasan osztályozzuk.

A tanuló minden tanulmányi eredményét be kell vezetni a tanulmányi dokumentumokba, így a vendégtanulói jogviszonyból származó eredményeket is. Ha a tanuló vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

5. KÉPZÉSI PROGRAM

A képzési program az intézmény szakmai programjának 2. számú mellékletét képezi. A dokumentum önálló mellékletként kerül kezelésre és tárolásra, tartalma az intézményre vonatkozó képzési struktúrát, szakmai tartalmakat és követelményeket részletezi.

6. A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK RENDJE

1. sz. melléklet: Tantárgyi programok, helyi tantervek
2. sz. melléklet: Képzési Program
3. sz. melléklet: Ágazati alapvizsga szabályzat
4. sz. melléklet: Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata
5. sz. melléklet: Legitimációs záradékok

1. sz. melléklet: Tantárgyi programok

A tantárgyi programok az 1. sz. mellékletben találhatóak meg az alábbi elérhetőségen:

<https://sziszki.hu/szakmai-dokumentumok/szakmai-program>

A helyi megvalósítás éves tervezés formájában a tanmenetekben jelenik meg.

2. sz. melléklet: KÉPZÉSI PROGRAM

A képzési program az iskola honlapján az alábbi linkre kattintva található meg:

<https://sziszki.hu/szakmai-dokumentumok/kepzesi-program>

3. sz. melléklet: Ágazati alapvizsgaszabályzat

Az ágazati alapvizsgaszabályzat az iskola honlapján az alábbi linkre kattintva található meg:

<https://sziszki.hu/szakmai-dokumentumok/szakmai-program>

4.sz melléklet: TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA

A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata az alábbi linken érhető el:

<https://sziszki.hu/szakmai-dokumentumok/szakmai-program>

5. sz. melléklet: LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Szakmai Program hatálybalépése, felülvizsgálata

Iskolánk Oktatói Testülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2025. év szeptember hónap 1. napjától történik felmenő rendszerben.

A Szakmai Program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot az igazgatói irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *Szakmai Program* módosítását az intézmény diákönkormányzata 2025. év szeptember hó 1. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Százhalombatta, 2025. szeptember 1.

.....
diákönkormányzat képviselője

A *Szakmai Program* módosítását a szülői közösség 2025. év szeptember hó 1. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői közösség a véleményezési jogát jelen Szakmai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Százhalombatta, 2025. szeptember 1.

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

A Szakmai Program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *Szakmai Program* módosítását az intézmény Oktatói Testülete 2025. év augusztus hó 30. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Százhalombatta, 2025. szeptember 1.

.....
hitelesítő Oktatói Testületi tag

P. H.

.....
hitelesítő Oktatói Testületi tag

A Szakmai Programot jóváhagyom.

Kelt: Százhalombatta, 2025. szeptember 1.

.....
igazgató
P. H.

Érdi SZC MOL Százhalombattai
SZÉCHENYI ISTVÁN
Technikum és Gimnázium

A szakmai programot a Mesterséges intelligencia alapjai tantárgy bevezetésével 2025. december 1-jével módosította az oktatói testület a 2025. november 20-án kelt IKK/SZI/00353-1/2025 számú IKK ajánlás alapján.

Százhalombatta, 2025. december 1.

Horváthné Kaszás Zsuzsanna
igazgató

Az Érdi Szakképzési Centrum jóváhagyó nyilatkozata

Jelen Szakmai Programmal kapcsolatban az Érdi Szakképzési Centrum mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a Szakmai Programot jóváhagyja.

Kelt: Érd, 2025.

.....
fenntartó képviselője

P. H.